

money from the vendor, then it will mean, wreck and ruin to numbers of people. There were sales and purchases before the Revision settlement; and because they were not recorded in the land-lord's Shirasta, neither the vendor nor the vendee felt any inconvenience. If any party did, it did not so much incommoded him as to seek sympathy from other people.

As for the land-lord, he did not care if he got his rent. He could patiently wait till a transferee would come up to him for mutation in his shirasta. Rent being the first charge on the land and the crop, it was the interest of the purchaser to see that there were no arrears. So non-registration of purchases in the land-lord's shirasta did not in any way interfere with his collection. Thus looking at the thing from all sides, things were going on smoothly when the Revision settlement came on and showered blessings on all sides. If in order to avert a fine of 12as., the poor tenants flocked to the settlement camp and danced attendance from day to day, it was reported that people were eager for Revision settlement. If in order to be rid of the pest as soon as possible people of some locality came up and prayed that their mouzas might be taken up soon, it was interpreted that they were hailing Revision settlement with delight. So it was all a help to the helpless and deliverance to the poor. Naturally the settlement officer treated the objections made by the Zamindars with supreme indifference and recorded the names of purchasers in col. 10.

Now, if in view of the High court's decision the land lord turns round and goes to retaliate the scant courtesy with which he has been treated by the settlement officers, what protection are the purchasers likely to have from the Settlement Department? It may be hoped that the landlord, inspite of the bad blood created by the Revision settlement, will not go so far as that; for he has, if not more, at least so much goodness in him, as any settlement officer may pretend to. But supposing the land-lord follows up the decision of the High court, what will the Settlement Department do to avert a world of litigation and a sure ruin that will overtake hundreds of people?

A word about the decision of the 106 officer. Chap. X of Tenancy Act relates to the preparation of Records of rights and settlement of rents. Under sec. 106, a suit may be instituted for the decision of any dispute regarding any entry in, or omission from, the record. If a land-lord does not like that a purchaser's name be recorded in col. 10 and comes up under sec. 106 against such entry, then the proper course for an officer seems to be, where he allows an objection, to expunge the name of the

purchaser. If he goes further and makes an entry to the effect that the Zamindar can dispossess the land, then what would be the legal effect of that entry or order? If a purchaser does not quit possession can a landlord enter on the land on the strength of that order? How is that order to be executed? If he is again compelled to go to the Civil court, will not sec. 109 of the Tenancy Act stand in his way? If it won't, what is the value of such a finding as that of the 106 officer referred to by you? Surely it was not a new thing hit upon by the 106 officer.

The Settlement Department may devise some means to extricate parties from this anomalous position.

Yours truly,
Pareswar Mahanti

19-7-10

ଲୁଙ୍ଘାତ୍ମକ ।

ଶବ୍ଦାବ୍ୟାସରେ ଉଚ୍ଚାରଣ ରକ୍ତ	ବ୍ୟାସ	ପରିମାଣ
ଜଳଶ୍ୱର ବନ୍ଧୁ	"	୫ "
ସତ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ର	"	୫ "
ଧର୍ମକୁ ଦସ ଗୋଟାମୀ	"	୫ "
ଦେବବାବୁ ଦୀପ ଦେଖିଯାଏନ୍ତି	"	୫ "
ମାଧବ ଦସ ଗୋଟାମାତ୍ର	"	୫ "
ଗୋଟିକ ବନ୍ଧୁତବ ଦୀପ	"	୫ "
ଦେବାପ ପଦିଷ୍ଠ	"	୫ "
ଦେବିକ ମହାତ୍ମ	"	୫ "
ଦେବବାବ ମହାପାତ୍ର	ଦତ୍ତାମା	୫ "
ଦେବସ୍ତର ପାଇବ	ଦତ୍ତିଅ	୫ ୧
ଦାମୋଦର ମହାତ୍ମ	ଦେବବନ୍ଧୁ	୫ "
ଦୁର୍ଗାତରଣ ଦୀପ	ଦୂର୍ଗା	୫ "
ଦାର୍ଶନିକ ସାର୍ଵ	ଦର୍ଶନୀ	୫ "
ମନ୍ଦି ସ୍ଵଧେନ ଟା	ମନ୍ଦନନ୍ଦନ	୫ "
ପରମ ଶୀତାଳାପ ଦେଖ	ଦର୍ଶନ	୫ ୧
ପଦ୍ମତ ମହାତ୍ମ	ଦର୍ଶନ	୫ ୧
ପତିତ ବୋନି ରଥ	ଦର୍ଶନ	୫ "
ଶବ୍ଦର ମହାତ୍ମ	ଦର୍ଶନୀ	୫ "
ମନ୍ଦବ୍ରଦ୍ଧିତାପ ମିଳ	ଦେବାପ୍ରତିଷ୍ଠା	୫ "
କର୍ମକାର ମନ୍ଦ	ଦେବପ୍ରତିଷ୍ଠା	୫ "
କର, ଏମ, ମହାତ୍ମ	ଦେବପ୍ରତିଷ୍ଠା	୫ "
ବୋନେବହୋବ ପାରାସ୍ତବ ଦୀପ	ଦେବପ୍ରତିଷ୍ଠା	୫ "
ବେଳାତ ପଢ଼ିବୁ	ଦେବପ୍ରତିଷ୍ଠା	୫ "
ବେଳାତ ମହାତ୍ମ	ଦେବପ୍ରତିଷ୍ଠା	୫ "
ବାମୋଦର ଦର୍ଶନାର	ଦେବପ୍ରତିଷ୍ଠା	୫ "
ଦାର୍ଶନିକ ସାର୍ଵ	ଦୂର୍ଗା	୫ "
ମନ୍ଦମୋହନ ତୌରେ ପାରାସ୍ତବ	ଦୂର୍ଗା	୫ "
ପାନିବ ଦର	ଦୂର୍ଗାପରିଷର	୫ "
ପଠୋତ୍ତବ ପାରାସ୍ତବ ଦୀପ	ଦୂର୍ଗାପରିଷର	୫ "

ନିଳାମୀ ଇତ୍ସାହାର ।

ବ ୨୩୭ ମୟ ଡକ୍ଟିକାଟ୍ ସତ ୧୯୦ ମାର,

। ମୁଁ ପ୍ରଥମ ମୁଲ୍ୟର ବର୍ତ୍ତକ

ବୃଦ୍ଧିକୁ ମହାପାତ୍ର । ସା । ଦିଲୋଲ । ପ୍ର ।

ଖବର

ଡଃ

(ବିଭାଗ)

ମନେଷତ୍ତୁ ରାୟ ଗୌଥୁମ୍ଭ । ସା । ଦାରକାରୁ-
ବସ ଜମିଦାର ବରେଣ୍ଟ । ପ୍ର । ଖବର ଦେବ
ତକ୍ଷିତାର ଜରତା ଓମେର କରା ଅବସ୍ଥା
କାରା ଦବାଦିର ନିଲୁବିତ ପଞ୍ଚାତ ଗାନ୍ଧୀ
୧୦ ମସିହା ଦିବା ଘ ୧୨ ଆ ପମୟେ ପ୍ରକ ଶ,
ମନେ ନିଳମ ଦେବ । —

ପୁଁ ଦିଲୋଲ ସବରେକଷ୍ଣର । ମୁଁ ବିଭାଗ
ଅନ୍ତର୍ଗତ । ପ୍ର । ଖବର କ'ିମ୍ବା ମର ବି
। ଗା । ପୂର୍ବଶତ୍ରୁ ଜମିଦାର ଦେବଦାରର । ଡଃ
ଟ ୦ ଲ୍କ ସଦର କମା ଟ ୨୪୪/୮୧ ଅଟେ
ଗହି ମଧ୍ୟରୁ । ବ । ଟ ୦ ଲ୍କ ସଦର କମା
କଣେଟ । ମ । ଟ ୮୮/୬୧ ଅଟେ ଉତ୍ତର ଜମି
ଦାରା ଓ କହିରେ ଥିବା ନିଜ ଘୋର ଓ ନିଜ
ଲ୍ଲେ ସହିତ ନିଳମ ଦେବ ଅ: ମୂରା ଟ ୧୦୦ରୀ

NOTICE.

"Wanted a graduate strong in English for the post of Asstt Head Master and Second Master of the Khurda H. E. School on a monthly salary of Rs. 50. He will have free lodging in the school Hostel. None need apply who will not stick to the post at least for 2 years. Apply sharp to the Secretary."

ଦୋଷିତ ।

ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରବଳ ଦୋଷିତ କରିବାରୁ ଏବନ୍ଦୀର ସବ-
ସାରାକୁ ଅବଶତ କରିବ ବିଶାରଦାରାରୁ ବ
ଦେବ ମନୁଷ୍ୟରେକାରୀ ବିଧ କର ପଜପରୀ-
ରବେ ଦେବାଦିର ମାହାରୁ ପର ମନୁଷ୍ୟରେକାରୀ
ବିଧ କରିବାରୁ ଏବନ୍ଦୀର ଟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଧର-
ସୁର ଦିଆଯିବ ।

ଏ ନାଗୟକ ଦେଖେ ଉତ୍ତ ରବା

। ବ । ଦଶଶତ୍ରୀ

ଦିନ୍ବାର ତାଙ୍କୁବମାଳକ ଅନୁମୋଦିତ, ସମ୍ପଦ
ପ୍ରକାର ଶୀଘ୍ରମେ ଏକମାତ୍ର ମହୋର୍ବଧି ।
ତାଙ୍କୁ ପଥମଳର

ଓଡ଼ିଆ

ଏହି ପ୍ରତାଙ୍ଗ ସଲପ୍ରତ ଦେଖ ପଞ୍ଚନୀର ମହୋଷଖ
ସେବକ ହରେ ଉତ୍ସବକଳା, ରଜୋଲେଖ ଅତି-
ରକ୍ତ ରକ୍ତୁଧାର, ସେପ୍ରବଳ, ଗଲପେଟ ଓ
ଅଧାରେ ଦେବନା ପ୍ରଭୁର ଯାବଜ୍ଞାୟ ଉପଦ୍ରବ
ବିଦୂରର ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ରଙ୍ଗ ଓ ଗର୍ବାଧୟ ବନ୍ଦୁବ
ହୋଇ ସମ୍ମାନ ଉପ୍ରାଦନ ଶକ୍ତି ଜାହେ ।

ଏହି ମହୋଷଖ ଯାବଜ୍ଞାୟ ଶୀଘ୍ରରେ ପ୍ରଧାନ
ପଞ୍ଚନ ଡାକ୍ତରମାନେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁଥି ।

ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ର
ପାଇସର ଡାକ୍ତର ଏଥୁ ପାଖା ଏମ୍, ଏ, ଏସ୍, ବୀ,
(ପଞ୍ଜାଲ ପ୍ରେସ୍‌ର ଡାକ୍ତର) ଯେବେ ପୁଦର ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ମୁଦ୍ରାବ ସେଇ X X X X ରୁ
ଡାକ୍ତର ପାଖାମକର “ ଓରେଇନ ” ଅବ୍ୟାହ
ପଣ୍ଡିତ ।

ଅନ୍ଧମଦିକର ସ୍ଥେଷନ୍ତଃପିଶାଳର ତାଙ୍କର
ଏକ ଏମ୍ ଉଦ୍‌ବେଶ୍ମ ଧର, ଏପ୍, ଏହ, ତ, X
X X X ଓଦେଇଲ୍ ବୀଳଦାର କରି ବସୁବଜ
ରେଣ୍ଟର ଲିଖେ ଘେରି ଥରେଗା ଲାଭ ହେଉଛି

ଦମ୍ଭରସୁର ବିଲି ସର୍ଜନ X X X X ଥାଇ-
ରକ୍ତ ରକ୍ତସ୍ଵାବ ସେଗରୁ ଏହ ସେମୀ ଅବେଳା
ଲାଇ ଚରିଅଛି ।

ମୂଳ ପ୍ରତିଶି ଟ ୨୫ ଦିନ ମିଶି ଟ ୨୯
ସୋଲ ଏକେଷ୍ଟ:—

ହ'ରିଷ ଏଣ୍ ବୋଇ କାଳୀଦୀଟ କଲିକଗ
ଚେଲିପାଧେକ ଅତେସ

“ଓଡ଼ିଆରୀ” ।

ଏ ଛକତି ଦର କବିରୁ
ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରିର କହିଲା ।

୧ ସନ୍ଦର୍ଭ ପୋତ

ଏହା ସେବକ କଲେ ସୁନ୍ଦରାଳୁଁ, ଧୂତିଙ୍ଗ, ସ୍ଵପ୍ନୋତ
ମୁଖ କଲୁତା, ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ସୁନ୍ଦରଳକ, ତିରୀ ଅନ୍ତରୀ
କରିବ ମନୀଶତ ବୋଧଦେହ, ବୋଷ ଉତ୍ସାହ କି ଦେଖି
ଫେରିବେ କାହୁ ଦେବ, କଷିର ଚାଯି ଦୀର୍ଘ ଦେବ
ଦୂର ଦୀର୍ଘ ଦେବ, ମୁଣ୍ଡ ଦୂରିବା, ଅନ୍ତିମ ଦୂରିବା
ଦୂର ଦୂରିବାଟି ବୋଧ ଦେବ, ପରମା ପରିଷାର
ଦେବ, ପରିଷାରର ଦୂର ଦେବ, ମୃଦୁ ମରିବାର
ଅନ୍ତିମ ଦୂର ଦୂରିବାର ଶୀଘ୍ରବାସରେ ଅନନ୍ତ
ଦୂରିବାର ବର୍ଣ୍ଣାଗାତ ଦେବ, କଷାୟମାନେ ଶଳ୍କ
ଦେବ, ସ୍ଵା ଅମ ରୁତୁର ଦୋର ଦୀର୍ଘ ଦେବ, ପ୍ରକାଶ
ଦୀର୍ଘ ଦେବ, ପଦିକା ଅତି ଦେବ, କଷା ରମ ଦୀର୍ଘକ
ଦୀର୍ଘ ଦୀର୍ଘକ ସହିତ ଦୀର୍ଘ ସହାର୍ଯ୍ୟ ଦୀର୍ଘ
ଦେବ, କାନ୍ଦୁକନ୍ଦୁର ଘେରେ ଦୀର୍ଘ ଦେବ, କିମ୍ବା ଘେର
ପାଇବା, କୁରୁକ୍ଷର ଦୋର .ଦେବ, ଶୀଘ୍ର ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ଦୂର
ପେ ୧ ୧୯୫୮ ମା ଜାମୋରୀ ପୃଷ୍ଠା ।

ବିଜ୍ଞାପନ

କେତେ ପ୍ରସାଦ ।

(୧) ନାନାଟ ପାଇ	ଟ ୦ ୧୨
(୨) ସୁନ୍ଦରପାଳୀ	ଟ ୦ ୧୨
(୩) ବୁଢ଼ୀ ମା	ଟ ୦ ୧୨
(୪) କଣ୍ଠେମ୍ବାହୁ	ଟ ୦ ୧୨
(*) ବିଧବାର ସ୍ଥାମାପ୍ରତି	ଟ ୦ ୧୨
(୬) ବୋହୁ ଗୋ	ଟ ୦ ୧୨
(୭) ମଧ୍ୟମଳଙ୍ଗ ବିଜେତା	ଟ ୦ ୧୨
(୮) ମଧ୍ୟମଳଙ୍ଗ ମିଳିକ	ଟ ୦ ୧୨
(୯) ଅମଲ୍ୟଧନ	ଟ ୦ ୧୨
(୧୦) ବସନ୍ତ ବିରହଣୀ	ଟ ୦ ୧୨
(୧୧) ବିରହଣୀ	ଟ ୦ ୧୨

ମନ୍ତ୍ର ଓ ପଦ୍ୟ, ଅଛି ସୁନ୍ଦର ଖାଦି ଓଡ଼ିଆ
ଶ୍ରାମୀ ଶାଶ୍ଵତ ହୋଇବ ରହିଥା ପ୍ରଦିପକରେ
ଦୃଷ୍ଟି । ଏକ ଗନ୍ଧିରେ ବହି ଧେର କି ବର ଶତ
ପାଇବ କାହିଁ

ପ୍ରାଣି ମୁଖ କଟକ ପ୍ରିସିଂକଣ୍ଟାମା

ଆୟ ବେଳକ ଲେବରେଟ୍ରୋ କଟଙ୍ଗ ।

ପୋଠ ଅସ୍ତ୍ର ଗୁଡ଼ମାରଜଳ ।

କବିରାଜ ଓ ଦରପ୍ରଧନ ଦାସ ଗୁପ୍ତ କବିରଙ୍ଗନ ।

୧୯୮୦ ରୁପାଳ
୩୩୭ ଶତ
ସମ୍ପଦ

ଦ୍ୱାରିକାନାଥ ସାଲସା

୪୩

ବିଶ୍ୱାସ ଦକ୍ଷ ପୋତା, ଦିଗୁଥ ରତ୍ନ କଳାକା, ସୟଦବ ଓ ମାନୁତିକ ହୃଦୟକା ଜାଗତ, ମୁଖ ପାଇଲା ଓ ଧୂପବେଶ
ଜଳାଇବ, ଶୀ, ସୁରତ, କାଳକ, କାନ୍ଦବା ମନୁତିକର ବ୍ୟାକହାରୀ ଏହା ଦକ୍ଷ ସ୍ୱରତ ଜଳାଇ, ପରତ୍ୟେ ନା ବରମା ଓ
ପାର ମନ୍ତ୍ରକଣ୍ଠ ଦରିଦ୍ରାକୁ ପଥ୍ୟାର୍ଥୀ କ୍ଷମାତାଗାତୀ ଏହ ନୃତ୍ୟ ଦକ୍ଷ ଉପରୁ ବରେ ଶର୍ତ୍ତ ଦେଇ ପହଞ୍ଚାନ କରେ କାତ୍ତି-
ଦକ୍ଷ ସ୍ଵରତ ଦୂଷତ ଶତ ରକ୍ଷ ଦରିଦ୍ରା ଏହା ପ୍ରତିକଷ ଧରୁତ୍ସବ, ନାୟ ଜାଗତ, ଏହା ପ୍ରକଳ ଅନୁଯାୟିତକ, କେବୁ
ପରିଷ୍କାରକ, ଅଳ୍ପତ, ଅମ୍ବାତୁ, ଅରୁତ, ଅର୍ଦ୍ଦ, ବାର, ଦରବରମ୍ବ, କୁର ପ୍ରକଳ ହୃଦୟ ବସନ୍ତରେ ଶୀଘ୍ରକମାନ୍ଦନକ
ଦେଇ ଉତ୍ସବକ, ଦୂଷତ ବେଶକ ପଥ୍ୟାର୍ଥୀ ପଳପୁର, ହୃଦଳ ଅବସନ୍ନ ଦେଇ ଅନ୍ତରିତିକ୍ଷମାତାଗାତୀ ଚାବ । ଏହ
ଶିଖିତ, ୧୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କି ଦେଇ ଦକ୍ଷ କୋଠାଳ ॥ ୧ ॥

ରଦ୍ଧନାଦି ଗୁଡ଼କା ୪

ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ଗୁଡ଼କା। ହୃଦୟ ମେହିବୀର ଏକମାତ୍ର ମହୋନ୍ଧା । ପ୍ରାଚାବର ଲାଲା ପ୍ରଦୀପ ପ୍ରମାଣ ରାଜୁ
ମା ଉତ୍ତରପଦ କୁଶାରେ ଥାଗ ବୋଧିତାର କାଳରେ ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ଵ ପରିଚି ଦସ୍ତଦିମାନ ଯେତେ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲେରେ
ଏହା ଅନ୍ତରେ କରୁଥୁ ଅନ୍ତରୁ ହେବା । ଏହିତା ହୀନ କୋଟି ୨ ଦିନ ତଥା ୩୩

ବୀର୍ଯ୍ୟସୁମ୍ବୀ ଯୋଗବାହିନୀ

ଏହା ଅସୁଦ୍ଧ ପୌରୀରେ, ରତ୍ନୟ ପୈଥେରୀ, ଶୁଣ ମାରଇଁ ପ୍ରତିଷ ସେବକେ ପଢ଼ ଅବଳିର୍ତ୍ତ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଲବସ୍ତୁ ଦିନ
ସୁଧା ଏହା ବେଳନ ଦିଲେ ସାହାନ ଏହି ବଳ, ବର୍ଷ, କାହା, ସୁତିରମ ଦିଲୁଛି । ଏହା କଳନାହ କରିଲୁ ମୁହଁନ୍ଦୁ ଗାତ ଦେଇ
ପ୍ରଦୋଷ ନିବାରଣ ଦିଲେ । ଉତ୍ସୁକ ଯିବ ଫର୍ତ୍ତୁକ ଦିଲେବ ଏହା ସହିତ ଏହା ପୋଗାଇଠେର ମଳିଷ ବିଦାରୁ ହେବା ।
ସରାହନ ପୁଣିତବା ଦୁଇକାନ୍ତା । ଏହା ପୋଗାଇଠେର ପ୍ରଦେଶ ଦୂରିତା ।

ମହା ସୁରନ ଓ ମହୋପକାରୀ **ଗୋଲାପକୁସ୍ତି** ଦେଇ ସାବଧାନ ଦେଖିବେ ଓ ମନ୍ତ୍ରିଷ୍ଟ ଜାଗିବାରେ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ନାହିଁ । ଏହାର ସୁରବ ଯାଇ ଉଦ୍‌ଦିନରେଣ୍ଟ ଶାସ୍ତି । ଏହାବାବ ମନ୍ତ୍ରିଷ୍ଟ ସରଦା ଶାପଳ ଦେଇ ମନ୍ତ୍ରିଷ୍ଟ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବ କରିବାର ବୁଦ୍ଧିରାଜାବାବର୍ଣ୍ଣାରେ ସମସ୍ତେ ଏହା ଦେଇ ମନ୍ତ୍ରିଷ୍ଟ ଦେଇବାର ବନ୍ଦୁଧର୍ମ ମନ୍ତ୍ରିଷ୍ଟ ପାଇଛି । ମନ୍ତ୍ରିଷ୍ଟ ପାଇଛି ।

ଉକ୍ତ ଦୀର୍ଘିକା ।

RECORD OF RIGHTS IN
REVENUE COURT.

A notice has recently been hung up in the Collector's office requiring all persons who have instituted suits for arrears of rent to produce Khatians and Khewats on the dates of hearing of their cases. It runs thus:—

ସବୁପାଇଁ ରଣକୁ ଜଣଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ଯେ
ସମସ୍ତ ଦିବଶିଜଣା ମୋକଦମାରେ ଥରକି
ସଙ୍ଗେ ବନୋବସ୍ତୁ ଖରଥଳ ଓ ଶେର୍ଯ୍ୟାଟ
ଚାହିଲ କରିବାର ଆନନ୍ଦକ, ଅତେବଳ
ଅଦେଶ ଦିଅ ଯାଉଥିବ ବା ବାଦମାନେ ଥରକି
ଦାଖଲ ଦିନଠରୁ ମୋକଦମା ଶୁଣାଣି ଦିବସ
ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଖରଥଳ ଦାସର କରି ଧାର୍ଯ୍ୟ
ତାଟିଖରେ କୋଟରେ ଦେଖାଇ ଓ୍ଯୋପସ
ନେବେ । ପା ୩୦ । ୨ । ୧୦ ରିଖ ।

We fail to see why the khewat is required. The khewat contains the names of proprietors. It affords no information regarding tenant's rights. The names of proprietors are registered in the Collector's register under the Land Registration Act. The tenants will surely come forward and resist the claim of an unrecorded proprietor if he is not in actual possession by receipt of rent. The khatian may help the court in ascertaining the area of the holding or the rent payable by the tenant. Its production is required, it seems, to give effect to the provisions of sec. 147 B of the Tenancy Act which was extended to Orissa in 1908. It enjoins on the Civil Court which exercises jurisdiction over rent suits in Bengal to "have regard to the entries in such record of rights relating to the subject matter in dispute which may be produced before it, unless such entries have been proved by evidence to be incorrect, and when a Civil Court passes a decree at variance with such entries it shall record its reasons for so doing." In Orissa both Act X of 1859 and some provisions of the Bengal Tenancy Act which have, from time to time, been extended piecemeal, are in operation. The procedure to be followed in the trial of rent suits is still governed by the old law. Chap. XIII of the Bengal Tenancy Act which deal with procedure, has not been extended to Orissa as a whole. Sec. 147 A and sec. 147 B of this chapter have only been extended. Sec. 34 of Act X of 1859 and Sec. 12 of Act VI B C of 1862 provide for the particulars to be mentioned in a plaint filed in a Revenue court in a suit for rent. They are substantially the same as those required by sec 143 of the Bengal Tenancy Act (not extended to Orissa) with this exception that in the latter section, it is required

that boundaries or in lieu thereof description sufficient for identification should be given and in an area where a record of rights has been prepared and finally published, the survey plots, and the rental of the tenancy should be in accordance with the record and where alteration in area has been made after publication of the record, a statement of the rental of the original tenancy according to the record and a statement as to how the amount of rent claimed has been computed should be made. There is an important proviso to this section (sec. 148) which authorizes the court admitting a plaint which does not contain such statement to require the Collector to supply, *free of cost*, "a verified or certified copy of or extract from, the record of rights, relating to the tenancy." The landlords in Orissa as a general rule, state in their plaint the Schedule numbers, Khasra numbers, area and the rent as entered in the record of rights, besides other particulars specified in the old law. If any of these differ from the record affecting prejudicially the interest of the tenant he is sure to come forward and point this out and in fact he does so. We fail to understand why under such circumstances the Revenue court should insist upon the production of khatian and khewat in all cases. As the law now stands, we doubt very much whether the Revenue Court trying rent suits can, in the absence of sec. 148, legally insist upon the production of the khatian in all cases. There is no penalty provided for the disregard of the Court's orders in this respect under the old law. While section 148 of the Bengal Tenancy is more imperative and insists upon court's paying regard to the entries on the record of rights, it enables the court to require the Collector to supply, *free of cost*, copies of or extract from the record and thereby save the parties from the trouble and expense of obtaining such copies. This is no small and mean advantage to parties and they have been deprived from it by the non-extension of sec 148.

Let us now see with what object sec 147 B was enacted and whether it requires the production of the khatian in all cases. Sec. 103 B lays down that the entries in the record of right should be presumed to be correct until the entry is proved. As in many instances it was found that the courts did not attach due weight to them, the Legislature thought fit to enact this section to define the force to be attached to the entries and to require the court to record its reasons if it thought fit to disregard them. The wording of the section and the insertion of the words 'may' and "subject-matter in dispute" will leave no room for doubt that the Legislature never intended that the entries in the record should be produced in *all* cases, even in *ex parte cases*. In inserting

the words "subject matter in dispute" the select committee intended "that the court should have regard to entries in the record of rights which may be produced before it and which are relevant to any matter in dispute between landlord and tenant."

In a later issue we shall discuss how the parties will be prejudicially affected by the order now issued.

ଅଗାମୀ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ରାତ୍ରି ରାତି ଦିନ,
ଏ ୧୯ ଘାଟା ବେଳେ କଞ୍ଚିତ୍ ବ୍ୟାପ୍ତିକି ସମ୍ଭାବନା
ଏକ ଅଧ୍ୟେତାକ ଶ୍ରେଣୀର ବାହାରୁରବେଳେ
ରେତେତ୍ୟଥିର ଉବଳରେ ବସିବ । ଏଥରେ
ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ତହିଁର ବିନରଣ ଏ ପରେ
ବାହାରୁବା ।

ଏକଳ ବାରଣୀ ପ୍ରତିବା ଦୂରଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା ଯାଏବେ ଏକଳ ବାରଣୀ ପ୍ରତିବା ଦୂରଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା ଯାଏବେ ।

ଗର ତା ୨୯ ରଖିରେ ଶେଷହେବା ସମ୍ପାଦି-
ଭେ ପୂର୍ବବଙ୍ଗ । ଏହା ପଞ୍ଚ ଲୁହଗର ପ୍ରାୟ
ସକଳେ ଅଛି ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଷଥିଲା । ବିନାର
ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ-
ଧଳରେ କହି ଅଧିକ ବର୍ଣ୍ଣା ଦୋଷଥିଲା ଏବା-
ପୂର୍ବରେ ୨୦୦ ମାତ୍ର ରାଶି ଏବଂ ମରଦକୁମାରେ
୨୦୦୦ ଲକ୍ଷ ସକାରେଣ୍ଟା ଅଧିକ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ-
ରେ କେବଳ ସମ୍ବଲପୁରରେ ୨ ଲକ୍ଷ ବର୍ଣ୍ଣା
ଦୋଷଥିଲା ।

ଗତ ଶା ୧୭ ରଖିରେ ପ୍ରେସରେବା ସପ୍ରାଦ
ହରେ ଶାରବରେ ପ୍ରେସରେ ବୈମରେ ୫୨୯
ମୁଲ ହୋଇଥିଲା ଯେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବଜାପା-
ଳାରେ ୧୭୯ ବମ୍ବେରରେ ୧୫୩ ଟଙ୍କାରେ
୮୮ ମୁଲ ଦୋଇଥିଲା । ବରା, ପଣ୍ଡାବ, ସୁକ୍ରୁ-
ପ୍ରଦେଶରେ ମନ୍ଦିର ଏ ପ୍ରଗୋଚ ପ୍ରଦେଶର ମୁଲ
୫୦ ରୁ ଉପାଧିଲା । ପୂର୍ବ ସପ୍ରାଦର ମୋଟ ମୁଲ
୨୨୭ ଥିଲା । ଏ ବୈମର ପ୍ରକାର କିମ୍ବା ଉଗା-
ପକଥିଲୁ ସୁଖର କଥ ଅଛି ।

ଦୁଷ୍ଟରମାନ ଶ୍ଵତ୍ସବକାଣ୍ଡେ ସରହାଥ ହଜ୍ଜ,
ଗୋଟିଏ ସିଙ୍ଗାସୁର ଦୁରିମଧ୍ୟରୁ ଏଠା ରେବ-
ନସା କଲେଜର ସେଲ୍ ମହିଶୁର ଏବଂ ମରଜା-
ପାରକୁଳ ଥଲିବେଳ ମାସକୁ ଟ ୫୦ ଲେଖାଏ
ଦୂରି ଦୁରି ପାଥଛିନ୍ତା । ଏହି ଦୁରି ବସାରେ
ରେବନସା କଲେଜରେ ଶ୍ରୋତ ବରାବେ । ଏହି
ଜାଗର ଦୁରି ପାତ୍ର ଶ୍ଵତ୍ସବ ଆଲକାରେ ସେଲ

ଗତସ୍ଵର ଓ ଅଳ୍ପ ସୁନ୍ଦର ଏହାକିମାର
ହରବାର ଦେବି ଅମେମାକେ ଅବଲମ୍ବନ ହେଲୁ ।

ରଜ୍ୟର ନିବ ଦରସନ ଶ୍ରାମରେ ଏହି
କୋଣ୍ଠ ମାସ ଗାଁ ରାତରେ ଏହି ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେଖୁ ଦର ତ ଏ ଶତାବ୍ଦୀ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦରଶ
ଦିଲେ । ସେଠା ବିଜ୍ଞାନ ବାସ୍ତଵ ବାରୁ ସତ୍ତାନାଥ
ହିଂକଳ ଅବ୍ୟାକ୍ଷର ସମ୍ମେଲନ ଦିନରେ ନିଷି-
ଧୂର୍ବଲରେ ସମ୍ମରାଦ ହୋଇଥିଲା । ସେହିମାତ୍ର
ଗାଁ ଦିନରେ କୁତ୍ରାମର ଏହି ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେଖୁରେ ନ ନ ଏ ବାସ୍ତଵ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦରଶ
ଦିଲେ । ବଡ଼ ପଣ୍ଡିତଙ୍କାରେ ଏହି ଦେଖୁରେ
ଅର୍ଦ୍ଦ୍ୟାଦିର ଅପକ ପ୍ରଦରଶ ଦରସନରେ ।

ମତ ଅପ୍ରେକ ଦିଷ୍ଟ ବାବହ ବାଣୀ ବନ୍ଧୁ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ନିମନ୍ତ୍ରେ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ବନ୍ଦେକୁ ଅସନ୍ତ୍ରୀ
ଅଗ୍ରଞ୍ଜ ମାସ ତା ୨୫ ତଥା ଦିବା ହୃଦୟଦର ସମ-
ଦୂରେ ନିଲମ ଦେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ କର ସରକାରୀ
ମନ୍ଦିରରେ ବିଶ୍ଵାସକ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେହି
ବିଶ୍ଵାସକରେ ଶତ ଟା ମାହର ନିଲମ ଦେବାର
ତାଲିତା ବାବାରାଣନ୍ତି । ସୁରଖରେ ସେହି ଅଗ୍ରଞ୍ଜ
ମାସ ତା ୨୬ ତଥା ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ସେପେ-
ମୂର ମାସ ତା ୨୮ ରିଖରେ ବାଣୀ ବନ୍ଧୁ ମାହାର-
ମାଳ ନିଲମ ଦେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ କୋରାଇଅଛନ୍ତି ।

ବୋମାଯଠାରେ ଦୟକଦାଳସ୍ଥର ଉଦ୍‌ଦୀନ
ପଞ୍ଚମିରେ ତରନ୍ତୁ ସାହାର ମୁହ କର୍ମଶି
ଏହାପଣେ ସେଠା ଦିଲ୍ଲୀର ଧନ ସର ଉବାସଜି
ଜାହାଙ୍ଗିର ମହୋଦୟ ବିସକଦାଳସ୍ଥରୁ
ଟ ଲୁହୁ୦୦୦ରା ଦାତ କରିଅଛନ୍ତି । ବିଶକଦାଳୀ-
ଲୟର ବର୍ତ୍ତମାନେ ସେ ଦାକ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବତ୍ତି
ଦାଗାକୁ ଧର୍ଯ୍ୟବାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍‌ଦୀନ
ପଞ୍ଚମିରେ ସୁହିର୍ମିଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେବେଳ ସବୁ
ଅପରି କରିଥିଲେ । ମନ୍ତ୍ର ଅଖଦାଳିଶ ସଭ୍ୟଙ୍କ
ମନ୍ତରେ ତବା ବ୍ୟର୍ଥଦେଲ ।—ଦାଗା ମନ୍ତର
ଶୟକ ଏ ଦାକ ଯେମନ୍ତ ଉବାବରୁଦୟର
ପରମ୍ୟକ ହେମନ୍ତ ପ୍ରଶଂସନ୍ତି ଅଟଇ ।

ମେଦିନୀପୁରର ଗତ ଦିନ ମୋହଦମାରେ
ଶ୍ରୀଶ ପାଇସବା ଦିଦିଲେବଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜାଣିବା
ପାଇସିବ ଓ ଅର୍ଥିକ ଦିନ୍ଦୁଷେଷର ସତ୍ୟରୁଣ
ପାଇସବା ଦାବିରେ ମେଦିନୀପୁରର ସବଳଜଳ
ମହିଳାରେ ସେଠୀର ସେ ସମୟର ମାନିଷ୍ଠେଣ
ଓ ସୁଖଶ ଚେଷ୍ଟି ସୁଖଶ ଓ କର୍ମକରକ
ତାମରେ ସୁଅକର ଓ * ମର ଦେବାଜାମେ
ଦିଦିମା ଉପରୁକ୍ତ ଦିନଥିବାର ପାଠକମାରକ
ଜଣାଏଛି । ମଦେଇମାତ୍ରେ ହାଲଗୋଟିଏ

ମୋଷକ ଦୁଇବାରେ ସେ ସମସ୍ତ ମୋହମ୍ମା
ଏବଟେ ଦାନିଗୋଟରେ ବିଶୁର ଦେବାର
ମଞ୍ଚର ଦୋଇଅଛୁ । ଅପର୍ଯ୍ୟା ମାସ ଶା ୨ ରଖ-
ରେ ବିଶୁର ଘରମୁ ଦେବ । ଏଥରେ ଉତ୍ସ-
ପର ଏବ ସୁତ୍ରଲବ ବଜ ସୁନ୍ଦା ଦୋଇଅଛୁ
ସନ୍ଦେହ ଗାହି ।

ଶୋଷ୍ମବାର୍ତ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନର ମହିମାମୟ
ଏହି କୁଳକ ନିୟମ ପ୍ରମୁଖ ବନ୍ଦମାନ୍ଦ୍ରାନ୍ତି । ତାହା-
ରେ ବିକ୍ଷେପ ଦେବା ସରକାରୀ ଶୋଷ୍ମବାର୍ତ୍ତ-
ପର ଅଳ୍ପଲୋକର ଉପରୁ ଶୋଷ୍ମବାର୍ତ୍ତ ବ୍ୟବ-
ହାର ହୋଇପାରିବ ମାତ୍ର ତାହାର ଲମ୍ବା
ଯାଏ ଗୋଡ଼ା ଯେ ଯାରୁ ଅଧିକ ଅଥବା ସାଥୀ
କିମେ ଯେ ତାଙ୍କ ଯାର ଜଣା ଦେବ କାହିଁ
ଏବଂ ସେ ତାଙ୍କ ତାନକ ସରକାରୀ ବାର୍ତ୍ତ ପାପ-
ଚାରୁ ପଢିଲୁ ବା କରିମ ଦେବ କାହିଁ । ଏପରି
ସମ୍ବନ୍ଧି ସେପରି ବାର୍ତ୍ତରେ ଉପସ୍ଥିତ ତାକଟିକଣ
ଲାଗି ନ ସ୍ଵର୍ଗ ପେବେ ତାହା ଉପ୍ରେ ବରବା
ତାରର ଶୋଷ୍ମମାସର କେନରଙ୍କ ନିବନ୍ଧନ
ପଠାଯିବ ଅଥବା ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଲେ ଅଭିନନ୍ଦ
ମାସର ନିଧିଯାର ଅଳ୍ପପ୍ରତାରେ ବିଲି ଦେବ ।
ଏଥରୁ ଶାଠବମାଟେ ଦେଖିବେ ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ
କିଥର ଶୋଷ୍ମବାର୍ତ୍ତ ଉପରେ ଟିକଟ ଲାଗାଇ
ବ୍ୟବହାର କରିବା ବିଷୟରେ ବିଧେୟ ସାବ-
ଧାରା ଅବଧିକ । ଅଳ୍ପଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଏବେ
ଛତରେ ନ ଯାଇ ସରକାରବାର୍ତ୍ତ ବାବହାର
ପରିବା ପ୍ରସରି ।

ପ୍ରାହାତ୍ମକରେ ପବନିର ଦତ୍ତମ ସେଇ ଉଥେ
ଦୁଇ ସେବାପତି ସୟବର ପଥରେ ସ୍ଥଳପ
ଅଗ୍ରଭୂତ ହଥା ଯାହା ଲେଖାଥିଲୁ ତଥା
ଅଗ୍ରଭୂତ ଶୋତଙ୍ଗୟ ଥିଲେ । ରେଣ୍ଡ ରଖେ
ସ୍ତରମେତ ଏବଂ ଦ୍ୱାରାତ୍ର ସାରିବର ପାମ
ଦେଇ ସ୍ଥଳପ ରଜ୍ୟକୁଟରକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ
କରିବା ତାରଣ ଅନ୍ତରେକୁ ବରାଧରନ୍ତି । ଏହା
କାର ମୂଳ ନ ସ୍ଥିରେ ସେ ଏହେ ସାହସ କର
ଦେଇଛନ୍ତି ଗାହି । ଅମ୍ବୋକେ ଥଣ୍ଡା କରୁଁ
ଏହା ସ୍ଥଳପ ସ୍ଵର୍ଗରୁ ଓ ଜଳ ମାତ୍ରେଷ୍ଟିକର
ଦୃଷ୍ଟି ଅଭିର୍ଭବ କରିବ ଏବଂ ସେମାନେ ବସନ୍ତ
ଅଗ୍ରଭୂତ ନିବାରଣର ବିହିତ ଜୀଘାୟ ଦରିବେ ।
ଅକ୍ଷୁନ୍ନେତର ଅଶୀର୍ବଦ କଳଞ୍ଚବଳ ହାତରେ
ପାଇଥିଲାକର କ୍ଷମତା କଢି ସ୍ଯବର ଏବଂ ଏହା
କ୍ଷାରା ଅଫେବ ସମୟରେ ଅନେକ ଅଗ୍ରଭୂତ
କି ହଥା ସୁନ୍ଦରାବ । ତାହା ହାତମାତ୍ର ଅଶି
ରଙ୍ଗେ ରହ ସବରପୁଲିପ କଳଞ୍ଚବଳମାନେ
ଏଗାଦୃଷ ଅଗ୍ରଭୂତ ବାର୍ଯ୍ୟ ବରୁଷବାସ୍ତ୍ରେ
ମୋପର ପଲାପ ଦିବ କର କି ଥିବେ କି ?

ଜ୍ଞାନଦର ସେଇଁମନ୍ୟାଙ୍କରେ ପଢିଗ
ଉତ୍ତିଷ୍ଠା ଚକ୍ରାର ସୁଦ ପୂର୍ବେ ଧରିବା କାର୍ଣ୍ଣିକ
ଟ ୩୯ ଥିଲା । ପହିଁ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦେବେଳ ବର୍ଷ
ଦେଲ ସରବାର ନିୟମ ଦିଲେ ସେ ଯେତେ ଚକ୍ରା
ଦେଇ ଦେବାର ସମ୍ମାନ ମା ୨ ସ ପୂର୍ବେ ଧର-
ସିବ ବହୁ ଉପରେ ଧରିବା ଟ ୩୬ ଓ ଅବ-
ଶିଖ ଟକା ଉପରେ ଧରିବା ଟ ୩୬ କା ଦୟା-
ରିବ । ଏହ କୁନ୍ତପ୍ରକାର ସୁଦର ଦେବାକ ଉତ୍ତି-
ବାରେ ଜ୍ଞାନଦରର ଅସୁଦିଧା ଓ ଅଧିକା ପରଶ୍ରମ
ଦେବାରେ କୁରକ ମବର୍ତ୍ତମେତ୍ର ମା ୨ ସ ପାଇଁ
ଟ ୩୬ ଦିଲ ନିୟମ ଛାତାଇଦେଇ ଅଦେଶ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ଏଣିକି ଜମାଯକା ସମସ୍ତ ଟକା
ଉପରେ କାର୍ଣ୍ଣିକ ଧରିବା ଟ ୩୬କା ଦେବାକ-
ରେ ସୁଦ ଦୀର୍ଘରିବ । କେବଳ ଏକବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ଦୂରଧର ଟକାର ଅଧିକ କେହ ଜମା କରି କ
ପାଇବା କିମ୍ବାପ୍ରକଳେ ଟ ୩୦୦ କା ଦୋରିଅଛି ।
ଏହ ଅଦେଶମାତ୍ର ଆସନ୍ତା ଜ୍ଞାନାରମାସରୁ ପ୍ରକ-
ରିତି ଦେବ । କାର୍ଣ୍ଣିକ ଜମାକରିବା ଟକାର ଉର୍ଧ୍ଵ
ସୀମା ଟ ୩୦୦ କୋରୁ ଟ ୩୦୦ କୋରୁ କହାଇ ଦେବା
କର ଦୋରିଅଛି ମାତ୍ର ସଦ୍ବୁଦ୍ଧ ଟ ୩୯ କା ସ୍ତରେ
ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ଟ ୩୯ ଧାର୍ଣ୍ଣ ଦେବା ଉଚିତ । ଜନ-
ସାଧାରଣ ନିରବ୍ୟତା ଓ ସାଧ୍ୟର ଉତ୍ସାହ
ସହାୟେ ସରବାର ସେଇଁମନ୍ୟାଙ୍କ ସ୍ଥାପନ କର-
ସିବା ସ୍ତରେ ସୁଦରେ କୁନ୍ତପ୍ରକାର କାଟିଦେବା
ଅସନ୍ଧର ଦେଖାଯାଏ ।

ବିନ ପାହାଡ଼ ଠାରୁ ଦାବୋଡ଼ାକୁ ଅସୁଧାର
ରେଳମାତରେ ବର୍ଷମାକ କିଞ୍ଚାର ଗୁରୁତ୍ବରେ ସହ୍ୟ
ନାମକ କଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଘୋଟିଏ ବଜା ମହିଳାର
ଅଳକାର ଅପଦରଶ ବୈରରେ ଥି ଲୋକ
ସାଜ କମାଇସୁରତାରେ ଗାନ୍ଧ ହୋଠର ମର୍ବରୁ
ସାଇ ରେଳ ଗୁରୁତ୍ବବା ସମୟରେ ସ୍ପ୍ରେ ମହିଳାକ
ପାହିରେ ଲୁଗା ଉଭୀର ଅଳକାର ଅପଦରଶ
ଦୂରବା ସମୟରେ ସେ ଉଠି ଗଣାଟଣ କରିଛେ
ପିଲାମାକେ ମଧ୍ୟ ଉଠିଲେ । ଲୋହଗା ମୋ ୩ ଟଙ୍କ
ମିଶ୍ର ସନ୍ତୁଷ୍ଟକୁ ଜଳା କବାଟ ବାଟରେ ପଚାର
ଦେଇ ଥି ଦେହରେ ହୁଏ ଦୂଷି ଦେଲ ଏବଂ
ଅଳକାରମାକ ନେଇ ଦେଇଗାତ ଝୁପକ
ନିରତରେ ଅନ୍ଧବଳରେ ଗୁଲିବାବେଳେ ପଳ-
ଇନା ଜଳେ ରେଳ କର୍ମଚାରୀ ସନ୍ଦେହ କର ଗାକୁ
ମାରିବିବ କାଟ ଗୋଡ଼ାର ଯାଇ ଧନରେ । ଧର-
ତିବା ପୂର୍ବେ ଅନ୍ତର ଜଳେ ଲୋହର ଦେହରେ
ସେ ହୁଏ ଦୂଷି ଦେଇଥିଲା । ଲୋହଗା ଦେହରେ
ଦୂରତି ! ଏ ବ୍ୟକ୍ତିପୂର୍ବେ ଦେଇ ରମଗାରେ
ବୃଦ୍ଧି କରୁଥିଲ ଓ ପାଇଦିବ ସକାଳେ ମହିଳା
ପଞ୍ଚକୀୟ ଲୋହ ଧିବାର ଗାନ୍ଧ ଘରେ ଧର

ସନ୍ଧାତ ପାଇଥିଲା । ଏହାଠାରୁ ବଳ କୁବସୁ
ଦେଖିବା ହରାଇ ।

ଶ୍ରୀମତୀ କନ୍ଦିଲାମା ଜମିଦାର ମାନ୍ୟ-
ବର୍ଷପୁ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ଗୋପୀମୀ ବାହୁଦୂର,
ବାହୁ ରଜେନ୍ଦ୍ରଜ୍ଞଙ୍କ ଗୋପୀମୀ, ବାହୁ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ
ଗୋପୀମୀ ଏବଂ ବାହୁ ରମେଶବରଙ୍କ
ଗୋପୀମୀଙ୍କାଳେ ଶ୍ରୀମତୀ ମିତ୍ରନାଥପାତ୍ରଙ୍କିର
ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଜଳ ସୋଭାରବା କାର୍ଯ୍ୟକାଳେ
ମୁହଁ ବାହୁ ଗୋପୀବୃଷ୍ଟ ଗୋପୀମିଳି ସ୍ଵରଣାର୍ଥ
ର ୪୧୦୦ ଟଙ୍କା ଦାନ ଦରଖତିରେ । ଦେଶ
ହତକର କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଏହଙ୍କ ଦାନ
ଅଜାବ ପ୍ରଣାମିଲୁ ଅର୍ପନ । ସେଠା ଅନ୍ୟ ଧନୀ-
ଙ୍କୁହେ ଏଥର ଅନୁଭବରେ କରେ ସହଜରେ
କାର୍ଯ୍ୟକାର ହେବ ।

ଥାକୁଶ ବିମାନାରେଣ୍ଟ ପଣ୍ଡିତ ଗ୍ରାହାମ ଫୁଟ୍ଟ-
ରଚ ମହୋଦୟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କଟ୍ଟାଳ ଗୁରୁର୍ଯ୍ୟ
ମହାଶୟ ଅଭାଶ ବିମାନରେ ବର୍ତ୍ତମାନରେତୀରେ
ଅଶ୍ଵେତଶ ପୂର୍ବକ ଅନ୍ତର୍ଭାଷ୍ଟରେ ବିରରଣ କର-
ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମଦ ମିଳଇ । ଗୁରୁର୍ଯ୍ୟା ମହାଶୟ
କଲିକାର ଅବସ୍ଥ ପ୍ରାପ୍ତ ଝେଟ ଅଦାନର
ଜଳ ହେ, ଏମ, ଗୁରୁର୍ଯ୍ୟା ମହୋଦୟଙ୍କ ପୁନି
ଅଟନ୍ତି । ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାକୁରେ ଅବସ୍ଥାନ
କରୁଅଛନ୍ତି ।—ବଙ୍ଗାରର ସାହସ ଲାହଁ ଗୋଲ
ସାଦାଙ୍କ ବିଘ୍ନ ଥିଲା ଏଥରୁ ଗାନ୍ଧାର ତ୍ରୁମ ରୁଜି-
ରିବ । କଟ୍ଟାଳ ଗୁରୁର୍ଯ୍ୟା ମହାଶୟ ବର୍ତ୍ତମାନ
କଢ଼ିଆଲାର ମହାରାଜାଙ୍କ ଶଶାରରସକ ଓ
ପ୍ରାଚରେଟ ସେନେରେ ସ୍ଵରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ
ଅଛନ୍ତି ।

ସଞ୍ଜିବନୀରେ ପାଠ କଲୁଁ ବି ବଧନୟୁର
ତବାବ ଚ ବର୍ଷ ଦେଲ କଳ ବଳ୍କରେ ଗୋବର୍ଧ
ଉଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହାର ପଳ ସୁରୂପ
ସେ ମଳିଖରେ ଗୋପନୀୟ ଦୁନ୍ତି ଦୋଇଅଛୁ ;
ସତ ୧୫୦୭ ସାଲରେ ବଧନୟୁର ବଳ୍କରେ
ଗୋପନୀୟ ଥୁଲି ୧୦୫୨୨, ସଲ ୧୫୧୦ ସାଲରେ
ଗୋପନୀୟ ୨୨୩୭ ଦୋଇଅଛୁ । ଏପର
ସୁପଳ ଦେଖି ସକା ବଧନୟୁର ମୁଲମାତ୍ର-
ମାତ୍ର ବନ୍ଦେର ଗବର୍ଣ୍ଣମେତ୍ର ନବରରେ ଏହି
ମର୍ମରେ ଥାବେବଳ ତରଥାନ୍ତି ବି ଯେ ବାଲରେ
ବଧନୟୁର ତବାବ ଗୋବର୍ଧ ନିଶ୍ଚେଷାଙ୍ଗୀ
ପ୍ରଭୁର ତରଥୁଲେ ସେକାଳରେ ତାହାଙ୍କର ମତି
ପ୍ରଭୁକୁ କ ଥିଲା । ଅତିବକ ମୁଲମାତ୍ର ଧର୍ମ
ଦିଗ୍ବେଶୀ ଅନ୍ତି ରହିଛି ହେବା ଉପିତ । ଏ
ପ୍ରବାର ହିତକର ଏବ ଧର୍ମ ସଂକାନ୍ତ ବିଷୟରେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେତ୍ର ଦୟାରେ କରିବା ସହିତରେ ଅନ-

ମାନ ହେଉ ଯାହିଁ । ମବ୍ରତୀମେଣ୍ଡ ଯାଦା କରିବେ
ପଛିବେ ମୁସଲମାନଙ୍କର ଏଷର ଅବେଦନ
କରିବା ହୁଏଗଲ ବିଷୟ । ଏହି ପବଳ ମୁସଲମାନ
ସବି ବାବୁଲର ରଜା ଭାରତୀୟ ମୁସଲମାନଙ୍କ
ମୋବଧରୁ ବରଗ ହେବା ବାରାଣ୍ସ ଦୁଇ ଉଥ-
ଦେଶ ଦିଅ ମସଲମାନଙ୍କର ଶାଶ୍ଵତୀୟିବା ଭଲ
ହିଲେ ।

ପର ତା ୨୦ ରାଜର ସମୟରେ ହିତେଣ-
ଶିରେ ଏ ନଗରନାବସୀ ଦିନର ସେଇ କ୍ଲା-
ନ୍ତରୁଷ ସେନାପତି ସମ୍ବନ୍ଧର ଅଶ୍ରୁର ପଦ ପ୍ରକାଶ
ଦୋରାତ୍ମକ । ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦସ୍ତଖ୍ତ ମଧ୍ୟରେ
ଏଠା କବମରସ୍ତୁଳଙ୍କ ସଙ୍ଗର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେଖି-
ଥିଲୁଛି ୩ “କବମରସ୍ତୁଳଙ୍କ ସଙ୍ଗର ସକ-
ସାଧାରଣବର ଅଟେ । କବମରସ୍ତୁଳ ଠାରୁରଙ୍କର
କମିଟି ମେମରମାନେ ଚିରକୁଳାଶ୍ୟ ଅଳ୍ପୀ
ରୋମ ପ୍ରସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲୁଛି । ମେମରମାନଙ୍କର
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟ ଦୂଷିତା ଦୂରେ ଆଉ କେବଳ
କବମରସ୍ତୁଳଙ୍କ ଅଶ୍ରୁର ପରଦର୍ଶନକରି ଦେଉ
ପାଇଁ । ସଦ୍ୟଏ ମେମରମାନେ ଗୁରୁର ହୋଇ
ସତର ଦସ୍ତଖ୍ତ କରୁଥାଏନ୍ତି ତାହାରେଲେ
ଅଜ ସେବତମାତରକୁାର ସକଷାଧାରଣଙ୍କର
ଥିବା ମୋରଶ୍ଵାନ ମଧ୍ୟରୁ ଅମ୍ବ ପଣସ ଦୂରାତ
ଦସ୍ତାନ୍ତର ଦୁଅନ୍ତା କାହିଁ × × × ଘରସା-
କରୁଁ ମେମରମାନେ ଏଣିକି ଗୁରୁର ହୋଇ
କବମରସ୍ତୁଳଙ୍କ ସଙ୍ଗର ପ୍ରଭତର ଉନ୍ନତି
ସାଧକ ନିମନ୍ତେ ଚେଷ୍ଟା ଦରିବେ । ଗରେହ
ମେମର ଫର୍ଦରେ ଦସ୍ତଖ୍ତ ଦାଖଲ କରିବେ ।”
ଆମେମାନେ କମିଟି ମେମରମାନ ଏବଂ ଏଠା

ଅମ୍ବେମାଳେ କମିଟି ରେମୂରବଣ ଏବଂ ଏଠା
ମସିଲମାତ ସଙ୍ଗ ଦାସୁର ଅବଶି ନିମନ୍ତେ
ପଞ୍ଚପ୍ରେରୁଳର ମକ୍ଷିହୀଁ ପ୍ରତାପ ଦିଲୁଣ୍ଟ । ଏହା
ଦେବେହୁର ସଥାର୍ଥ ସେମାନେ ତହର ବିଗ୍ରହ
ଦରନେ ଓ ପ୍ରବୃତ୍ତରେ କମିଟିର ବହୁ ହୃଦୟରେ
ତହିଁର ପ୍ରତିକାର ଦରନେ । ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର
ଭାବ ଦେବା ବଡ଼ ଗରସୁ ନ୍ୟାପାର ନିଜ ହାର୍ଯ୍ୟ
କର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଭଣ୍ଡର ଦେବାର
ସାହାର ଅବକାଶ ବା ଅପ୍ରା କାହିଁ ତାହାର ସେ
ପଦରଥାଗ ନଇବା ଉଚିତ ବୋଲି ଲେଖନ
ସାହା କହିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ବିଭିନ୍ନ ନାହିଁ ।

ଦାଣ୍ଡି ଓ କାଠ ବିଷୟରେ ଗଡ଼ିଲାଗବାନିମ୍ବ
ଲେଖିଥିଲୁଗନ୍ତୁ ବି ପୃଷ୍ଠା ମଡ଼ିଲାଗରେ ଜାଳବା
କାଠ ବେହି ବଣ୍ଣ କି ଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲରୁ
ଦାଣି ବହି ଅଣିଲେ ହେଲା । ମଡ଼ିଲାଗର ଦାଣି
ଅଛି ବହଳ ଦେଲେବେଳେ ଜାଳବା କାଠ ପୁରୁଷ
ମେହିଥିବାପ୍ରତ୍ୟେ ସେ ଦଣ୍ଡିରେ ସନ୍ଧି ଗାଇବାର
ବନ୍ଧୁ ବି ଥିଲା । ଉଦାମା ଜଙ୍ଗଲର ପରିମାଣ

ଅନେକ ଜ୍ଞାନ ଦୋଷରୁ ବହୁରୁଷରେ ନିଃନୀତ
ଅନେକ କଟକଣା । ସୂଚନା କାଠର
ମୂଳ ବଢ଼ିଥିଲୁ ଏବଂ ପୂର୍ବାଳର ମୋଟ ହାଣ୍ଡି-
ରେ ଘର ଖାଇବାର ଏରା ବଢ଼ିଥିଲୁ । ଏହା
ପ୍ରଳେ ସେବେ ଗଢ଼ିଜାବର ଖାଇମାତେ ମଧୋ-
ଯୋଗୀ ଦୋର ଅପଣା' ବଳ୍ୟର କଳିବେତେ
କୁମାର କଟପୁରୁଷ ପ୍ରାନ୍ତର ପଠାର ପଣନ
ହାଣ୍ଡି ଉଥର ଦରିବାର ପିଣ୍ଡାର ଅନେକୁ
ଦେବେ ଅନେକ ଉପକାର ଦୁଆନ୍ତା । ପାତଳ
ହାଣ୍ଡି ଗଢ଼ିଜାଗରେ ପ୍ରତିକଟ ହେଲେ କାଠ
ଖରବସଙ୍ଗେ ସମୟ ମଧ୍ୟ ବର୍ଷିତ ଏବଂ ଏଥିରେ
ଅନେକ ଉପକାର ଦେବ ସନ୍ନେହ ନାହିଁ ।
ଅମେମାନେ ସଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କ ସହିତ ଆର୍ଦ୍ଦ
ଦେଇ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରତି ସଜାମବର ଦୁଷ୍ଟି
ଅବର୍ଧନ କରୁଥିବୁ । ପ୍ରତାବର୍ଣ୍ଣ ବାନାପ୍ରବାର
ଦୁଷ୍ଟ ନିବାରଣ ଓ ମଙ୍ଗଳ ସାଧକ ସଜାବର
ସକପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଥରେ । ତେଣା ଗନ୍ଧବବୋଲି
ଗୁରୁଥଙ୍କେ ତିଲାର ଶୁଣାୟାଏ ମାତ୍ର ସେହି
ଦରଦୂରା ନିବାରଣର କେବେଇ ଯେ ଅମୁମାନଙ୍କ
ଦାରରେ ଅଛୁ ଅକୁଣ୍ଡେବ ରୁବନ୍ତି । ଦେଶବାଳ
ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ସେବେ
ଅମେମାନେ ଦୁରଦୂଷେ ମନୋଯୋଗୀ ଦୁଆନ୍ତା
ଦେବେ ଅମୁମାବନ୍ଦର ଦୂରନୟା ଅନେକ
ସଜାତ ଦୋରଗାନ୍ତା ଓ ଅନ୍ୟମାନବର ସହାଦ୍ୟ
ଦୁଇ ପାଇବାର ଯୋଗୀ ଦୁଆନ୍ତା ।

ସୁଲି ସତ୍ର

ପରମେତ ମତ ସମ୍ମାନ ସପ୍ରମ ଏକବାର୍ତ୍ତକ
ସୁକୁ ରଶୀର ଉଧାୟ ବିଧାକ ଦରଶାର୍ଥ ଅନୁ-
ମାନଙ୍କ ଶୈଳେଣିକ ମହୋଦୟକ ବଲିକଣ,
ଦେଇଦେଇସୁର ପ୍ରାପ୍ତତରେ ମତ ପୂର୍ବ ମଞ୍ଜଳ-
ବାର ଏବ ସର୍ବ ଦୋଷରୁଳ । ସରସ୍ଵତରେ
ଦ୍ୱାରାକୋର୍ଦ୍ଦର ମାତ୍ରବର ପ୍ରଧାକ ଦିଶୁରପତ,
ମୁଖସିଦାବାଦର ଲବାବ ବାହାଦୁର, ଦରଶା-
ନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନର ମହାମଜା ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନେକ
ମାତ୍ରଗଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରୁଚି ଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାରୁ-
ବୟ ସୁବାମତରଣ କାହୁକ ବାହାଦୁର ଏବ ସାମନ୍ତ
ରୂପାଚରଣ ଦାସ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଶୈଳେଣି
ମହୋଦୟ ହାର୍ଷିରମୁରେ ବଞ୍ଚିଲାର ଲେନ-
ମାନକ ବିଗର ସମ୍ମାନକ ମୁଖେ ଉପସ୍ଥି-
ତୁଷେ ଶୋଭପ୍ରକାଶ କମିତ୍ତିବାର କହ ପୁକାଣ
କଲେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ହୃଦୟର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ,
ବଢ଼ିଲାଟ ମହୋଦୟ ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଷ ସକାଣେ
ସମ୍ମାନକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦସ୍ତାତାରେ ସ୍ଥାପିତ କରିବା-
କାରଣ ସହ କରୁଥିଲୁଛି ମାତ୍ର ପାଦେଶିକୁହାର୍ଯ୍ୟ
ସେ ଯୋଗୁ ବନ୍ଦ ହେବା ଉପରି ନହେ ।

ମାତ୍ରାକ, ଗୋମାର ଓ ପଞ୍ଚାବରେ ମୁଣ୍ଡ-
ରକ୍ଷାର ଉତ୍ସାହ ଦିଖାଇ କୋଇଅଛୁ ଏବଂ କଙ୍ଗାଳା
ଅବସ୍ଥା ଘାଟା ହରିବ । ସମ୍ମାନ ସାମଠାରୁ ବଡ଼
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତର ନିୟମାବ୍ଲୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସାମଠାରୁ
ବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଏବାର୍ଥରେ ଅଗ୍ରପର
ଦେବେ । ଏଥୁ ଉତ୍ତରାବୁ ମାତ୍ରାବର ମହୋଦୟର
ଆବେଦନ ମତେ ମାତ୍ରାବର ଗୁରୁତ୍ବେ ସାହେବ
ମହୋଦୟ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟନିମିତ୍ତ ଯେଉଁମାନେ
ଶକ୍ତା ଦେଇଥୁଲେ ସେମାନଙ୍କର କାମ ଥାଏ
ହରେ । ଗହିଁରୁ ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ହେଲା ଯେ ହାର
ବଜାର ମହାରଜା ବାହାଦୁର ଏକଲକ୍ଷ, ମୂରିତି
ଦାବାଦର କବାବ ବାହାଦୁର ୩୦୦୦, ବର୍ଷମା
ତର ମହାରଜାଧିପତି ବାହାଦୁର ୨୫୦୦୦
ବେଶ୍ୟାର ମହାରଜା ୧୦୦୦୦, ହାରୁଥ ଡ୍ରମ୍ୟ-
ନ୍ତ୍ର ଓ ବରେଲିର ବଜାମାନେ ଏହିପର ୧୫
ହଜାର ଲେଖାଏ, ବାସିମିବଜାର ଉପିଷ୍ଠର ର
ବଜାମାନେ ଓ କାମେଶ୍ଵର ପ୍ରପାତ ୫୦ ହଜାର
ରେଖାଏ ଏବଂ ଅଳ୍ପକେ ତହିଁ ଗଲେ ୫ହଜାର-
ଭାବରୁ * ଏହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଦେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ବାନ୍ଧାକାର ଭାବା ଏବାବଜାର ଟଙ୍କା ଏ ସମସ୍ତର
ମୋଟ ମିଶର ସମସ୍ତକା ଟେକ୍ୟୁରେକ୍ଷନ୍ସା ଅଟେ ।
ପ୍ରେଲଟ ମହୋଦୟ ସର୍ବର କାର୍ଯ୍ୟ ସାଇହେବ
ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ବକ୍ତାଗୀ ପ୍ରତାନ କଲେ ଗହିଁରୁ
ଜଣାଗଲ ଯେ ସକାରାତରରୁ ସ୍ଥିତ ରକ୍ଷା-
ନିର୍ଦ୍ଦିତ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛୁ । ଏ
ପରେ ଅଧି ପ୍ରସ୍ତାବ ଅମର ହୋଇ ଥାଏ ।
କାର୍ଯ୍ୟବଣ ବନିଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହକ ଗଜା ଦେଖି ଦେବ
ବାଚାକ ରହା ମତେ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥିତ ରକ୍ଷାର
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ସ୍ଵର୍ଗରେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ୍ କରୁ ବୋଲିବା ଉଚିତ ନ ଥିଲେଦେଇ
ପ୍ରେସ୍‌ଡେକ୍ଟରୀ ବଲେଜ ସଂଗ୍ରହ ଗେଟିଏ ବୃଦ୍ଧତ
ହୋଇଥୁଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ଭାଙ୍ଗ
ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଧିକ ଦେନିଥିବାର ସେ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ।
ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କିଷାହିକା କରିଷ୍ଟ ଗଠିବ ହେଉ
ସବ୍ର ବଜା ହେଲା । ଦାନକୋର୍ଦ୍ଦର ବିଶୁରେତ
ପର ଜେନକିଷ୍ଟ ମହୋଦୟ ଏହି ସର୍ବର ପରି-
ପତ ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ପ୍ରେଲଟ ମହୋଦୟରୁ
ମନ୍ତ୍ରୀ ଦେନିଥିବା ଶିକ୍ଷାବାସ ପ୍ରସ୍ତାବଟି
ଅଳ୍ପକ୍ଷେ ପ୍ରସ୍ତାବଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଲେଦେଇ
ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେତି କ.ହ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧପର
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗହିଁର ଭାବ ଅନୋଳକ ଲାଗିଥାଏ
ଦିନିରେ ଯାହା ହେବ ପରେ ଜାରୀଯିବ
ପ୍ରେଲଟ ମହୋଦୟ ଥଣ୍ଡା କରିଛି ଯେ
ସକାରାତର ଏହି ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟନିମିତ୍ତ ସଥା
ଯୋଗ୍ୟ ବାବୁ ହରିବେ ଏବଂ ଦେବ ଏବଂ
କବା ବା ତହିଁ ଉଗା ଦେଲେଶୁକା ବଜାରକ୍ଷିର

ନିରଣ୍ୟକ ସୁରୂପ ପ୍ରତିବାଦ ହେବ । ପରମୋହ ମହ
ସ୍ମୃତ ଯେମନ୍ତ ସହାକୁର ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶକ ଦେଖାଯି
ପ୍ରାସତ ପ୍ରତଳକ କଳମଞ୍ଚରେ ଅମ୍ବେମାନେ
ବାହର ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରତି ବୋଲି ଦେଖାଯବା
ସବ୍ରତୋଜ୍ଞରେ କର୍ତ୍ତରବ୍ୟ, ଅଗ୍ରଦବ ଯେ
ସାହାର ଅକ୍ଷ୍ୱା ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଦାଳ କରିବା-
ବାରଣ ଅମ୍ବେମାନେ ସମସ୍ତକୁ ଅନୁଷ୍ଠାତିକ କରୁ-
ଅଛୁ । ତଥା ସଙ୍ଗେ କାର୍ଯ୍ୟର ସମତା ଦେଖାଇ
ତ ପାଇଲେ ସର୍ବଲଗନରେ ଅମ୍ବେମାନଙ୍କର
ସମୁମ ରହିବ ନାହିଁ । ନିକଟରେ ଦେବା ସଂଗ୍ରହ-
କିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ଜଳରେ ଶାଖା କମିଟିମାତ୍ର ଗଠିତ
ହେବ ।

ନହର୍ମବ ସହାନୁଷୁଦ୍ଧାର ସେ କି ଅମୂଳ୍ୟକ
ଲାଭ ହୁଏ ଗାଢା ଅମୂଳାନ୍ତର ସାମ୍ବାଦ
ଉଚ୍ଚଶୋଭ୍ୟ ଦେଖାଇତୀରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତରବୁଝେ ଦୃଷ୍ଟିଅନ୍ତରୀଳୀ
ବିଜୟଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବାଦ ଘରଗରୁ ଥିଲେ
ଗହିର ଅଭ୍ୟାସ ପରଲ୍ଲଦିତ ତର ଫେରିଲା
ମାତ୍ରକେ ନିଜ ଦେଖରେ ଗାଢା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକାଶ
କରୁଥିଲେ ଏବ ସିଂହାସନ ପ୍ରାଣ ଦେଲା ମାତ୍ରକେ
ଗାଢା ଲୋକଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଇ ଥିଲା
। ମାତ୍ର କି ଉପ୍ୟକ୍ରମେ ସହାନୁଷୁଦ୍ଧ ସାରିଛି ଦେବ
ଗାଢା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ହାତା
। ଧୂର ସାନ୍ଦେହ ମଦୋଦୟ
ସେ ଉପ୍ୟକ୍ରମ ଅବଗାରଣୀ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି ଗାଢା
କାନ୍ତିକର ଦେବା ପରେ ସନ୍ଦେହ ରହି କାହାରେ
। ଲୋକଙ୍କ ଅନୁର, ବ୍ୟାବହାର, କୁ-
ସଂଶ୍ଵାର ଏବ ଧର୍ମ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଅନୁକ୍ରମିତ
ଥିଲେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଳା ମିଶା ହୋଇ ଓ
ଆରେ ଏବ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଳା ମିଶା ଦରି-
ନାକୁ ଗଲେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବଥା ବହିବା
ଏହାନ୍ତୁ ପ୍ରଯୋଜନମୟ
। ସୁରବ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ଘାଗ-
ଛାନ୍ତିବା ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ
ସୁରବ୍ୟାଳର ଉଠାନ କମର୍ଶରିମାନେ ଲୋକଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ଏହାନ୍ତୁ ମିଳା ମିଶା ବରୁଥିଲେ ଯେ
ଲୋକେ ତାଙ୍କ ଅଧିକ ଗରିଲେବ ପ୍ରାୟ ଏବା
ବରୁଥିଲେ
। ତଥାର ଶାସନ ଦାୟାର
କିନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଦିଃ କ ହୋଇ ବରଂ ମର୍ଯ୍ୟାଦା
ବରୁଥିଲା ଏବ ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ସୁଶାସନରେ
ଦ୍ଵାରା ବରେ ନିଷ୍ଠିତ ଥିଲେ
। ପରାପରାପର
ସଇବା ଥିଲେ ଅବଧି ଦ୍ଵାରା ଉପ୍ରାଦୁରି ଦେବ
ଧେବେ ଡାଙ୍କିଲ ବର୍ମର୍ଶରିମାନେ ଲୋକଙ୍କ
ଦୁଆ ବରେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ତ ମିଶିବେ ବା ତାଙ୍କ
ନିଜା ବର ପରିଧ୍ୟାଗ କରିବେ ରେବେ ଲୋକେ
କି ପ୍ରକାରେ ତାଙ୍କର ଶାତର ଉପକାର ଦୁଇ
ନିଷ୍ଠିତ ଦେବେ ? ଭାରତୀୟ ଲୋକେ ବହୁ-
ବଳର ଅଭ୍ୟାସର ଉତ୍ସୁକତରେ ଧ୍ୟାନମାନ
ଦୋଷ ଯାଇଥିଲେ
। ସେଇକ ଲୋକଙ୍କ ଉଠା-
ଉବାକୁ ହେଲେ ତାଙ୍କ ନାନା ପ୍ରକାର ସହିତ୍ୟ
ଦେବା ପ୍ରଦୟୁମନମୟ ଏବ ସେ ଶିକ୍ଷା ତାଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ମିଳି ନାହା ଉପ୍ୟକ୍ରମେ ଦେବା ଉତ୍ତର
ଉଠାନ ଶାସନକର୍ତ୍ତମାନେ ଏ ଦେଶର ଶାସନ
ଭାର କେଲା ମାତ୍ରକେ ଗାଢାନୁହି ବଦଳିଥିଲା
କାର୍ଯ୍ୟକାରକ ଦୋଷରେ
। ଭାରିବବର୍ଷ
ଏବାକେ ସର୍ବଭାର ଶିଖିବଦେଶକୁ ଉଠି-
ଥିଲା
। ସେଥିର ଅଧିକାରୀ ଦେଯ ବଲେ
ସହାନୁଷୁଦ୍ଧ ହୋଇ କି ଆରେ
। ବର୍ତ୍ତ-
ମନ୍ତ୍ର ସମ୍ମନ ବରତର ପୂର୍ବ ସର୍ବିତା ମୌରିବର
ବଥା ଅଧିକା ପଟାରରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା

ଏହି ଗାଁର ବଥାମର କର୍ମମନ୍ତ୍ର ସହାନୁଭୂତିର
ସ୍ପୃଷ୍ଟରେ ବାଧା ଉପସ୍ଥିତଦେବ ବାହୁଁ ସବ
ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଓ କର୍ମଭୂତିରେ ଫୁଲର
ପଦେବଙ୍କ ମତାନୁସାରୀ ଦେଖଇ ଜ୍ଞାନ ଓ ଧର୍ମ-
ଦରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲଭ ଲେବବ ସଙ୍ଗେ ମିଶି
ପାର୍ଯ୍ୟ ବରଣ୍ଣ ଲୁହି ଅବାଧେ ଉଦ୍‌ଦିତ ନାର
ପରିବା ।

ସମ୍ବାଦେଶ ।

ବଲିବତା ଜୀବ୍ୟ ପକିଷା ହସେଜର ଅଖମ
ତାଙ୍କର ଏସ, ହେ, ମହିଳ ମହୋଦୟ
ଶ୍ରୀଧରତାର ଦିଗ୍ବୁନ୍ଦୁ ହଲେଜ ଖୋଲିବାରକ
ହୃଦୟରମ୍ଭ ସମନ୍ଧିୟ ସେଇଁ ବର୍ଣ୍ଣତା କରସ୍ଵରେ
ତହିଁରେ ସମ୍ମାନେଗ ବିଷୟରେ ବହୁମନ୍ଦିଲ ଉଚ୍ଛି-
ମାର କରସ୍ବରାନ୍ତି ଗାହା ନିମ୍ନରେ ପାଠକମନ୍ଦରୁ
ହେବାଇଲୁଁ । ସେ ବହିରେ ସେ ତାଙ୍କରମାନେ
ଅଠେବ ସମୟରେ ଗେଗ ଭଲବର ନ ଥାଇ
ହାରସାନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା ତଙ୍କର ଅଞ୍ଚଳାଦୋ-
ରୁ କି ହୋଇ ଲେବେ ଅବଦେଶାନ୍ତି ହୁଏ,
ଅର୍ଥମାତରେ ଅଧିକା ଲୋକ ଫନ୍ଦିବାର ରହିବା,
ଅପରମିତ ଲୋକର ଶାକ ଏବଂ ଅଧିକା କାର୍ଯ୍ୟର
ବିବାଦେବୁ ନାବାପ୍ରତାର ଗେଗ ତାତ ହୁଏ ।
ବଞ୍ଚାଲ ଗର୍ବମେଷ ବଲିବତା ମିଳନିଷିପାଲ-
ଟିର ରଷେଟ ସମାଲୋଚନା ବଲ ସମୟରେ
ସମ୍ମାନେଗ ନିର୍ବିକାର ବୟ ଦେଖାଇ ପାହା
ନିର୍ବାଚନ ବର୍ତ୍ତବାପକାଣେ ଉପ୍ରୟୁ ଅବଲମ୍ବନ
ଦିଲାଇ କହିଥିଲାନ୍ତି । ଅନେକ କୁର କୁର-
କାନ୍ଦିତ ତଥାଦରେ ଘର ହୁଏ କାହିଁ ଏବଂ
ତହିଁର ଅଧିକାଂଶ ସମ୍ମାନେଗର ପ୍ରାରମ୍ଭ ଦହିଲେ
ତଳେ । ମେଲେଯୟ ପାମରେ ଅଠେବ କୁର
ଜଳଯାଏ ମାତ୍ର ବିତରଣ ତାଙ୍କର ଜୀବନ୍ତି ସେ
ମେଲେଯୟ ଓ ସମ୍ମାନେ ବିଶେଷ ପ୍ରରେଦ
ଅଛି । ସ୍ଵାରୋଗ ଶୁନିବାର ରହିବା ବିମ୍ବ
ଅଧିକ ବାସ୍ୟରେ ବାସିବରବାକ୍ରାନ୍ତ ଜାତ ହୁଏ
ଏବଂ ଦିର୍ବିନିଷିପାଲିଟିମାର ବହୁବାପେ ଦାୟୀ
ହଣ୍ଡି । ଉତ୍ସାହର ବାସ୍ୟ ପରିଷାର ଆଏ ଏବଂ
ବରର ଖୁମପାଖରେ ଖୋଲପ୍ରାତ ଥିଲେ ପଦନ
ଶୁଦ୍ଧ ରଖେ । ଏଣୁ ସେ ସହିପ୍ରକରେ ସମ୍ମାନେ-
ଗର ପ୍ରଭାବ ଉଣା ହୁଏ । ଦୁଃଖଙ୍କେ ସମ୍ମାନ
ଜଳାଶୁଆଏ ଏବଂ ଦୁଃଖ ଉତ୍ସମରୂପେ ଗରମ
ଦିଲେ ଜଳାଶୁ ଦୟା ହୁଏ । ସୁରବାଂ ଦରବାରେ
ଅଛି ଦୁଃଖ ଆଜବାକୁ ହେବ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖ
ଅଛିକାର ପାର ଉତ୍ସମରୂପେ ଘୋଡ଼ାର ନ
ରଖିଲେ ଦକ୍ଷ ପଳ ପାହି ବାରିଶ ଅଧାରା-
ବାନରେ ଅଛଟାଦୁଃଖକୁ ଖୋଲା, ରଖିବାକୁବାର
ତହିଁରେ ଦୂରଥି ସହିତ ପାନା କାଟାଶୁର

ସଂଗୋପ ହେବ । କୁଳେଖାରାକେ ଅସରା ଦୋଳା-
ନରେ ତିଠାର ଉପାଦ ଖୋଲ ଉଷ୍ଣିଗାରୁ
ଦହିଁରେ ଧୂ ଓ ମାଛ ଉପାଦ କହି ଏବଂ
ଅସରାର ବାସୁ ଲଗି ନାନାପ୍ରଭାର ଲାଗୁ
ଜମିଯାଏ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଏହିପର୍ବତ କାରଣ
ଗୋମେ ସମ୍ମାନର ଦେବାର ଦିଶେ ସୁଧି
ଅଛି । ତାତ୍କାର ରଜ୍ୟପାଦେବ ପର୍ବତାକର୍ତ୍ତା

ଦେଖିଥାଏନ୍ତି ଯେ ହନ୍ତୁ ଅପେକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟମତକୁ
ଏ ବେଗ ଅଧିକ ଅନୁମତି କରେ ଏବଂ ୨୦ଟି
୫୦ ବର୍ଷ କୃଷ୍ଣାର୍ଥରେ ମୁହଁ ଥିଲା । ଏଥିର
ବାରମ୍ବା ଗୋମାଂଶ ଭୋଜିବା । ଯେମନ୍ତ ଗୋରୁ
ମେନ୍ତୁ କୁଳଭାମାନେ ମଧ୍ୟ ଏ ବେଗର ଅଧିକ
ସୁତ୍ରଙ୍କ ସନ୍ଧାରୋଗକାନ୍ତି ଗୋରୁ ଏବଂ କୁଳଭା
ଭାର ମାଂଶ ଖାଇ ମୁଲିମାନମାନେ ଏହି
ବୋଗରେ ପଡ଼ିଲା । ମେଣ୍ଟା ଓ ହେଲ ଏ
ବୋଗରୁ ମୁହଁ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ହନ୍ତୁର ଦେବଳ
ସେହି ମାଂଶ ଭୋଜିବା କିମ୍ବା ଥିବାରୁ ସେମା-
ଦିନମଧ୍ୟରେ ଯନ୍ତ୍ରାରୋଗ ଭାଣା ଦେଖାଯାଏ
ସ୍ଥାପ୍ୟରକ୍ଷାର ନିୟମମାତ୍ର ପ୍ରତିଶାଳକ କରେ
ବୋଗ ପ୍ରାୟ ଶତାବ୍ଦୀ କରେ ନାହିଁ । ବିଶ୍ୱବାୟୁ
ସେବକରେ ଏ ବୋଗ ହୁଏ କାହିଁ ଏବଂ ଖଲ୍ଲ
ହୋଇ ରହିଲେ ମନ୍ତ୍ର ପାଇ ପୃଷ୍ଠାପତ୍ରର ମକଳ
ମଧ୍ୟ ଏ ବୋଗ ଲାଭକରେ । ଏବୋଗ ସଂକ୍ଷି
ମକ ବୋର ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ଦିନକରେ
ସନ୍ଧାରେଗୀ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ କାଟାଣୁ ହେବାରେ
ଦିନ ଉଚ୍ଚଦିରେ ଶଥରୁ ବାହାର କରିବା,
କାନ୍ତି, ବାଜ, ବିଲଣା ରତ୍ୟାଦିରେ ହେବା
ଦିନ ପତ ତାବା ଶୁଣି ପାଇ ବେଗ ସଂକଳନର
କାରଣ ହୁଏ । ତାନ୍ତ୍ରରମାନେ ସନ୍ଧାରେଗୀ ସଜ୍ଜେ
ନିଶି ଯାଇ ଶତବଢ଼ା ୫୦ ଘେମାକାନ୍ତି ଦେବାର
ଦେଖାଯାଏ । ସନ୍ଧାରେଗୀ ସେଉଁ ଯରେ ଥାଏ
ଦେବିମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସେ ଯର ବେଗ ସଂକଳନର
ଉପଯୋଗୀ ହୁଏ । ହେବ ତେବେ ଥିଲେ ବେଗ
ଦୂରି ବାରଣ ହୁଏ କାହିଁ । ସଂକଳନ ଶହୁ
ପୃଷ୍ଠାକ ଛେପ ଅଛି ପୋଷାତ ଦେବାରୁ ଦେବ
ଜାପାଳରେ ଏକ ପ୍ରତାର ବାଗଜର ତୁମାର
ହୁଏ ଯାହା ପଣରେ ରଖି ରହିଲେ ଛେପ ବା
ଦିନ ରତ୍ୟାଦି ପହାର ପୋଷାତ ଦେବ ସୁଦ୍ଧା
କରିବ । ଏବେଗ ପରିପାତମାତ୍ର କମେଜାର
ହୁଏ । ସନ୍ଧାରେଗୀ ସୁଦ୍ଧା ଦେବରେ ସେହି
କାଟାଣୁ ଆଏ ଏବଂ ତୌରେ କାରଣରୁ ବାଧ
ଦେବାର ବଳ ଉଗନ୍ତେରେ କାଟଣ୍ଟ ପ୍ରକଳ
ହୋଇ ପଡ଼େ । ବିଲହଟର ଥିଲେକେ ଏହି
ବେଗଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭାବ ହୁଅଥିଲା । ଏବଂ ପରିବର
ତ ୫୦ ଲ ବେଗର ପୂର୍ବ ସୁରୁଷରେ ଏହି
ବେଗ ଉପରିକି ନାହିଁ । ଯାହା ବେଗର ଲଗା

ପେନ୍‌କୁଳେ ବମ୍ବା ସେହି ଗେଣି କାମୁକ ଦେବେ
ଶେମ କାତହୁଏ । ସ୍ଵାମୀ ଓ ଶ୍ରୀ ସହବାସ୍‌ହାର
ଜଣେ ବେମାକାନ୍ତ ହୋଇସ୍ଥିରେ ଅପର ବେମା
କାନ୍ତ ଦେବା ଅଧିକାଂଶ ଡାକ୍ତରଙ୍କର ମତ ।
ଜଣେ ସମ୍ମାନେଗୀ ଶୁଦ୍ଧଥର ବିବାହ ହୋଇ ସ୍ବା
ଦର୍ଶର ଥିଲୁ । ଶ୍ରୀ ମାନେ କଷି ରହିବା ଏବଂ
ଏକା ବାସ କରିବା ଅଥବା ଅବେଳା ଥିଲୁ
ମର୍ଗ ଧାରଣରେ ହୁବଳ ଦେବା ହେଲୁ ଏ
ସେମରେ ଆକାନ୍ତ ହୁଅନ୍ତିରୁ । ସମ୍ମା ବେଗିବି
ସହରରେ ନ ରଖି ମଧ୍ୟର ଉତ୍ସବ ଗୋଲି
ସ୍ବାକ୍ଷର ନେଇ ପଢିଥା କରିବା ବାହନୟ । ସେମା
ବକ୍ତା ସକାଶେ ଖୋଲ ପଦଠ, ବିହୁ ଅଳେକ
ଏବଂ ସଦଜରେ ଜୀବି ହେଲା ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ନିରାକ୍ରୁ
ପ୍ରଯୋଜନୟ । ଜନ୍ମମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ଅକ୍ଷତାର,
ଓହ ଏବଂ ମନ୍ଦିର ସ୍ଵାକ୍ଷରେ ବାସ୍‌ତି କରିବାକୁବୁ
ମରିବାକୁ ଦେଖାଯାଏ । ସେଉଁ ସ୍ଵାତଂ ଶୁଦ୍ଧିଲ
ଏବଂ ସେଉଁଠାରେ ଅନେକ ଦେବଦାତ୍ର ଗାଁ
ଅଛି ସେ ସ୍ଵାତଂ ଏ ବେଗିବି ଦିଲା । ସୁରସ୍ଵତରେ
ଧନ୍ମାନେ ଅଗ୍ରାହି ଦାନହାର ସ୍ଵାପ୍ନାବାସ ନିର୍ମିତ
ବିବର ଏ ଶେମ ନିବାରଣର ଉତ୍ସବ କର
ଅଛନ୍ତି । ବାଣି ସଙ୍ଗେ ରକ୍ତ ପଡ଼ିରେ ଧନ୍ମାନ୍ତି
ଆମରେ ବହିବ ପ୍ରସ୍ତୁତିମାୟ । ହେବଳ
ଶେମ ଅଗ୍ରାହି ଦାନା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେ ଶେମ-
ନିବାରଣ କରିବାର ଉତ୍ସବ ଅଭିନମିତ ଦେବ
ଉଚିତ । ଦୁଃଖ ପ୍ରଧାନ ସଂକାମକ ସ୍ଵଦାତ୍ମ ସ୍ଵଦାଳ
ଉତ୍ସବ ସକଦା ପରଷ୍ପ୍ରତ ଭାବରେ ରଖିବ
ଉଚିତ ଏବଂ ଲିଙ୍ଗିତ ରୂପେ ମୋ ପାଲଗୀ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସମ୍ମାନେଗୀ ବିବାହ ହେବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଉଚିତ ଦୁହେ ଏବଂ କୌଣସିତାରେ ବିବାହ
ସମ୍ବନ୍ଧ ପଢ଼ିଲେ ସେ ପଦବାରରେ ସମ୍ମାନେଗୀ
ଅଛି କି କାହିଁ ଦୁଇ ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରତିକଳିବା ବନ୍ଦର୍ଭବ୍ୟ ।
ତାନ୍ତ୍ରିକ ମହୋଦୟକ ବିଦ୍ୟା ବୁଝିବାରେ ମତ ମାତ୍ର
ଅଛି । ଅମ୍ବେମାନେ ଶାସ୍ତ୍ର ରକ୍ଷାର ନିୟମ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
କର ଅନେକ ସମୟରେ ଏ ବେମର ଦାଉରୁ ବିପ-
ଦରେ ପର୍ବୁ ଏବଂ ମାନାକିର କିମ୍ବା କଳାଶ ଏମନ୍ତ
ବିଦ୍ୟାମାନୀ ହୋଇଥିଲୁ ଯେ ତହିଁରେ ତହିଁରେ ତହିଁରେ
ଦୁଇକର ବେବଳୁ ଅସ୍ପାର୍ଯ୍ୟରୁ କରିବାରେ
ପଦାର ଦାଖୁ ଥିଲୁ । ଅମ୍ବେମାନେ ପାଠକ
ମାନକୁ ନିବିଷ୍ଟ ଉଚିତରେ ଉପବେଶ୍ଟ ବିଦ୍ୟାମାନ
ଅକ୍ଷ୍ୟାବଳ ପୂର୍ବତ ସ୍ଵଦାରେ ଗୁରୁ ସ୍ଵର ଭୋଗ
ଦରବା କାରଣ ଅକରେଖ ବରାହେ ।

ପ୍ରାସି ଗ୍ରନ୍ତର ସମ୍ପଦ ସମାଜେତକା ।

ଶିଶୁଗାଲ ବଧା—ସାମନ୍ତ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାନ୍ତି
ବରତିର ଏକ ଶ୍ରୀ ପୋମଳାଥ ମହାନ୍ତି ବଢ଼ୁକ
ବନ୍ଧୁରୁଙ୍କ ଜୟସିଂହ ପୋଷରେ ମହାନ୍ତି ପାଠ-

ପ୍ରତି । ଶିଶୁଗାଲ ବନ୍ଧ ମାଦ ବନ୍ଦକର ସଂହୃଦୀ
ଭାଷାରେ ଗୌରବାଚ୍ଛବି କାବ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ମନିଷୀ
ବାହୁ କାବ୍ୟ ମେଣ୍ଡିବାକୁ ଯାଏ କଷ୍ଟ ନିଷାର-
ତରେ ତୁମ୍ହିର ପର ନାହାନ୍ତି । ଗାନ୍ଧର ଭାଷା
ଯେମନ୍ତ ସରଳ ଫେମନ୍ତ ମଧ୍ୟର ଏବଂ ରଷମୁଢ-
ବାହ୍ୟ କାବ୍ୟର ଜୀବନ ଦେଲେ ବହୁର ମଧ୍ୟ
ସହାନୋତ୍ତବ ସ୍ଵପ୍ନକରେ ଅସ୍ତ୍ର କାହିଁ । ପ୍ରତି
ତରେ ଅମେରାନେ ବାହ୍ୟ ଶତ୍ରୁକ ପଢ଼ି ଉତ୍ତର
କୁଳମାଳୀ ଯୋଗନ୍ତୁମାତ୍ରେ ଥାଙ୍କ କାବ୍ୟକାର
ପିନ୍ଧାର ପାଇବାର ଉପରକୁ ତର ଅବନିତ
କେଇଥିଲ୍ଲାନ୍ତି । ରେଖା ଅବେଗରେ ଅନେକ
ପ୍ରତରେ ସତ୍ତବଙ୍ଗ ଦୋଷ ରହିଥିଲୁ ଏବଂ
ବନ୍ଦକି ଏ ଦୋଷ ମାର୍ଜନୀୟ ନୁହେ । ଲେଖକ
ତଥ ବନ୍ଧାନୀଅନ୍ତର “ ପହାଦନିଷାରୀ ”
ଦୋଷପ୍ରକାର ବ୍ୟକ୍ତ ପରଥିଲ୍ଲାନ୍ତି ଏବଂ ସରସ
ବନ୍ଦକା ଲେଖିବାକୁଏ ବନ୍ଦକ ଲାଠୀ ସାର୍ଥକ
ଦୋର ଥିବାର ଅମେରାନେ ଶୀତାର ତରୁଆହୁ ।
ମାତ୍ର ତାବ୍ୟରେ ବଜା ମହାରାଜା ରଖାଯାଦିକେ
ଅବାହକ ବରବା ବନ୍ଧାନ ଥିବାକର ଦୋଷ
ଥିଲା । ତାକା ପୁରବାଦର ଉପସନ୍ତ ସ୍ତର ନୁହେ
ଏବଂ ଗୋଟାମୋଦିଷ୍ଟି ବାବା ଦେବୁ ତାବ୍ୟ
ରସାଦ୍ଵେଷିକି ବିଷବହୁ ଆଚୂତକଳକ । ସେ
ଦୋଷ ପରହାର କରିବା ସବାଗୋଟାବେ
ବାଞ୍ଚିମୟ । ତଥ ବନ୍ଧାନୀଅନ୍ତର ଅଦରସର
ଅଭିମାନ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଥିଲୁ ମୋଟିଏ ଦେଖ ଥିଲା ।
ଅଦରସ ଥମୁଠ ପ୍ରାୟ ଅଗ୍ରାହ ମନୋଦର ମାତ୍ର
ଜାହା ଅଣ୍ଟାଇବାକୁ ପ୍ରାୟ ଦେଲେ ବିଷବହୁ
ବର୍ଜନୟ । ଅଧିକାନ୍ତ ବୀରରସରେ ଅଣ୍ଟାଇବାକ୍ଷୟ
ଅନ୍ତର ପରିଚାଳନ । ଦୁଇଜ୍ଞଦରର ଯନ୍ତ୍ରମର
ବର୍ଣ୍ଣିତ ମନ ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର “ ଅହାରେ,
ସମରେ ଥିଲୁ ରମଣୀ ରମଣେ, ଭିନ୍ନକାରୀୟ
ଚାହିଁ ଯାର ରବେ ପ୍ରସତ୍ୟ ” ଲେଖିବା ଦୁଇ.
ଶିଥୁ । “ ରମଣୀରମଣେ ଓ ଲେଖି ଅଧିକୁଣ୍ଠେ
କି ଖୁମର ପରକମର କୁଳନ୍ତ ଉତ୍ତାଦରଣ
ଦେଖାଇ ଦଥାର ଓ ପାରନ୍ତା ? କିନ୍ତୁ ମନିଷୀ
ବାହୁ ମେଣ୍ଟାରୁ ସେ ଦିଲେ ଉତ୍ତରକର ବବ-
ଶୈରିମଧ୍ୟରେ ଅସତ ପାଇବାର ଅଗ୍ରାହ ପାଇ-
ବାହୁ ଅମେରାନେ ଉପରେକୁ ଦୋଷମାତ୍ର ପର-
ହାର କରିବା କାରଣ ସବରମଣ୍ଡ ଦେଲୁ । ବବ-
ଶତ ବାନ୍ଦରେ ସେ ଦୋଷ ପରହୁତ ଦୋର
ସୁବାର ଦେଖିଲେ ସୁତୀ ଦେହ ।

ପ୍ରପଳିତ । — ନୂଳ ସଂମୁଦ୍ର ଶ୍ରୋତ ସହିତ
ଉଚ୍ଚଲ ପଦ୍ମରେ ଝାମାମସୁନ୍ଦର ଦାସଙ୍କୁ
ହାର ଅଳୁଗାହର ଓ ସାମନ୍ତ୍ର ଝାମାମସୁନ୍ଦର
ଦାସଙ୍କହାର ପ୍ରତାଣିତ ଏବଂ ବାଲେଦର ସାମନ୍ତ୍ର
ପ୍ରେସରେ ମୁଦୁର । ଏହା ଖଣ୍ଡିଏ ବୈଶବିନ୍ଧ୍ର ।

ଗୋହିନ, କାସୁଦେବ, କୃଷ୍ଣ, ନାରୟୁଶାଦ ପାଇ
ତମେ ବ ଫଳ ଲାଭ ହୁଏ ପରମପାତ୍ର ସମ୍ମାନ
ଦ୍ରୋହର ତୁର୍ଥ ଅନୁକାବ ପାଞ୍ଚାବାରରେ
ଏଥରେ ଦ୍ୱା ଯାଇଥାର । ଉତ୍ତମାନଙ୍କ ସହାଯେ
ଏ ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତମାନେ ଗ୍ରହି । ପାଇ କରିବା
ଅବଶ୍ୟା ଦର ମାତ୍ର ଭୂତ କାମ କରିବା ସଥେଷ୍ଟ
କୁହେ । ଦ୍ଵାଦଶ ଶ୍ରୋତୁରେ ନାରୟୁଶବୁ ମେଲ
କେଲ ଯାଇଥା । ଉତ୍ତର ପେରୁଷ ବୋଲି
ବାର ଅଧିକାର ଅଛି ଏବ ଅତେବ ଜନ୍ମର ପାତ୍ର
ତାଙ୍କୁବାରେ ମାତ୍ର ସମ୍ମରରେ ସେ ହର ନେବେ
କହିବା ସମ୍ଭାବ ମନ୍ତ୍ରମାୟ ମାତ୍ର ସୁରୂପାର୍ଥଦ୍ଵାରା
ପରେଷକାରର ସହାର୍ଯ୍ୟ ବିଜା ଏବ ବେଦାଦ
ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରଲୋକର ପୂର୍ବକ ସକର୍ମିତରର ବିଜା
ବାହା କହାପି ସାଧିତ ହୋଇ ବ ପାରିବାର
ଦୂର ରୁଷିବା ଉଚିତ । ବାହା ଗୋହିନରେ ଏବ-
ମୁତ୍ତ ବାକୀହାର ଆପକୁ ପ୍ରସର ଦିଅଗାଏ ଏବ
କର୍ମଚରଣ ବନ୍ଦମାତ୍ର କାଳରେ ତାହାର୍ହ ଦେଖା
ଯାଉଥା । ଏଣୁ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ମହରେ ଲୋକରେ
ପ୍ରକୃତ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ କହାଇବା ସହାୟ
ଦମର ମାଦାହ୍ୟ ବକ୍ତ୍ଵ ବବିର ବାଜୀ ପ୍ରଫ୍ରେସର
ହାରନ ଦେଖାଇ ବେଦାଦ ଶାହୀ ମହରେ
ଦେଖାଇବା ଉଚିତ । ୧୪ ଓ ୧୫ ଶ୍ରୋତୁ ବିଷ-
ସାର୍ଥକୋଧକ । ୧୦୮ ଶ୍ରୋତୁରେ ବେଦ
ଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠଶାସ୍ତ୍ର ଅଥବା ଦରଠାରୁ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେବ ବ ଥୁବାର ଯାହା ବୋଲି ଯାଇ
ଅଛି ତାହା ସଙ୍କୃତୀ ସରଣ ଏବ ବେଦ ମହରେ
ହେବନ ହର ନାମ ଶର୍ତ୍ତକର ଉପବେଶ ଦେଇ
ଥିଲେ ଲୋକଙ୍କ ପରେ ହତକର ହୋଇଆନ୍ତି ।
କେମାଜ ବା (ଉତ୍ତମାନୀୟ ସନ୍ଧ୍ୟା) ।—ଗ୍ରା ଅରୁ-
ଧିଦ ମନ୍ଦମନ୍ଦ ଅତିଦର କର୍ତ୍ତ୍ଵକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ
ଡେଙ୍କାଳାଳ ପୂରସ୍ତିପାପ ପ୍ରସରେ ମୁହଁତ ।
ଏଥରେ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ, କେମାଜ, ବୋଲା, ଦୁର୍ଗ ଓ ଯକ୍ଷ-
ଗର ମହ ବିଦରଣ ଏବ ପ୍ରଗାଳୀ ଦିଅଗାଏ
ଅରନୀମନ୍ତ୍ର ଓ ଗହିର ତେଜ୍ୟା ଅନୁକାବ ପଲି-
ବେଶିତ ହୋଇଥା । ଯେଉଁ ବାଜୀ ମହରେ
ଭାଗର ହୁଏ ତାହାର ଅର୍ଥ ଓ ମର୍ମ ଉତ୍ତମ-
ରୂପେ ଦୂର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ବୋଲି
ଯାହା ଲେଖନ କହିଥିଲୁ ତାହା ସଥାର୍ଥ ।
କେବଳ ବିଧ ପ୍ରତିଶଳିତାର୍ଥ ଅର୍ଥ ଓ ଦୂର ମନ୍ତ୍ର
ଭାଜାରର ପୂର୍ବକ ନିଯମ ପାଇବେ କେମାଜ କମ୍ବା
କୌଣସି ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ପ୍ରକାଶକ ମହା-
ଶୟ କେମାଜ ଉତ୍ସାଦରେ ବ୍ୟବହୃତ ମନ୍ତ୍ରର
ଅର୍ଥ ଏବ ବନ୍ଦ୍ୟାର ବ ବ ଉତ୍ସକାର ଅଛି ତାହା
ପ୍ରକାଶ କର ଏହା ଅମ୍ବମାନକର ତାହିକ ସମ୍ରତ
ମୁଖଲମାନ ମଣ୍ଡଳୀ ଗଥା ଦେଶଲୋକଙ୍କର
ଧନ୍ୟକାଦର ଆହ୍ଵାନ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟା କରିବା

ସାମକ୍ଷୀ ଅଭ୍ୟାସ ଦୂରେ ମାତ୍ର ଅର୍ଥ ଓ ଦୃଷ୍ଟି
ମନ୍ତ୍ର୍ୟ ବଳେ ଶୁଣିକାମ ଉତ୍ତାରଣ ତଳ ଦିଲ
ନିରଥକ ହୁଏ । ଏ ସ୍ମୃତି ସେ ମୁଖ୍ୟମାତ୍ରକ
ମଧ୍ୟରେ ଅଦରଣୀୟ ଦେବ ଏଷ୍ଵରେ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । ହନୁମାକେ ମଧ୍ୟ ଅପଣା ସନ୍ଧାରେ
ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ମନ୍ତ୍ରର ଅର୍ଥରୁଗଲୁବି ବର
ବାହା ଅନ୍ତେଚନା କଲେ ବିଶେଷ ଘଳ ଲାଭ
ଦେବ ।

ସାହୁକୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ।

କଲିକବା ଗେଜେଟ୍ ।

ତୋ ମାତ୍ର ଓ ତୋ ବଲେବିଥର ଗାଁ ସୂର୍ଯ୍ୟର ନାମ
ମନ ୧୯୦ ବସନ୍ତ ଗାଁ ସବୁ କହିବି ସବାହି
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜୀବର ସବର ମହିନାରେ ଏକବୀପିତ୍ତ ଦେଇ
ଓ ଯୁଗେ ମାର୍ଗରେ କର ନମନା ଘାରାଇ ।

ତେବେ ମରିବ ସୁଅଧାର୍ଥକୁ ପହଞ୍ଚିପର ଅନ୍ତର
ତେବେବିଷୁର ବାର ମଧ୍ୟ ଦିନ ଗଟିଷ୍ଠା ବାଲେଦିର କିନ୍ତୁ
କିନ୍ତୁ ଦିନର ହେଲେ ।

ବାରୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କଟକ ମେଡିକାଲ ସ୍କ୍ଵିଲ୍ଯୁଳ୍
ଏପ୍ରିଟିଶନଙ୍କ ଅତିକ୍ଷାଣ ପରିଷାରେ ଉତ୍ସାହ ହୋଇଥିଲା ।

ବାରୁ କଲିମ ଦସ ବାନ୍ଦୁଳା ବଟିବ ଲେବେନସା କଃୟ-
ଜର ମାଥେମଟିକ୍ସ ଲେବ୍‌ଲେ ୨୨ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାର ।

ବେଳେ ଓ ପୁଣ୍ଡ ଚିତ୍ରମାଦିର ମାନଶେଷ ସେହି ନିଷ୍ଠା-
ମାଦିର ଚିତ୍ର ବୋଲି ଜେଥାରୀଙ୍କ ଧୟାତ ହେବେ ।

ବହୁର ରେଣ୍ଡରା ବଲେହର ପାରସ୍ୟ ନିଯମ କୋଣୀ-
ନିରେ “ପାରଦାସ୍ୟାଦ ଗ୍ରାଙ୍କ” ପାଇଥାଇଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ୫୫ ରିପ୍ରେସ ହେବା ପ୍ରତ୍ୟାମନରେ
ସୁଲକ୍ଷଣା ଦର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ୧୫%, ପାଇସରରେ
ସେ ୧୦%, ଅର୍ଥବ୍ୟକ୍ତିରେ ସେ ୧୫%, ସ୍ଵର୍ଗରେ ସେ ୧୦%
ଓ ସୁମଧୁରରେ ସେ ୧୫% ର ଏକ ବଢ଼ାଇବା ମଧ୍ୟରେ
ସମ୍ବନ୍ଧ ବନ୍ଦଗୀରେ ସେ ୨୦% ରିପ୍ରେସ ସହ ତମ୍ଭୁ ଉପରେ
୧୦% ରେ

ପେଟ ପ୍ରାକ୍ତର ସ୍ଥିତିର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା କହିବାକୁ ୫.୫୨,
ବାଲେଶ୍ୱର ୦.୧୦, ଅନ୍ଧାର ୧.୦, ସୁଲ୍ଲ ୦.୫୦ ଓ
ପ୍ରସିଦ୍ଧର ୧.୫୫ ଦିଆ ଏହା ମାତ୍ରରେ ମଧ୍ୟରେ ପଚାଶକ
ଦେଖାଇଲାଗରେ ୦.୯ ଓ ସବୁ କିମ୍ବା ପାଇଲାଗରେ ୦.୧୧
ମାତ୍ର ।

ସ୍ରାମୀକୁ ସମାବ ।

ଏ ସ୍ଵପ୍ନରେ ଏ କରିବେ କରିବାର ମେଳେଖାର
ବଳ ବଳ, ତଳ ପଦକ ସହି ଶାରକର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିବ।
ଜଳର ପରମାଣ କିମାତ ଅଧିକ ନହେ । ନିଷ ଅଛି
କିମାତ ।

କୁଳ ଏବଂ ରାଜା ପତ୍ରେବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏ ହରମଣେ କାନ୍ତୁ
କୁଅଟି ମାତ୍ର ପ୍ରକଳପିତା ଦେଇ ଥାଇଁ ।

ବାସ ସାଧାରଣ ସ୍ଵର୍ଗ କାଳେହୁର ପିତା ବାବନ ଦେଇ
ଦେଖିବାକୁ ହେଠ ମହିନେର ଦେଇ ପିତାମନ୍ୟ ପରେଷା
ଦେଇ କେଳଇବା ସମୟ କାହା ମାମର ଉପରେ ଯେତେ ତାଙ୍କ
ଏହି ସହିତ ଦେଇବି କିମ୍ବା ଯେବେବି କେଇଥିବା
ମନ୍ୟ ଧରିପାର ମା ମୁଖର ଦେଇ ମା କାହା ଏବଂ
କୁଣ୍ଡଳ ପରିପାର ଦେଇବି ମା ଏ ଉପରିଦୟ ପାଇ-
ଅପା ।

୪୦। ଶେଷକତାର ସେ ପାପା ଖୋର ସେହି
ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଗୋଟାର କୁଳକାର ମାତ୍ର ବନ୍ଧୁତବା ପରିଵାରରେ
ଏଥେପରେ ବୁଦ୍ଧାର ଦରସ ଦର୍ଶନରେ କିମ୍ବା ଏହିପରେ
ଯତ୍ତ ହୋଇଥାଇ ।

ଏ ନମ୍ବର ଧାରେବାଦ ତଥାରୀ ଶ୍ରୀ କାରୁ ଫୋର୍ମ୍‌ଯୁଗାପି
ତତ ଉପରକ ଗୋ ୧ ଟା କର ବାହ ମନ୍ଦିରକାରୁ କବଳ
ମହାଦେଵ ମହାର ସଙ୍ଗେତ ହେଉ ସେ ମେହେପ୍ରତ ବ୍ୟା
ପାତ ବାହାର ବାବ ଦେବ ଶାର ରକ୍ତ ଗୋର ମହ ହୋଇ
ଅଛ । ସୁମଧୁର ଉପର ବାରୁ ରକ୍ତ ଗୋରୁଟି ମେହେପ୍ରତ-
ମାଲକୁ ପ୍ରତିବନ୍ଦିତ ପ୍ରଥାରଣୀରୀ ନ ଦେଇ କେତେବେ ଗୋଠି
ପଥର କାତ ବାଠରାକୁ ମୟ ଗର୍ଭରେ କୃବୀର ଦେବାନ
ଅଧେଷ ଦେବାରୁ କଥ ପ୍ରେସ ଟ କହି ମେହେପ୍ରତ ବ୍ୟାମାକେ
କୁଳ ଅଧେଷରୁ ବାରୀରେ ସମ୍ମତ ବର୍ଦ୍ଧପତ୍ର ।

ଏ ବାବୁ କୃତସ୍ଵରଙ୍ଗ ମାତ୍ର କରିଥାନେବା ବାପେରଥାଳ
ଅଛିବି ଧର ମତ ତା ୧୦ ଦିନ ଶ୍ଵାମକାର ଘଟିବଳୀ
ବା । ବାବୁ ବହୁ ତରେଇ ୩ ୫୦ ଲାତ ଚୋଡ଼ି
ଦେଖିମୋକ୍ଷାର ଆଜାରେ ଦିଗ୍ବୟାନ୍ତିକେବାର କରିବାକାଂକ୍ଷା
ତୋରାଟି କରିଥିବାର କହିଷ୍ମ ପରେ ବାନୀବର ବୋାପ
ନାମକ ଉଦ୍‌ଦେଶ ମେହିବର ରହୁ ଟନାର ତୋକାଟି ତାର ଦର
ଧଳଙ୍କ ତାର ଛାଯା ବସିଦେଇ ଅନ୍ତରାର ଦର୍ଶକରୁ ଓ ସବୁ
ଦର୍ଶକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପରେଇବା ।

ପ୍ରେସରୀ ।

ପହଞ୍ଚେରବୁଦ୍ଧ ରାଗମତି ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେ-
ମାକେ ଦାସୀ ହୋଇଁ

ଶ୍ରୀକୃ ଉତ୍ତର ପାଇକା ସମ୍ବାଦକ ମହୋଦୟ
ଉଦ୍‌ବାର ଚରିତେଷୁ।

ମହାଦୟ

ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ତୋଣା ଗଡ଼ିଜାଳ ମାଦାଲନ
ପୋଲିଟିକ୍‌କେଲ୍ ଏକେହି ମହୋଦୟ ତାଙ୍କୁ ଗୀ
୧୦ ରେ ପଦ୍ଧତି ମାଳଗେର ପରିଦର୍ଶକ ତର
ଗା ରାଷ୍ଟ୍ରାଧିକାରୀ ରେ ଏଠାରୁ ଫେର ଯାଇଥାଇଁନ୍ତି
ବାଲ୍କର ଅବଶ୍ୟକା ବାର୍ଯ୍ୟ ଏସ୍‌କ୍ଲୁ ବଜା ମହୋ-
ଦୟ ସୁରକ୍ଷାକୁଣ୍ଡପେ ପରିବଳନ ଦସତାନ୍ତି ,
ସୁପତ୍ରି ଓ ସଥ୍ରୋପଯୋଗୀ ମାରକର ସ୍କୁଲଗୁଡ଼
ସାରେ ଘର ଓ ଘରିମାରକତାରୁ ତୋଥ
ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ଉଂଗଳା ବଦିଗା ଶ୍ରବଣାବନ୍ଧୁର ପୁର
ସ୍ଵାର ବନ୍ଧକ ଏବଂ ସୁଶୋଭିତ ଓ ସମୟୋଧ,
ଯୋଗୀ ପଚକାଟି ଦରବାରରେ ଆ ସ୍ତର୍ଦ୍ଵାରା ବଜା-
ମହୋଦୟକୁ ସବକ ହାତ ଭର୍ମ ଦରି ଯାଇଥ-
ାନ୍ତି । ୧୯୦୮ ସାଲରେ ମର୍ଯ୍ୟାମେଖ କଟକ,
ଦରବାରରେ ଯେଉଁ ସବକ ବଜାମାରକ
ଦେଇଥିଲେ ଏ ସକଳ ସେହିପରି ଅଛେ ।

ଏଠାରେ ଉପରେକୁ ଦୂର ସରାରେ ସତଳ
ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ପ୍ରାୟ ସହସ୍ରାଧିକ ସମବେଳ
ହୋଇଥିବାର ଦୃଷ୍ୟ ପ୍ରିକଟର ହୋଇଥିଲା ।
ସତଳ ଦିଗଯୁ ଲିପିବକ୍ଷ କଲେ, ଏକ ଆର୍ଦ୍ର ଗ୍ରନକ
ହୋଇ ପାରେ । ଗାନ୍ଧର, ଓ ଗାଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଅଳ୍ପ-
ଶ୍ରୀତ ବନ୍ଦମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ଧାର୍ୟ ନଥରେ ନିମ୍ନ
ଚନ୍ଦ୍ର ଶିଖା ମିଳିଲା ।

ଗାନ୍ଧ କନ୍ତୁ ଶିଖା—ମନ୍ଦିରେ ସୁଖ ଦୃଷ୍ଟିରେ
ଉଦ୍‌ବୃ ଦୋହ ଜାବନ ଯାଏବ ଚରିବାରୁ ଅପି
ନାହିଁ । ପରଳୀ ସାଧ ଚେଷ୍ଟାବ୍ଲାସ (ପଞ୍ଚଶିଳ
ସହି) ସହବମିଅକ୍ଷୁଣ୍ଣହିଁ ଗାନ୍ଧାର ଉଦେଶ୍ୟ
ଅବେ । ଗାନ୍ଧ ନିନ୍ତୁ ଅକଳିର କରେ ଶିଖା—

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଁର ଏବଂ ମୀ ଶେଷାହାର ଦେଶର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନ୍ଦିର ସାଧନ କୁହା । ସାଧ କରିବା
ସୁବ୍ୟାବଳେ ଅସାଧ କରିବ ବଣ୍ଣ (ପ୍ରାୟୁକ୍ତିର)
ସବଳ ସମୟରେ ଉଚ୍ଚର ଦେଇଥାନ୍ତି । ପରିଶ୍ରମ
ମିର ପରିଶ୍ରମ ଦେବେହେଁ ବୃଥାକୁହା ନାହିଁ ।
ବୁଦ୍ଧବାଦଙ୍କ ବମ୍ବିଶ୍ଵରରେ ସେ ସାବା କରିବ
ଯାହାର ଫଳ ସେ ନିଷ୍ଠ୍ୟ ପାଇବ । ଅଳମନ୍ତର
ବିଷ୍ଣୁରେଣ ।

ମାତ୍ରରେ } କ—ଆସନ୍ତର
୧୨୩୧୦ } ଏ ଅନ୍ତରେ ପଢ଼ିବା ଯୁଦ୍ଧ
ନାଏବ କାଳର ମାତ୍ରରେ

ମହାଶୟ

ରହିବାର ତା ୧୦ ରମ୍ଭ କ୍ଷେତ୍ର ସଂ ୧୯୧୦

ମସୀହା ହତ ଦିବା ଅନ୍ଧାଳୁ ଘୁଁ ଟିକା ସମସେ

ତାଠେଣେ କିମ୍ବା ସୁହିତଳ ପୁତ୍ରବାର ଅବଲବକ୍ଷି ଧାରଣ କର ଅମ୍ବ ନଗଥର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସନ୍ ସର୍ବରେ ସେପାରିବୁ କାଠ ବୋଲାର ଖର୍ବ ପଟାଗଳ କୌତା ଅସି ପହଞ୍ଚିଲ ମାତ୍ରେ ପ୍ରଜ୍ଞ-
ସଂଥରୁଟ-ଶେଷ୍ମୁର ଲଶେ ସେବା ଯବାଏ ତୁଳା କାମକ ଘାଟର ମୁଗ୍ଧବନ୍ଦ ବନେଷ୍ମୁବଳ ଦତୀତ୍ର
ଅସି ନିଜ ଦସିଶା ବାବହରେ ବଢ଼ାଏ କାଠ
ଦତୀରବା ମାତ୍ରେ ଅର୍ଜି ପରିଚା କାଠ ବିବରଣୀ ଦସିଶା
ଦେବାରୁ ବାରଣ ଉଚିବାରୁ ଦାଠ ଧରିଧର
ବରବାରେ ବନେଷ୍ମୁବଳ ଦ୍ୱେଷମାତ ହୋଇ
ହିନ୍ଦୁ ତାଠବିଷ୍ୟାସ୍ତେରୁ “ହେ ଖେ-ଗା” ଶବ୍ଦଟି
କହ ଦତୀତ୍ର ଗୋଡ଼ରୁ ରଙ୍ଗ ସୋବା ବାବାର
କର ବ୍ରଦ୍ଧ-ପୁତ୍ରବାର କଳ, ଚଢ଼ି ହନ୍ଦୁଟି ନିଜର
ଜାତ କୁମ୍ବାଦିକ ସମ୍ମାନରେ “ପଠାର” ଦସିବୁ
ଯୋଗା ଶାଇଲ ଗୋଲି ଲକ୍ଷିତ ଅବସ୍ଥାରେ
ତୁଳି ହୋଇ ରହିବଳ । ନିଜେଷ୍ମୁବଳ ସମସ୍ତଙ୍କ
ମନରେ ବସ ଜନ୍ମାଇ ଦେଇବ ଦସିଶା ଅଭୟ-
କରିବା ପଚ ଉଚ୍ଚ ସମୟେ ୧୫ବର୍ତ୍ତା ଦାଠ ଅହୟ-
ଦଳ । ଶେଷରେ ଲବାବିଷରଣ ଏତ୍ତିଲ ଦେବାରୁ
ଆନାରୁ ଗଲ । ମେଣକ ମାଧ୍ୟେର ନିଜ ଘରକୁ
ଫେର ଅପିଲେ । ଭରଣ କରୁ ଗାନ୍ଧିବର ସୁଦର୍ଶନ
ସିନ୍ଧୁର ସୁଲକ୍ଷଣ ହବୁ ଭକ୍ତଶେଷ୍ମୁର ମହୋଦୟ-
ଏ ବିଷୟ ସ୍ଵର୍ଗ ଦତୀର ପାଠ ଉପରର ଅୟ-
ଦିଖାଗଳ ଦୂର କରି ଆଶ୍ରୟମାନଙ୍କର ସୁଧିଧା
କରିବା ହେବେ ।

ତା ୧୫୮୨୦ ମସିଥା ମଙ୍ଗଳବାର ସତ୍ତାର
ଅନ୍ଦାଜ ଥାଏବା ସମୟେ ମୁଣ୍ଡମୁହିଶିଥ ଖୋବେଇ
ଯେତା କାମକ କଢ଼ା ତାଠ ବାଦଧାୟୀ ନିଜର
ରଖିଥିବା ପଞ୍ଚର ତତ୍ତ୍ଵ ବାଦେଲ ବୁ-ପଞ୍ଚର
ଉପରେ ଧରନ୍ତରେ କଢ଼ା ବୋଲାଇଥିଲା ।
ଏପରି ସମୟେ ପୁରୋଗ ଅଛଟ-ଶେଷ୍ଟର ଜଗେ
ମସିଲାକ ଉନ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଇ ନିଜାଏ ଉଥା

ଗାମକ ସେନାରୁ ଗୁମନ ଦେଇ । ଶୁଣିବାରେ
ତମେଖୁବଳ ନିଜର ଦୟିଗା ବାବହୁବେ ପ୍ରତି-
ଗାତିରେ ଦୂରସ୍ଥୀରୀ ଦୟିଗା ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ବର
ଅଧୟ ବର ଗଲ୍ଲସ ଦେଇ ।

ଦୁଇକାର ବା ୧୦୨୧୦ ସାଲ ପକାଳ ଅନ୍ତର
ପାଇସମୟେ ଘାଟରେ ମନ ବନାଥୁବା ସେଇ ରକାବ
କୁହା ବଳେଖୁବଳ ପ୍ରତିଶତକରୁ ୧୯୩୩ ଏ
ହାଠ ବନୀଶ୍ଵରେ ଅହୟ କରିବା ସମୟେ
ଗର୍ଭବ ହାଠ ବ୍ୟବସାୟୀ ଘୋଣ ସାର୍, ଚନ୍ଦ୍ରମଣି
ବାରକ, ଲୋକ ସାର୍, ବାଲୁ ପଧାଳ, । ମୁଁ
ମୁଣ୍ଡମୁହାର । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଉଚ୍ଚବ, ଗୋଟି ବିଦାଳ
। ମୁଁ କରିବପୂର ହାଠ ବ୍ୟବସାୟମାନେ ବଳେଖୁ
ବଳକୁ କହିଲେ ଅମ୍ବେମାଟେ ଗର୍ଭବ ଲୋକ
ମନାଜନଠାରୁ ବିଜି କରିବାକୁ ହାଠ ଅଶିଥିରୁ
ଅମ୍ବେ ଦେଇ ନ ପାରୁ ବୁଝିବା ବର ନାୟକେୟ
ଦେଖିବକର ଅପରି ନ ଶୁଣିବାରେ ଦେଗନ୍ତ ହଃ
ବରକୁ ପରିପାଲନେ “ କୁମ୍-ଲକ୍ଷ-କେଣ୍ଠେ-
ଲୋଗେ ? ” (ରୁମ୍ଭେ ବାହାବ ହାଠ ଦେବ ?)
ବୁଝି ବଳେଖୁବଳ ଉତ୍ତର କଲ, ଅମ୍ବେ ଏମା-
ନକ୍ଷା ପାଇଅଇବ ପତ ଦେଉଁ ସେଇ ସବାଧେ ହାଠ
ନେହୁଁ ସେ ଏଠାରେ କି ଦେଲେ ଫାଟିରେ ଦେଇ
ଅଧିକେ । ଲେଖକ ବଳେଖୁବଳର ବାଣୀ ଶୁଣି
ଘାଟ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ ଗାଧୋ-
ଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉତ୍ତରାଳ୍ପିକ ମୁହାଦିଲାରେ ହଃ
ବଳକୁ ପୁଣ୍ୟ ଉପବେଳେ ବାଣୀ ପରି ସାରୀ
ଭଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଯଥ—ଶ୍ରୀମନ୍ତ ବାରୁ
ଶ୍ରୀମାନାକୁ ବୋାର ମହୋଦୟ ପେକିବଳ ପ୍ରାପ୍ତି
ପୁଲାଶ ଉତ୍ତରପୁରୁଷ, ଶ୍ରୀମନ୍ତ ବାରୁ ବଖାଲପ୍ରପଦ
ଗୌଧ୍ୟ ମହୋଦୟ କବକ ମିଛନ୍ତିଶ୍ଵାରିତିର
ନିଶ୍ଚ ବିଶଳ, ଏପର ଅଛି ଦେବେତ ହଦ-
ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି । ଏ ବିଷ୍ୟମାନ ପୁଲାଶ ଭାରୀରୁ
କର୍ମଗୁଣ ଲେଖକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାମାନ କରିବ
ଅକେପରେ ସେପରିବ ପଥ ଦେଖାଇଦେବେ ।

ବାଠେଣୋଡ଼ ଦେଇରେ ସବୁଧାରଗନ୍ଧର
ପାରଦୂରର ହେବାର ସୁକ୍ଷମ ସବୁଧି ସ୍ଵାମୟ
ତିଜନ୍ଦିଗାଲକି ଗୀ ସଦେଇ ଦଳେନକୁ ଯନ୍ତ୍ର
ଦେଇଥିଲାନ୍ତି । ଯଜନବାର ଜିବେ ଦୟାକ୍ତ ବାକି
ଅଛନ୍ତି । ବାହାକ ସମୁଖରେ ବାଚୋଇମାତ୍ର
ପାରନ୍ତରର ହଥରି ।

ଭ୍ରମାଙ୍କା (ସାହେ) ବନ୍ଧୁତି
ବସାଦାକଜାର) } ହାତମ ସେଖ ଓ୍ଯାଳେଟୁଙ୍ଗା
ପା ୧୦୩୫୦ } ଧେବାପତି ସୟ

୭୭୧୮୭

ମୋର ବନ୍ଧୁହଳର ମନୋଭ୍ରତ ଅଜ ସାହୁର
ପଇ ଅପଣଙ୍କ କଲମର ସାହୁଯାଗ୍ରାହୀ । ଗଠ-
ମାର ଦିଶିବରେ ଦୁଃଖୁଳ ଜଣ୍ମିତ ଜୟନ୍ତ
ପଞ୍ଚମାହରେ ମିଶିଲାର ଥାମ ମାସର କାହିଁ

ଷମତ୍ରେକଣ ବିଷୟରେ ସେଉଁ ଦେବବାଣୀ ତ
ଗାହା ଭାବରେ ଅପଣ ପଦେ ଯାହା ଅମ୍ବ,
ଭାବରେ ଦେଇଥିଲୁ ଯାହା ଅକୟାହ
ମୋର ଅନ୍ତର୍ବୁଞ୍ଜି ନିହର ହୋଇଥିଲା । ଅପଣଙ୍କ
ଲେଖାରୁ ପଡ଼ି ଉତ୍ତଳୀୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାଷ୍ଟ୍ର
ତରଣ ଓ ଉତ୍ସବ, ବଜାଲୀ, ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏବାଦୂଷ
ଉତ୍ତଳାଶୟକର ବଧର ଏକ ସମାଜକା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ଦେବ ଗାହାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅପଣଙ୍କ କଲମରୁ
ଜାଖିବାରୁ ଉତ୍ତଳରୁ ବଢ଼ିଲଣି । ଦେଶର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନେଚାମାନଙ୍କ କଲମରୁ ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷ-
ୟରେ ଅର୍ପି ଚର୍ଚା ଦେବାର ସମ୍ବନ୍ଧ । ଆଜିନ
ଅନୁତାପର ବିଷୟ ଏହି ସେ ଏଗବେଳକାଳରେ
ୟୁଦ୍ଧ ବଚନର ପକ୍ଷନାୟକେ ତୌଷ୍ଣିକ ଦାସେ
ଓ ସାଥରେ ବସୁ ଦିନେ ସୟ ଦୋଷକା ମହାଶପ-
ମାକେ ଦୂରାଦିନେ ଭିକ୍ଷାଆଳରେ ବଜିଥ କଲ-
ପର ଜଣାମନି । ରୁହିଲେବ ? ଆପଣମାଙ୍କ
ଭାଗୀମଧ୍ୟ ଏତେ ଅପ୍ରାପ୍ତ ସେ ଏହଠି ହାତରୁ
ହୋଇ ପିତୃକାରରେ ବାପ ପୁଅ ଭାଇଭାଇ
ହୁକ୍କାଥ ଦାଣ୍ଡରେତ ଦେବକ ଖରକ ଓ ପାଣି
ରହିଛି ଅଭିବେ ଭାବପୁଣିବା କଷ୍ଟସାଧ ଭାବ
ଦେଲେହିନା ବିଷାବିଷି କଥା ସୁନନ !

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଦରତ୍ତ କନ୍ତୁ ଭୁଲିଲ ଦରଣ
ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ମୋର ପରିଚୟ କାହିଁ
ଦିନ୍ତୁ କରଣ ସମାଜରେ ମୋର ପୂର୍ବାହିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠ
ତତ୍ତ୍ଵ ଥିଲୁ । ଅମ୍ବ କାଷସ୍ତାକ ଗୋଟିଏ ବିଜ୍ଞାତ
ଦରଶତ୍ରୁମାନ ଓ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ବଜାଳୀବସ୍ତି ଓ
ମୋଟିଏ ବଡ଼ ମୁଖ୍ୟମାନବସ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ।
ବଜାଳିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବପୁରୁଷରୁ ବଡ଼ବଡ଼
ମୁହଁରୀ ତମିଦାସ ଉତ୍ସାହର ଜ୍ଞାନ ଘେନି
ଅଧିକାଂଶ ଧଳିଯାଏ “ବାପ ନା” ଜର୍ରିଛନ୍ତି
ଅମ୍ବ ଦରଣ ବଜାଳିଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦିବୀବାହ ଛାତା
ଅନ୍ତିମ ସଂପ୍ରଦାର ପୁରସନ ବନ୍ଦରୁର ଦୁରହିର
ଅଦର୍ଶ ରହିଥିଲୁ । “ବେଶର” ଦିଅନିଥ ଓ
ସାହିରେ ‘କୁଣ୍ଡ’ ମନ୍ଦିରର ପରେ ଦେଶେ-
ଦେଶେ କେମନ୍ତି ସଂଖ୍ୟାତ ଶ୍ରେଷ୍ଠନ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ବ
ଛାତରେ ଚଳେ । ବଜାଳୀ କାଳି କାଳି କାଳି
ଅମ୍ବ ଦରଣ ଅନାଦ୍ୱୟର ଏହି ବୋଲି କହିଲେ
କୁଏ । ଅମ୍ବର ଏତେ ଏନିଷ୍ଟ ସମଜ ଏଥର ଯାଏ
ପ୍ରାମରେ ଦେଖିଲ ଆଧୁନିକ ବାହୁମାନେ ଜାଗିବା-
କୁଣ୍ଡରେ କୁଦ୍ୟଗ । ଏତେ ଏନିଷ୍ଟ ସମଜରୁ
ଆପଣମାନେ ସଫରରେ ବସି କାଗଜର ଜାଗି-
ଦେଲେ ? ବଣ ନା ? “ଗୋ ସଥ କାହିଁତ
ମୋ ପୁଅ ସଙ୍ଗରେ ଏହାଠି ଭିକ୍ଷା ମନ୍ଦିର “ଗୋ
ସୁଥ ସେହି ତାବେରଷ୍ଟଦର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପାଇଲ
କାହିଁତ ମୋ ପୁଅକ ଦେଉ” ।

ମହାଶୟ ସନ୍ତିତିମା ସଙ୍ଗେ, ଏହିପର ଦେଲା
ଦଳଠାରୁ ମୋ ମତ ଘର ଧରିଲାମି । ମୋର
ବନ୍ଦୁ ଓ ଅକ୍ଷାଳହାଲରେ ଅଶ୍ୟ ‘କାହା’
ତାଙ୍କର ମୁଁ ସବାଦା ଅସୀଯି ଅପଣମାତ୍ରେ ବସି-
ଅମୃତ ଅପଣା, କ୍ଵାର ମନ୍ଦିରରଦେଶେ ସିବା,

ମୁଁ କିନ୍ତୁ ପିଲାଦକରୁ ପିତାମାରାଙ୍କ ମଣିରୁ
ଶୁଣି, ଅଭାସକୁ ନିଶ୍ଚାରୀ ବାହୁଡ଼ି ! ମୋର
ଅଶ୍ଵାକାଳ ସମୟେ ପ୍ରସ୍ତାବ କି ଏହା ପ୍ରସ୍ତାବ
କି ମର ଏପରି କର କେବେକ କରଣ ବାୟସ୍ମୁ
ବନକୁ କହିଥିବ । ଅସମ୍ଭାବ୍ୟ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କରିବା
ଦିଗ୍ବିରକୁ ଦେଖି ମଧେ ପାଇଲ ମନେ ଦିଗ୍-
ଭାବରୁ । କିନ୍ତୁ ମଧେ ବୋଧ ହୁଏ ଏହି ମୂଳମନ୍ତ୍ର
ଉପରେ ଉତ୍ତବଳୀୟକର ଉତ୍ତବଳୀୟକର ଉତ୍ତି
ନିର୍ଭର କରେ । ବେହାର ବେହାରମାନଙ୍କ
ସହାଯେ ବଜ୍ରଦେଶ ବଜ୍ରାଳକ ସହାଯେ କିନ୍ତୁ
ଉତ୍ତବଳଦେଶରେ ଏପରି କୌଣସି ଜୀବିର
ପ୍ରାଧାନ୍ୟ କାହିଁ ସେ ବାକ୍ତୁର କେବଳ ଉତ୍ତବଳୀୟ
ବୋଲି ସେବାଯିବ । ଦିବେ ଉତ୍ତବର ମୁସଲ୍
ମାନମାନେ ଭାରଗୟ ମୁସଲମାନକର ହୃଦ୍ୟାଂଶ
ବୋଲି ଅପଣାକୁ ମରାନ୍ତର ଦରିବେ । ବାଜା
ରହିଲେ ଉତ୍ତବଳୀୟ ହିନ୍ଦୁ ଥର୍ଥାର ଓତ୍ତବାହିଣୀ,
କରଣ, ଅକ୍ୟଳାର ଓ ବଜ୍ରାଳବାହିଣୀ, ବାୟସ୍ମୁ
ଓ ବିହୁ ଅନାଜାର । ଉତ୍ତବଳରେ ଓତ୍ତବାହିଣୀ
ଏହେ ଦେଖି ଯେ ବଜ୍ରାଳବାହିଣୀମାନେ ହୁଏ
ତାଙ୍କ ସହି ମିଳିବେ ତମା ବଜ୍ରାଳଦେଶୀୟ
ବଜ୍ରାଳବାହିଣୀ ସହି ମିଳି ନିଜର ଉତ୍ତବଳୀୟ
ଲେଖ କସଇବେ । ପ୍ରଧାନ ଓ
ଉତ୍ତବଳସନ୍ତାକୋଣେମ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ରହିଲେ
ଏ ଦେଖି କାୟସ ଓ କରଣ ।

ଏମାତ୍ରକର କି ସମ୍ମି ବାଟୁଣୀୟ ଗାଢା ଭାବ
ଦେଖିଲେ ମତେ ବୋଧ ହେବୁ “ଉଛଳ” କାମ
ଲେଖ ଦେନ ବି ରହିବ । ଏ କଥା ମଧ୍ୟ ଅଗରୁ
ମରଣା କରିବା ଅବଶ୍ୟକ । କରଣସୁଦ୍ର କହି-
ପାଇନ୍ତି କେତେଟା କେସବଜ୍ଞାଳୀ ଉଛଳିୟ
ତ ଦେବେ ବୋଲି କଣ ଉଛଳରେ ଆଉ
ଦେହ କାହାରୁ ? “ଗେଣେ ଏଦେଖାୟ କଙ୍ଗାଳୀ
କହ ପାରନ୍ତି” ଏହେବରେ ଅମ୍ବ ଜାତ କାହାନ୍ତି
ଯେ ଅମ୍ବ ନିଶିକର ଉଛଳିୟ ଜାତ ଗ୍ରୟାର
ବରାବା—ଆମେ ଅମ୍ବର ବଙ୍ଗଦେଶରୁ ବନ୍ଦ
କରିବା—ଡ଼େଇୟା ନ ହୋଇ ଉଛଳିୟ ରହୁଁ
ସବା ଓ କମେ ଶବରର୍ଦ୍ଦ ପୂର୍ବେ ଯେଷମ ସ୍ଵଲ୍ପ
ସେହିଏହି ଦୋଷର କରିବା—ପଢ଼ାପଢ଼ି ବାଣିଜ,
ବୁଲାଳୀ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ସବ ଦେଲା କଲିବଗାରେ
ଏଠାରେ ସର ଦର ଦେଲା ଗାଢାରୁ ଖର-
ବର ପର ବନ୍ଦିବାର ତ କଲେ ଏବର ଆଉ
ବର ହେବ ?”

ବନ୍ଦ ଦଶସ୍ଵରୁଷଦେଇ ମୋର ଓ ବାହାକ
ପଦ୍ମବାରର ସେ ଘନଶୁତା ଗାହାର ଲୋପାଇବ
ଅନ୍ୟ ସ୍ଵରୁଷକୁ ସହସ୍ର ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ଦାସୁଷ୍ଠ
ରହିବଳିୟ ଦେଇଥିବେ—ସହସ୍ର ଅନ୍ଧଜାତି
ଦରବ ଦୋଦଥିବେ— ଏ ଅଛନ୍ତି ବାସୁଷ୍ଠ ଓ
ବରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିଶ୍ବ ବସ୍ତ୍ର ଅବଧ୍ୟାନୀୟ—
ଦେହ ଏଇ ଭାଜିଯିବେ ବାହା ଓ କାହାର ପ୍ରତି
ଶୂନ୍ୟ ବାକ୍ତ୍ବ ରହିବେ ନାହିଁ । ଏହାର ଅନେକ
ବାଥା ମନ୍ଦିର ଥୁବୁଛି । ଦେବେ କଣ ବରେ ଅମ୍ବ
କରଇ ଓ ବାସୁଷ୍ଠ (ଓ ଅମ୍ବ ଦେଶୀୟ ବୃଦ୍ଧିତା ଓ
ବଙ୍ଗାଳକ୍ଷେତ୍ରର) ଏକଜାତି ଦୋର ଗୋଟିଏ
ରହିବଳିୟ ଗାନ୍ଧାଜାତି ହେବା । ଗାନ୍ଧା ନ ବରେ
ରହିବଳିୟ ମୋର ବିଦ ଗାନ୍ଧୀ ଦେବୀ,
ବଧାବାଦୀ, ମମଶବର କହିବି ବା ଓଡ଼ୀୟ
ଲେଖିବେ । ଚେତନ୍ୟଦେବ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ
ଓଡ଼ୀୟା ଦୋର ବିପରୀ ନଙ୍ଗଦେଶରେ ବନ୍ଦିବାନ୍ତର
ବରେ ?

ବା ୨୩/୧୯୧୦ ଶ୍ରୀ ହି— ଭଦ୍ର

ମଲ୍ୟପାତ୍ର

କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ମାଣ୍ଡଗୋଟି ଶୁଦ୍ଧାଳ	ଟ ୧୯
,, ସନ୍ଧାରିକୁ ପେନା କଟିବ	ଟ ୫୫
,, ବାଜକୁଣ୍ୟ ସାଡ଼ ବକ୍ଷିବଜାର	ଟ ୩
,, ମେଘରସ ବ, ବରୁଷ ଅପ୍ର ବୋ କଟିବ ଟ ୧୦	
,, ଅର୍ଦ୍ଧବିନ୍ଦୁମହାତ୍ମ ବୁନ୍ଦା ସୂରତେରମୟର ଟ ୫	
,, ବୃଦ୍ଧନାଥ ଦାସ ସୁଖ ଟ ୧୦	
,, ଉଚ୍ଛବରତ୍ତ ପାନୀପୁର ପାଇବେର	ଟ ୫
, ଦରେକୁଣ୍ୟ ଦାସ ଉଦ୍‌ଧାରି	ଟ ୫
, ବହୁମିଳିତାର, ବଜାପିଲି କଟିବ	ଟ ୫
, ଦୁଃଖର ଶୌତ୍ର ବାହସା	ଟ ୫୨
, ସରମାଳନ ଦାସ ନକନ-କୋଠମୁଳ	ଟ ୫
, ସାଧୁଗରଣ ସରତ ସଙ୍ଗନ	ଟ ୨୫
, କୁତ୍ରିକାର ଦାସ ହିମୋତ	ଟ ୨୫
, ବଜାପିଲ ସପୁରୁଷ ରମ୍ପର	ଟ ୫
, ଦୁଃଖରଣ ମହାତ୍ମ ସମନ୍ଧି	ଟ ୫
, ଜୟସମ ମହାପାତ୍ର ଦୟାଗଲ	ଟ ୫
, ଦେଖୁବକରେଣ କାଳବୋରା ଶୁନ୍ଦରବେ	ଟ ୦
, ସମଦିତ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଗୋପ	ଟ ୫
, ତା ଭରାନକୁଣ୍ୟ ଦାସ ଏତିଭାଲ	ଟ ୨
, ତ, ତ, ନାୟକ ଶାନ୍ତି	ଟ ୨
, କୈବିଧିପୁରୁଷ ବୋଷ କବିନ୍ଦିକ	ଟ ୧
, କୃତ୍ୟଗରଣ ପଞ୍ଚାନ ସରବେଦ୍ୟମୟ	ଟ ୦
, ବାଶ୍ରୀକ ଡୋର ସତାବାଦ	ଟ ୦
, କ୍ରମାନ୍ତି ମହିଳା ସନ୍ଦର୍ଭ	ଟ ୧

NOTICE.

Wanted a Mistress for the Girls' School on Rs 15 per month. None need apply who has not passed the middle vernacular examination and is not trained under the new scheme of education. Applications should reach this office before the 15th August 1910.

Nayagurh State } G. MOHANTI
26-7-10 } Superintendent.

NOTICE

A large commodious house with ample grounds (area about one acre) called the Ghumsar Kotha belonging at present to the Chaudhuries of Bhingarpur and formerly partly to the Tributary Raja of Keonjhor situated on Revenue and rent free land immediately on the Baradanda (i.e. the great Jaggannath Car road at Puri) with the temple of Jaggannath directly in sight, will be sold by public auction on the 6th of September next at 2 P.M. at the said house. The house is fit for the residence of Rajas, Ranees and other noble men and ladies desirous of living permanently or occasionally at Puri or for the Establishment of such charitable institutions as pilgrim rest houses, annachhatras, pilgrim hospitals &c. &c. The great Rath Jatra (i.e. the Jaggannath Car festival procession) passes along the front of the house.

The house was put up to sale in accordance with previous advertisement on the 15 March last but as all the bidders could not attend on that date, the bids were not accepted by the District Judge. The bid this time will be held for 3 days continuously if necessary from the 6th Sept, 1910. The District Judge is expected to be present at Puri on the occasion.

to be present at Court on the occasion.
Other particulars may be had on
application to the undersigned.

Cuttack, } H. N. Ray,
28-710 } Common Manager
Bhingarpur Ch's. Estate
under the District. Judge
Cuttack.
Postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

ଅହି ଦଶଶତ୍ର ବିଥାରେ ବାନ୍ଧୁପ୍ରେସ୍‌ଟ୍ରେକ୍‌ଟ୍ରେନ୍‌ସିଙ୍କ୍‌ରେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ଦୋଷିତୁଥିବାରୁ ଏକବ୍ୟାଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ପାଞ୍ଚଶତଶତ୍ର ଅନ୍ତରରେ ଉପର ଦିଆଯାଇଥିଲୁ କି
ଯେ କି ମନୁଷ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାରେ ବିଦ୍ୟା କରି ଜଳନ୍ତରୀଣ
ରେ ଦେଖାଯବ ଭାବାରୁ ପ୍ରତି ମନୁଷ୍ୟରେ
ବିଦ୍ୟାରେ ନିମ୍ନଲ୍ଲିଖିତ ଏହିଶତ ମୁହଁ ୧୦୦ ବା ସରଳ
ସାର ଦିଆଯିବାରୁ ।

ଶା ନାରୟୁଗ ଦେଖେ ରଙ୍ଗ ଘଜା
। ୧ । ଦୁରସ୍ତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ କଳା ଅନୁମତି ସଦର
ଜଗତ୍ପତି ଦୟାର, ଭର୍ତ୍ତାଙ୍କ, ସାଲେଧୀର ଓ
ବାଢ଼ୀ ଆନା ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ କଣ୍ଠବାହୀନ୍ଦ୍ରିୟ
(ପାତ୍ରଶତ୍ରୁ) ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ
ଥା ୧୫ ରତ୍ନଠାରୁ ସନ ୧୯୧୩ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ
ମାସରେ ପାତ୍ରଶତ୍ରୁ ୧୫ ରତ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨ ବର୍ଷ ୮ ମାସ
ନିମନ୍ତେ ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ
ଥା ୧୩ ରତ୍ନ ମ । ସନ ୧୯୧୦ ସାଲ

ମାସ ଦ ନ ଦିବା ସ ୧୯ ବା ସମୟରେ
କଠକ ସଦର ଲୋକେଲଗୋର୍ତ୍ତ ଅପିସରେ
ଶୟାମ ଓ ତେୟାରମେଳ ବାହାରୁରଙ୍କ ଦଳୀ-
ରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ତାବ ନିଲମତ୍ତାର ମଜବ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କରସିବ ଅଚେବ ଏବନ୍ଦହ୍ଵାର ସକ-
ସାଧାରଣାକୁ ଜଣାଇ ଦିଅପାଇଥାରୁ ଯେ ଯେଉଁ-
ମାତେ ତାବ ନିଲମରେ ଉଜ୍ଜବ ନେବାକୁ ଯତ୍ତା
କରନ୍ତି ସେମାତେ ନିକେଳୁ ଉପରଲଭିତ ନିର୍ମୂ-
ଳିତ ଗାଇଗରେ ନିଲମ ପ୍ରାଳରେ ଉପସ୍ଥିତ
ଦୋର ତାବ ନିଲମରେ ଉଜ୍ଜବ କେଇ
ଥାରବେ । ଯାହାଙ୍କ ତାବ ସବାଖେରା ଉଚ୍ଚ ଦର
ଦେବ ଓ କୌଣସି ଅପରି କ ଥୁଲେ ଗାଙ୍କ
ତାଜରେ ନିଲମ ସ୍ଥିର କରସିବ ଓ ନିଲମ
ପ୍ରହତା ନିର୍ମାଣାହୁ ଅର୍ଥାତ୍ ନିଲମ ତାବ ଶେଷ
ଦେଲାଯଣ ନିଲମି ଉଜ୍ଜବମକର ଚାହୁଣ୍ଡାଂଶ
ଜମିନ ସର୍ବତ୍ର ଅବଳମେ, ବାଜର କରବେ ଓ
ବାରା ଉଜ୍ଜବମକ ନିର୍ମିତ ପ୍ରତ୍ୟ ଅନୁସାରେ
ପାଇବ କରବାକୁ ଦେବ । ଉଚ୍ଚ ଚାହୁଣ୍ଡାଂଶ
ଚକ୍ର ନିଲମ ଶେଷ ଦେବମାତ୍ରେ ଦାଖଲ ନ
ହେଲେ ସାକ ନିଲମ କରସିବ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେବ
କ୍ଲାନ୍ଟରର ଜଣା ସେହି କ୍ଲାନ୍ଟରର ପ୍ରଥମ ଗାର-
ଣରେ ଅଗାମୀ ଦେବାକୁ ହେବ କ ହେଲେ
ଚାହୁଣ୍ଡର ସେ କଥ ଦେବ ଗାରା ଦୁଃଖାରଳ
ଦେବାକୁ ଦେବ । ନିଲମ ସ୍ଥିର ଦେଲାରୁ ଗ୍ରହତା
ନୟମିତ ଝୁମ୍କ କାମକରେ ବୋର୍ତ୍ତ ତେୟାର-
ମେଳକୁ ନିର୍ମିତ ସର୍ତ୍ତ ଅନ୍ୟାରେ ଶୁଭମତେ
କରୁଲୁପୁଣ ମେଞ୍ଚିଦେଇ ରେଜଣ୍ଟ୍ର କର
ଦେବେ । ଉପସେକ୍ତ ନିଲମ ଅଦ ସମକ୍ଷୀୟ
କୌଣସି ସମ୍ବଦ ରୁହିବାକୁ ଆଶ୍ୟାକ ଦେଲେ
ସଦର ଲୋକେଲବୋର୍ତ୍ତ ଅପିସରେ ଫାଜର
ଦୋର ହାତି ପାରବେ ।

ପ୍ରକାଶ ଥାଉଳ ବାଣିଜ୍ୟମାନ ଦେବତା
ରୁହୁ ଓ ସଙ୍ଗରିଧର ଲୋତମାନେ ନିମନ୍ତ ତାତି
ପାରବେ ବନ୍ଦରୁରେ ଯଦ୍ୟପି ନିମନ୍ତ ଜୀବିଦାର
ସେପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଥିବାର ପ୍ରମାଣ କହେବ ଗାହା-
ଦେଲେ ବହୁମାତ୍ର ଗାହାର ତିଥିକଟ ଜନବ
କର ଦେବ ଓ ଜୀପୁଣ୍ୟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆଜିଣ୍ଠ

ଅନ୍ୟ କବି ସଙ୍ଗବିଧନ ଲେଖକୁ ସାନି ବିଜ୍ଞାପନ କରିଯାଇଲା ।

ଆକା ଦଶବ	ଆକା ଜମହୁରୀ ଦସ୍ତଖତ
୧। ବିଦ୍ୟାଧର ପୁର	୧। ହୋରଙ୍ଗ
୨। ଲହରବନ୍ଧୀ	୨। ନିଆଳୀ
— — —	୩। ବିନପିପୁର
ଆକା ବାବି	— — —
୪। ପାଥସ୍ଵର	ଆକା ଛର୍ଗୋଇ
— — —	
ଆକା ସାଲେପୁର	
୫। ଲହରବନ୍ଧୀ ପୁର	

ଉକ୍ତିଳ ଦୀପିକା ।

JAJPUR EXHIBITION.

We publish, in the correspondence column of this issue, a letter from a respectable gentleman of Jaipur commenting on the accounts of the exhibition held there a few months ago. There are several matters which require explanation and we specially invite the attention of the District Magistrate to the propriety of employing Presidents of Village Panchaitans in collecting subscriptions for the exhibition. We agree with the suggestion of the writer that the accounts of receipts and disbursements in detail, particularly the names of subscribers, should be published in newspapers or separately and distributed freely. It is not sufficient, to lay them on table in office for inspection of the public. We cannot believe that it is seriously proposed as alleged by the writer, that the inspection is limited to a week only after which the accounts will be destroyed. We trust the Exhibition Committee will reconsider this extraordinary hasty disposal if actually contemplated and the District authorities will be moved to interfere in the matter.

UTKLYAS—PAST AND PRESENT.

One of the English poets sang —
“Home, Home, Sweet Home,
There is no place like Home.”

There is no place like Home." Orissa is the land we live in. She has charms which nowhere on earth can we find. Wherever we may roam our hearts are unconsciously attracted to her. The lofty hills, the shady woods, the sweet lull or wild roar of ocean waves, the stately towers of Bhubaneswar, Puri and Kanarak, the magnificent rivers, the ever-pleasing Chilka have a unique attraction for us. We have been living here for generations. Our fore-fathers lived and worked here and when it pleased

God to call them away, they laid down their moral frames here. Our first breath we drew in Orissa and God willing we shall draw our last breath here and lay down our bones on the soil of Orissa as did our fore-fathers. We say Orissa has peculiar charms. Go to Benares, Ayodhya, Haridwar or Brindaban, the very names of which fill a Hindu with ecstasy, you find but a partial conception of the grand Hindu Religion. Benares knows no other God but Siva. *Bhola Sub Denawallah* (Siva is the bestower of all blessings) resounds from every throat. The devotees are all engrossed with one idea, one aspect of the supreme deity. Turning to Ayodhya you see that Rama and his consort Sita have captivated the hearts of the people there, who recognise no other divinity but *Sita Ram*. As you come to Haridwar your ears are assailed by loud shouts of "*Ganga mai ke jay.*" The people do believe that goddess Ganga is their saviour. The ancient city of Brindaban is the citadel of *Radha Rani* and a devotee finds his solace in her and her alone. There was a time when the Shaibas, Saktas, Vaishnabas, Jains and other sects of Hindus fought terribly each for respective individual superiority. The Brahminism did all it could to keep its hold on the people. A keen observer will not fail to notice how this struggle told on the progress of the Hindus. It was to save them from these dissension that a mighty intellect was born in Orissa. He it was who threw oil on troubled waters. He established the worship of Jagannath, raised a temple where votaries of all sects found their solace. The priest-ridden Brahminism had to yield a great deal before this grand conception of divinity. The food offered to Lord Jagannath is Mahaprasad, the holiest of food that can be eaten by a Brahmin and a Sudra out of the same plate. The Lord won't take this food unless it is cooked by a non-Brahmin *Swar*. The strong prejudices of a caste against caste give way and the angularities smoothed. Bimala, the emblem of *Sakti*, finds a right-hand place in the temple while Siva comes forward to watch the gates. All the 33 crores of *Deva Devi*, the various manifestations of the Supreme God, find their abode here. There can not be any doubt that the man who conceived this idea of unification and exercised his keen intellect and mighty influence to bring about a union of different jarring elements, was a benefactor of no ordinary type. Orissa of old presented this unique feature, preached peace and good will, captivated the hearts of all by catholicity of her views and pointed out with a bold clear hand that the path of true progress lay not in discord and dissension but in cultivation of brotherhood. The superb beauty of this grand and glorious conception

hushed into silence the sectarian strife that threatened to bring ruin in their train, and even at this distant date attracts devotees, no matter what their sects may be, from all parts of the great Continent of Hindustan. We say the noble example of the Utkalyas of old ought to inspire the younger generation. The spirit in which the young Utkal Conference was conceived should guide us in all our dealings. Let not mere selfishness or wild pranks or whinings of a few irresponsible and short-sighted people misguide us from our right path. Let us rise above all petty jealousies and strive to live as men.

ପୁଷ୍ଟ ମାରବଣ୍ଡେର ପୁଷ୍ଟରଣୀ ଛଳ ବାହାର
ଯିବା କାଟ ସକାଗେ ମାରବଣ୍ଡେର ସାମ୍ନାରେ
୧୦-୧୮୮ ଚେତିମଳ ଛନ୍ତି ପୁଷ୍ଟ ମିରଜିପାଲ-
ଟର ବ୍ୟୟରେ ଅରହ ଦେବ ବୋଲି ବଙ୍ଗ
ମବର୍ତ୍ତିମେଷ ବଳିବତା ମଜେଟରେ ଘୋଷଣା
ପ୍ରମାଦ କରିଥିଲା ।

ଗର ତା ୨୩ ଉଦ୍‌ଧରେ ଶେଷ ହେବା ସପ୍ତ-
ଦରେ ଭାରତରେ ପେଲେମ ବେଗରେ ୫୫୪
ମୁଦ୍ରା କୋରିଥିଲା । ଏହା ଗର ସପ୍ତଦର ୫୨୪
ମୁଦ୍ରା ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାୟ ସମାଜ କୋରିବାକୁ ହେବ ।
ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବିମ୍ବନ, ମଧ୍ୟଦେଶ ଓ
ପଞ୍ଚାବରେ ପୂର୍ବାପେଶ୍ବା ବିନ୍ଦୁ ଅଧିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରଦେଶରେ ବହୁ ଉରା ଦେଗାଯାଏ ।

ବଜ୍ର ପେଣାଦ୍ୱାଗର ତାରରେକୁର ମାନ୍ୟବର
କୃତିର ସାହେବ ପସ୍ତରେ ବାହାର ମଦମାତ୍ର
ଗା ୨୮ ଉଷରେ ମେଦିନୀପୁରରେ ଥିଲେ
ଅସତ୍ରା ଗା ୧୦ ରଖରେ ଏ କଳରେ ପଢ଼ୁଥି
ବାର ଅଛି । ଏଠାରୁ ଶେଳେନାଗପୁର, ବାଲିପୁର
ମୁକୁତ୍ରରୂପପ୍ରଭୁଙ୍କ ପରଦର୍ଶିତ ଦର ଆଗାମୀ
ମାସ ଜୀ ୩ ରଖରେ ସଣାବାରରେ ପଢ଼ୁଥି
ସେଠାରୁ ଦାରଜିଲ୍ଲାରୁ ଯିବେ । ଅଶା କରୁଥି
ବାହାର ଶୁଣିଗମନରେ ଅମୁମାତବର ଚିତ୍ର
ସମ୍ମନୀୟ ଅଶ୍ଵବର ବହୁ ସବୁଜର ଦେବ ।

ଗର ଗା ଶ୍ରୀ ରଜରେ ଶେଷଦେବା ସ୍ପ୍ତି
ଦର ଦର୍ଶା ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାକ କିନ୍ତୁ ଉପଶିଖ
ଥିଲା । ଅରବ ସାମରର ସ୍ପ୍ତାତ ସ୍ପ୍ତାକ ଶିଥ
ଦର୍ଶନକୁ ବାହାର ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବଜ୍ର-
ସାମରର ସ୍ପ୍ତାତ ଥୁବୁବଙ୍ଗରେ ବଳ ଦେଖାଇ
ଥିଲା । ଉପରୁତ୍ତ, ଥୁବୁବଙ୍ଗ, ବିଦାର, ମୁକ୍ତି
ପ୍ରବେଶର ଥୁବୁବାମ ଓ ମାନ୍ଦାଳରେ ବଳ
ଅଧିକ ଏବଂ ଶେଳୋନୟର, ତେଜିଶା, ସୁରୁପଦେ

ଶବ୍ଦ ଏଣ୍ଟମାଇଲ ଓ ହାଇଦସବାଦରେ ପ୍ରାୟ
ସମୟିତ ଥିଲ । ତେଣୁବେଳେ ଏ ସମୟଗୁଡ଼ି
କଳର ପରମାନ ଉଚ୍ଚା ଥିଲ ।

ଉହଳ ସନ୍ଧିକଳା ପର୍ବତାଳ ନାରୀର ରହ
ଗୋଟିଏ ବିଜ୍ଞାପକ ଶିଖାବାଳ ଉଷ୍ଣମୁଖେ ଏ
ପଢ଼ିବାର ନଚ ସପ୍ରାତିର ପ୍ରମରେ ବାହାର
ଦରବାର ଦେଖି ସମୟ ଉହଳ ଅଳନ ଦେବ
ସନ୍ଦେହ ପାହି । ସେହି ବିଜ୍ଞାପନରେ ବିଜ୍ଞାପନ
କବ ପ୍ରକଟିତ ସାବେବାର ବୃଦ୍ଧ ପନ୍ଦିତଙ୍କରେ
ପଡ଼ିବା ପଢାଣେ ଏକଜଣ ଉହଳୀୟକୁ ମାସକୁ
ଟ ୧୦୯ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ । ଦୂର ବିଅରିକାର
ଲେଖାଥିଲୁ । ଭରଷା ତରୁ ଅନ୍ତରେ ଶତ
ଅବେଦନ କରିବେ ଓ ସନ୍ଧିକଳା କରିବେ
ବିଶ୍ୱରରେ ଯୋଗ୍ୟ ପାଦ ବାହୁ କରିବେ ।

ଆମୀ ସିଂହମ ମାସ ତାଣେ ରଖିବୁ ଦଳ
ଦଗା ହାଲବୋଟ ଦଶହର ହୁଣ୍ଡି ଉପରେ
କନ ଦେଇ ବୁଝମାସ ଉପରୁ ତମରମାସ
ରେ ଖୋଲିବ । ପ୍ରଧାନ ବିଷ୍ଣୁରଥବ ସର-
ଳରେନ୍ଦ୍ର ତେଜବିଜ୍ଞାନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ମହେଦୟୁଗକେ ତହିଁ ପୁନରୁ ଅଧିକା ଏତମା-
ସର ହୁଣ୍ଡି କେଇ ବିଲାପ ଯାଉଥିଲୁ । ମାତ୍ର-
କର ବିଷ୍ଣୁରଥବ କାରଙ୍ଗରକ ମହୋଦୟ ପ୍ରଧାନ
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନ୍ୟପୂର୍ବିତାଳରେ ଏହିଃସ୍ଵରୂପ
ଗାନ୍ଧି ବାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦେବ । ଲୋହବର୍ତ୍ତକ ବିଚରଣ
ବିଷ୍ଣୁରଥବ କେନ୍ଦ୍ରମ ମହୋଦୟକ ଅନ୍ୟ-
ପ୍ରତିନିଧିନେ ହାଲବୋର୍ତ୍ତର ଓ ବୟକ୍ତାଳ ସହାୟ-
କାର୍ଯ୍ୟକ ମନ୍ତ୍ରକ ଦେବ ।

ସମ୍ବନ୍ଧର ଜଳ ହିତାଦିକ ମହିଳାମା ଏକ-
ର୍ଗତ ଶୈଳିକୁଳାପ୍ରାମରେ ଉଚ୍ଚତ ଶାବନାସ
ତ କେ ଗୋଟିଏ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେକୁ ହୋଇ
ସେହି ପ୍ରାମର ଜ ୧୨ ମ ଏବଂ ଏହି ଅଞ୍ଚଳାସ
ତ ୨୫ କେ ପରଦୟରଜଳ ଏକର୍ଗତ ହାତୁଳ
ଦର୍ଶକ ଏବଂ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେକୁ ରେ ତ ୧୦୦
ବାୟସ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିକ ବରଧନ୍ତି । ଏ
ଦୂରସ୍ଥିତରେ ପ୍ରାମର ସୁଖେତମାତ୍ରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ସମାଧା କରଇଲୁଛି ଏବଂ ବଡ଼ୀ ପ୍ରତିତମାତ୍ରେ
ଆମଦିନ ହୋଇ ପୂଜା ପାଦଶ୍ଵରା ସ୍ଵର ଦସ୍ତ୍ୱ
ଉଦୟଶ୍ଵରକର ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟମାଳକୁଳର
କାମ ବଜାଳାର ସୁଦର୍ଶାନ ଅଳନବଜାର ପଟି
ତାରେ ପ୍ରତିଷିଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ।

ପରମ୍ପରା ଉତ୍ସବାରଦନ ବାହିବୋର୍ଦ୍ଦ ବାର-
ଶୁଭ ଅସ୍ତ୍ର ନିରୀକଣନ୍ତେ ସେଇ ମହାଶୟଳେ
ସହଜ ଭୂଷା ପୋବନା ପଞ୍ଚମାରକ ଶୁଭ-
ବିବାହ ହାତ୍ୟ ସଙ୍ଗମ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଏ
ବିବାହ ଉପରେ ବାହିବୋର୍ଦ୍ଦ ପଞ୍ଚାତ୍ୟ
ବିଶ୍ୱାସର ଓ ପଚ୍ଚାଳ୍ୟ ମୁଦ୍ରଣଶିଖି ଓ ଦେଖିଯୁ
ମାଳାଗର୍ବ ଲେବେ ନିରନ୍ତିର ହୋଇଥିଲେ ।
ପଞ୍ଚାତ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସର ମନୋଦୟ ଲୁହଟ ଅଧି
ବସିଥା ମାମକ ଶତ୍ରୀଏ ପୁଷ୍ପର ଦେଖି ଅନ୍ତର୍ଭୁତ ।
ଅତିଥି ଉପରୁତ ଲେବେ ବନ୍ଧ, ଅଳକାର ଓ
ପୁଷ୍ପରାହ ଉପହାର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବିବାହ-
ସମୟରେ ଏହାକ ହାତ ସ୍ଵେଦର ପରମ୍ପରା
ମାତ୍ର ଦୁର୍ଗାଗର୍ବମେ ଅମ୍ବ ଦେଖଇ ଲେବେ
ଏହାକୁ ତୁଳନାକାରୀ ମଣ୍ଡଳାହାନ୍ତି । ଏହା
ବାହିବୋର୍ଦ୍ଦ ତଥା ।

ମୟୁରବଙ୍କ ମହାଘଜା ଅପଣା ଅନୁତର ବର୍ଗ
ସମରିବାଦାରେ ଜାପାବର ଯୃବୋହାମା ନମ-
ବରେ ଜୁମାସ ଗା ୧୦ ରଖିରେ ପ୍ରଥିତିଲେ ।
ବଢ଼ୁ ବଢ଼ୁ ଏବ ସେଠା ପାଶକପୁଣାଳୀ ଦେଖି
ଅଛିଛିଗା ଲାଇ କରିବା ମହାର ବନ୍ଧନର୍ତ୍ତ
ହୋଇ ମହାଘଜା ମହୋଦୟ ପ୍ରଥମେ ଜାପାକ
ବଳକୁ ଯାଇଥିଲୁ । ସେଠାରେ ଜାପାନ-
ସରବରତା ଏବ ଭାବିଷ୍ୟ ଶିଖିଗଣ ହୁଏ ଅର୍ଥ-
ସ୍ଵର୍ଗ ହୋଇ ସେଠାରୁ ପ୍ରଧାନ ନମର ଚୋତା-
ଖରେ ବରଜମାନ ହେଲେ । ଜାପାନ ବଢ଼ୁର
କାନାପୁନର ପ୍ରାକୃତିକ ଶୋଭା ଉତ୍ସାହ ସନ୍ଦର୍ଭ
ପୂର୍ବତ ମହାଘଜା ମହୋଦୟ ଗତ ଜୁଲାଇ-
ମାସ ଗା ୫ ରଖିରେ ଆମେରିକାରୁ ଯାଇଥିବା ର
ବନ୍ଧୁ ହୁଏ । ଜାପାନ ବଳରେ ଶୀଳେଷମାନ-
କର ବରଜମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେ ପରିଦର୍ଶନ କର,
ଅଛନ୍ତି ।

ଅଛିବାର ବଜାରରୁ ଅଭିଷୟ ମନ ଦିଅ ଆସ
ଅଛୁ ଏବ ସେ ଦିଅରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କୋଇ ଥିବ
ମିଠାର ରହ୍ୟାଦି ଗାଇ ଅନେକ ଲୋକ ବାନ୍ଧୁ
ଓ ଖାତା ରହ୍ୟାଦି ଘେଗରେ ଅନ୍ତରୁ ଦେଉଥ
ହୁଣ୍ଡି । ଦିରିନିଶିଳାଲିଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣେ ସଂତ୍ରମ
ସ୍ଵାପ୍ନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବାପୁଣ୍ୟକେ ମନ ଦିଅ ଦମନ କ
ଦେବା ଦୁଃଖ ଦିବ୍ୟ । ବଲିନଗାର ବଜାରରୁ
ସେହିପର ମନ ଦିଅ ଅଧିଷ୍ଠିତ ଏବ ଯେତାରେ
କାବ ବରୁଥିବା ଉଛିଲି ଯୁଗମାତ୍ରେ ବଜାରରୁ
ଛଇଶିଥ କଥି ଗାଇ ବିମାର ପଡ଼ିବାରୁ ଗାନ୍ଧା
ବନ ଦରି ଦିବ୍ୟ ରହ୍ୟାଦି କାଖ ହୋଇ ଆଇ
କାଳ କବାରୁ ଥିଲି । ଯେବେ ଦେଶ ଲୋକେ
ଏହିପରି ସମ୍ଭବ ଦୁର୍ବୀଳ ନ ରଖିବେ ଦମ

ସାମାଜିକ ଦୁଇଧର୍ମ ଠାକୁରଙ୍କେବାସତାପେ
ଲୋହକୁ ମନ ପ୍ରକ୍ରିୟା କବି କରିଲୁ କରିବେ
ତେବେ ମୁଖରେ ସ୍ଵଦେଶୀୟ ବୋଲି ଚିହ୍ନାର
କରିବାରେ କହୁ ଲାଭ ଗାହଁ ।

ସତ ୧୯୦୯ ସାଲରେ କଲିକତା ନନ୍ଦର
ବାଟେ ୧୨୫୨ କୁଳ ସମ୍ବନ୍ଧବାଟେ ବିବେଶ
ଟାଷ୍ଟମ୍ବନ୍ଧରୁ ଯିବାବାରଣ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ରୁକ୍ତି
ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ଗହଁ ପୂର୍ବବର୍ଷ ସଂଖ୍ୟାରୁ
ପାଇଦଳାର ଉତ୍ତା ଅଟେ । ଭଲ ପରିବ ଏବଂ
ଜୀବଦ୍ଵାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପୁଣି ଦେଶରେ ମୁଲି
ମିଠାର ସ୍ଵଭାବୀ କୁଳ ଜୀବନ ଉତ୍ତା ପଞ୍ଚବାର
ବାରଣ ହୃଦୟ ହୋଇଥିଲୁ । ଅଧିକାଂଶ କୁଳ
ସ୍ଵକ୍ରପଦେଶ ଓ ଅଯୋଧ୍ୟା ଅଧିକର ଅନ୍ତରୁ ।
ବେହବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୮ ହଜାର କୁଳ ଜୀବସମ୍ବନ୍ଧରୁ
ପେଇଅଧିକୁଳେ ଏବଂ ବେମାକେ ପ୍ରାୟ ୨ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣପ୍ରତି ୮ ୨୫ ଟା ସଙ୍ଗେ
ଆଗିଥିଲେ । ଅଳ୍ୟଦିଗରର ପ୍ରାୟ ୨୭ ଲକ୍ଷ
କୁଳ ବ ବେମାକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୨୫ ଶତ ବାଲକ
ଥିଲେ ବିନ୍ଦୁ ସହିତ ଅର୍ଥ ଅଣି ନ ଥିଲେ । ସବୀ
ପେଣ୍ଟା କେଟାଇ ଚାପୁର କୁଳମାନଙ୍କର ଅର୍ଜନ
ଅଧିକ । ବେମାକେ ପ୍ରାୟ ୩୦ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ମନ୍ତ୍ରାର୍ଥର ଘୋମେ ବରର ପଠାଇଥିଲେ ।

— * —

ପଣ୍ଡ ତତ୍ତ୍ଵକ ପଞ୍ଜିକରେ ବଙ୍ଗଗବ୍ୟମେଖ
ଅଦେଶ ପ୍ରକୃତ କରଥାନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କର
ପଦର ଉପାଧ ଉଚିତକେତ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ କେବଳ
ସେମାନେ କୃଷି ବ୍ୟାଗର ଅଧିକରେ ରହିବେ ।
ସେମାନଙ୍କର ବେଳନ ପ୍ରଥମେ ଟ ୩୦ ଟଙ୍କା
ଦେବ ଓ ପ୍ରତି ଧାର ବର୍ଷରେ ଟ ୫ ଟଙ୍କା
ଲେଖାଏଁ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ଉତ୍କୃତ ସୀମା ଟ ୪୫ ଟଙ୍କା
ଦେବ । କ ୨ ଟଂ କର୍ତ୍ତାପରେ ଉଚି ଶେଷିକୁ
ଉନ୍ନତ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଦେବେ ଓ ସେ
ଉନ୍ନତ ପାଇବ ଗାହାର ବେଗବ ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା
ଦେବ । ବୁଲ ଅଚିନ୍ତ୍ୟମାନେ ମାସକୁ ଟ ୧୫୯
ଲେଖାଏଁ ଗ୍ରହ ଅରଣ୍ୟ ଏବଂ ଟ ୧୦ ଟଙ୍କା ଲେ-
ଖାଏଁ ପ୍ରାଣୟ ଅରଣ୍ୟ ପାଇବେ । ପଣ୍ଡତତ୍ତ୍ଵ-
ଲୟର ଘରପାୟ ବର୍ଗଗ୍ରହମାନେ ମରଜାର
ବସାର ଅର୍ଥକା ଟ ୫ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଘର
ଦଢ଼ା ପାଇବେ । ଏଥରୁ ସର୍ବାଧାରିଣ ଦୁଇବେ
ସେ ଯେତ୍ରମାନେ ସନକାରୀ ପଣ୍ଡତତ୍ତ୍ଵା ଦିଦ୍ୟ-
ଲୟରେ ପଡ଼ି ଉଭୟଟି ଦେବେ ସେମାନେ
ନିଷାଦ ଦେବା କଲ କୁକର ପାଇ ଥାଇବେ ।

ଏହି ଗା ୨୫ ରଙ୍ଗରେ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ମହାଶ୍ୱର ପଣ୍ଡିତ
ଶ୍ରୀରତ୍ନନ୍ଦ ଦିଦ୍ୟାସାମାରଙ୍ଗଲ୍ ୨୫ ବାର୍ଷକ ମୁଗାଳ
ଦିଲାହଗା, ତାତ୍ତ୍ଵା, ଏତିହାବାଦ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରଧାନ-
କମଳ ଏବଂ ଜଙ୍ଗର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ
ପ୍ରକାଶ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗରେ ପ୍ରତିଶାଳର ହୋଇଥିଲା ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନରେ ଅନେକ ଦୃଶ୍ୟର
ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ହେବେବ ଗାନ୍ୟ ମାତ୍ରବ୍ୟକ୍ତି
ମୁହଁ ମହାଶ୍ୱର ଗୁଣ କାର୍ତ୍ତିକ ଦିଲାହିଲେ ।
ଏକଦିନରେ ତେବେକ ସୁଶିଳିତ ଓ ସମାଜ-
ହତେଷୀ ହନ୍ତୁ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ସୁତ୍ର ଓ ଶାଖ-
ବନାମୋ ଶ୍ରୀରତ୍ନ କର ଦିଖାଇବାକି ଆଦିଶ୍ୟକ-
ପ୍ରତିଶାଳର ତେଜ୍ଜ୍ଞା କରୁଥିବା ଓ ସେହି-
ପ୍ରକାର ଅତ୍ୟ ଏକ ଦଳ ହନ୍ତୁ ଗହି ବିନ୍ଦୁକରେ
ଦ୍ୟାର ଅନ୍ଦୋଳକ କରିବାର ଦୃଷ୍ୟ ପ୍ରିଭିତର
ନୁହେ । ଏଥରୁ ଦେବଳ ଏତବ ଜଣାଯାଏ
ସେ ଅମ୍ବାତେ ଅମ୍ବାକଳର ମହାଶ୍ୱରଙ୍କର
ପ୍ରକରସ୍ତ୍ର ପାଳନର ଯୋଗୀ ହୋଇଗାନ୍ତ୍ର ।
ଶାମାଜିନ ଦୂରବସ୍ତ୍ର ଗାଢ଼ିବୁଝେ ଚିନ୍ତାବନବାରେ
ପ୍ରଭତ ଦେଲେ ଏପରି ମହିଦେବ ସ୍ଵର ରହ-
ପାରବ ବାହି । ଏ ନମର ଉଚ୍ଛ୍ଵାରୟଶ୍ଵର
ପରେ ସେ ହଜ ଏହି ଉତ୍ତପନଶ୍ଵରେ ସ୍ଵର ଓ
ଗୁଣ କାର୍ତ୍ତିକ ହୋଇଥିଲା ।

ମହାଜ୍ଞାନ ବାସିମାରେ ପ୍ରକାଶ ଯେ କାହାର
ବିଂଦୁପର ଘଜା ଆମନ୍ ସାଧୁତରଣ ହଉଛନ୍ତି
ମହାଶାନ୍ କଳ୍ପନାକରେ ତାଳଚିତ୍ର ମହାରେ
ଗଲ ତା ୧୦ ରଖ ସହାଳ ଏ ଏ ଖା ବେଳେ
ଉପସ୍ଥିତହୋଇ ଦ ଏ ନ ସେଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ
କରିଥିଲେ । ଗାଳଚେବ ଘଜା ବନ୍ଧୁକର ସଥେ-
ଚିତ ସମାଦରରେ ବଜନାଟିରେ ଅର୍ଥାର୍ଥଜୀ
କର ଉତ୍ତାଙ୍ଗାଳୀ ଶିଳ୍ପିମାର, ତାନ୍ତ୍ରିକାଙ୍ଗାଳୀ
ରହେଁଥାଇଥ ସର୍ବମନ୍ତର, ଜେଲଗାମ, ବରେଣ୍ୟ
ମୂଳପ୍ରଦୂତ ଦେଖାଯଥିଲେ ଏବଂ ଅମୋଦ
ପ୍ରମୋଦ ନିମନ୍ତେ ବିବିଧ କୀତା ଲାଟକାରୁଚୟ.
ସଙ୍ଗୀତାଦର ଧନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା । ବିଶେଷ
ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ସର୍ବର ସର୍ବଜାଗ ଏହି ବିଶେଷ ଅସ୍ତ୍ର-
ବେଶନରେ ନରପିବସିର ଘଜଙ୍କୁ 'ସର୍ବପର
ପଦରେ କରନ କର କରିବାପିକୁ ତାହାକୁ,
ସମୀକ୍ଷା କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ
ସର୍ବପର ମନୋଦୟ ନିଜ ବୃତ୍ତାବାରେ ସେ ସମୀକ୍ଷା
ନିମିତ୍ତ କରୁଣ ଓ ଲୁଚକୁ ତା ପୁକାଣ କର ତାଳ-
ଚେବିଥ ତାହାକୁର ଅବାଲକଳୁ ଓ ସହଷାଠୀ
ସୁରବୀ ବିଶେଷ ପ୍ରୟୁକ୍ତିକାର ସ୍ଵବାର କହିଥିଲେ,
ରଜାମାନକର ଏହି ମଳକ ଓ ପରିବାର
ଘଜନ ପାଳକର ବିବିଧ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନ ସନ୍ଦର୍ଭ
ବିବାହର ଅବେ ।

ସଜ୍ଜତୋତ୍ସ୍ମୀ ସବାରହାରକୁ ସେଇ ବୃଦ୍ଧତା
କାଣ୍ଡ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ । ସବାରହାର
ହୌଳିକମେ ଅସୁଧା ତାହାର ହୋଠସା
ରିପରୁ ନେବେଇ ଜଳାଗାରେ ସ୍ମୃତିକୁ ଚେଷ୍ଟ-
ପତ ପଦିଶାଇ କଲାଗାରେ ପଢ଼ିଲାରୁ
ସେଠାରେ ପଦବ ଦେଉଥିବା ଧୀରୁ ନିଜଟ
ବର୍ତ୍ତୀ ମଜ୍ଜେଟେକେ ନିଜଟକୁ ଘେନ୍ଯିବାରୁ
ଚାହୁରେ । ମାର୍ଗେଲିସ୍ ନିଜର ପରି ପଞ୍ଚ-
ଦ୍ୱାରୁ । ପେଠାର ସବୀ ତାକୁ ଫର୍ଦି ମାଜ୍ଜେଟେ-
କ୍ଷେ ନିଜଟକୁ ଘେନ୍ଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ମାତ୍ର
ସବାରହାର ପଳାୟକ କର ବନରରେ ଏହିଥା-
ଦାରୁ ତାକୁ ଧରିବାରାରଣ ତାହାର ଲେବେ
ଅପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲେ । ସବୀ ତାବାଜର ଦର୍ଶ
ନୀରକୁ ସବାରହାରକୁ ଅର୍ପଣ କରିବାରୁ ତାକୁ
ଜୀବପଦକ୍ଷର୍ତ୍ତକୁ ଅଶ୍ୟାମାଶ୍ରମ ମାତ୍ର ସେ ବୋମା-
ଯଠାରେ ପଢ଼ିଥିବା ସଙ୍ଗେ ପରି ମବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡ
ତାକୁ ପ୍ରତାର୍ପଣ କରିବାକାରଣ ଲାଙ୍ଘକ ମବର୍ତ୍ତ-
ମେଣ୍ଡକୁ ଦେଖିଥିଲୁଣ୍ଡ । ଜଣେ ପରି ମହାଲା-
ହାରବାରୁ ଦେଇ ସବାରହାରକୁ ପକ୍ଷରୁ ବାରୁ-
ଝୁଗଦ ନିୟନ୍ତ୍ର କରିଥିଲୁଣ୍ଡ ଏବ ସେ ପରି
ମବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡକୁ ପ୍ରତାର୍ପଣ ଦେବେ ଓ କାହିଁ ଏ
ଦିଶ୍ୟ ନିଶ୍ଚରିତ ଦେବାପର୍ମ୍ୟନ୍ତ ମୋହବମାର
ବିଶର ଦିନ ଥିଲା । ଏ କାଣ୍ଡ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିନବ
ଏବ ଏହିରୁ ଅବେଳା ରହସ୍ୟ ଉଦୟାପାତ୍ର
ଦେବ ।

ମାନ୍ଦ୍ରାତୀରେ ସେଠାପିଲାକାଳି ବଲେ-
ଛବ ଏହ ସବୁରେ ବାବା ବାପ୍ପି ମହୋଦୟୁ
ସମ୍ମହୃତ ଆର ଅନ୍ଧଲେଳମାତର ଚଢ଼ିବ
ମବର୍ଣ୍ଣମେଷକ ବାର୍ଷିର ଅପ୍ରକଳିତ ବଥା ପ୍ରକାଶ-
ଦେବୁ ଶହମାନଙ୍କର ମର ଜର୍ବ ଦେଉଥିବାର
ପ୍ରତାପ ବଲେ । ସେହି ସବୁରେ ସବୁ ଏହ
ସୁକୃତିଶୀ ଅର୍ଦ୍ଦ ମହାଶୟ ସବୁର ଅସକ
ଗ୍ରହନ ଦରସନେ । ସେ ଭାବର ଶିକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟ
ଏହେଣୀୟ ପୁଥାନ୍ତିଷ୍ଠାରେ ଉଲାଇକାହାରଣ
ଭାବରଙ୍ଗ୍ୟ ଗଜନୀବର୍ଣ୍ଣକର ଚର୍ଚିବା ଏବଂ ଧର୍ମ-
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯେଉଁ ମଠବାକ୍ରମାତ ଅଛି ବହିର
ତୟତ୍ତଂ ଶିକ୍ଷାକାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିତ ଦେବା ଥମୁଚିତ
ବୋଲି ବହିରେ । ସେ ଦେଖାଇଲେ ସେ ଜାତି
ଦାକମାତରର ପୁରୁଷ ଭାବେଣ ଶିଶ୍ବ ବ୍ୟାର ।
ଆମେମାତେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ପରାମାର୍ଗ ମଠବାକ୍ରମା-
ତବରେ ମାଲ ମୋଦବମା ଓ ବାଳାଦ ଅସତ୍ତ୍ଵ
ବାର୍ଷିରେ ଯେତେ ୫୨ ବାସ୍ତିତ ଦେଉଥିଲୁ
ତହିଁର ଦେଖମାନୀଶ ଶିକ୍ଷାପ୍ରବାଳ ବାର୍ଷିରେ ବାସ୍ତିତ
ଦେଉଥିଲେ ମୁହଁ ଭାବର ସଙ୍ଗେ ୨ ଲୋକ-
ଙ୍କର ବଥା ହେବ ଉପର କାହାରାକୁ । ମାତ୍ର

ଏଥେପରି ହାତାର କୁଣ୍ଡଳାହଁ । ସହଶେଷାର
ଦସ୍ତାର କି ଦେଲେ; ଅଣାନ୍ତି ରହଇ ଦେବ ଗାହଁ ।

—○※○—

କୁଣ୍ଡ ଦିଲେଜନ ମୁହଁ ଦାଳ ବିଷୟରେ
ଉଚ୍ଛଵ ସମ୍ମିଳନର ଏହି ଅଧିବେଶନ ମତ ଉଚ୍ଚ-
ବାର ଦେବାର ବିଷୟର ପ୍ରକର ତର ସମ୍ମା-
ଦତ୍ତ ବାରୁ ମୋକୁଲାନର ଚୌଧୁରୀ ଗହଁ ପୂର୍ବ
ବିଶ୍ୱେ ପୁରୀ ପୀତା ସମ୍ବଦ ଘାର ପକ୍ଷଗ୍ରାହ
ଦଲିତବା ବାହାର ମରେ । ରହିବାର ସମ୍ମା-
ବାଲରେ ଦେବଜଣ ସର୍ବ ସଙ୍ଗରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇ ସେ ତଥା ଶୁଣି ବାହୁଦ ମରେ । ଅନି-
ବାର୍ଯ୍ୟ ଭାରଣରେ ସମ୍ମାଦତ୍ତ ସଙ୍ଗ ସଦାଦେ
ରହ ପାଇଲେ ବାହଁ ଏଥରେ ଗାହାକର
ଦୋଷ ଦାର୍ଢ । ମାତ୍ର ସହାୟ ସମ୍ମାଦତ୍ତ ଥିବା
ପ୍ରତ୍ୟେକେ ବାହାକୁ ନିଜେ ଅଥବା କେବଳିକୁବା
କାଗଜଧରୀ ବା ସେ ଦିଲା ବାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମାଦ
କୁ ଉପଦେଶ କି ଦେବା ସବୁର ସୁତି ଅଟେ
ଏହା ସେ ଅଧିକ ସ୍ତ୍ରୀଭାର ଦରିଦ୍ର । ଏକେ
ସମ୍ମିଳନର ଅଧିବେଶନ ଅଭିଭବର ଓ ସର୍ବ
କର ଉପସ୍ଥିତ ଥର ଶ୍ରୀଗ ଗହଁ ଉପରେ ସମ୍ମା-
ଦତ୍ତ କରି ମନୋଯୋଗ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅଧିନ କର
ଦେଇଲେ ବିପର ଭାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ? ଅବେଳା କେବୁ
କବୁ ଖାରଗା ସେ ସମ୍ମାଦତ୍ତର ଦେଲା ଦେହୁ
ସମ୍ମିଳନର ଦୂରବସ୍ତ୍ର ଉଠିଥିଲା । ଅମ୍ବେମାକେ
ଅଧା ଦର୍ତ୍ତ ସମ୍ମାଦତ୍ତ ପୀତି ଏ ଖାରଗା ଦାଶାମ
ଦେବେ ।

କଲ୍ପନେଶ୍ଵର ପାଦମ କୁଳ ଶ୍ରୀ ମହା ଦେ
ବାର ପ୍ରତିବାଦ ସୁରୂପ ବ ୨୯ ଦେଲ ଅଗ୍ରମ୍ଭ
ମାସ ଜା ୨ ରାତରେ ଭୟ ସ୍ଵର୍ଗରେ ବୟସକର
ବା ବର୍ଣ୍ଣର ପାମରେ ମୋଟିଏ ପଞ୍ଚ ପ୍ରତିପାଳିତ
ଦୋଷ ଅସୁଧା । ଅସ୍ତ୍ରା ତାଲି ସେ ପଦ
ପତିବା ଅନ୍ୟାୟେ "ଦର୍ଶ ପର ତାହା ପ୍ରତିପାଳିତ
ଦେବାର କର୍ମର ଶୁଣି ମାତ୍ରମର ବନ୍ଦେଶ୍ଵର
ସର ବେହର ବାଦାଦୂର ଏବ ଦକ୍ଷିଣାତ୍ମକ
ଜୀବାଳ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ବୟସକର ବ୍ୟାପାର
ତାତାଅଳର୍ଥ ଅଧାର୍ତ୍ତ ଓ ତାତାଯୁ ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ପ୍ରବନ୍ଧ
ରୂପ ଥିବାରୁ ସେ ପଦ ପାଇନ ଦରବା ଉପର
ନୁହେ । ସେବେ ଲୋହମାଳେ ଏହ ଉତ୍ତପ୍ତେ
କି ଶୁଣିବେ ଗେବେ ଅରକାନ୍ତାରେ
ତାହା ବନ୍ଦ ହସିବ । ପରମ୍ପରାମେଷ୍ଟକ ଅବେଳା
ହେହ କମାନବାର ବଥା କାହିଁ ଏବ ଅଜ
ପଦ ପାହରେ ତାହା ଚାଲାଯିବ । ମାତ୍ରମର
ଏହାବେଳେ ଅରକ ଜାତ ତ କର ଥୁବୁରୁ
ସାବଧାନ କର ସୁଦର୍ଶନ ହାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦେଶ୍ଵର୍ତ୍ତି,
ସେହିମାଳେ ଏହ ଉତ୍ତପ୍ତେଶ୍ଵର ଅତ୍ୟାୟ ମନେ

ବରନ୍ତି 'ସେମାନଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଧୁରା ଉପରେ ଉପର
ସେ କୁର୍ବାର ଏହି ପଦରେମାର ତଣଳ
ଶାରରେ ଓରଞ୍ଜିଫେବରା ବାମରେ ସେଟି ଦୂର
ପ୍ରବର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଧୁରେ ଗାହା କେତେଦୂର ସ୍ଥିର
ବହିଲ ? ଅନ୍ତର୍ଗତ କିମ୍ବା କି ଥିଲେ ଦେବଳ
ଜଗରା ବରୁଗା ଘଣ୍ଟଗୋଲରେ ଅନିଷ୍ଟ ବିଜା
ଦିଛି ଯର କୁଏ ନାହିଁ । ସୁରଗା ବର୍ଣ୍ଣମେଣ
ଦିନା ଆର ବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ଅବଶ ନାହିଁ ?

—*—

ପତ୍ରକ ଶୋମବାଲଦନ ସମବାୟ ବାହୀ
ସମିତିଷମନୀୟ ପେତ୍ର ଦେଇବ ହୋଇଥିଲ
ତହିଁରେ ସମିତିର ସଂଖ୍ୟା ୩୫୯ ୦୩୨୧୨୨୦
ଏବଂ ମୂଳଧର ପରିମାଣେ ୨୫୮୮ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା
ଲକ୍ଷ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରତିକ ହେଲା । ଏଥିରୁ
ସମବାୟ ବାହୀଟିର ଲେଖରେ ଅବୃତ ଦେଉ-
ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ପିଣ୍ଡିତ ଲେଖମାତ୍ରେ
ଅଧ୍ୟାଧି ଏଥୁପରି ଅବୃତ୍ତ ହୋଇ ଓ ଧ୍ୱବା ଏବଂ
ସେମାତେ ରହା ହରେ ମହାଜନଙ୍କ ଦାଉରୁ
ରୂପିତମାଳକୁ ରଖା ବରଗ୍ରାରବାର ଚର୍ଚା ଉଚ୍ଚ
ଦେଇବରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଅମ୍ବମାଳକୁ ମନରେ
ପିଣ୍ଡିତ ଲେଖମାତ୍ରେ ପିଷ୍ଠାମୁଖରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବ୍ୟାର୍ଥ୍ୟକୁଣ୍ଠୀ ହୋଇ ସ୍ଵର୍ଗ ମରାଜନା ଦରି ଧାରାରେ
ମହାଜନ ପରି ଗଣ୍ଡବମାଳକୁ ତଥି ତିପୁଅଳ୍ପନ୍ତି
ସେମାତେ ଯେବେ ଅନ୍ୟମନରେ ଦୂର ଦେଇ
ଇହିମ ଅବର୍ଗ ଦେଖାନ୍ତେ ଗେବେ ଦେଇର
ରକ୍ଷାକୁଣ୍ଠା । ଓଡ଼ିଶା ନିଷାର ବୋଲି ଏହି ଶିକ୍ଷିତ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହଦରେ ଚିହ୍ନାର ଦରନ୍ତି ପୁଣି
ଅବ୍ୟବରେ ଉଚ୍ଚ ସୁହରେ ଚକ୍ର ବିଶ୍ଵଦେଇ
ଦରଦୁଗା ଓ ଅନ୍ତର ବଢ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି । ବାହି ଓ
ତୋରଣପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶକର ସମବେଳ
ତେଷ୍ଟରେ ସେ ସମସ୍ତ ସମବାୟ ବାହୀଟିର
ପ୍ରାଚିତ ହୋଇଥାରୁ ରହିଥାର୍ଯ୍ୟ ବଞ୍ଚଦେଇଥିଲୁ
ପରବର୍ତ୍ତ ବାର୍ଷିକ ଅଠକା ସହରେ ପ୍ରାୟ ଅଧି-
କଳ ରକ୍ତ ଅସିଥାରୁ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଦେହ-
ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ନିଯମରେ ଏହାର୍ଥାନ୍ତ ରକ୍ତ ଶୋମାର
ଗାହି । ସେଇମାତେ ଏ ସହକୁ ଦେଖି ଶୁଣି
ସୁଦା ସୁବାଟକୁ ନ ଅଛି ରାର୍ଷାରେ ଘୋମକୁ
ଅଛନ୍ତି ସେମାତକୁ ବାମେଇବା ବାଠିବର ଆଠା
ସେମାତକୁ ସୁମର ଦେବାରାରଣ ଅମ୍ବମାତେ
ଅନ୍ଦରଦ ଉନ୍ନରକ୍ତାରେ ଶାର୍ଟଳା ଦରୁଷର୍ହି ।

—

ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ମାସ ଗା ? ଉଷେ : ଉତ୍ତଳ-
ଶ୍ଵାର' ର ସଙ୍ଗାଦଖୟ ପ୍ରମରେ କବାଦ ମିମାଂସ
ଆପାରେ ଦଙ୍ଗାଣୀ ଦରୁଦରେ ଠତାର ବୁଦ୍ଧାଶ
ବସ୍ତୁକ ପ୍ରେର ଏହି ପ୍ରଥାଧିତ ଦୋଷକୁ ଠ

ସହ୍ୟ ସମ୍ବରେ ଉତ୍ତରାର ହେବେବ ସମ୍ବାଦ-
ପଥରେ କାଳା ସମାଜେଚିତା ବାହାରିଥିଲୁ ଏବଂ
ସପ୍ରାଦୂର ‘ଛାତ୍ର ଜ୍ଞାନ’ ରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେହି
ପଥ ଗାରୁ ମୋରୁଳାକର ଗୌଧୀୟ ପ୍ରାୟ ଦୂର
ଦର୍ଶ ହେଲା ବାରୁ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବୋଷ
ଜନିଦାରଙ୍କ ବାରେଇ ଘବରେ ‘ରେଖିଥୁଲେ ।
ପଥଲେଖକ କହନ୍ତି ବ ସେ ପଥ୍ରୀସମ୍ବାଦ-
ପଥରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବା ତାହାକର ଅଭିଗ୍ରହୀ
ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ସହଯୋଗୀ କହନ୍ତି ବ ଲେଖକ
ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ବାରୁକୁ ତାହା ସମାଜପଥରେ
ପ୍ରକାଶ ତରବାର ଅନ୍ତିମ ଦେଇପ୍ରକାଶ
ଏହୁରେ ଗୌଧୀୟ ଏବଂ ପଥର ଦୂମବା ଦସ୍ତାଚି
ଦେବାର ଅନୁମାନ ଦୋର ପାରେ । ମାତ୍ର ଶୁଣା-
ଶାରୀ ସେ ସ୍ମରଣ ବାହିପତି ନ ଦୋର ଏକ
ପ୍ରଦେଶରେ ବାସ କରୁଥିଲା ଦୂର ପ୍ରଧାନ ସଙ୍ଗୀ-
ଦୟାୟ ସଙ୍କଳନରେ ଅଟେ ଏବଂ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ
ନିର୍ମିତ ପେଂଖୁର ମୀମାଂସା ଏହାନ୍ତି ଅବଶ୍ୟକ
ସେ ସ୍ମରଣ ଅମେରାକେ ମନେକରୁ ବ ସହି
ଯୋଗୀ ତାହା ପ୍ରକାଶ ତରବାରେ ତାହାର
ହୃଦୟର ଦେବାର କାରଣ ଗାହୁ । ବାରୁ ମୋ-
ରୁଳାକର ଗୌଧୀୟ ଜଣେ ସୁନ୍ଦରିତ ପ୍ରକାଶ
ତୁଳାର ଓ ମାଧ୍ୟବାଚି ଏବଂ ଅନେକ ସାଧାରଣ
ବାର୍ଷିକ ସ୍ମର କେନାଥକୁନ୍ତି । ସେ ଅନେକ
ମଙ୍ଗଳର ଅଧାର ପ୍ରକାଶ । ସହାରର ଲେଖକ ସେ
ବନ୍ଧୁତ ଦେବା ସ୍ମରେ ଏବଂ ବ ଏହିରେ ବିଶେ-
ଷହ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ତେଚିତା ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହାକୁ
ମନ୍ତ୍ର ଦେଇର ଶାରୀ ବିଦ୍ୱାରାତ ପ୍ରକାଶ ତରନା,
ଏହି ସେ କୁହା ସ୍ମରଣରଙ୍ଗ ତୁଳାକଳ ସଙ୍କଳନରେ
ଥିବା ସ୍ମରେ ତୁଳାର ସମାଜରେ ତାହାଙ୍କୁ ଜୀବାର
ସହବାହ ଦେବା ସକାଶେ ତାହାଙ୍କୁ ବିଶେଷ
ଅବଶେଷ କରୁଥିବୁ ।

ପାଇଁସ୍ଥାମେଷ୍ଟରେ ଗାରତ ବନ୍ଦୋଗ ।

ମତମାସ ରା ୨୨ ଦିନ ବିଜ୍ଞାନ ପାଲି-
ଯୁମେଖ ମହାସର୍ଵରେ ସ୍ଵରଗୀୟ ନିମ୍ନସେକେଟ୍ରୋ
ସ୍ଵରତବର୍ତ୍ତର ତନରବର୍ତ୍ତର ବଜେଟ ଟାରିଫ
ଦର ପ୍ରଧାପ କଲେ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣରକେ ଦେଇଲାଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାହିବା ସମ୍ଭାବ ବାଧିନ୍ତି ବିଷୟର
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗ୍ରାୟାନ୍ କାର୍କ ସାହେବ ଏବଂ
ସେହି ସମ୍ଭାବ ଶିକ୍ଷା ବିଷୟକ ସକା ପଦରେ
ବିଚାର ସାହେବ ନୟାନ୍ ହେଲେ । ଅନ୍ତରାଳ-
ସ୍ଥାନର ସୀମାସମ୍ପତ୍ତିଯୁ କମିଶନରମାରକର ଭାବରୁ
ଦରିଛି ସୀମାବିବାଦ ନିରାକାର ହେବାର ଅଶ୍ଵ
ଦସାବ । ଭୁରାନ ସଙ୍ଗେ ସନ୍ଧି କରିବାରୁ
ମହିମମେଷ କେପାଳ, ଭୁରାତ ଓ ପିତମରେ
ବୈଦେଶିକ ସଜାକ ହସ୍ତମେଷର ତ ହେବା-

ସମ୍ବନ୍ଧେ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ ବର୍ଣ୍ଣବାର ବୁଝୁଥିବ
ଏବଂ ସେଠା ଗରାମାକଙ୍କର ସଂକଳ କିବୁବ୍-
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୃଢ଼ ଅଟେ । ତବୁ ଓ ତାଙ୍କର
ଅନ୍ତରଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ ଗର୍ଭମେଷ ହସ୍ତମେଷଙ୍କ
ବରବେ ତାହିଁ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସାଧୁବନ୍ଦୁପ୍ରତି
ସନ୍ଦେହ କରିବାର ବୌରୀବି କାରଣ ତାହିଁ,
ଭାବର ବୁଝିର ଅବସ୍ଥା କଲ ଦୋର ବସିଲେ
ବାଶିଳ୍ୟର ଉନ୍ନତ ଓ ଜାଦ୍ୟତ୍ରୁଦ୍ୟସନ୍ଧର ଦୋର-
ଥିବା ଅନନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମାତ୍ର ମେଲେଇସ୍ଥା ଓ ଫ୍ଲେବ
ବେମର ଛୁପଦବ ବଢ଼ିବା ହୁଅର ବିଷୟ !
ଶିଳାଠାରେ ମେଲେଇସ୍ଥା ଲେଗମନ୍‌ବୀୟୁସେତ୍ର
ତମିଶନ ବସିଥୁଲ ଭାର୍ତ୍ତିନ ଅନୁମୋଦିବ ଦୋର-
ଥିବା ବିଷୟମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣାମ ହେଲେ
ଅନେକ ଭୃପଥାର ଦେବ । ଲର୍ଜ ବରେନର
ମହୋଦୟକ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସୟାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
ଦେବା ଓ ଅର୍ଥାତ୍ତରକ ଉନ୍ନତିଶୋର୍ବୁ ସୌନିକ
ବ୍ୟୁତ ଭାବ ଦୋଇଥାଏ । ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅଟିମି
ଦେବ ଯେଉଁ ସନ୍ଧ ଦୋଇଥାଏ ଦାୟା ପ୍ରଥମ
ପାଇବର୍ଦ୍ଧରେ ଅଧିକ ଗତି କ ହେଲେଦେବେ ଶେଷ
ପାଇବର୍ଦ୍ଧରେ ଲେହସାମ ଅଧିକ ପଢ଼ିବ । ସେ
ମିଥିଦ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ସହଜ ବା ବାହ୍ୟମୟ
ନୁହେ । ତତ୍ପର ଦୃକ୍ଷୟନ୍ତରେ ସେ କହିଲେ
ଯେ ଲୋହକର ଜୀବନ ଧାରଣର ଅତ୍ୟ-
ବିଶାଖ୍ୟ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଭୃପରେ ପାହୁଳିଗାର
ତବସ ବଡ଼ ତାହିଁ । ମତ ଏବଂ ଗରାମ ଭୃପରେ
ଯେ ତିବମ ବସିଥାଏ ତାଦା ଯଥୋପସ୍ଥିତ ଅଟେ ।
ଅମଦାଳ ଗରାମ ସଙ୍ଗେ ଘରଗର ବମାଶୁଦ୍ଧିତ
ଯେତିବା କରୁ କାହିଁ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିଶେରିବି
କରୁଥିବା କେବେବ ଦୃବ୍ୟର ମାସୁଦ ଅବଧାରୀ
କିମ୍ବାଧୀନ । ବଜେଟରେ ବିଶେଷ ଅସମ୍ଭାବ
ଜନକ କହ ମାତ୍ର ମାତ୍ର ପ୍ରଗେକ ବସ୍ତରରେ
ମରବ୍ୟାତିର ଲାଜବାର ଭାବ ସମ୍ମୁଦ୍ରପେଜନ
ବାବ ଏବଂ ସେ ବିଷୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୁଲୁଷେକେ
ରଖ ମହୋଦୟ ବବେତା କରୁଣାନ୍ତର
ବିଲକ୍ଷ ପ୍ରକାଶର ପାଇବ ସଙ୍ଗେ ଭାବର
ଜନିଲ ଦୟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାସତକୁ ଯୋଗ କରିବା
ହେବୁ ବଜେଟର ସମସ୍ୟା ବିଟନ ଦୋଇଥା
ବ୍ରିଟିକ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅପଣାର ବାସିହ ନିକାହ
କରିବାର ଦୃଢ଼ ସଂକଳ ଦେଖାଇଥାଏ । ସର୍ବ
ମାତ୍ର ଅପଣା କଲୁବନ୍ଧରେ ରଂଜକ ବିଥା ଘର
ଜୟ ଗୋଟାର ପକାଶ ଦୂରେ ଗହି କଥା ବ୍ୟବ
ଦାର କରିବେ । ଭାବର ବିଷ୍ଟୁର ଟଜାବର
ଅଟିକିର ଏବଂ ଅଭିନ୍ଵ ଶିକିତ ଲୋକେ ଅପଣା
ସବାପେ ଦାୟି ଅଟକୁ । ମନଦା କରିବାରେ
ଅକିମାନ ବିର୍ଦ୍ଦିଷେଷ ମିଥାରରେ ତାହା ପାଇଁ
ମେହି ହେ ସାତିମାନରେ ସମବିମେନ୍ଦ୍ରି

ସତ୍ତା ମିଶାଇବାରୁ ଗଲେ ଅଣାନ୍ତି ଅବଶୀଳନାମାତ୍ର
ମାତ୍ର ସେ କାହିଁ ଦୂରନାକାରର ଅମ୍ଭେ-
ମାତେ ଗାନ୍ଧୀଜୀ ଦେଉଥିବୁ ଯେହି କାର୍ଯ୍ୟ
ଭଲାଇବାକାରସ ଉପସ୍ଥିତ ସୁଧା ଏବଂ ଉପାୟ
ବିଧାନ କି କଲେ ଅଣାନ୍ତି ବୟାନକରୁଷ ଧାରା
ଦରକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବବର୍ଷର ଅବସ୍ଥା ଏମନ୍ତ
ସେ ଗାହାରୁ ଭଲହୃଷେ ଚଳାଇ କେଲେ ଜୀବ-
ଭରେ ମଞ୍ଚଜଣାସକ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିବାର
ପ୍ରମାଣିତ ହେବ ମହି କିମାତି ଦେଇଲ ସକଳାଙ୍କ
ହେବ । ନରଦଳୀ, ଧର୍ମଯତ୍ତ ଏବଂ ଉତ୍ତରତଳ
ବାରୁଣୀ ଯେତେପ୍ରଭାବର ଅଣାନ୍ତିର ଘନା ଘଟି-
ଅଛି ଗାହା ସହାନୁଭୂତର ଉପ୍ରୟୋଗୀ ନୁହେ
ଏବଂ ଏହା ବ୍ୟାରର ହେଲେ ଦେବବ୍ୟାପ
ଦୂର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ଅଭିନ୍ଵରମୂଳକ ଶାସନର
ବଳ ଏମନ୍ତ ଅବଳନ ଘଟିବ ତି ଯହିରୁ
ଲୋକେ ଶାହୀ ତାତ ସେଇତି ଶାସନର
ଅଶ୍ୱୟ ଦେବିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ଗବ-
ତ୍ରିମେଘ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟାର୍ଥ୍ୟ ବରବାରୁ
ତ ପାଇଲେ ଗାହା ପାଇଦ୍ରୁଷ୍ଟା ଦେବାର କଥା
ଏବଂ ତଥାର ମନ୍ଦିରାପରେ ତଳକ ବିହୀନାକ
ରହିବ । ଭାରତର ଅଧିକାରୀ ଲୋକେ ଉତ୍ସ
ହୃଷେ ଏ ବିଷଦ ରୂପିତା ଭରମାନ୍ତିମାତ୍ରକ
ନିବାରତ ନରବାରୁ ସବବୋଗାରେ ପ୍ରସ୍ତର
ଅଛନ୍ତି । ଗତ ଛିମାସ ମଧ୍ୟରେ ଲୋହକର ମନ
ରବର୍ତ୍ତିମେଘଙ୍କ ଅତିକୁ କିଳାରୁ ଏବଂ ଗାହା
ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକ ସବଧା ଘଟିବ ଗର୍ଭ-
ମେଘଙ୍କ ନିଷ୍ପମଦ୍ରେତ୍ର ଘଟିଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଅଣାନ୍ତିକୁ ଅନ୍ତରିଜନକବ ଅଣା
ନ୍ତିରୁ ଅନ୍ତର ବନ୍ଦବ ମନ୍ତ୍ରବିଧାରତର କାର୍ଯ୍ୟ ।
ରବର୍ତ୍ତିମେଘ ସହାନୁଭୂତର୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭବରେ ବିଷଦ-
ଜଳକ ବାର୍ଯ୍ୟମାନ ହୃଷି ଭବ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇ
ସେତୀରେ ଅପରାଧ ସମ୍ବିତ ହେବ ଗାହା
ବିଠୋର ବସ୍ତ୍ରରେ ବମଳ ବରେ ତରବାଳ
ଅଣାନ୍ତିରୁ ଅବଧିତ ମିଳବ । ବମଳ ରବର୍ତ୍ତ-
ମେଘ ଏହି ମାତ୍ର ବିଷବର୍ତ୍ତୀ ହେଇ ଜୀବର
ରବର୍ତ୍ତିମେଘଙ୍କ ଅବଜଳତା ବରୁବରେ ଅନ୍ତରୁ-
ତିଭର୍ବାହେ ବସାମ ବରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁ-
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଦେଇ ନୃତ୍ୟ ସମାବସ୍ଥା ରେ
ବିଜଦେଖୁ ସମ୍ବଦଳନ ସମକ୍ଷୀୟ ଅରତ ଲକ୍ଷ-
ମୋଦନ୍ୟ । ରବର୍ତ୍ତିମେଘଙ୍କ ବରୁବରେ ନିଜା ଓ
ଅସାର୍ଥ ବଥାସେନ ସେଇଁ ସୁଦ୍ରାପକଗରଣା
କର ଶାରାଥି ଗାହା ଏଗଦ୍ଵାର ସମ୍ବର୍ତ୍ତିରୁଷେ
ନିବାରତ ହେବ । ସୁଲକ୍ଷଣ ବିଭାଗର ସଂଶୋଧନ
ସମକ୍ଷରେ ରବର୍ତ୍ତିମେଘ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ-
ଅଛନ୍ତି ଗାହା ପ୍ରବେଶ ସାଧନେବ ଶିକାର
ବରିବେ । ସେ ବିଭାଗର ଦୋଷ ହେବାର

ତାବା ପ୍ରକଟାର କରିବାର ଉପାୟ କହିଦେଲେ
ଭୟକାର ଅଛୁ । ମାତ୍ର ପୁଲଶ ଏଠା ସେଠା
ଅଧାର୍ୟ ଦେଖାଇ ତାବାର ପୁଲଶ ବ୍ୟକ୍ତାର
ବୋଲି ଦେଖାଇବା, 'କୌଣସି ପ୍ରତିକୁ ହେତେକ
କଥା ଭକ୍ତାର କରି ତାବାର ରୂପ ବନ୍ଦାଇବ
ଏବଂ ଲେଖ ବିଶେଷ କଥାରୁ ଗବ୍ରମେଷ୍ଟ-
କ୍ରତ୍ତବ୍ୟ ଗୋଲ କହି ଆହୁନର ସାବଧର୍ମ ଦ୍ଵୀପା-
ନ୍ତର ହଣ୍ଡ ଥିବାପ୍ରତି ଅତ୍ୟାକୁ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ବର୍ଣ୍ଣମେଶ କିଛି କରୁ ଓ ଥିବା କହିବା
ଅଜ୍ଞାନ ଦମଳସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗବ୍ରମେଷ୍ଟ ଚେଷ୍ଟାକୁ
ଆପିନ୍ଦା ବନ୍ଦା ଭବ ଆଜି କହି ନୁହେ ।
କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ ଅନୋକନକାଳ ଅଥବା ପାଳିଯୁ-
ଦେଶର ମେମର ଗବ୍ରମେଷ୍ଟକୁ ଅଛି ଏବଂ
ପରଦୂରୀ ଦେବାର ଦୋଲିବା ସମାଜରୁକୁ
ଗଢ଼ୋଦୃଢ଼ତକ ଅରର ଏବଂ ତାବା ନିବାରିତ
ଦେବା ସମରତ । କହିଥରେ ନିନ୍ଦା ସେକେନ୍ଦ୍ରୀ
ମହୋଦୟ ବିଲଗରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁଁ ଶର୍ତ୍ତକ ସହାଯେ
ସେଇଁ ପରମର୍ମ ସଙ୍ଗ ପ୍ରତିର ହୋଇଥାରୁ ବନ୍ଦାର
ଜ୍ଞାନମ ବାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଥିବା ଓ ନୂହି ସରଗୁନ୍ଦ
ଏହି ଅଜ୍ଞାନ ମାସରୁ ଖୋଲିଲେ ବାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵିଧା-
ଜ୍ଞାନର ଚଳିବା ମଧ୍ୟ ଭାବରେ ଶିଖାତାର୍ଥ ନିବ-
ନିଶ୍ଚକ୍ର ଶିଖାମେସରକୁ ଚିତ୍ତିକ ଚରିତର ଏହି
ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଳ୍ପ ପ୍ରାକ୍ରିଯର୍ଥ୍ୟକୁ ବ୍ୟପିଯିବା ଏବଂ
ଭାବର ମର୍ମ ଫଂଗଠକ ଅବହିତରୁ ଭାବର
ଅବସ୍ଥା ଗତ କ୍ରମାବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଭିନ୍ନତ ହୋଇ-
ଥିବା ଓ ନିରକ ବେଷରକାଳୀ ମେମରମାତେ
ରକ୍ତ ତରକାର ଚଳାଇବା ଭାବରୁ ଗବ୍ରମେଷ୍ଟକୁ
ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ପୁଣି ଦିବିଷାହ ବିଷତ
ନିବରଣ ପକାଣେ ଭିନ୍ନର ଅଳ୍ପରୁ ଘୋଷଣ
କରିବା ଏବଂ ଭାବରଗବ୍ରମେଷ ସେପରି
ଦଳମାତ୍ର ଓ ଚଳାଇ ପ୍ରକ୍ରିୟ ଭିନ୍ନ ବିଧାବାର୍ଥ
ପରମ୍ପରା କମରୁ ପକବାପ୍ରତି ସମସ୍ତକର
ସହାଦ୍ୱୀକୁ ରହିବା ସଂଚିତ ବୋଲି ବହି
ପ୍ରକାଶ କରେ ସେ ଲକ୍ଷ ମିଶ୍ରୋ ବଠିତ
ଶାପଦାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇ ବିଲଗରୁ ଫେର ଅସୁ-
ଅର୍ପନ୍ତି ଏହି ସେ ଦଶବା ମହିତରେ ଭାବର
ଦୀର୍ଘବ୍ୟକ୍ତି ଶାସତ ଚଳାଇ କୃତବାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-
ଥିବା ହେବୁ ଦେଖିଲେବକର କୃତବାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ
ହେବେ । ସେ ଶାପରକ୍ଷାକ ସେଇଁ ଶାସନ,
ଭାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇ ଅର୍ପନ୍ତି ତାବା ଅଶେଷ ପଳକ୍ରବ
ଏବଂ ସେବେବୁ ସେ ଅପଣାର ବନ୍ଦାର କରି-
ପାରନ୍ତି । ପରମ୍ପରାର ନୂହି କରିଲାଟ ରକ୍ତ
ଦାତିଙ୍କ ମହୋଦୟ ତାବାର ଶୁଣଗ୍ରାମ ଓ ବିର-
କ୍ଷମତା ବୁଝିଥିବା ଲୋହବଠାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧରୁପେ
ଅଭ୍ୟାସ ଦେବାର ବହି ଅପଣାର ବନ୍ଦାବନ
ଶେଷ କଲାର ବଚେଷମନ୍ତେ କରି ବିରକ୍ତ

ଚଳିଲ । ବିହାମ ସାହେବ ଘୁରଗୁପ୍ତଲେବନ
ବାଣିଜ୍ୟମନ୍ଦିରୀୟ ସଭାପଦରେ ନିୟମକୁ ନ କରିବ
ଦାର୍ଯ୍ୟରୁ ନିନା କରେ । ମାତ୍ରମୋହାଳୀ ସାହେବ
ବହିରେ ସେ ଘୁରଗୁପ୍ତାସୀ ବିନା ବିଶ୍ଵରତେ
ନିଷାଧିତ ଦେଉଥିବା ଏବଂ ସମାଦରତ ଅର୍ଥ
ଜାଣ ଥିବାପ୍ରଳେ ସମାଲୋଚନା କରିବା ଅଥ
ମୁବ । ସମ୍ବନ୍ଧର ଉନ୍ନତ ବିଧାର୍ଥ ବିନ୍ଦୁ କରି
ସାଇ ତାହିଁ ଏବଂ ତଦାରମାତି ପ୍ରତିନିଧି ଦେବ
ଉଚିତ । ବିଜ୍ଞ ସାହେବ ବୁଝାନିମାତରପ୍ରତି
ରେଲଗୋର୍କର ଅକଟ ବିଷୟ ଉପରେ କଲେ
ସ୍ଵର୍ତ୍ତଭେର ଟେଲର ସାହେବ ଅଟିମ ପ୍ରତି
ଉପରେ ମସ୍ତକ ବିଷାକ୍ତାରେ ମବଣ୍ମେଷ
ବିଳମ କରୁଥିବାର ବହିରେ । ହୃଦୟରେ ବେଳେ
ଉଚିତ ସହେବ ସମାଦରତ ଓ ବିଜ୍ଞଦ୍ଵେଷ ସହ
ଦଳକମ୍ଭନୀୟ ଅର୍ଥର ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଅଗତ ବରି କହିରେ ସେ ଦୂରତ ବାକ୍ସାପ୍ରାୟ
ସଭାରେ ସରବାଣ ସବ୍ୟ ସଙ୍ଖ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି ଦୋଷରୁ
ବାର ଦେଖି ଜର୍ମାନ ଓ ଅଷ୍ଟୁଫ୍ରେର ବାଣ୍ଡ ମନେ
ଦୋଷ ଅରୁଚି ଲଜ୍ଜାର ଅଛି । କେଥର ଦାର
ମହାଶୟ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରୁ ସମର୍ଥନ କର ଘରର
ମବଣ୍ମେଷ ଲମ୍ବାନିଷଟାରତ ଲେବକ୍ ଉପରେ
ନିର୍ବରଧ୍ୟବାକ ଶିଖି ମଧ୍ୟବିତ୍ତଲେନି
ମାତ୍ରକୁ ତତ୍ତ୍ଵରେ ଉପରେ ଉପରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ
ରକ୍ଷା ବୁଝିବାହେରୁ ବହିର ପଢନ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭୁତ
ବୋଲି ପ୍ରତାପ କରେ । ଏଥରୁରୁ ଦୋଷ
ଆନ୍ଦୋଳନ ଲାଗିଲ । ଲାଞ୍ଚ ରେକାଳୁ ସାହେବ
ଓ ରିଷ ସାହେବମାନେ ମାତ୍ରମୋହାଳୀ ତାହା
କେଥର ଦାର୍ତ୍ତକ ଉତ୍ତାପିତ ବାକ୍ୟରୁ ନିନ୍ଦା
କଲେ । ଅବଶେଷରେ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ସଂକଷିତ
କ ୨୭ ଏ ମାତ୍ର ବିଷୟରେ ତ ୨୨୭ ଏ
ମର ଦେବାରୁ ଗାହା ଅଷ୍ଟୁଦ୍ୟ ଦେବା ପରିଚୟ
କମିଟି ଦେଇ ବଜେଟ ଅନୁମୋଦିତ ହେଲା ।—
ପାରିଯ୍ୟମେଷ ମଦାସରାରେ ଏଥର ବଜେଟ
ବିଷୟ ବିମ୍ବର କରିବାକାରଣ ବିନିଷିତରୁ ଅଧିକ
ମେମର ଉପସ୍ଥିତ ଥିବାର ଦେଖି ଅନନ୍ଦର
ଦୋଷରୁଥିବାର ହେଲାଯାଏ । ପ୍ରଗେକ କାର୍ଯ୍ୟର
ଦିଲ ମନ ବିରୁଦ୍ଧ ପାଖ ଅଛି ଏବଂ ଶାସନରୁ
ଦୂରଦୂର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନ ସବାର ଦେହ ଦେହ କାର୍ଯ୍ୟ
ପାରନ୍ତି । ମନପାଖ ଦେଖାର ଦେବାର ଲୋକ
ଥିବା ବାହୁଦୟ କାରଣ ତାହା ତ ଥିଲେ ହାର୍ଯ୍ୟ
ଦାର ଦିଲ ମନ ବିରୁଦ୍ଧରୀ ସମ୍ମତ ଉପାଦାନ
ବିଧାନ ଦୋର ନ ପାରେ । ରଥାଟି ବିହାବାର
ବାଗ ଅଛି ଏବଂ ସେ ବାଗ ସେ ଜାଗେ ହେଲା
ମବଣ୍ମେଷର ସୁଦା ଏକ ବାରେ ଅବ୍ୟ ବାହୁଦୟ

ତାଣି କେନ୍ଦ୍ରପାରେ । ଅମ୍ବେମାଟେ ବଜେରୁ
ଆନ୍ଦୋଳନର ପ୍ରଧାନ' ବିଷୟମାଳ ଠିବେ,
ବହୁଲୁଁ । ୧୦୦ବେ ଉଚ୍ଚରୁ ଗର୍ଭମେଷବ
ସଦତା ଉପଲବ୍ଧ ତର ଘଜଗଢ଼ି ସବରେ
ଅପାରା ଓ ଦେଶର ଭିନ୍ନର ବିଧାନରେ ଦ୍ରୁଗ୍ର
ଦେଉନ୍ତା ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ବିଲିକରା ମେଜେଟ୍

ପ୍ରଦ୍ରିବେଳେ ବେଶ୍ଟର ସୁଲକ୍ଷଣ ତୋ ଘବରେବାଟିନ
କେନେରକ ଟି, ସି, ଓ ଏବଂ ସାହେବ ମା ଗାଁଗ ବିଜୁ ହୁଅ
ପାଇଲେ ।

ଗାଲେହର ନିଷାର ଧାମକଣରଙ୍ଗ ସବୁ କେତେକୁ ମୌଳିକ
ଦେସପଦ ମୁଖ୍ୟର ଏହି ଏକମାତ୍ର କୁଟୀ ପାଇଲେ ଓ ସେହି
ନିଷାର ସହର କେତେକୁ ସହ ଅର୍ଥିପର ହେଉ ଦୟାମ କାରୁ
ଶମ୍ଭୁଜାଥ ବାଣି ଗାନ୍ଧି ଗାର୍ଡରେ ଉପରୁ ହେଲେ ।

ବେଳ ସତର ରେଣ୍ଡିଙ୍ଗର ଅପିଲାର ହେତୁକବନ୍ଦ ମୁକ୍ତ
ପେଶ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ୧୯୯୦ ସାଲର ଡା ୧୯ ଦିନର ଅନ୍ତରେ
ଅଧେଶ ଉପରେ ବେଳାପଢ଼ାର ସବ୍ରଚନିକ୍ଷାର ଅନୁମତି ଦେଲେ ।

ଦେଶର ନାର୍ଯ୍ୟ କେତେବେଳେ ଏସି ହେଲା ପୁଣ୍ୟ
ଧର୍ମବଳର ବାରୁ ବସନ୍ତକଳ ସେଇ ତେ ଏ ଦେଖ,
ଦୃଷ୍ଟିକଳେ ସାହେବ କଥା ହେବାର ପାଇଁ ଉପରୁ
ଏସି ପ୍ରେରିତ ହୁଅଛି ପାଇଁ ।

କଟକରେ "ସ୍ବ ଗୋତର ସ୍ଵପନ ଘନଶେଷର ଚାରୁ
ସାମାନ୍ୟ ଦୟା ସଙ୍କଳନ ୧୫୦୯ ପଢ଼ିବାର ଥା ୧୨ ବସନ୍ତ-
ହିତନ ସାମ୍ବେ ସ୍ବ ଗୋତ୍ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘି ଥାଏନ୍ତି ।

ବାରୁ ସିଦେଶରତ୍ନ ରାଜାମଣୀ ବ ଏ କଟକ ରେତେଇତଥା
ବିଲେଖି ପାଇଲା ସହାୟ ପିଶାଚ ବିମଳ ମେଳା ।

୨୭ ଠା ୯ ଦିନରେ ପେଷହେବା ସମ୍ବାଧରେ ସମ୍ବଲ

ତର ଏହି ହଟକରେ ସେ ୧୫୯%, ବାଲେଇରାରେ ସେ ୧୦୨ ଘନମୂଳରେ ସେ ୬୩%, ପୁରୁଷରେ ସେ ୮୦% ଓ ସମ୍ବଲପୁରରେ ସେ ୫୫%, ଏବଂ ଗଡ଼କାଠ ମଧ୍ୟରେ ସେ ୫୫%, ମଧ୍ୟ

ମାରେ ସେ ୧୦ ର ଏବନିମ୍ ତିବେଆରେ ସେ ୧୫ ର
ସେହି ସପ୍ରାତର ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନ ସଥା କରିବ ।

ବାଲେରୁ ଏଣ୍, ପାଶୁର ୧୨, ସୁର ୩ ଓ ସମ୍ବଲପୁର
, ରାଜ୍ ଏକା ଗର୍ଭାତ ମଧ୍ୟରେ ସମୋତ ଯୀମୁଦ୍ରିତ ଓ
ବୌଦ୍ଧରେ । ଓ ସହନମୁ ଯୀମୁଦ୍ରରେ । ଯାହା ।

— — — —

ସ୍ଵାମୀପୁ ସମ୍ବଦ

ଏ ପ୍ରାତି ଅମୟୁକ୍ତ କଥା ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରୂପ୍‌ହାତ୍ର ଦରଖତ
ଓ ଚାର୍ଛିମଧ୍ୟରେ ଏହା ମନୋଦାର ସହିତ ଦୁଃଖକାର ସତ୍ୟା-
ଶାବ କଲ୍ପନା ପରିପ୍ରକାଶ ଅନୁଭବ କରିଥାଏ ପଢ଼ିଥିବ ।
ମଧ୍ୟ ଘୋଷଣା ଉପରେ ହୋଇଥାଏ ଓ ହେଠାତେ ଏହା ପରିପ୍ରକାଶ
ପଢ଼ିଥି । ସେହିକି ଏ ବିଜରଣରେ ଯି ସ୍ଵର୍ଗରେ ଓ ତେବେ
ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଯାଇ କଲ ପଡ଼ିଥିଲ, କହିଥିଏ କର୍ଣ୍ଣଚେତ୍ରୀ
ନାମ କହ ବଢ଼ିଥି, ବାଠେଶ୍ୱରରେ ୧୦ ଦିନ କଲ ବଢ଼ି-
ଥିବ । କିନ୍ତୁ ଏ ଅମୟୁକ୍ତ ଧାରା ଏ ବିଜରଣ ହେଠାତେ
ପ୍ରେସ୍‌ରେ ବ୍ୟାପ ହୁଅଥିଲ ।

ଏହର କେଉଁଜ୍ଞାନର ପ୍ରକିଳି ଥାଏ ଦୟୀୟ ମୁନ୍ଦାର
ସ୍ଵରୂପ ଏହି ମନୁଷ୍ୟର ଅନୁଭବର କ୍ଲୋମାର୍ଗ୍
ପାରେ ଏ ସମ୍ବାଦ ସିଦ୍ଧାତର ବନ୍ଦରେ । ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟ
୧୦୦ ବର୍ଷ ମର୍ଦ୍ଦ ହୋଇଥିଲେ ସୁଧା ନିଃଶ୍ଵର ବନ୍ଦରେ
ଶିଖ ଅସବା ଚକ୍ରକ୍ଷଣ । ସେ ହାରିବି ବନ୍ଦରେ ପଦାଳ
ଦିଲେ ଏହି କେସି ଦୟା ସତାଳାପ ପ୍ରକିଳି ସହି
ମୁଣ୍ଡର ଫିଲମାହ ସ୍ଵରୂପୀ ଏହି ପରେକ ଛଳର
ପ୍ରକାର ମହା ଭବନ ହୋଇଥିଲି । ଏହର ତାହାର
ଅସାଧ ନିଃଶ୍ଵର ଓ ଶୋଭାର ପଦାଳର ଦର୍ଶର ସାନ୍ତୁଷ୍ଟ
ହେବାର କବିତା ।

ଏହିପରି ବାନ୍ଧିବାକାରବାନ୍ଧିମାତ୍ରେ ଭାଷଣ ଗାନ୍ଧି
ଦିନକୁଳର ଦିନକୁଳର ସୂର୍ଯ୍ୟ ସାହେବଙ୍କ ଦିନକୁଳ
ଅବେଳୀ ଉତ୍ସବାର ତମେ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଲେଖିପାଇଛୁ ।
ବିଜ୍ଞାନ ବର୍ଷୀ ପୃଷ୍ଠା ସାହେବ ଅନୁଭବେ ଦିନକୁଳ ଦିନକୁଳ
ଦିନ ଲୋହର ମୁଖ୍ୟାବଳ ପ୍ରଦାନାର ଦିନକୁଳ ।

ସାହେବାଦାବଜାର ଆଶଳର ଦିନକୁଳରେ ପ୍ରଭୃତି
ରେ ଏହେବି କଳ ତରା ହୋଇ ଯେବେଳ ଯିବା ଅଦିବାର
ରହ ଅନୁଷ୍ଠାନିକରଣର ତମେ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଲେଖି
ପାଇଛୁ । ଏ କଷ୍ଟକର ଅପେ ନିରନ୍ତରିଗାଇଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନରେ
ଦିନକୁଳ ଦେଇଲୁ ଗୀର୍ଜା ପ୍ରଦାନାର ଚିତ୍ରବାର ଅଣା କୃଷ୍ଣ
ମୁଖ୍ୟ ଓ ସୁମଧୁର ସ୍ଵାମୀଙ୍କର ପୋତାର ପ୍ରାଚାର ବର୍ତ୍ତମାନ
ମେଧେକ ବାରାନ୍ଦି ହେଉ ।

ଶ୍ରୀମତ କଳ ସାହେବ ଦିନର ଦର୍ଶନବାଣୀରେ ଅପରିଚିତ
ବାଲେଖର ପାଷାଚକ୍ରକେ ।

ଆସୁଥିବା ମୁମ୍ଲିକ କଣେ ପ୍ରତିଟି ବିଜ୍ଞାନ
ଦର୍ଶକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ କରିବାରେ କାହିଁ କାହିଁ ବିଷବ
କରି ଯାଇଥାକି ।

ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡେଇ ମହାବାଲ ପାତ୍ରୀରସବା ହେ ମୋଦିମେ
ରେ ନେଇମଳ କ । ୫ ଓ ପଚାଶ ଓ ଅଛନ୍ତି ମଳ
ମ । ସରେବାଏ ସେବକ ଦ୍ୱାରରେ ଦୟାର ପଦେ
ହୋଇଥାଏ ।

‘ଏକୀଧାନୀମୟବା ପାହର ମଳିକରୁ ମାଧ୍ୟମବାଲ୍ୟର
ଅପରାଧରେ ସେବନ ଦିନରେ ବିନୋଦ ମଳିକରେଣ୍ଟ
ତ ୨ ଏ ଅଧିକାରୀ ବିଶ୍ଵାର ମା ଏ ସାବ ରଜା
ମିଶ୍ରଦର ଓ ଗାୟ ମଳିକର ମା ଆ ସ ବାଲ୍ୟପ୍ର ଥିଲେ
ହୋଇଥିଲା । ୧୯୫୮ମଥରେ ଏହା ବିନୋଦ ମଳିକର ନିୟାତ
ସମୋଳ ବିଶ୍ଵାର ଏ ଶିଖିଲା ।

ବହୁ ଦଶା ପର୍ବତ ପ୍ରାଚୀ ଦାରି ଗୋ ୧୩ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ଗେନ୍ଦ୍ର ଅନ୍ଧାଖରେ ତତ୍ତ୍ଵାକାରତତେ ମା ସ୍ଥାନ ସାହେବଙ୍କ
ତିର୍ଯ୍ୟକ ବ ୧ ରତ୍ନ ସମ୍ପଦ ଓ ବ ୧ ରତ୍ନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନଳିକ
ବନୀଙ୍କ ରହିଲା ୧୫ ପାଇସାଟ ।

ବାରିଗ୍ରାମରବୀ କନ୍ଦରା ବାଜା ବୁଝି ଚୋଟାର ମୋହନୀ
ମୋ ବାରେବର ମେଘା ଉପାର୍କଣୀ ବେଳେତା ଅପରିଷ୍ଠର
ଏହି ପୃଷ୍ଠକାର କେବ ମା ସିଥ ପାହେବକ ବିଶରବେ
ମା ସ ବସିବ ଦ୍ୱାରା ଧରି ଥିଲା ।

ଏଠା ହେଉଣା କବାର ଲକ୍ଷମଣିର ସମ୍ବନ୍ଧର କଥା
କରନ୍ତି ଏହି ସୁଖାବୁଦ୍ଧାର କେତେବେ ଅଳ୍ପକାର ସେବା
କରିବା ଅନୁଧ୍ୟାର ଗତ କୁଷକାର ତେ ମା କାହିଁ ଯାଏ
କୁଣ୍ଡମ ସରସବୀ ଦିଗ୍ବିରବେ ମା । ସ ସମ୍ବନ୍ଧ ଏହି ଗାଇ
ଆହୁ ।

ପୁଣ୍ୟ-ସମାଦି

ଅବଶ୍ୟକ ମସିଲାରେ ଯେହ ଅଜ୍ଞାନ ଦା ବାଧାଦ
ଏହି ପଦମୂଳରେ ଅବଶ୍ୟକ ଜୀମର ଯେବେ ଅବଶ୍ୟକ
କେତୁମନ୍ଦିର ଦେଇବା କଥାରେ କୋର୍ଟ ଫେରୁପଣ୍ଡିତ

ପୁଣ୍ଡନ ଗୋଟିଏ ଗୋରୁ କବ ନସ୍ତାରେ ଖାନ ଦିଲ ଷେଇ
ଯସ୍ତପଦ୍ଧତି । ଗୁମ୍ଭୁ ଅଳମେ ଅବହେଳା ଦିଲଗରୁ
ପଢ଼େଇବର ଗୋରୁ ନେଇ ଚେହରାହାତ୍ ।

ପାଦମୟର ଅରସକୁ ପଢନ୍ତିରେ ଏହାକିମ୍ ବହି ହେଉ-
ଏବ ଦେଖୁ ଦେଇ ଦିନଦିନ ହେଉ ଲଗାଣ କଣୀ ହୋଇ
ଦିଗା ସାହ କଲ ତାଠବାରୁ ତର ବାଇ ଦିନପରୀ ହୋଇ
ପାଇଥାର ଏବ ପଦବକୁ ଦେବୁ କେତେବେଳେ ଶାକରେ
ବସନ ଦାଦିର ପଞ୍ଚା ହୋଇଥାଏ ।

ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ପାଇନାରେ କୁର ଓ ଦେଖିଲେ ଏହିବେ
ବୀର ପାଇନି । ଏହେବ ସୁଧରେ ଦୂର ପ୍ଲଟ୍‌ଗୀ ଦେଇ
ଶୁଣାବେ ଶାନ୍ତି । ରଥ ଯାହା ପରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ । ବିଦୀଶ
ହୋଇଥାଏ ।

ପାଖାଇଣ ସମ୍ବାଦ ।

କେନ୍ଦ୍ରାର ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ସମ୍ବାଦର ବହିଶୋଇସିଲକ
ପ୍ରଦଳ ପ୍ରଦଳହେଉ ଦୟନୟ ହେବା ସମେ , ପରାମାର୍ଥ
ଜଳଦ ହେବାର ଅଧେର ହୋଇଯାଇ ଅଭିଭାବ ହାତ-
ଚାର୍ଛିରବନ୍ଦୁରୂପଠାଇଲାଟଙ୍କ ଓ ଇରବିବ ସାବ୍ଦବନ୍ଦମାନଙ୍କ
ମନ୍ତ୍ରକ୍ଷତ ହେବାର ପ୍ରାଚୀନ ଦୟନୟପତ୍ର ମେଡିକମା ସୁରକ୍ଷା
ହୋଇଥାଏ ।

ପୁଣ୍ଡରେଶ୍ୱର ହେଇଲା ସରଜନ ହୃଦୟ ମହୋଦୟକ
ଭାଷ୍ୟବାଳ ଧେଶ ତୋର ସମ୍ମାନର ଗାହା ବଢ଼ାଇଥିବା
ମହିରେ ବହାରସର ମହାପାତ୍ର ଓ ସମୟରେ ବହାକ୍ଷେତ୍ର
ପରେକ ଦେବତର ସାମାଜିକ ଅଗ୍ରିତ ଅନେବଳେ ଏକ ଦି-
ନ୍ଦିତ ମହୋଦୟକ ସମୀଖ୍ୟ ପଠା ଯାଇଛି । ହୃଦୟ
ପାହେବଳ ଏହି ସହିତ୍ୟ ସୁନ୍ଦରକ, ଧୀର ଏହି ଦିନେଶ୍ୱର
ପାହିବାର୍ଥୀ ସାରଙ୍ଗ ପିନ୍ଧୀ ବଥା ।

ବିଧ୍ୟାରକ ମହାବଳୀ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପାଠ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାରକ
ମହାବଳୀ ପାଠ୍ୟରେ ଏବଂ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନିତ ଶବ୍ଦରେ
ବିଜ୍ଞାନରେ ଦେଖି ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ଚର୍ଚା
ବିଜ୍ଞାନାର୍ଥ ଟ ୫୦ ଟା ଯାଇଗୋପରେ ପ୍ରଥାରଣକାରୀ
ବାଦମାନରେ ଦୃଢ଼ମରିକାର୍ଥ ମାତ୍ରରେ ପ୍ରଥାରଣ
ପ୍ରଥାରିତ ହେବାର ସମ୍ଭାସ ବ୍ୟାସର ନନ୍ଦ ବନ୍ଦବା
ବାରମ ପ୍ରତିକୁ ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ଧରିମାନଙ୍କ ବହୁଧ
ବରମ୍ଭ ସମ୍ଭାସ ପୋଦିନ୍ୟ ।

ପ୍ରେସର ପତ୍ର ।

ପଦିପ୍ରେରତଙ୍କ ମାତ୍ରମଭିନ୍ନମୁଣ୍ଡେ ଅମେମାକେ
ବାହୀ ଚୋହୁଁ ।

T

The Editor of Utkal Dipika

Si

Contrary to what appeared in your Jajpur news column or from the words of official authority, the President of the Exhibition Committee says that the accounts were laid on the table open to public inspection on and from the 24th July only. But in fact a gentleman who went to see them on the 30th at 2nd p. m. was not allowed to do so on the ground that the key of the chest containing the accounts was with some one who had not come to office. Practically the accounts were so open on the 1st August, when from a cursory inspection brought to a speedy close by the

tactics of some one in charge, discrepancies have been discovered to the extent of Rs. 1300 of which Rs. 1000 nearly unless due to double entry in the abstract sheet cannot be reconciled; but double entries have been duly allowed for in the abstract. Though coming from high quarters, the excuse of the want of an expert accountant cannot be a satisfactory justification for such unexplained and unreconciled discrepancies apparent on the very face of the account. Besides every body knows that like so many hungry wolves the presidents of the village unions were let loose on the helpless people on condition of remitting Rs 100 each; and that under the sanction of the S. D. O. with which the names of higher authorities were dexterously mixed up, the presidents simply outdid the order; and that threats of enhancing the chowkidary tax were used. These presidents are believed to have collected none less than Rs. 100, but some much above that. But against seven of these presidents, who are said to have made remittances not acknowledged by cheque receipts Rs. 3, 4, 15, 18, 33, 33, 34 are shown in the abstract; from which is not seen the amount remitted by a canal revenue officer who being highly connected was heard to have gone to the extent of using physical violence in the act of collection. It is not yet known whether the cheque books numbered 1 to 30 can show it. The number of presidents alone is much larger than that number.

The expenditure side when closely examined may show some curious things as is seen from some of the vouchers. The accounts are shrouded in so much undigested unwieldy appearance as to be totally impenetrable by a few hours of lay inspection. The President of the exhibition committee has never assured the public that he has been satisfied as to there having been no defalcation by the various irresponsible agencies of collection and expenditure, not to speak of extravagance, mismanagement &c. If the District Magistrate allowed the high sanction of his name to be mixed up with the starting of the exhibition and the collection of the funds, he ought to share in the responsibility, and afford every facility to the public to be satisfied that there has been nothing wrong. One such facility consists in not allowing the accounts to be destroyed or burnt by the 7th or 8th instant, which the exhibition authorities intend doing, and in ordering them to be preserved for a reasonable period—say a year or two, especially in view of the various dealings with thousands of people, some of whom may have claims, against which the accounts, counterfoils and vouchers may afford protection. In them lies the only means of contradiction and confirmation. No good purpose can be served by burning them. If they

NOTICE.

Wanted a Mistress for the Girls' School on Rs 15 per month. None need apply who has not passed the middle vernacular examination and is not trained under the new scheme of education. Applications should reach this office before the 15th August 1910.

Nayagurh State } G. MOHANTI
26-7-10 } Superintendent.

NOTICE

A large commodious house with ample grounds (area about one acre) called the Ghumsar Kotha belonging at present to the Chaudhurys of Bhingarpur and formerly partly to the Tributary Raja of Keonjhor situated on Revenue and rent free land immediately on the Baradanda (i.e. the great Jaggannath Car road at Puri) with the temple of Jaggannath directly in sight, will be sold by public auction on the 6th of September next at 2 P.M. at the said house. The house is fit for the residence of Rajas, Rani's and other noble men and ladies desirous of living permanently or occasionally at Puri or for the Establishment of such charitable institutions as pilgrim rest houses, annachhatras, pilgrim hospitals &c. &c. The great Rath Jatra (i.e. the Jaggannath Car festival procession) passes along the front of the house.

The house was put up to sale in accordance with previous advertisement on the 15 March last but as all the bidders could not attend on that date, the bids were not accepted by the District Judge. The bid this time will be held for 3 days continuously if necessary from the 6th Sept. 1910. The District Judge is expected to be present at Puri on the occasion.

Other particulars may be had on application to the undersigned.

H. N. Ray,
Cuttack, } Common Manager
28-7-10 } Bhingarpur Ch's. Estate
under the District Judge
Cuttack.
Postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

ଅନ୍ତିମ ଦିନରେ ବାହ୍ୟରେ ବାହ୍ୟରେ
ଅବ୍ୟକ୍ତ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିଗାନ୍ତୁ ଏବନ୍ତର ସବ୍ରାମାରଣଙ୍କୁ ଅବଶଳ କରଇ ଦିନଯାତ୍ରିଷ୍ଠ କଣ୍ଠେ
ବ୍ୟେ କି ମନୁଷ୍ୟରିଖାନ୍ତ୍ର ବଧ କର ବଳପରିଚାରରେ
ଦେଖାଇବ ବାହାରୁ ପଢି ମନୁଷ୍ୟରିଖା
ବାନ୍ଧୁ ନିମନ୍ତ୍ରେ ଏହାର ଏ ୧୦୫ ଟଙ୍କା ସ୍ଵରୂ
ପାଇଁ ଦିନରେ ।

ଏ କାରିଯାଗ ଦେଖ କରି ବଳା
। ୧ । ବିଶ୍ୱାସ ।

NOTICE.

The undersigned begs to announce that he will award annually the following medals to Orya students who will stand first in English in the Calcutta University Examination, stated below.

1. Matriculation Examination
Gold medal Rs 40
2. Intermediate Examination
Gold medal Rs 60
3. B. A. Honors Examination
Gold medal Rs 100

Cuttack } G. Chaudhury
11-8-10 } Cuttack.

NOTICE

A Mafi Kharida Bajyapti holding measuring '0470 acre (1 gunth 6 viswas and 16 gandas) situate in mouza Baharnal, praganna Cuttack Haveli, Town Cuttack, together with 2 pucca rooms newly constructed is for sale. The place adjoins the Compound of the Ravenshaw College to the East and is situate on the College Lane. Intending purchasers should apply to the owner Mithu Khan of Bankabazar or to me.

G. C. Paharaj, Pleader
Cuttack.
8-8-10

୧ ପ୍ର । କଟକହାବେଳ ମୌଜେ ବାହାରଳେ
ସବ୍ରାମ କଟକ ସାହେବସାହାବନାରରେ ଥିବା
୧୦—୧୧୦ ଟିକ୍ଟିଲ (ମା ୧୫/୨୭)
ମାପି ଖଣ୍ଡା ବାଲ୍ୟପ୍ରି ଦୁଇ ଓ ଚର୍ଛରେ ଥିବା
ବ୍ୟେ କାରି କାରି ପକ୍କା ହୋତା ବିଜୟ ଦେବ ।
ଏ ଜମି କଲେଜ ହବା ନିକରରେ ଓ କଲେଜ
ଲେନ ପାଶରେ ଅଛି । ଖଣ୍ଡା ବରବାରୁ ଉଚ୍ଚକ
ବ୍ୟୁତିମାନେ ବାକାବଜାର ନିବାସୀ ମେଠ ଝାଙ୍କ
ନିକର ବିନ୍ଦୁ ଥିଲୁ ନିକର ତରି କଲେ ସମ୍ମୁ
ଲାଣି ପାଇବେ ।

ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ମନାଥ, ବେଳ
କଟକ ୮-୮-୧୦

ଉତ୍କଳ ପାତ୍ରିକା ।

CUTTACK RAILWAY STATION—
A COMPLAINT.

Since the opening of the Railway, people of Orissa have taken to travelling by Railway. Ten, fifteen or twenty miles which they could travel on foot before, have now become tedious journey. With the opening of a country by rail-roads various changes come in. It is not our purpose to-day to deal with the advantages or disadvantages that follow the advent of

iron-roads. Certain complaints have reached us and we think it proper to call attention of the authorities to these with a view that steps may be taken to remedy defects or check the abuses that exist.

People of Bhadrak class often travel by Inter-class. They prefer Inter class to Second class. The reason is simple. There is no second class carriage reserved exclusively for Europeans as in the Inter or Third class. The Second class carriages are often used by Eurasians, and the Indian gentry, to avoid discomfort, would prefer going to the next lower class in the absence of a 2nd class carriage reserved exclusively for Indians. Besides the Railway servants with free passes often travel by Second Class and they are no congenial companions.

Formerly Inter class passengers were allowed access to the platform by the Sadar Gate-way and proper attention was paid to their convenience by the Station staff. They were allowed every facility to purchase their tickets and get into trains. But for some time past things have taken a different turn. The Sadar Gate-way has been closed against them and they are not allowed on the platform. They are required to purchase their tickets with the 3rd class passengers and enter the platform with them by the gate meant for 3rd class passengers. They have also to wait for the trains at the 3rd passengers' shed.

The Booking Clerk is reported to be wanting in courtesy. The sale of tickets does not begin in time. He would keep an Inter-class passenger waiting for a ticket pretty long and great difficulties are experienced by persons who have luggages with them, since these cannot be weighed and booked till tickets are issued. It is difficult to push on the luggages to the platform before-hand as the gates are closed and Inter class passengers are not allowed access.

When a lady of rank observing strict privacy had occasion to travel by train or when an invalid had to be carried, palanquins used to be allowed to the Station platform. We have been however informed that not long ago a Station officer obstinately refused to allow a palanquin on to the platform although he was told that it was required for a lady of high rank.

All the important trains touch Cuttack Station at night. Coolies are not available on the platform and respectable passengers are sometimes put to inconvenience. Formerly relations and friends of passengers were allowed to help them into and out of the trains, but for sometime past, the rude treatment of certain Railway Servants deter people from entering the Railway platform. No platform tickets are issued and as friends are not easily allowed on the platform the inconvenience to passen-

NOTICE.

Wanted a Mistress for the Girls' School on Rs 15 per month. None need apply who has not passed the middle vernacular examination and is not trained under the new scheme of education. Applications should reach this office before the 15th August 1910.

Nayagurh State } G. MOHANTI
26-7-10 } Superintendent.

NOTICE

A large commodious house with ample grounds (area about one acre) called the Ghumsar Kotha belonging at present to the Chaudhuries of Bhingarpur and formerly partly to the Tributary Raja of Keonjhor situated on Revenue and rent free land immediately on the Baradanda (i.e. the great Jaggarnath Car road at Puri) with the temple of Jaggarnath directly in sight, will be sold by public auction on the 6th of September next at 2 P.M. at the said house. The house is fit for the residence of Rajas, Rani's and other noble men and ladies desirous of living permanently or occasionally at Puri or for the establishment of such charitable institutions as pilgrim rest houses, anna-chhatras, pilgrim hospitals &c. &c. The great Rath Jatra (i.e. the Jaggarnath Car festival procession) passes along the front of the house.

The house was put up to sale in accordance with previous advertisement on the 15 March last but as all the bidders could not attend on that date, the bids were not accepted by the District Judge. The bid this time will be held for 3 days continuously if necessary from the 6th Sept. 1910. The District Judge is expected to be present at Puri on the occasion.

Other particulars may be had on application to the undersigned.

H. N. Ray,
Common Manager
Bhingarpur Ch's. Estate
under the District Judge
Cuttack.
Postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

ଅହୁ ଦଶହାତିଆ ବିଶ୍ୱାସର ବନ୍ଧୁଗ୍ରୋଷଦ୍ଵବ୍ଲେ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିଗାଏଁ ଏତକୁର ସବ୍ରାମିକାରେ
ଅବରତ କରଇ ଦିଅଯାଇଥିରୁ କଣ୍ଠେ
ଏହି କିମ୍ବା ମନୁଷ୍ୟର ବିଧି କର କଳାପରିବାରେ
ଦେଖାଇବ ତାହାକୁ ପ୍ରତି ମନୁଷ୍ୟର ବିଧି
ବିନ୍ଦୁ ନିମନ୍ତେ ଏକଶତ ଟ ୧୦୯ ଟଙ୍କା ସ୍ଵର୍ଗ
ଦେଖାଇବାର ବିଧିରେ ।

ଏ କାର୍ଯ୍ୟର ଦେଖ କରି ବଳା
କାର୍ଯ୍ୟର ଦେଖିବାର

NOTICE.

The undersigned begs to announce that he will award annually the following medals to Orya students who will stand first in English in the Calcutta University Examination, stated below.

1. Matriculation Examination Gold medal Rs 40
2. Intermediate Examination Gold medal Rs 60
3. B. A. Honors Examination Gold medal Rs 100

Cuttack } G. Chaudhury
11-8-10 } Cuttack.

NOTICE

A Mafi Kharida Bajyapti holding measuring '0470 acre (1 gunth 6 viswas and 16 gandas) situate in mouza Baharnal, Praganna Cuttack Haveli, Town Cuttack, together with 2 pucca rooms newly constructed is for sale. The place adjoins the Compound of the Ravenshaw College to the East and is situate on the College Lane. Intending purchasers should apply to the owner Mithu Khan of Bankabazar or to me.

G. C. Paharaj, Pleader
Cuttack.

8-8-10

ଏ ପ୍ରତି କଟକହାବେଳି ମୌଜେ ବାହାରନଳ
ସହର କଟକ ସାହେବଯାଦାବଳାରରେ ଥିବା
ଏ ୦—୦୪୭୦ ଟର୍ମିନିଲ (ମା ୧୫/୧୭)
ମାପି ଖଣ୍ଡବା ବାଜ୍ୟାପି ବୁଢ଼ି ଓ ରହିରେ ଥିବା
ବୁଝା କାନ୍ଦିପାତ୍ର କୋଠା ବିକ୍ରି ଦେବ ।
ଏ କମି କରେଇ ଦରା ନିକଟରେ ଓ କଲେଜ
ଲେନ ପାଖରେ ଅଛି । ଖଣ୍ଡବ କରିବାକୁ ଇହାକୁ
ଚ୍ୟାମାନେ ବାଜାବଳାର ନିବାରୀ ମିଠା ଖାଲୀ
ନିକଟ କମା ଅମ୍ବ ନିକଟ ତରୁ କଲେ ସମସ୍ତ
କାଣି ପାରିବେ ।

ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପଦବୀଜ, ଟେଲି
କଟକ ୮-୮-୧୦

ଉତ୍କଳ ପାତା ।

CUTTACK RAILWAY STATION—
A COMPLAINT.

Since the opening of the Railway, people of Orissa have taken to travelling by Railway. Ten, fifteen or twenty miles which they could travel on foot before, have now become tedious journey. With the opening of a country by rail-roads various changes come in. It is not our purpose to-day to deal with the advantages or disadvantages that follow the advent of

iron-roads. Certain complaints have reached us and we think it proper to call attention of the authorities to these with a view that steps may be taken to remedy defects or check the abuses that exist.

People of Bhadrak class often travel by Inter-class. They prefer Inter class to Second class. The reason is simple. There is no second class carriage reserved exclusively for Europeans as in the Inter or Third class. The Second class carriages are often used by Eurasians, and the Indian gentry, to avoid discomfort, would prefer going to the next lower class in the absence of a 2nd class carriage reserved exclusively for Indians. Besides the Railway servants with free passes often travel by Second Class and they are no congenial companions.

Formerly Inter class passengers were allowed access to the platform by the Sadar Gate-way and proper attention was paid to their convenience by the Station staff. They were allowed every facility to purchase their tickets and get into trains. But for some time past things have taken a different turn. The Sadar Gate-way has been closed against them and they are not allowed on the platform. They are required to purchase their tickets with the 3rd class passengers and enter the platform with them by the gate meant for 3rd class passengers. They have also to wait for the trains at the 3rd class passengers' shed.

The Booking Clerk is reported to be wanting in courtesy. The sale of tickets does not begin in time. He would keep an Inter-class passenger waiting for a ticket pretty long and great difficulties are experienced by persons who have luggages with them, since these cannot be weighed and booked till tickets are issued. It is difficult to push on the luggages to the platform before-hand as the gates are closed and Inter class passengers are not allowed access.

When a lady of rank observing strict privacy had occasion to travel by train or when an invalid had to be carried, palanquins used to be allowed to the Station platform. We have been however informed that not long ago a Station officer obstinately refused to allow a palanquin on to the platform although he was told that it was required for a lady of high rank.

All the important trains touch Cuttack Station at night. Coolies are not available on the platform and respectable passengers are sometimes put to inconvenience. Formerly relations and friends of passengers were allowed to help them into and out of the trains, but for sometime past, the rude treatment of certain Railway Servants deter people from entering the Railway platform. No platform tickets are issued and as friends are not easily allowed on the platform the inconvenience to passen-

gers is sometimes great and trying. We earnestly call the attention of the Railway authorities, and of the Station Master of Cuttack in particular to the above. The convenience of the passengers ought to engage the attention of all Railway Servants civility costs nothing. It is the out-come of good breeding. The Station Master is blamed for the short-comings of his subordinates. He ought to see that his subordinates behave properly, the more he looks to the comfort of the passengers, the more popular he will be. We have reason to believe that the Inter class passengers have a real grievance. The Station Master has certainly the power to infuse a healthy tone into the working of his staff and remove causes, that tend to injure his popularity and inconvenience the passengers. We know at Howrah an Inter class passenger has not to elbow his way to the Booking Clerk's window amidst third class passengers. Considering the passenger traffic at Cuttack Station we fail to see why arrangements can not be made to sell tickets to Inter class passengers at the place where tickets are sold to 1st and 2nd class passengers or at some other convenient place.

କଟକଚିଲ ହରସ୍ପରପ୍ରମଳା କମଣ୍ଶାପତ
ମୌତାରେ ବୋଷଳଠାରେ କାଠ୍ୟୋଡ୍ଧିତାର
ବାମକୁଳର ଅଢ଼େନା ସମ୍ମାର ନିମନ୍ତ୍ରେ ୧୨୫୧
ଏହର ଛମି ସରତାଏ ବ୍ୟସୁରେ ଖରଦ
ଦେବାର ବିଜ୍ଞାପନ ଗତ ତା କ ରିଗର ତଳ-
କଗା ପହେରରେ ବାହାରିଥିଲା ।

ବାଲେଏର ଜିଲ୍ଲାର ନ ୧୦ ମୂର ଶୁଭଚନ୍ଦ୍ର
୨୦୨୦ ପିଟ ବଢ଼ାଇବା କାରଣ ଧାମଗର
ପରିଷା ବୋର୍ଡାଇ ମୌଜାରେ ୨୦-୫୮୯
ଏହର ଜମୀସରତାରୁ ଖେଳରେ ଅନ୍ଧବଦେବ ।
ଏଥୁବୁ ବିଶ୍ଵାସକ ଘର ତା ନ ଉତ୍ତର କଲିବଗା
ଏକେଟରେ ବାହାରଥିଲା ।

ଅମୁମାଦିକର ନୂତନ ବଡ଼ଲାଟ ଲର୍ଜ ଦାଉଣ୍ଡ
ମହୋଦୟ ଲର୍ଜ ଦାଉଣ୍ଡ ଅବ ପେନସଷ୍ଟୁର
ଜ୍ଞାପାଥ ଗ୍ରହଣ ଭର୍ଯ୍ୟବାର ଗେନେରେ ହୋଇଥାଏ ।
ବର୍ତ୍ତକ ସାହେବଙ୍କପର ଏ ମହାଶୟ ପୂର୍ବତ୍ତୁ
ଲର୍ଜ କଥାର ଭାବରେ ପ୍ରତିକିଷ୍ଟ ହୋଇ ଅସିବା-
ବେଳେ ଲର୍ଜ ହେଲେ ।

ତେଣାବିଶ୍ଵର ସରକାରୀ ଓ ସାହାଯ୍ୟ
ମୁଲରେ ମଂସଳ ପଡ଼ାଇବା ଶିକ୍ଷାନିଦ୍ରାର
ପଦ୍ଧତି ଏହି ମାସ ଗା ୨୦ ଡିସେମ୍ବର ମିଶନ
ବାଜିମୁଲରେ ଏବଂ ତେଣୁ ପଡ଼ାଇବା ଶିକ୍ଷା-
ନିଦ୍ରା ପଦ୍ଧତି ଏହି ମାସ ଗା ୨୫ ଜାନ୍ମ ଡିସେମ୍ବର
ଦେଇଃ ମୁଲରେ ମୁଖ୍ୟ ଦେବାର ଉତ୍ସାହ

ମନ ଗା " ଶଖର କଲୁହଗା ମଜେଟରେ
ତେଣା ସୁରଷମୁଦର ଉନଶୋକୁରଙ୍କ ସ୍ଵାମୀରେ
ବାହାରଅଛୁ ।

ଗତ ବା ୩୦ ରକ୍ତରେ ଧେଇ ହେବା ସପ୍ରାଦିତ
ହବେ ଶାରଚରେ ଧେଇମ ଘେଗରେ ୨୨
ମୂଳ ହୋଇଥିଲ ଯେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବମେଇ
୨୮* ସବୋଇ ଥିଲ ବହିଁ ତଳେ ଘଜିପୁଣୀଗା
୨୯ ସୁଲପ୍ରଦେଶ ୨୯ ମଞ୍ଚଶୁର ୨୭ ଉଦ୍‌ଦେଶ
ଯୋଗୀ । ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ପୂର୍ବ ସପ୍ରାଦି
ପ୍ରକି ଦୂରି ହୋଇଥିଲି । ଦୂରି ସପ୍ରାଦିର ମୋଟ
ମୂର ୨୫୩ ଥିଲା । ଅଭେଦ ଘେଗ ବରିବାର
ଜିଣ୍ଯାଏ ।

—*—

ପୁଷ୍ପର ଉତ୍ତଳ ଗ୍ରାନ୍ଥସମିତିର ସମ୍ମାଦକ
 ଶ୍ରୀ ପରମାତମ ଦେଶ ଜଗାର ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଡ ବ
 ଏବର୍ଧ ନିମନ୍ତେ ଅଗାମୀ ମାର୍ଗମାସ ସୁକା ବୃଦ୍ଧିର
 ସମିତିର ଦୂର ବନ୍ଦୋବନ୍ଦ୍ୟ ବାର୍ଯ୍ୟ ଅବଧାରିତ
 ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଡ । ଏ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଅଛି ଦେହ
 ଦୂରିପ୍ରାର୍ଥୀ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ଲାହୁଁ ।

ପେହି ସମିତିର ସମ୍ବନ୍ଧ ଜଣାଇଅଛିନ୍ତି, ବୀଶି ପ୍ରତି ପରମାଳକ ମିଶ୍ର ସମ୍ମାନକ ସ୍ଥାନକୁ ରକ୍ତ
ଯାଇଥିଲେ ସଙ୍ଗେ ଫେର ଅମିଥିଷ୍ଠିନ୍ତି । ଅତିବିନ୍ଦୁ
ଏଣିକି ବୃଦ୍ଧିରସମିତିର ସମସ୍ତ ଚିଠିଷ୍ଟ ଖଲ,
ନବ୍ୟାଦି ଗାହାକ କାମରେ ଘାଠିବାକୁ
ଦେବ ।

ମଞ୍ଜଳାବନସିଙ୍ଗରେ ପ୍ରକାଶ ଯେ ବସନ୍ତ-
ବେଗରେ ମନୁଷ୍ୟର ମୋରୁ ଗାହକି ଟାକା
ଦିଅରୀବାର ଜଣା ଓ ସ୍ଵଲ୍ପ । ଏବର୍ତ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହର
ସୁଯୋଗୀ ପଣ୍ଡତିଷ୍ଠକ ମହାଶୟ ବୋରୁ ଗାହକି
ବନ୍ଧୁବେଗରେ ଟାକା ଦେବ ଅନେବ ଧର-
ମାଣରେ ସଫଳ ଦେଖାଇଥିଛନ୍ତି । ବସନ୍ତବେଳ
ନିବାରଣାର୍ଥେ ମୋରୁକୁ ଟାକା ଦେବା ବଧା
ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଜଣା ଓ ସ୍ଵଲ୍ପ । ପଣ୍ଡତିଷ୍ଠା
ପ୍ରଭୁରହ୍ମାର ସରବାର ଲେବନ୍ତର ସେ ଦୂର
ସ୍ଥଳିଦେଲେ । ଏ ନଗରରେ ଜଣେ ପଣ୍ଡତିଷ୍ଠା-
ସବ ଜଳଗୋଟି ଥାଇବରେ ଅଛନ୍ତି । ସେଉଁ-
ଠାରେ ମୋବସନ୍ତର ପ୍ରାଦୁର୍ଭବ ଦେବ ସେଠା
ଲେବମାନେ ଜଳମାନକ୍ଷେତ୍ର ବା ଜଳଗୋଟିର
ଦେଇବମାନକୁ ଜଣାଇବେ ପଣ୍ଡତାକୁର ଧଠାଇ
ଚିକିତ୍ସା ଦରବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦେବ ।

ପରିଲୋକଗତ ସମ୍ବାଦ ସପ୍ରମ ଏତ୍ତବାର୍ତ୍ତଙ୍କ
ଅନ୍ତ୍ରେସ୍ତିତିଯାରେ ୫୦୫୦୦ ଟାରୁଣ୍ଣ (୭ ଲକ୍ଷର
ଉର୍ଧ୍ଵ ୧କ) ଶର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାବ
ବାହାରିଥିବାକୁ ସାମାଜିକ ଉଚ୍ଚବୋଣୀଗୁରୁତ୍ବ ଅନ୍ତ୍ରେସ୍ତି
କିମ୍ବାରେ ଏ ଲକ୍ଷ ୧କା ଶର୍ତ୍ତ ହୋଇଥାଇଲା ।

ବଡ଼ ସମ୍ରାଟ ଓ ଘରା ମାତ୍ରକୁ ନିମନ୍ତର ବସାଇ
କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ ହୋଇଥିବାପୁଲେ ଏବେ ବ୍ୟୁ
ଦେବା ଅଶ୍ୱଧର କଥା ବିଷ ବାହି । ୫୦ ୯-
୮୮ ମଧ୍ୟରେ ଜ ମିମାର ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଅନ୍ତେଣୁ
କିମ୍ବାରେ ଏକା ବଳିନୀଠାରେ ୮୭୦୦ ପାଇଁ
ଏବ ସମ୍ରାଟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ଲକ୍ଷାଧକ ପାଇଁ
ଗା ୧୫ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ଅର୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ବିଲଗରେ
ଓେଲିଙ୍ଗଟର ଉଚ୍ଚିତ ଅନ୍ତେଣୁକିମ୍ବାରେ
ଲକ୍ଷେ ପାଇଁ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖରଚ
ହୋଇଥିଲା । ବାର୍ଷିକ ମେତ୍ତା ମୋଟ ଗେତ୍ରେ
ମୋର ।

ଅଗାମୀ ଜଣ ଗଣତା (ପେକଷ୍ଟ) ସଙ୍ଗେ
ଶୁଭର କଳ ହାରଖାକା ଓ ସେ ସମ୍ମରେ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଲୁଥିବା । ଲୋକର ଗଣତା କରିବ
ବିଷୟରେ ମହାମାନ୍ୟ ହୁରତର ମେବର୍ଣ୍ଣମେଘରା
ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାଧା ଉଥିଛି । ପ୍ରାମୟ ଧାରଣ-
କର୍ତ୍ତାମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ବସ୍ତାରିଛ ଅହେବା
ପ୍ରଦାନ ଦିଲିବେ । ବୃଦ୍ଧା, ବାଧି, ନାଲବଡ଼,
ମାଇଣିଟ, ମଦଭାଟ, ପଥରକୋଇଲୁ, ଗେଲ,
ଇଟା ପଥର, ବାଗକ ଶପା, କଣ୍ଠ, ରେଷମ,
ଖେଳ, ସୁତା ରୂପା, ଲୁହା ପିଲା, ରର୍ମ, ବନ୍ଦେର
କରଇ ଡିହି ଦି ଯେ ସମସ୍ତ ତାରଖାକାରେ
ଅନ୍ତରଃ କ ୨୦ ଟାର୍ହି ଦିଲୁଥିବେ ସେ
ସମସ୍ତ ପ୍ରତି ଏହି ଅବେଳା ପ୍ରଯୋଜନ୍ୟ ।

ଗର ଗା ୪ ଉଣ୍ଡରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠଦେବା ସପ୍ତ-
ଦରେ ବଜ୍ରାସାମରରେ ହୁତ ଭାଷ୍ଟ ହୋଇ
ଦେଖା ବଜ୍ରାସର ପାଖରେ ସୁଲରେ ପ୍ରବେଶ
କର ପଚିମ ଉତ୍ତରଦିଗରେ ଗର କର ଗର
ଗା ୪ ଉଣ୍ଡରେ ବଲୁପ୍ରସରରେ ପଦ୍ମପୂର୍ବଳ ।
ଏହି ହୃଦରେ ବଜ୍ରାସରେ ୩୯ ମଧ୍ୟ କଟକର
ଦ୍ୱା କରେ ୩୫ ଓ ସମ୍ମରସୁରରେ ୫ ରାତ୍ରି
ଜଳ ପଢ଼ୁଳ । ମାତ୍ର ସମ୍ମରସୁରରେ ସନ୍ଦାପେଶା
ଅଧିକ ସଥା ଦ୍ୱା ନରେ ୨୭ ମଧ୍ୟ ଜଳ ପଢ଼ୁଳ ।
ଅଛି ଦୁଷ୍ଟିରେ ବସ୍ତୁଶୁର ନିକଟରେ
ବୈଲକେ ସତକ ଭୁଜିଯିବା ଦେବୁ ହେବେ-
ହଜ ରୈଲମାତ ଯିବାଅଛିବା କବ ହୋଇ-
ପୁରୁ ଓ ମହାକଣ୍ଠରେ ପ୍ରବଳ ବଢ଼ି ଅଧିଥଳ,
ମାତ୍ର ବଜ୍ରାସାମରରେ ଉତ୍ତରଦିଗରୁ ଏ ହୁତ
ଜଳ ଅଛୁ ଜଣା ଯାଇଥିଲା ।

409

ପ୍ରାକାନ୍ତରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରେରଣପଦ୍ଧତିରେ
ପ୍ରଥାଶ ସେ ଗତ ଅଧ୍ୟନ୍ତ୍ର ନିରାବଳିରେ
ଏ ନିମର ଲୁଭଲିଆଙ୍କ ମୋଖାକାର ବସ୍ତୁର
କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ । ମୃଦୁତତ ମୋଭୁଲ୍ଲର ଏହି
ବର୍ଣ୍ଣାତ୍ମାଜର ବଞ୍ଚି ସେ ପ୍ରାବିହ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଅନୁ-
ବବ ହେବ । ଶୀଘ୍ର ଏଥୁର ପ୍ରତିବିଧାକ ଦେବୀ
ଅବଶ୍ୟକ । ଅମ୍ବେମାକେ ଏକାନ୍ତ ଅଧାରରୁ
ହୃଦୟବାକ୍ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କେ ଅଭିଲମ୍ବେ ସେ
ସାହାର ସାର୍ଵତ୍ର ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାମଙ୍ଗେ ସାହାର୍ଯ୍ୟଦାନ
ଦିଲେ । ସାହଦକାର ଟକା ଅଳ୍ପଦିଗରେ
ଦେବାକ୍ଷେତ୍ରଟିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ
ମାତ୍ର ମୋକଳର ମହା ପ୍ରବଳ ହେଲେ ଏକ
ନର୍ଦ୍ଦରେ ଦିଠିବା ଦିତନ୍ତ ନୁହେ । ଭାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ
ଅଳ୍ପଦିଗରେ ଦେବାଳ ନୁହେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ରାଜୟା ନିର୍ମିତ ଦର କ୍ରମେ ସରଗାତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେବ । ତେବେଳ ଦେବା ଦେବାତ୍ମାର ସରାର
ଉତ୍ସାହ ପାଇଁ ବଢାଇବା ଅବ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଫ୍ଲେଜିକ ।

ବରୁଣାଲର ଉପାଧିକ୍ଷେତ୍ର ଦ୍ୱାରା ବାମକ ଜଣେ
ବ ୨୦ ସଂବ୍ୟୁକ୍ତ ମୁଦ୍ରାର ହୃଦ ବିବାଦ ହେବା
ବାଧନାରେ ହଲିବଗାରୁ କବ୍ୟ ଖୋଜ ଅଧି-
ଶ୍ଵର । ସେଠାର ଜନେ ସଟକ ବ ୨୭ ଦୀର୍ଘ
ତଥାଟିଏ ଦେଶାନ୍ତେ ପାହ କବ୍ୟ ପରିଚାର କର
କବ୍ୟାକୁ ହେବେ ଟଙ୍କା ଦେବାର ପ୍ରିଯ ଦେଲ
ଏବଂ ବରୁଣାଲରେ ଗପ ଜୁଲାର ମାସ ତା ୧୦
ରତ୍ନରେ ବିବାହ ଦେବାର ଦିନ ଧ୍ୟାନୀ ଦେଲ
ହଲିବଗାରୁ ଯାତ୍ରା ବରବା ଦିନ ସଟକ କବ୍ୟାକୁ
ଅଶ୍ରୁ ମୁଖ ପାଠୀରେ ପହୁଞ୍ଚାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ
୨୦ ଟଙ୍କା କେଇ ଖୁଲିପାଇଲ । ଦୂଢା କବ୍ୟାକୁ
ସଙ୍ଗେଯିଗା ତାରଣ କହିବାରୁ ସେ ଯିବାକୁ କାହିଁ
କରି ଦିବାଦ ଦିଷ୍ଟି ବିଛୁ ଜାଣି ନ ଥୁବାର
ହତଳ । ତଳ୍ବା ବହଳ ଯେ ସେ ଦିଖିବା ଏବଂ
ସବେ ପାରୁ ପାଠୀରୁ ଅଧିକାର ଅସ୍ତିତ୍ବ
ଲେବ ଯାତ୍ରା ବରୁଷବାରୁ ବାକୁ ଦେଖିବା
ତାରଣ ପାଇ ଅଶ୍ରୁମାନ । ଦୂଢା ବିବାହ ଦିବୀ-
ବାରେ ଦତ୍ତାତ୍ରେ ଦେବାର ସୁଲାଘରେ ଏତଳ
ଦେଲ । ସୁଲାଘ ଅସାମିକ ଧରି ତଳ୍ବାଦେବାରୁ
ସେ ସବାବ ଦେଲ ଯେ ଦୂଢା ସେ ଯୁନୋବଟିକ
ଦିଷ୍ଟା ଅବ୍ଲାର ଜାଣି ଅପଣ ସରତାରେ ରାତିବା
ତାରଣ ଦୁଇପଦ ଟଙ୍କା ସହାର ଚରିଥୁଲ ମନ
ଦେବେବ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ନ ଦେବାରୁ
ଚାନ୍ଦି ପ୍ରତିପାଦନ ଦୋର ନାହିଁ । ମୋହଦମ
ଦୁଇପଦକ ।

ଯାଇସୁର ସ୍ଥାଦବାତା ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଡି ଓ
ବରୁଆଁ ସତ୍ତବର ଓ ମାନ୍ଦରୁ * ମାନ୍ଦର
ମଧ୍ୟରେ ଦୂରଗୋଟି ସେବନ ଅଛି । ପେରିଥାପୁଣ୍ୟ

ବଢ଼ିଲେ ସେହି ଦୂର ଘୋଷଣରେ । ୨ ପ୍ରତି
ଜଳ ହୁଏ ଓ ଖରସ୍ଥ କଣ ଆଗି ପାଇଦେବାର
ମାସୁର ଏବଂ ପରିଷା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଧରାପୁଲେ ଆଗି
ରଚାରଦାର ଘୋଷଣରେ ପାଇ ବନବା ମାସୁର
ଏବଂ ପରିଷା ଦିମା ଦୂର ପରିଷା ନ କେଇ ଅଧିଶ୍ୱର
ମନନଛା ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣ ପ୍ରତି ୫୦ / ୨ ଟଙ୍କା ୯
ମଧ୍ୟ କାହାରୁ ୩୦ ଟଙ୍କା ୮୭ ଟଙ୍କା ୮ ଟଙ୍କା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାସୁର ଅଦୟ କରେ । ସେହି
ଗସବ ପଞ୍ଚକଟାରେ ସେହି ପରିମାଣ
ପରିଷା କଥାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଘୋଷଣ ପାଇ ଦରୁ
କ ଧିବାରୁ ବଢ଼ାଇ ଅବେଳା ଲୋହର ଦଶେଷ
ଅନିଷ୍ଟ ଦେଉଥିବୁ ଏଣୁକର ଏଠାର ଲୋହେ-
ଲବୋର୍ଡର ଚେତ୍ୟାରମେନ ଓ ସବଳି ମାକଣ୍ଟ୍ରେଟ
ଅସ୍ତର ବୟ ପୃଣ୍ଣିତନ୍ତ୍ର ମୌଳିକ ନାହାଦୂର
ମହାଶୟକଟାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ପଞ୍ଚକମାନେ
ଉଚ୍ଚ ଘୋଷଣରେ ପାଇଦେବା ସମୟେ ଶେଷ
ଅସଂଖ୍ୟା ଗତପ୍ରସ୍ତୁ ଓ ଦୋଷ ପ୍ରତି ଲୋକରେ
ଦୂର ଏକପରିଷା ମାସୁର ଦେଇ ପାଇ ଦୁଆନ୍ତ୍ର ଓ
ମାସୁରର ଭାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଏ ସେହିପ୍ରତି ମନୋ-
ଗୋଗୀ ହେବେ ।

ଶବ୍ଦ ଲୁହର ମାପ ତା ୩୦ କିଲୋରେ ସିମଳା-
୧ରେ ପରମେତରତ ସମ୍ମାନ ଏତିବାର୍ତ୍ତର
ସମ୍ଭାବ କରିବ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସ୍ଥଳ ଗର୍ବାର୍ଥ ଏହି ସମ୍ଭାବ
ଦୋଷରେଣ୍ଟିଲ୍ଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଢ଼ିଲାଗି କହି ମିଥୋ ମଦୋ-
ଦସ୍ତ ସମ୍ଭାବର ଅପରାଧ ଗର୍ବର କରୁଥିଲେ । ବଚନ-
ଲାଗ ମଦୋଦୟ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ ବଢ଼ିଲାଗ
ଗେଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିବର ସମସ୍ତ ଲୋକ ଯଥା-
ଶତ୍ରୁ ଦାତ ତରି ପରଲୋକର ସ୍ଥାନକର
ମୁଣ୍ଡ ପଂଚଶିଲ କରିବେ ହାରଣ ସେ ସହୃଦୟ
ପଦାନ୍ତରୀଣ ପାପକରଣର୍ଥ ଥିଲେ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ
କରିବର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ହାରଣ କରୁଥିଲେ । କରି-
କରିବର ବୌଣସି ହରିବର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସ୍ଥଳ
ରମ୍ଭ ଦେବାର ଦେହ ପ୍ରସାଦ କରିବି ମାତ୍ର
ଦସପାଳ ଉପାଦ ହରିବର କାର୍ଯ୍ୟମାତ୍ର
ପ୍ରାଦେଶିକ ମବ୍ରିମେଷ ଅଧିକା ଦେଶର ଅଦସ୍ତ୍ର
ଦୃଷ୍ଟିରେ କରିବେ । ସେପରି ହାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭାବ
କରିବର ସ୍ଥଳରକ୍ଷା ଠାରୁ ସ୍ଵଭାବ ଅଟେ । ଆଜି
ଲକ୍ଷ ଚକ୍ର ଦେଇବ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭାବ ଦେବ
କେହି ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଠାରୁ ଶାଶ୍ଵତଜୀବିର ଅଧିକ
ଦେବା ନିୟାଯିକ ଦାହିଁ ମାତ୍ର ଯେ ସେହେ କମ୍ପ
ଦେବ ତାହା ସେନା ଦେବ । ଦେବାର ସମ୍ବନ୍ଧ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅଧିକ ଦେବ କାହିଁ । ସମ୍ବନ୍ଧର
ଦ୍ୱାରା ଦଶୀର କୁମା ମସଜିଦର ପନ୍ଦିତରେ ପର
ଲୋକର ସମ୍ମାନରେ ଗୋଟିଏ ଅମାରୁତ ମୁଦ୍ରା
ପ୍ରତିବ ଦେବ । ମୁଦ୍ରିତର ମୁଲ୍ୟ ସତାଶେ ଦିଲ

ତର ଦାଉଳର ୪୦୦ ଲିଟର ଅର୍ଥାତ୍ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା
ମେହେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ମୁଦ୍ଦାରେ ଚାମି ଜୟ ଓ
ଗାହା ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ବହୁବ୍ଲୁ ଉଦ୍‌ଯାନ ସ୍ଥାପନରେ
ବ୍ୟୟୁତ ହେବ । ସମସ୍ତ ସାରପ୍ରକଳ୍ପ ଖଲକ
କଳା ଅଧିକ ନୁହେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ବିବେଚନାରେ
ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମନ୍ତ୍ର ହୋଇ ନାହିଁ ।

ସଂଶୋଦରକଳା ପାଇଥୁମର ତୀଳିଠାରୁ
ଗଣୀଙ୍କ ମନ୍ଦରରେ ଚଳଇ ଗାବନମାସିଗା ୨ ର-
ଖରେ ମୋଟିଏ ଉପଦୟକ ବେଳୁ ହେଉ ମେହୁ
ଗ୍ରାମର ଜ ୪୦ ଟ ସମ୍ମାନ କାଷ୍ଟିକ ଉପକାର
ପ୍ରଦଶ କରଥିଲୁ । ଏହି ବେଳୁରେ ସୁଦର୍ଶାର
ପଞ୍ଚିଗ ଗ୍ରା ଉମବଜା ଉଗଣ ଜୀବରହୁ ବହୁରୂପୀ
ମହାଧୟ ଅର୍ଥରୀର ବାର୍ଷିକ ସନ୍ଧାନକ କର-
ଥିଲେ । ଦେବେବଜନ ଶୁଦ୍ଧିର ଉତ୍ସାହର୍ତ୍ତ୍ଵ
ମହାଧୟକୁ ସେ ବାର୍ଷିକରୁ ନିରସ କରିବାର
ଚେଷ୍ଟା କରଥିଲେ ମାତ୍ର ବହୁରୂପୀ ମହାଧୟକୁ
ପର ବନ୍ଧୁ, ନିର୍ଭୀତ, ସ୍ବାଧୀନତେବା, ଭୁବାର-
ହୃଦୟ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରଲେବନ୍ଦ ବିଜଳିତ କର
ପାରିଲେ ଗାହିଁ । ସୁରବୀ ଉପଦୟକରାର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ଵ-
ମନେ ସନ୍ଧାନ ହେଲା । ବଜାଲାରେ ବାୟସ୍ରୋ-
ପକ୍ଷୀକ ଅଦ୍ସମ ଗରିରେ ଗୁରୁତ୍ବକୁ ଏବଂ
ପରଦୟର, ବିଦୟା, କୁମାରଶାର ପ୍ରତିବି
ତାକାଶକରେ ସର୍ବ ସମିତି ଦୋର କାୟସ୍ତମାନେ
ଶୁଦ୍ଧ ଓ ଥାର ପ୍ରକୃତରେ କରିଯୁ ଥିବାର ଲେବ
ମାତ୍ରକୁ ଭୂର୍ବାର ଦିଆଗାଉଥିଲୁ ଏବଂ ଏହି ସର୍ବ-
ମାକଳରେ ସବିଶ୍ଵାତ ଶାସ୍ତ୍ରର ପଣ୍ଡିତମାନେ
ଯୋଗଦାନ କରିବା ବନ୍ତ ଅଭିନର ବିଷୟ ।
ଜୀବପୁ ଭୟର ସମସ୍ତକର ତର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ
ବେଦବିଦ୍ୟ ପାଳନଠାରୁ ହନ୍ତୁର ଅଛି ଶ୍ରେଷ୍ଠ
କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ଅନେକେ ମନେ କରିଛି ଉପକାର
ପ୍ରଦଶ କରିବାରେ ପ୍ରସ୍ଥୋଜନ କିଛି ବାହି ମାତ୍ର
ଅମେମାନେ ବନ୍ଦୁ ପ୍ରସ୍ଥୋଜନ ଅବେଳା ।
ସେମନ୍ତ ଦେଇବ ପ୍ରଭତ ବାନାପ୍ରଭାର କାର୍ଯ୍ୟରେ
ନିର୍ବିଶ୍ଵ ଯୋଗାକ ଅଛି ମେମନ୍ତ ବିଦ୍ୟାଜନନ୍ଦର
ତିର୍ଯ୍ୟକ ଉପକାର ଏବଂ ଗାହା ଦେବରେ ଥିଲେ
ସବସମୟରେ ଲେବ ବେଦବିଦ୍ୟ ସ୍ଵରଗ୍ୟକବ
ଭୟକରିବାରେ ହଳି ତଥା ଗାହାର ଅକ୍ଷ୍ମା ପାଳ-
ନକ୍ଷତ୍ର ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ସାଧକ ବନ୍ଦ ଆରବ । ଏହା-
ଠାରୁ କଳ ନଦିଲେବରେ ଥର ବାର୍ଷିକ ଗାହିଁ ।
ସେଭିମାନେ ସନମୁଦ୍ରିତରେ ବାନ ବରଣ କରୁ-
ଅଛିନ୍ତି ସେମାନେ ଅପାଶାର ଅହର ସାଧିତ ବନ
ଉଦ୍ବନ୍ନମାର୍ଗରୁ ଅପ୍ରାର ହେଉଥିଲୁ । <ଥୁଁ କଳ
ଦୟା ଓ ନିନ୍ଦାର ବୈଷ୍ୟ ଅଛି ବିବୋଧିତାରେ ?

-8-

ଅପାଳୁପଦ୍ମ ।

ଭାବର ଅନ୍ତର୍ମୀଳିପିର ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ କଲିପି-
ମାର ଗାଁ ରଖିରେ ଭାବବିଷୟାଧିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ପଞ୍ଚଥିଲ ଏବି ଗାନ୍ଧା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟର ଥୁବାରୁ
ଶାଠମାନଙ୍କୁ ଅନନ୍ତ ପଦବାରେ ଉପହାର
ଦେଉଥିଛି । ସେ ବନ୍ଦର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଜଳନ
ମହୋଦୟ ଅସୁରୁତା ହେବୁ ଉପର୍ଯ୍ୟତ ହୋଇ
ଯାଇଲେ ଗାହିଁ । ମାନ୍ୟବର ଜ୍ୟୋତିଶ୍ଵର
ସାହେବ ମହୋଦୟ ସର୍ପଶବ୍ଦ ଅସତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ
କର ପ୍ରଥମେ ବଜଳଟ ମହୋଦୟଙ୍କ ଅନୁପ୍ରେସିର
ବାରଶତ୍ରୁଷେ ହେବୁ କୌଣସି ବିନାଦୟ
ଦିନସ୍ଥ ସବରେ ଅଗର କ ଦେବାର ଦୂରା
ଦେଇ ବାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ବଲରୁ ମାନ୍ୟବର ଅର୍ଲି-
ମାହେବ ମହୋଦୟ ଦୂରକ ମୁଦ୍ରା ଯେବ ଆଜାନ-
ସାରେ ସମାଦରଣାତ ସବଦହେବା ସମଜୀବୀ
ପ୍ରଶ୍ନର ଏହିରୁଷ ଉଦ୍ଦର ଦେବେ ଯେ ସ୍ଵାମୀଯ
ବର୍ତ୍ତମେଷକ ବର୍ତ୍ତିକ ଯେତେ ସମାଦରଣ,
ସ୍ଵର୍ଗ ରହ୍ୟାବ କବିକ ହୋଇଥିବ ବହିର
ବାଲିତା ସର୍ପଶବ୍ଦର ସରଦର୍ଶନ ନିର୍ମିତ ଅଗର
ଦେଲେ । ଭାବର ବର୍ତ୍ତମେଷ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କୌଣସି ଅଦେଶ କରିବି ଗାହିଁ । ନିର୍ବିକର୍ମୀ
ମଧ୍ୟରେ ସମାଦରଣ, ସ୍ଵର୍ଗ, ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ବକ୍ତ୍ଵା
ଇତ୍ୟାଦି ଅଛି । ଗାହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ମାନ୍ୟବର ଭାଲକାର
୨, ବୋମ୍ବାର ୪୧, ବଜାରାର ୩୫, ସୁଲ୍ଲ-
ପ୍ରଦେଶର ୧୧, ପଞ୍ଜାବର ୧୫, କନ୍ତ୍ରଦେଶର ୧୫,
ପୁରୁଷଙ୍କ ଅଧିକାର ୪୮, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ୧୯
ଏବି କୁର୍ରର ଗଣ୍ଯ ଅଛେ । ମୁଦ୍ରାଯେବ ଆଜନ
ଦୟ ବିଧାଳସ୍ତରକ ଓ ଥାର ଅପସ୍ତର ନିହାରଣ-
ସ୍ତରକ ଅଟେ ଏବି ସେହି କାରଣରୁ ଭାବର
ବର୍ତ୍ତମେଷ ଅଧିକାରୀ ସମାଦରଣ ଓ ମୁଦ୍ରାଯେବ-
ମନ୍ଦର ସ୍ଵର୍ଗ ଏତାବେଳକେ ଜାନିବ ଦେବାର
ଅଦେଶ କ କର ପ୍ରଥମେ ସାଧାକ କରଦେବା
କାରଣ ସ୍ଵାମୀଯ ବର୍ତ୍ତମେଷଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଦେଶ
ଦିଅଥରୁଣ୍ଟାସେହିତାରେ ସାଧାକ କରଦେଲେ
ବାର୍ଯ୍ୟ ଦିକ ଦେବ ହେତୀ ରାତ୍ରି ସ୍ଵରତନ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଦେବା କାରଣ ଭାବର ବର୍ତ୍ତମେଷଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ-
ମତେ ବୋମ୍ବାର ବର୍ତ୍ତମେଷ ଅଦେଶ ପ୍ରଶ୍ନର
ଭାବର କରିବି । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା କାରଣ କୌଣସି
ପାରମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇ ଲାହିଁ ମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନର
ବର୍ତ୍ତମେଷମାନେ ଦୋଷୀକୃତ ପ୍ରବକାଦ ଅଦେ-
ଶରେ ଉତ୍ସିଷ୍ଟ କରୁଥିବାରୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି
ସମ୍ବନ୍ଧଦରମାକ ସ୍ଵର୍ଗରୁପେ ଜୁଲା ଦେଉଥିବ
ତତ୍ତ୍ଵ ସମଜେ କୌଣସି ଦୂରକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
(declaration) ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତୁତକାଳ ଦେଲେ
ତମିତ ବଲଦ କ କରିବା ମନ୍ଦରେ ଭାବର

ମହାର୍ତ୍ତମେଷ ଅଦେଶ ପ୍ରଭୁ ହରଥକ୍ଷେତ୍ର
ଦଶ ଦେବା ଅରସ୍ତାୟ ତ ଆଜ ଅପରାଧ କବାରଣ
ଅରସ୍ତାୟ ସବା ଦେବୁ ହୃଦୟକର ଉତ୍ତମ
ଅବଶ୍ୟକେ ଭବିଷ୍ୟତ ଉତ୍ତମ ଅବଶ୍ୟକ
ସମାଜନାଥଙ୍କେ ଅବଶ୍ୟକମିନଦୟରୁ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ
ମିଳବେ । ଏଥରୁ ପାଠମାତ୍ରେ ମହାର୍ତ୍ତମେଷଙ୍କ
ସଂକା ବିଷୟ ଉତ୍ତମରୁକେ ହୃଦୟଙ୍କିମ ଉଚ୍ଚ-
ପାରକେ । ସେହି ମହାର୍ତ୍ତମେଷ ବା ସମ୍ବାଦପତ୍ର
ଶୁଳ୍କମାନେ ଶୁଳ୍କକ୍ରମ ଭବରେ ଦେଖଇ
ବଜ୍ରାଣ କମିତି ସହବାକ୍ ଥର୍ଯ୍ୟ ସେମାନେ
ବଜ୍ରାଣ ସମ୍ମାନ ଅଗ୍ରତ ଦେବେ । ତୁମ୍ଭେ
ସର୍ବ ସମିତି ବନ୍ଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାହେବ ମହୋତସ୍ତ
କହିଲେ ଯେ ଅବଶ୍ୟକମରେ ଗାହା ହୋଇଥାଏ
ଏବଂ ବଜ୍ରାଣଲୋକରେ ଅବନ୍ଦୋଷ ଜାଗହୋଇ
ସୁବା ବଥା ଗର୍ଭମେଷକୁ ଜଣା କାହିଁ । ଏ
ଉତ୍ତରରେ ଅମ୍ବାତଥର ମତ ନ ମାନିଲେ
ସୁବା ଦେଶୋକହୃଦୟକ ବାର୍ଷିକ ତ କର ବନ୍ଦ
ହାହେ ବିବାଧେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହୋଇ ସର୍ବ ସମିତି
ଭର ବଥା ଗର୍ଭମୋଳ ଭାଧବାରେ ବନ୍ଧୁମାତ୍ର
ପ୍ରଯେଜନ ନାହିଁ । ଏଥରାଗୁରୁ ଅଳ୍ପ ପ୍ରଶ୍ନର
ଉତ୍ତରରେ ସାହେବ ମହୋତସ୍ତ କହିଲେ
ବନ୍ଦୋଦସ୍ତର ମୋକଦମାତ ମାତ୍ରେମାତ୍ର
ଦରସାଧର୍ଦ ବରବା ପୂର୍ବେ ବିଶ୍ଵରରେ ଥାଏ
ଧାରଣ ବିଲମ୍ବ ଦେଉ ନାହିଁ । ହାବଜ୍ଞା ଓ
ଜହିଦର ପତ୍ରରୁ ମୋକଦମାରେ । ୫ ମାସ
ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତରେ ଦେବିମାସକୁ ଅବସ୍ଥକ
ସମୟ ଲାଗିଥିଲା ।

—○○—

ଶ୍ରୀପା କୁମାରକାଣ୍ଡ ସଙ୍ଗ ।

ତନ୍ଦରମାବ ରା ୭ ରୁକ୍ଷ ରକ୍ତବାର ସତ୍ତାଳ
ଗାଁ ଖା ସମୟେ ବଢ଼ିବ ଶାନ୍ତିଲୀରବ୍ରେଣ୍ଟ
ପୁଦରେ ବଢ଼ିବ ଶୁମଧୁରାଷ ସମ୍ଭବ ଏହି
ସାଧାରଣ ଅଥବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ଵାୟମ୍ଭାବରେ
ବନ୍ଦିକାର ସଜା ମହୋଦୟକ ଅନ୍ୟ-
ପ୍ରତିରେ ସହାୟ ସର୍ବପତି ବାରୁ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର-
ନ୍ୟାଥ ବସୁ ସର୍ବପତିର ଅସଳ ପ୍ରତିକଳ କଲେ ।
ପ୍ରତିକଳ ପ୍ରାଚୀବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ତାର୍ଣ୍ଣାବଳୀ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦରେ
ବୁନ୍ଦୁରେ ଶୁମଧୁରାଯମାନଙ୍କ ଅଭିଯୋଗପ୍ରତି
ବର୍ତ୍ତିପରମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଅଭରଣ ବରବା ନମନ୍ତ୍ରେ
୧୨ ଲୟାୟ ଅବଲମ୍ବନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସେ
ବରଅଛନ୍ତି ବାହା ସମେପକ ବିଦ୍ୟବ କଲେ ।
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଚର୍ମଗୁରୁମାନେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ
ଅନାବାଦ, ବରାଏବ, ପୋଖରୀ ଲଗବାଦରେ
‘ସକ୍ଷାଧାରଣର’ ବୋଲି ଯେ ଅକ୍ଷୟମୁଖବେ
ଦରକ ବସୁଅଛନ୍ତି ସେ ସମ୍ଭବେ ଏବଂ
ଅଳ୍ପାବସ ବିଷସରେ ସେଇମେହ ଥପିଥରକ

ଯହିତ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସମସ୍ତରେ ଦୁନିଷିଜ୍ଞାନ୍ତ ବାଗଚୀ-
ପଦିର ଉରେକୁର ସାହେବ ମହୋଦୟମାନଙ୍କ
ଯହିତ ତାଙ୍କର ଚର୍ଚିବିଦ୍ୟାଳ ହୋଇଥିଲା
ତାହା ସଂଶେଷରେ ଜଣାଇଲା ଉତ୍ସାହ ଜମିଦାର-
ମାନ୍ୟ ସାର୍ଥକଙ୍କା କୃଷ୍ଣ ଅଳ୍ପଚିତି ଯୋଗ
କିମ୍ବଲିଖିବ ପ୍ରସ୍ତାବମାତ୍ର ସମସ୍ତରେକିମେ ବୃଦ୍ଧି
ହେଲା ।

୧ । ଯେ ଅନ୍ତରେ (ପ୍ରତାସ୍ୟ ଆମକ
ଅନୁସାରେ ପ୍ରଗାଳ ବନୋବସ୍ତୁର) ସବୁଲିପି
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ପ୍ରକର ହୋଇଥାଏ (ଅର୍ଥାତ୍
ଅଭିଆନ ଜାଣ ହୋଇଥାଏ) ବେ । ଆଜିର
ଜନିକାରମାନଙ୍କୁ ଚାରାଇ ଦିଅଯାଉ ଯେ ସବୁ
ଲିପିରେ ଗାବର ଅରାବାସ୍, ବରାଏବ, ଶୋଭା
ରବ୍ୟାଦରେ 'ସବ୍ୟାଧାରଣ' ଗୋଲି ଦବି । ତା
ବାରୁ ପାଞ୍ଚଙ୍କ ସେ ସବୁରେ ସବୁ ପ୍ରତି ଯେ ରାଧା
ତାତ ହୋଇଥାଏ ରାତ୍ରା ସଂଶୋଧନ ବା ଉଠା-
ନଦେବ ନିମନ୍ତେ ମେମାବଜ୍ରର ଦେଖ୍ୟାନ ଅଭା-
ଲଗନ ପ୍ରାୟ ପଢ଼ିଲା ଛାତା ଅଥ୍ୟ ନୃପାୟ ନାହିଁ
୨ । ଜନିକାରମାନଙ୍କ ସାର୍ଵରକ୍ଷା ସବାଣେ ଯେ

ସମସ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ବ୍ୟୁତିର ଦାବୀ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କ । ଉତ୍ତର ଖଲା ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଉଦ୍‌ଦୃଢ଼ ଧ୍ୟା
ପରି ଜୀବରେ ବ୍ୟୟ ହେବ ତାହା ପ୍ରିଯ ।
ନିଦାନକ ରବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ସବ-
କମିଟି ନିୟମକୁ ଦେଉ । ନିର୍ଦ୍ଦେଖିତ ମେମରମାତେ
ତର୍ହେର ମେମର ନିୟମ ହେଉନ୍ତି । ଅକଣବ
ଦେଲେ ସେମାତେ ମେହର ସଂଖ୍ୟା ରୁକ୍ଷ କର
ପାରବେ ।

ଶୁଦ୍ଧାମରନ୍ତୁ ନାୟକ ବାହାରିବା
ବାରୁ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରାତ୍ମ ବସୁ

- ৷ কার্ত্তিকনন্দ স্বর্গ গৌড়স্থ
 ৷ গৌড়স্থন্দেব স্বর্গ
 ৷ জগত্বনক্ষত্র দোষ পঞ্চাদশ
 ৷ বৎসুদ্ধ পাইত সহচরা পঞ্চাদশ
 ৷ শয়ম্পুজ্জন নবী একন

ବେଶଲବାନ ନିଜୀମ ପୁରେ ବାରେ ଘନସ-
ତ୍ରହଳ କରିବା ସମୟେ ଉଦ୍ଦେଶନର ଆସୁନ୍ତି
ବିଲେଖିର ପାଦେବ ଜିରିମାଳା ଅବ୍ୟାସପ୍ରମ-
ଶରେ ସଂବନ୍ଧିତକମେ ଧାର୍ଯ୍ୟଦେଶ ସେ କରିପୁ
ବୀରପ୍ରାଣକ ସର୍ବରେ ଉତ୍ତରାର ପ୍ରକଳିଷ
ସର୍ବୀମନ୍ଦିରୁ ପ୍ରାର୍ଥିତା କରିବାରୁ ସେ ଏହି
ଜିରିମାଳା ଅବ୍ୟାସ ବିଷୟରେ ଗବର୍ନ୍ମେତ୍ତବେ
ମଞ୍ଚର ବା ଅଳ୍ପତି ଅଛି କି ତା ପ୍ରଶ୍ନ କରିବେ
ଏହି ଜିମିଦାର ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ଅଭି-
ଗୋଗ ତାତାର ପ୍ରକଳିଷର ଉଦ୍ଦାଶାରୁ ବିହିତ
ଉତ୍ସବମାନ ସର୍ବ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ ।

ସମୟ କାଳି ଖଣ୍ଡା, ମୋହବିମାରେ
ବାହମାନେ ଖେଣ୍ଡାଗ ଓ ଅରଥକ ଦାଖଲ
କରିବାସମ୍ଭବରେ କଟକ ତରେକୁର ସାହେବ
ଦ୍ୱାରା କରିବାର ଜାଣେ ସବୁ ପ୍ରକାଶ
କରିବାରେ ସମସ୍ତରଙ୍କମେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଉ ଯେ
ତାକୁ ହୋଇଥିବାର କାଳି ଜଣ ଗା ମୋହବିମା-
ରେ ଉତ୍ସମ୍ପର୍କ ବରୁଷ ସକର୍ଷୟ ହେବେ ରାହା
ଦର୍ଶାଇ ଶ୍ରୀମତ୍ର ବନ୍ଦେଶ୍ୱର ସାହେବ ମହୋବ-
ସ୍ତ୍ରୀ ନିଃଚ ଏହି ପତି ସବୁରୁ ପଠାସାଇ ।
ପରେ ଅତ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶେବ ସାମାଜିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇ ସବୁ ଜାହେବ ।

一六一

ବଜ୍ରାଳାର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଦିବ୍ୟକୀ ।

୧୫୦୯ ମଧ୍ୟାହର ବଞ୍ଚିପୁରେ ସ୍ଵାପ୍ନ ସମବ୍ୟୁ ସାନ୍ତୋଷ ଦିଲିପକରଙ୍ଗ ରଖେଠି ପ୍ରତି ବର୍ଣ୍ଣିମେଷଙ୍କ ନିର୍କାରଣୀ ବାହୀରଥିରୁ । ପ୍ରତାଶ ସେ ବର୍ଣ୍ଣାଗାଳର ଦୂଷିଣୀର ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଉତ୍ତର- ମରୁତେ ବୁଦ୍ଧିଥିବେ ସମୟାକୁସାରେ ଜଳ କାଣ୍ଡି ବାରେ ଘସଇ ଗଲ ହୋଇଥିବା ମଞ୍ଜେ ଲୋକଙ୍କ ସାପ୍ରାୟ ସାଧାରଣତଃ ଦୂର ଥିଲ । ପୂର୍ବ ଦୂରବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ବର୍ଣ୍ଣିତକର୍ତ୍ତରେ ଜନ୍ମ ଏଣ୍ଟା ଅଧିକ ଏବଂ ମୂର୍ଖ ସଂଖ୍ୟା ଜଣା ଥିଲ ଏବଂ ପଠ ୧୫୦୯ ଠାରୁ ଏହି ପଇ ଅଧି କୌଣସି ବର୍ଷ ପାଇନ ଥିଲ । ଅଠବିଲ ଛାତ୍ର ସମୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଜନ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବବର୍ଷ ୨୩,୨୬୭ ପ୍ରକ୍ଳେ ମରୁବର୍ଷ ୨୫,୨୫,୨୨୨ ଥିଲ । ଲୋକ ତୁ ଅନ୍ତରୁ ଉତ୍ସବ ହୋଇଥିବା ଏଥିର ବାରଣ ଅଟେ । ତେଣାର ଅବସ୍ଥା ଗତବର୍ଷ ଭଲ କ ଥିବାରୁ ତାହା ଛାତ୍ର ଅଠୀ ସମୟ ସ୍ଥାନରେ ଜନ୍ମର ପରମାଣ ବଢ଼ିଅଛି । ମୂର୍ଖ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବବର୍ଷ ୧୫,୪୮,୪୧୯ ପ୍ରକ୍ଳେ ମରୁବର୍ଷ ୧୫,୪୮,୪୨୯ ହୋଇଥିଲ । ତେବେଠା, କୁର ଓ ଅମାଶୟବେଶର ଉପତ୍ତିର ଜଣା ଦେବା ଦେବୁ ଏ ଫଳ ପାଇଥିଲ । ୧୮୯୯ ମଧ୍ୟାହାତାରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ ମୂର୍ଖ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଗତବର୍ଷର ସବାପେକ୍ଷା କ୍ରୂତଥିଲ । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆତମା ସବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅସାପ୍ରାୟକର ପ୍ରାଚ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ସେଠାରେ ଜନ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ି ଗାହିଁ ଏବଂ ମୂର୍ଖ ସଂଖ୍ୟା ସବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ । ତେଣାରେ ଗାହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷ ମୂର୍ଖ ସଂଖ୍ୟା ସବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଥିଲ । ମାତ୍ରାକର ପ୍ରକ୍ଳେତି ମହୋଦୟ ହୁଅଛି ହୋଇ କିଲ ଦାଦିମାତକୁ ସାବଧିକ ବର ଦେଇଥିଲାନ୍ତି ରେତିନ୍ଦ୍ରିୟର ହଦିକ୍ରି କର ଦେଖାଯାଉଥିଲୁ ଯେ ଜର ବୈଷରେ ସେବେ ଲୋକବର ମୂର୍ଖ

ହୋଇଥିବାର ଲେଖାସାଇଅଛି ପ୍ରାୟ ଗହିର
ଅକ୍ଷେତ୍ର ଅବ୍ୟ ସେଇରେ ମରାଇଛନ୍ତି । ସେଇଁ
ପ୍ରାୟରେ କେଣ୍ଟୁଷ୍ଟ ରଙ୍ଗାସାଇ ଥିଲ ତହିଁ
ମଧ୍ୟରୁ ୨୫ ପ୍ରାୟରେ ଠେଲାରୀତା ସେଇ ଅବୋ
ଦେଖାଯାଏ ୨ ଥିଲ ମାତ୍ର ତହିଁ ପଞ୍ଚବର୍ଷ
ଦେବଳ ଗୋ ୨୩ ପ୍ରାୟ ଛାଡ଼ା ଅବୋ ପମ୍ପୁ
ପ୍ରାୟରେ ବାହା ପ୍ରବଳ ଥିଲ । ଠେଲାରୀତା
ମାତ୍ରବା ପ୍ରାୟମାନଙ୍କରେ କୁଆର ଜଳ ଶୋଣାସ
ପରମାଙ୍ଗାଦେବକୁବାର ପରାଶାର ଦେବଗାରେ
ଭଲ ଫଳ ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ୧୯୦୫
ମସିହାରୁ ଉତ୍ତରାତିକ କଷତ୍ର ସେଇରେ ଅଧିକ
ଲୋକ ମରୁଆଇଛନ୍ତି ଏବେ ଗପବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ମୂର୍ଖ
ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଥିଲା । ମାତ୍ର ଚିତ୍ରର ମୂର୍ଖ ସଂଖ୍ୟା
ଦୂରବର୍ଷ ହେଲା ଡାଳା ହେବାଦ୍ଵାରା ଟାଇବା
ଦେବର ଫଳ ସୁଜର ପ୍ରତ୍ୟୁଷମାନ ହେଉଥିଲା ।
ପ୍ରେମବେଶର ମୂର୍ଖ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବ ବର୍ଷରେ
ପ୍ରାୟ ଥିଲ ଏବେ ୧୯୦୫ ମସିହାଠାରୁ ବାର୍ଷିକ ମୂର୍ଖ
ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଏହା ସମ୍ପଦସ୍ଥା ଛାଇ ଥିଲ ।
ପୂର୍ବବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ବର୍ଷିତବର୍ଷରେ ସୁକ୍ଷା ଗୋ ୬୩
ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରେମବେଶ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ।
ପ୍ରେମ ଟାଇବା ଦେବଳ ୨୦୫ ଜାର ଯେଇଥିଲେ ।
ଏ ଟାଇବା ଯେଇଥିବା ଲୋକର ପ୍ରେମ ହୋଇ
କଥିଲେ ସୁବା ଲୋକର ଏଥିରେ ବିରାପ
ଥାଇଁ । ସେଇକେବା ପ୍ରାୟ ଉତ୍ତରାତିକ ଲୋକେ
ଭଲ ପାଇଥିଲାନ୍ତି ବେଳେ ପାଶିଲେ
ଦ୍ଵିତୀୟ ପରାଶାର କରବାଦ୍ଵାରା ସେଇ ନିବାରଣ
କରିବା ଯେମନ୍ତ ବ୍ୟସାଧ ଗେମନ୍ତ ସାବଧାରତ
ସହିତ କରିବା ପ୍ରଯୋତିସାୟ ମାତ୍ର ମୁଖ୍ୟ ମରିବା
ଦ୍ୱାରା ସେଇ ନିବାରଣର ଉତ୍ସାହ ଅଧିକ ଅଧିକ
ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ବେଳାର ଅକ୍ଷରର
ବିଶେଷର ମୁକ୍ତେର ଓ ସାରକରେ ଅନେବି
ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପଦାନ୍ତରେ ପ୍ରାୟ ମୁକ୍ତ ନିର୍ମିତ
ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିଲେ ୧୯୦୫ ମସିହାରେ ୧୯୦୫
ମସିହାରେ ୧୯୦୫୨୦୫ ମରିଥିବା ପ୍ରାୟ ନିର୍ମିତ
ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିଲେ ୧୯୦୫୨୦୫ ମରିଥିଲେ ।
ସହିତ ଓ ମଧ୍ୟର ଉତ୍ସାହ ମୂର୍ଖ ସଂଖ୍ୟା ଉଗ୍ରା
ହୋଇଥିଲେ ହେଲେ ସହିତ ଅପେକ୍ଷା ମୋଟାବର୍ଷ
ମୂର୍ଖ ସଂଖ୍ୟା ଉଗ୍ରା ଥାଇଁ । ଉତ୍ସାହ ବାରତ
ୟୁଗରେ ମେଲେଇଯୁ ନିବାରଣର ଉତ୍ସାହ ଅକ୍ଷ-
ରମ୍ପିତ ହୋଇଥିଲା ଏବେ ବାହା ସଫଳ ହୋଇ
ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ମେଲେଇଅ ସେଇ ମାତ୍ରଥିବା
ଶ୍ରାନ୍ତଙ୍କୁ ଜ ୧୫ ଶବ୍ଦାନ୍ତରେ ପରାଶାର ପରାଶାର
ଥିଲେ ଏବେ ଗପବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରାୟ ଦ୍ୱିତୀୟ
କୁରାକାନ୍ତ ଦିନ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଅମାଯୁ
ସେଇ ଉଗ୍ରା ଥିଲ । ଯେଉଁ କାରଣକୁ ଠେଲାରୀତା
ସେଇ ପ୍ରବଳ ହୋଇ ନ ଥିଲ ସେହି ବାରଣକୁ ଏ
ସେଇ ମଧ୍ୟ ମାତ୍ରକ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ଏତିକାଳ

ଏହ ଘେରରେ ବିଶେଷ ପ୍ରଗ୍ରାହିତ ହୁଏ ଏବେ
ସେଠାରେ ମୃଦୁର ପରମାର ଏହିରୂପାୟିଥ
ଜଣା ଥିଲା । ସାଧକାମ୍ନାକୀ ମୁରୁ ପୂର୍ବାର୍ଦ୍ଦ ସଙ୍ଗେ
ପ୍ରାୟ ସମାଚା ତାଙ୍କୁର ସାହେବମାତେ ୨୦ତଳି
ପରମାଙ୍ଗକେଟ ଲାଗସେଟ ବଶ ବସି ଲୋହକ
ବାର୍ଷି ଥିଲେ ଏବ ଶତବିର ୮୫ ପଥକ ହୋଇ
ଥିଲା । ସାଧ କାମ୍ନାର ଏହା ଉତ୍ତମ ଟ୍ରିକରାର
ଅଟେ । ମିଛନ୍ତିପିଟାଲିଟୀମାଦ ସ୍ଵାପ୍ରେଣ୍ଡିକର
ବାର୍ଷିରେ ଅଧିକ ଚରା ବ୍ୟୁ କରୁଥିବାର
ଦେଖି ମାର୍ଯ୍ୟାଦର ଝେଲୁଟ ମହୋଦୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ
ହୋଇଥିଲା, ଏବ ଘର୍ମିମେଥାର କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟପରିବର୍ତ୍ତ
ହୋଇଥିବା ସାକ୍ଷି ଗୁରୁତ୍ୱ ଟଳାଇଲ ଯୋଗା-
ଯବା ବା କାଳ ନିର୍ମିନ ବାର୍ଷିରେ ଲାଗିଥିଲା ।
ସାନିଟର କମିଶନରକୁ ସହିତ ମୌର ହୋଇ
ଗବ୍ରିମେଥ ଅଦେଶ ବନ୍ଦଥିଲାନ୍ତି ଯେ ସରତାରୁ
ସାହ୍ୟାଦ୍ର ଟଳା ବଣିକ ଦେବଲ କଢ଼ି ବାର୍ଷି
ମାତ୍ରରେ ବ୍ୟୁତି ଦେବ । ହାବଡ଼ା ପ୍ରଭୁର
ଶ୍ରୀକମାତାଙ୍କ ପ୍ରାୟ ପୁରୁଷ ନାଳ କର୍ମିର ବାର୍ଷି
କର୍ତ୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ନ ହୋଇ ଚଢ଼ିଥିଲା । ଅବ-
ପେଷରେ ବିଶ୍ଵାସିଯୁ ହାର୍ଟ୍‌ର ସଫଳତା ହେଲୁ
ପେଟଲୁଟ ମହୋଦୟ ସେନିରେ ବିଶିଷ୍ଟର ଓ
ବାଳଅଧିକପ୍ରକରମରାନଙ୍କୁ ଧର୍ଯ୍ୟବାଦ ଦେଇ
ଅଛି । — ଉପର ଲିଖିତ ବିବରଣରୁ ସାହ୍ୟ
ବିଶ୍ଵାସିଯୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଦେଶରୁଷେ ରହିଥିବାର ଏବ
ଘର୍ମିମେଥର ରକତ୍ମ ଦୁଷ୍ଟ ରହିଥିବାର ଦେଶ-
ଯାଏଅଗଳକ ହେଲୁ ଦୂର୍ବର୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ
ଲୋକ ମୃଦୁ ଅଧିକ ଏଟଳା ଦେବ ସ୍ଵାଭାବିକ
ରଥପି ସୁଧାଳଦରେ ସୁବା ସାଧାରଣ ସାହ୍ୟ
ସାଧକର କଥାଯୁ ଓ ଥିଲେ ବୈତମାନେ ହାତ୍ରୁ
କରିଲ ପଲ୍ଲ ହୋଇ ମରନ୍ତେ । ସାହ୍ୟ ବିଭା-
ଗର ବାର୍ଷି ମତ କର୍ତ୍ତ୍ଵ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିବା
ହେଲୁ ଲୋକେ ଅବଧା କୁରଙ୍ଗ ଅଛିନ୍ତି ଏବ
ଲୋକଙ୍କ ସାହ୍ୟ ପ୍ରତି ଏବମୂର୍ଗ ଯହ କରୁଥିବା
ହେଲୁ ଅମ୍ବେମାତେ ମର୍ମିମେଥର ଠାରେ ରଣୀ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବୁଦ୍ଧି

ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରକଟଣ

ପମ୍ବଗୁର ନଗନାର ପଦ୍ଧତି ପଦ୍ଧତିରାର କାଳ
ହେଉଥାଏ ମର ଦିନୀମାସ ହୁଣୀ ପାଇବାର ଶାଲେଦରର
ପକ୍ଷରେବୁଟି ବଳେକୁର କାଳ ହଜେବୁଟି କାୟକ ପିପ୍ତ
ପ୍ରେତି ।

ବୋଲେ ସବୁ କେତେ କାରୁ ଉପରିଚାଳନା ଗୁଡ଼ା
ମହିମାମହିମା ହେବି ହେବି ।

ଜଗତହୀନହୁରଙ କ୍ଷୟାମ ସନ୍ଦେହକ୍ଷାର ମୌଳିକ ସ୍ଵର୍ଗ
ପ୍ରାଣର ସଥିର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ।

ଦେଖାଇବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଥାରେ କହିଲା ତଥା
ଦେଖାଇବ ବାରୁ କଥାରେ ପାଇ କହିଲା ତଥା
କହିଲା ଦେଖାଇବ କଥାରେ ସନ୍ଦର୍ଭ ହେଲା ।

ଏ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ-ବାହୁଦ୍ୟମାନେ କେତେ କଷତ ଶରୀର ପଢ଼ିବ
କିନ୍ତୁ ତ ନ କରୁଥିଲୁ ଯେ ଗୋଟିଏ ପପତୀ ଦୂର କରେ
ବ୍ୟାହର ଦସ୍ତର ବୋର ଅର୍ଥରେ ଦେଇଥିଲୁ । ବାହୁଦ୍ୟମାନେ
ସ୍ଵର୍ଗଭାବ ଦେଖିଲୁ ଓ ଏହି ଦେଇଲେମ ପଥାର ସେମାନଙ୍କ
ତଥା ସୁଧା ଓ ପରମାଦରେ ସ୍ଵର୍ଗବିହାର କଟି ଥାଏ ।

ପ୍ରେରଣ ପଦ ।
ପ୍ରେରଣକ ନଗାମବଳିମଙ୍କୁ ଅମ୍ବେମାନେ
ତାହିଁ ।

The Editor, Utkal Dipika

reference to the theft case
of skar of an attestation camp
n near Jajpur referred to by
of Jajpur in his letter,
-6-10, published in your
2nd July 1910, I shall be
uch thankful if "Truth" of
kindly publishes the result of
ice enquiry said to have been
nto the case.

e } An Ex-A. S. O.

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପାତ୍ରିକା ସମ୍ବାଦକ ମହାଶୟା
ସମୀପେକ୍ଷୁ

ମାନେର ଦୂଷି କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କର-
। ପାଇଁ ମହିଳା ଚ ୨୦ ଛା ଲେଖାଏଁ ଦୂଷି
ଏ ବରଜମୋହନ ସେକାପକ୍ଷ ଦେବାର ସବ
ମହିଳା ହିର କର ଥିବାରୁ ଅପରାଧୀ ଲେଖାଏଁ
ଯେ ଅପରାଧ ସାଧାରଣଙ୍କ ଜ୍ଞାତାର୍ଥୀ ଉତ୍ତରଣ
କରାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ହେବେ । ଉତ୍ତରଣ
ସତ ୨୫୨୦ କରେମରଠାରୁ ସତ ୫୫୬୯ ମାର୍ଗ
ପ୍ରେସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଅସିବାର ହିର ଦୋରାନ୍ତରୁ ।
ଟକା ଅଗ୍ରବରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ସମଜୀବୀ ବୁଦ୍ଧିର
ବିଦ୍ୟା ବିଜ୍ଞାନସ୍ଥ ବରାଯାଇ କାହିଁ । ଅନେକ
ପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କରିଯାଇ ଅମ୍ବର ସନ୍ଧାନକାରୀ
ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଗଣ୍ଡି ପ୍ରଦତ୍ତ ନିମନ୍ତେ
ଯେତେବେଳେ ଟକା ଅସ୍ଵର ହୋଇଥିଲା ତହିଁରୁ
ସମ୍ବାଦ ତହିଁ ପାଲିବ ଓ ସାରଙ୍ଗ ଧର ଦାସଙ୍କ
ସେତେ କୌଣସି ବିଥ ଯାଇଥିବୁ ବହିର ଦୂଷାନ
ସହି ମୋଟ ହିଷାବ ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ଉତ୍ତରଣପରି
ହାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଯାଇଥିବୁ । ଅତ୍ର ମଧ୍ୟ ଅଜ୍ଞାନ
ଅବସ୍ଥା ଅନେକ ଲୋକ ଅପରାଧ ହୀକୃତ ଗୁର୍ବା
ଦେବାରେ କୁଣ୍ଡିତ ହେଉ ଅନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରା ବିନା ଦେବାରୁ
ଅନିତ୍ତବ ହେଉ ଅନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରା । ଏଥିର ବାରଣ
ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରା ହୁଏ ସମ୍ମିଳନାର ହେତୁକ
ଉଦ୍‌ବିନ୍ଦୁ ବର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ମିଳନାର ବାର୍ଷିକରେ ବାଣିଜ୍ଞାନର
ସାବ ପ୍ରବେଶ କରିବ ଗୁର୍ବାଦାତା ମାନ୍ଦୁ ବସ୍ତୁ
ବିବରେ ଗୁର୍ବା ଦେବାରୁ ନିଷେଧ କରୁ
ଅନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରା ।

ସମ୍ବିଲନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ } ୧୯୮୦ } ଶ୍ରୀ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ-
ଚୌଥେଶ୍ୱର
ବର୍ଷ } ସଂଖ୍ୟା୧୩

ପ୍ରିସ୍ ମହାଶୟ !

କଟକ ଉକ୍ତିରେ ଗୋପଣୀ ସମ୍ଭାବ
ପରିଷ୍କାର ମୋଶାଳାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୯୫
ମୋଟ କରୁଣ୍ୟ ମୋରୁ ପ୍ରତିଧାଲିତ ହେଉଥ
ହୁଏ । ଏହି ମୋଶାଳାର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୁତ ଜ୍ଵଳା ଓ
ରିଷାଦ୍ଵାରା ଚଳେ ଓ ଏହାର ପରିବଳନର
ଭାବ ସାଧାରଣଙ୍କ ଦୟା ଓ ବଦାନ୍ତର ଉପରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ କରିବ ବରେ । କାଠମୋଡୀ ମଳା
ବଢ଼ିଦ୍ଵାରା ବର୍ତ୍ତମାନ ହୁକୁ ଗୋଶାଳାରେ ବରି-
ଶାଶ ପଣିବାଦ୍ଵାରା ସମସ୍ତ ବଜାସର ସ୍ଥଳର ଘଞ୍ଜି-
ପତିଅକୁ ଓ ଗୋରୁଗୁଡ଼କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଶ୍ୟୁ
ଦସ୍ତବ୍ରତ ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ସେମାତର ନିମ୍ନେ
ସେଇ ଦାଳା ଓ ଛଣଥକ ସରୁଖାତ ହୋଇଥିଲା
ଗାଢା ସମସ୍ତ ଭିଜାଇଥାଏନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ହୁକୁ
ପ୍ରାଣିମାତଙ୍କୁ ଆଶ୍ୟ ଦେବାଗାର ଓ ସେମାତର
ନିମ୍ନେ ଅବାର ସଂଗ୍ରହ କରିବାକି ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ବିଶେଷ ଚକ୍ରାଳର ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଗୋରୁ-
ମଳେ ମୋଶାଳା ନିହଟସ ସତରେ ଓ
ପଢ଼ିଥରେ ବହା ହୋଇ ଖର ବର୍ଣ୍ଣ ତ୍ୱର
ବରୁଥାଇପାର । ଏହି ବିପର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ
ଅମ୍ବେମାନେ ସବସାଧାରଣଙ୍କ ନିହଟରେ
ଭିଜାପାଇ ଦସ୍ତବ୍ରତ ଉପରୁତ୍ତି ଦେଇ-
ଥିଲୁ —କେହି ବ୍ୟାପି ଧରିବା ହୋଇ ମୋଶା-
ଳାରେ ଉପରୁତ୍ତି ଦେଇବେ ମୋରୁମାନଙ୍କର ଦଶା
ତୃଷ୍ଣକୁ କରିପାରିବେ । ଗୁରୁମୁଦିବ ମୂଳିଥ
ଦେଇ ସୁକରାର ତିଆର କରିବାକୁ ଅନୁଯାନ
ସାବଦଳାରଙ୍କା ବ୍ୟାପ ଦେବ । ବଦାନ୍ତ ସାଧା-
ରକ ଅମ୍ବେମାନଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ଯଥାପରୁ
ସାହାଯ୍ୟ କଲେ କରୁଣ୍ୟ ଜୀବନୁତିକ ଅଶ୍ୟ
ପାଇବେ—ଶ୍ରୀପଦଙ୍କ ପହିକା ପାଦାଶ୍ୟରେ ଉତ୍ତ
ତର ବଦାନ୍ତ ସାଧାରଣଙ୍କ ନିହଟରେ କୃପାର୍ଜନ
କରିଅଛୁ ।

ବଢ଼ିକ } ବନ୍ଧମଦ
ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପଦବୀଜ
୮୩୧୦ ସେବକେଣ୍ଠ ମୋରିଶୀ ସବୁ

ମହାଶୟ !

ଭାର୍ଯ୍ୟକାରତା ମନୁଷ୍ୟଗାର ପରିମୂଳକ ।
ମନୁଷ୍ୟ ଦୋଲି ପରଗଣିତ ହେବାକୁ ଦେବେ
ସବାରେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ବଳାୟ ଉପରି
ନିମନ୍ତେ ସବଦା ଯତ୍କବାକୁ ହେବା ଉଚିତ । ସେ
ନିଜର ବର୍ତ୍ତନ୍ୟ ଦୂଷିକାରୁ ଅକ୍ଷମ, ଯାହାର ହୃଦୟ
ସୂର ଦୃଢ଼ଗା ନାହିଁ ସେ ନୀଳିକୁ ପଣ୍ଡଠାରୁ ଧରି
ଥିବ ବୋଲିବେ ଅପରି ହେବ ପାଇଁ ।

ଅଧିକ ଉତ୍ତରରେ ଏହାର ପଶୁର ସମ୍ବନ୍ଧ
ବହୁଳ ପରିମାଣରେ ଲାଗୁ ହୁଏ । ଏଠାରେ
ଯେତେ ସେବା ସହନ୍ୟାଜମାନ ଦେଲାଗି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଉତ୍ସବ ଓ ଉତ୍ସବ ଏହା ବାହ୍ୟର ସାର୍ଥକ

ସମ୍ବାଦକ ତରିନ । ଉଲ୍ଲଙ୍ଘରେ ଯେବେ କର୍ତ୍ତା-
ବ୍ୟନିଷ୍ଠ ପରୁସ ଥାଅଟେ ଗାହାତେରେ ଅଜ
ଉଲ୍ଲଙ୍ଘର ଏ ଦୂରବସ୍ତା କୁଞ୍ଚା ଗାହୁ ।

ଦୂର ସ୍ଵର୍ଗ !! ଦୂର ଲାଭ !!

"ବାଲକାପଣ୍ଡ"

ରେମ ଉପଦେସୁ ଗାନ୍ଧି ବରଚିତ ରମ୍-
ସୁଶର ସର ଦେବେମି ୩ ସୀତାଦେବୀ କର୍ତ୍ତା
ଶକୋପଳିଷ୍ଟ ଗାନ୍ଧିଦାନ ଦାନାକିଳ
ଅବଲମ୍ବନ ଦର ନାଟବାକାରରେ ସୁଲକନ
ବିଷୟ ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇଥିଛି । ଏ ସ୍ଵର୍ଗ ସେ
ବନ୍ଧୁଜନ୍ମପଣ୍ଡିତ ଗହା ନିମ୍ନରେ କେବୋଟି
କହିର ଉଦ୍‌ବାନ୍ଧବୁ ଜଣାଇବ, ସଥା—

ଶ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ— * *
I may say that on the whole
I have been pleased with it * *

ଶ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ— * *

It is written quite of the pace
of a rising author, destined to
leave his mark in the field of
Orissa literature * *

ଶ୍ରୀ ଅଞ୍ଜନ୍ମର୍ଦ୍ଧିତ୍ତୀ— * *

ଏହାର ଅଧିକ କାଟକ ରମା କର ଉତ୍ତର
ବାରାର ଶ୍ରୀନି ସଧନ କରନ୍ତୁ ।

ବାମପ୍ରାର ସ୍ଵର୍ଗମଧ୍ୟ ରଜାରାତା ।

ଶ୍ରୀ ବନଦ୍ର ଦେବ ବଜ୍ରାଥର — * *
ଆହାର ବସା ସୁଲକନ ଓ ସରଳ ଏଣ୍ଟୁ ବଜ୍ର
ମନୋମୁଖର ହୋଇଥିଛି । ସୁର୍ଯ୍ୟ ଶୋକ ବାଲୁ-
ଶକ୍ତି ରମ୍ଭୁ ଅବଲମ୍ବନରେ ଆୟତ ସେଇ ସୁନ୍ଦର
ବାନ୍ଧବ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କରିଥିଲୁଛି ମୁଁ ଏଥି ନିମ୍ନରେ
ପରିବାଦ ଦେଇଥିଛି ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳକନ୍ତୁ ପ୍ରଦେଶ ବି, ଏଲ * *
predict that if you persevere
in your attempt, your produc-
tions will be valuable additions
to the dramatic literature of Orissa

ଶ୍ରୀ ଶେଷୁଣ୍ଠନ ରମ୍ଭୁ— * *
ଆହାର ଏହା ଲେଖା ସବାଧେନ୍ଦ୍ର ହୃଦୟପାତ୍ର
ଓ ଅଛି ପଦିତ ହୋଇଥିଛି ।

ଏହା ବ୍ୟାଙ୍ଗନ ପ୍ରଧାନ ସାହଚର ସେବକ
ବାରୁ ଏ ପଶୁରମାଦକ ସେନାପତି ଓ ବାରୁ
ବାମପାଲ ମିଶ୍ର ବି, ଏଲ ପ୍ରତ୍ଯେ ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁ ଏ
ସ୍ଵର୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବୃଦ୍ଧମୀ ପ୍ରଶଂସା ଦର ଅଭିମନ
ଦେଇଥିଲୁଛି । ସେମାନ ବନ୍ଧୁର ଥିବାରୁ ସ୍ଵାନ୍ଧ-
ଭବ ବନ୍ଧବ ଏଠାରେ ସବିଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ନ
ପାଇଲା ।

୨୦ ପୁଣ୍ୟ ବିଶ୍ଵାସ ଏହା ସ୍ଵର୍ଗର ସୁଲକ
ବାରୁ ୨୦ ଲା ମାନ । ଏ ସ୍ଵର୍ଗ ସଙ୍ଗେ
ଯେଉଁମାନେ ୨୦ ଲା ମୂଲ୍ୟର ଅଞ୍ଜନ ରଜା
ବଦ୍ୟୁମୁକ୍ତ ସରଜନ ପ୍ରଣାମ ଦବତା ସ୍ଵର୍ଗ
"ବମାଲ ମହାପାତ୍ର" କ୍ରୟ କରିବେ ପ୍ରେମକଳ୍ପ
ଅଗାମୀ ଅବସ୍ଥା ପେଟ ସବା ଉଦୟ ସ୍ଵର୍ଗ
ପାଦ ମାସୁଲ କାହିଁ ୨୦ । ୨ ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଅ.
ଯିବ । ନିମ୍ନ ସ୍ଵାକ୍ଷରକାଳିତାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

Chandra Sakhar Pany
Examiner of Accounts
Dhenkanal, Orissa

25/5/10

NOTICE.**SAVE YOUR EYE SIGHT.**

"D" shaped Eye preservers
fitted with best tinted optical flat glass
in nickel frame from Rs 5 - to Rs 8-8
with 2nd quality glass „ 3-8

PEBBLES.

Pebble spectacles in metal frame, 4-8
„ „ Best quality in nickel
from Rs 5-8 to „ 10

„ „ Rolled Gold Rs 10 to „ 15

ASTIGMATIC LENSE

prices on application

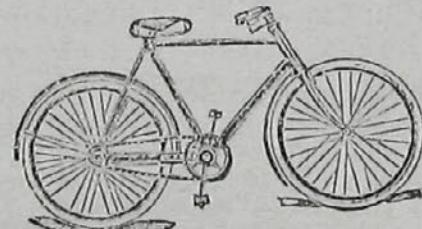
Do not use cheap spectacles

The Eye is the most delicate ORGAN
AND MUST HAVE THE BEST.

WILLIAM PIRES.

Registered optician
of the British Optical Association

OF

LONDON.**1910 PATTERN.**

Complete with tools, gas-lamp, bell.
Fitted with Continental tyre Rs 80
" " Dunlop ... „ 85
" " French Red ... „ 95
discount 5% for Cash
Credit to approved customers

— 0 —

Carriage Rubber Tyres | can new rubber
tyre carriages at 25% cheaper than
Calcutta charges and also a saving of
Rail charges.

WILLIAM PIRES.
Opposite Union Club, Mission Road,
CUTTACK.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଗାରସେବକ, ତେମା
ଏବ ବିଶ୍ଵାସୀର ତଥ ସବାଦେ ରବର ପାଇଁ
ଯାଏ ।

ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ

ମିଳନ ରେତ

ବିବର

NOTICE

Wanted a passed Civil Hos-
pital Assistant for the post of
Sub Inspector of Vaccination
and a compounder for the dis-
pensary on Rs 25 and Rs 10 per
mensem respectively with free
quarters. The Vaccination Sub
Inspector will get travelling allo-
wances at the rate admissible
by Civil Service Regulations.
The applications with testimo-
nials will be received by the un-
dersigned up to 8th September
next.

Raj Office
Baramba } Bhagawan Mahapatra
13-8-1910 Dewan

NOTICE

A large commodious house with
ample grounds (area about one acre)
called the Ghumsar Kotha belonging
at present to the Chaudhuries of
Bhingarpur and formerly partly to
the Tributary Raja of Keonjhor situated
on Revenue and rent free land
immediately on the Baradanda (i.e., the
great Jaggannath Car road at Puri)
with the temple of Jaggannath directly
in sight, will be sold by public auction
on the 6th of September next at
2 P.M. at the said house. The house
is fit for the residence of Rajas,
Ranies and other noble men and ladies
desireous of living permanently or
occasionally at Puri or for the Es-
tablishment of such charitable institu-
tions as pilgrim rest houses, anna-
chhatras, pilgrim hospitals &c. &c.
The great Rath Jatra (i.e., the Jaggan-
nath Car festival procession) passes
along the front of the house.

The house was put up to sale in
accordance with previous advertise-
ment on the 15 March last but as all
the bidders could not attend on that
date, the bids were not accepted by
the District Judge. The bid this
time will be held for 3 days continu-
ously if necessary from the 6th Sept.
1910. The District Judge is expected
to be present at Puri on the occasion.

Other particulars may be had on
application to the undersigned.

H. N. Ray,
Common Manager
28-710 } Bhingarpur Ch's. Estate
under the District. Judge
Cuttack.
Postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

ନୁହନେ ସ୍ଵପ୍ନ !! ନୁହନେ ଲାଗେ !!

"ବାଲକାପଣ୍ଡ"

ଶରମ ଉପାଦେୟ ଗାଲିଙ୍ଗ ବରଚିର ଗମ-
ସୁଶର ସର ବୈବେମର ଓ ସୀରାଦେବୀ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ଶକ୍ତୀପଣ୍ଡରେ ଗାଲିପଣ୍ଡବାଳ ଦାନାକିଳ
ଅବଲମ୍ବନ କର ନାଟବାଳାରରେ ସୁଲକନ
ବାତସବ ଲିଖିତ ହୋଇଥାଏ । ଏ ସ୍ଵପ୍ନକ ଯେ
ବନ୍ଧୁଜଳଗୁଣ୍ୟର ଗହା ନମ୍ବରେ କେବୋଟି
ପରିଷ ଉଦ୍‌ବାଗାଂଧୀ ଜଣାଇଲ, ସଥା—

ଶ୍ରୀମତ ପେକାନାଳାଧିଶ୍ଵର— * *
I may say that on the whole
I have been pleased with it **

ଶ୍ରୀମତ ମୟୁରଭାଷାଧିଶ୍ଵର— * *

It is written quite of the pace
of a rising author, destined to
leave his mark in the field of
Orissa literature **

ଶ୍ରୀମତ ଅଶ୍ଵଭୂର୍ଣ୍ଣଧିଶ୍ଵର— * *

ଏହାପରି ଅଧିକ କାଟକ ରହିଲା କର ଉତ୍ତର
ବାତସର ଶ୍ରୀମତ ପଣ୍ଡରୁ ।

ବାମପ୍ରାର ସ୍କଳମଧ୍ୟକା ରହିଲା ।

ଶ୍ରୀ କଳିବନ୍ଦ୍ର ଦେବ ବଜରୁଆର — **
ଅଧିକ ବ୍ୟାପା ସୁଲକନ ଓ ସରଳ ଏଣ୍ଟୁ ବଜା
ମନୋମୁକ୍ତର ହୋଇଥାଏ । ପୁଣ୍ୟ ଶୋକ ବାଲୁ-
ଶକ୍ତି ଶ୍ରୀ ଅବଲମ୍ବନରେ ଆୟତ ଯେଉଁ ସୁନ୍ଦର
ପାଠ୍ୟ ମୁଦ୍ରନ ବରିଅଛନ୍ତି ମୁଁ ଏଥି ନିମ୍ନେ
ପରାମାଦ ଦେଇଥାଏ ।

ଶ୍ରୀମତ କୋଥାଳକନ୍ତୁ ପ୍ରଦବକ ବି, ଏଲ * *
predict that if you persevere
in your attempt, your produc-
tions will be valuable additions
to the dramatic literature of Orissa

ଶ୍ରୀମତ ଶଶିରୂପଙ୍କ ଶ୍ରୀ— * *

ଅଧିକ ଏହା ଲେଖା ସମାଧେନ୍ଦ୍ର ହୃଦୟପାତ୍ର
ଓ ଅତି ପଢିବି ହୋଇଥାଏ ।

ଏହା ବାଣିଜ ପ୍ରକାନ ସାହଚର ସେବକ
ବାରୁ ଝାପାରମୋହନ ସେନାପତି ଓ ବାରୁ
ବାମପାଳ ମିଶ୍ର ବି, ଏଲ ପ୍ରକଳ୍ପ ବନ୍ଧୁ କଣ୍ଠି ଏ
ସ୍ଵପ୍ନକ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବୃଦ୍ଧମୀ ପ୍ରଶଂସା ଦିଇ ଅଭିମନ
ଦେଇଥାଏନ୍ତି । ସେମାନ ବନ୍ଧୁକ ସ୍ଵାକ୍ଷର
ବିବରଣ୍ୟ ଏଠାରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ ନ
ପାଇଲା ।

୨୦ ପୁଷ୍ପା ବିଶ୍ଵାସ ଏହା ସ୍ଵପ୍ନର ସୁଲକ
ମୁଁ ୨୦ ଲା ମାଟି । ଏ ସ୍ଵପ୍ନକ ସଙ୍ଗ
ସେତୁମାନେ ୨୦ ଲା ମୁଲର ଅଟାନ ରଙ୍ଗ
ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରଜନ ପ୍ରଣାଳୀ ବହିରା ସ୍ଵପ୍ନକ
"ବିମାନ ମହାପାତ୍ର" କ୍ରୟ କରିବେ ସେମନକୁ
ଆମାର ଅପ୍ରକ୍ଷେପ ସୁବା ଉଦୟ ସ୍ଵପ୍ନକ
ପାଦ ମାସୁଲ କାହିଁ ଚାହିଁ । ୨ ମୁଲରେ ଦିଆ
ଯାଇ । ନମ୍ବୁ ସ୍ଵାକ୍ଷରକାପକଠାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

Chandra Sakhar Pany
Examiner of Accounts
Dhenkanal, Orissa

25/5/10

NOTICE.**SAVE YOUR EYE SIGHT.**

"D" shaped Eye preservers
fitted with best tinted optical flat glass
in nickel frame from Rs 5 - to Rs 8-8
" " " with 2nd quality glass .. 3-8

PEBBLES.

Pebble spectacles in metal frame,, 4-8
" " Best quality in nickel
from Rs 5-8 to .. 10
" " Rolled Gold Rs 10 to .. 15

ASTIGMATIC LENSE

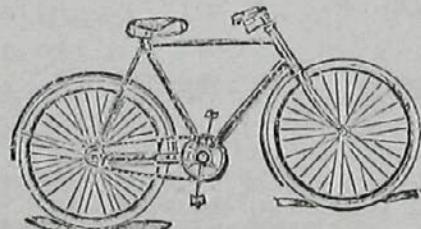
prices on application

Do not use cheap spectacles
The Eye is the most delicate ORGAN
AND MUST HAVE THE BEST.

WILLIAM PIRES.

Registered optician
of the British Optical Association

OF

LONDON.**1910 PATTERN.**

Complete with tools, gas-lamp, bell,
Fitted with Continental tyre Rs 80
" " Dunlop ... 85
" " French Red ... 95
discount 5% for Cash
Credit to approved customers

— 0 —

Carriage Rubber Tyres | can new rubber
tyre carriages at 25% cheaper than
Calcutta charges and also a saving of
Rail charges.

WILLIAM PIRES.
Opposite Union Club, Mission Road,
CUTTACK.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଗାରସେବକ, ଡାମ୍ପ
ଏବଂ ବିଶ୍ଵାସୀର ତଥ ସକାରେ ରବର ପାଣ୍ୟ
ଯାଏ ।

ଉତ୍ତରପଞ୍ଜାବ

ମିଶନ ରେଜି

ବିକାଳ

NOTICE

Wanted a passed Civil Hos-
pital Assistant for the post of
Sub Inspector of Vaccination
and a compounder for the dis-
pensary on Rs 25 and Rs 10 per
mensem respectively with free
quarters. The Vaccination Sub
Inspector will get travelling allo-
wances at the rate admissible
by Civil Service Regulations.
The applications with testimo-
nials will be received by the un-
dersigned up to 8th September
next.

Raj Office
Baramba } Bhagawan Mahapatra
13-8-1910 } Dewan

NOTICE

A large commodious house with
ample grounds (area about one acre)
called the Ghumsar Kotha belonging
at present to the Chaudhuries of
Bhingarpur and formerly partly to
the Tributary Raja of Keonjhor situated
on Revenue and rent free land
immediately on the Baradanda (i.e. the
great Jaggannath Car road at Puri)
with the temple of Jaggannath directly
in sight, will be sold by public auction
on the 6th of September next at
2 P.M. at the said house. The house
is fit for the residence of Rajas,
Ranies and other noble men and ladies
desireous of living permanently or
occasionally at Puri or for the Es-
tablishment of such charitable institu-
tions as pilgrim rest houses, anna-
chhatras, pilgrim hospitals &c. &c.
The great Rath Jatra (i.e. the Jaggan-
nath Car festival procession) passes
along the front of the house.

The house was put up to sale in
accordance with previous advertise-
ment on the 15 March last but as all
the bidders could not attend on that
date, the bids were not accepted by
the District Judge. The bid this
time will be held for 3 days continu-
ously if necessary from the 6th Sept.
1910. The District Judge is expected
to be present at Puri on the occasion.

Other particulars may be had on
application to the undersigned.

H. N. Ray,
Common Manager
28-710 } Bhingarpur Ch's. Estate
under the District. Judge
Cuttack.
Postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

NOTICE.

Is hereby given that a public meeting will be held at 4-30 p.m. in the office of the Commissioner of the Orissa Division, on Friday the 26th August, 1910, to form a local Committee for the furtherance of the scheme for a Provincial Memorial of His late Most Gracious Majesty King Edward VII, Emperor of India. L. Birley Esq., I. C. S., the Collector of Cuttack, will preside in the unavoidable absence of the Commissioner, in attendance on His Honour the Lieutenant Governor.

All are invited to attend.

Cuttack, | DAYANIDHI DAS,
16-8-10 } Personal Assistant to
Commissioner.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରାମାଣିକ ଉଚ୍ଚାରଣ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ବଣୀୟ ସୁରତବାସୀ ସୁବଳ ଅବଶ୍ୟକ । ଭଲ ବେଳନ ଦିଅସିବ, ଧର ଏବଂ ରୁକ୍ଷିମାଳ ଲେବନ୍ଦର ଦବାହରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ ଆଶା ଅଛି । ବଲିକରା ଟାମଣ୍ଡେସ୍ କଥାମାଲିମିରେତର ଫ୍ରେଡିକ ସୁହର୍ଦ୍ଦୀରୁ ପ୍ରେସ୍ ନବରେ ଅବେଦନ କରିବାର ଦେବ । କ ୨୦ ମର ଉଦ୍ଦର୍ଭ ପ୍ରିଣ୍ଟ ବଲିବର

ଭକ୍ତି ଦୀପିକା ।

Record of Rights in Revenue Court.

II.

As we have noticed before, we fail to understand why the production of the Khewat and the Khatian is insisted on in all cases and what advantage either the Court or the parties will derive by it. We are informed that the total number of rent suits instituted in Cuttack annually vary from six to seven thousand. A very large proportion of these cases are decided ex parte. We think the production of the Khatian in cases where there is no contest at all is unnecessary and ought not to be insisted upon. The Court should scrutinise the service of summons on the tenant defendant and if it is satisfied that there is no reason to suspect due service of the summons and the tenant does not come forward to oppose the claim of the landlord, the decree ought to be passed without further ado.

We will now consider the effect of this order on the parties. A landlord suing for the entire rent due to

him will have no difficulty in producing the Khatian which he obtained after the last settlement. Nor will there be any difficulty in a case where the joint landlords sue together through a common agent. But where co-sharer landlord who has obtained only an unauthenticated copy of the Khatian from his co-sharer, and who collects and sues for his share of rent separately comes to court, he will have to obtain certified copies of the Khatian in each case. The question now arises—who is to be made liable for this additional cost. If it is intended that the copy will merely be produced for the inspection of court and immediately returned without being kept on the record as an exhibit, the cost will have to be borne by the landlord. The landlords in Orissa are, with few exceptions, indulgent towards their tenants. They are most reluctant to harass their tenants by suits and the intervention of court is sought only in such cases where the tenant is recusant, where he has abandoned his holding or let out or transferred it to a third party without the consent of his landlord. The reluctance of the landlord is due also to some extent to the fact that he cannot receive all the costs incidental to litigation. This additional irrecoverable cost will stand in the way of his realizing bad arrears. Almost every landlord in Orissa, big or small, is overburdened with a heavy list of arrears each year, due to drought, inundation and other calamities over which he has no control and his distress is keen when he is at his wit's end to save his estate from the hammer. The levy of the additional irrecoverable cost will certainly add to his distress and increase his burden. If it is, on the other hand, intended that the cost of obtaining the copy will be included as a part of the cost of the suit payable by the defendant, it will only lead to tenant's ruination. A tenant who, owing to unforeseen calamities mentioned above, or owing to poverty or want of thrift, has been unable to pay off his dues to his landlord and allowed a heavy arrear to accumulate against him, it can very well be imagined how this additional cost will weigh upon him. The ordinary cost of suit is already too much for him and he throws himself upon his landlord's mercy for the remission of interest or penalty decreed against him. The landlords who grant this concession will be unable to show it in future if they have to pay this additional cost out of their own pocket. The interest of the tenant, which Government is so anxious to protect, will thus be seriously affected by the enforcement of this order. The order, while not helping the court in the better administration of justice, will, as has been pointed out above, add to the difficulties and miseries of both the parties. We therefore earnestly

draw the attention of the Government to this notice and from whatever source it may have emanated, we hope, the Government with such a considerate Lieutenant Governor as Sir Edward Baker at its head, will take it seriously into consideration, and after duly weighing the advantages and disadvantages pass such orders as may relieve the parties from additional burden.

JAJPUR NEWS—Lately a petition signed by some 700 or 800 rate payers of the Jajpur Municipality was submitted to the District Magistrate at head-quarters moving him to interfere against the arbitrary action of the Municipal authorities of Jajpur bringing into immediate operation in the face of and in contravention of the authority of a clear provision of the land (Sec. 88 of the Municipal Act III of 1884) a revised assessment enhancing their existing rates without due enquiry and with a good deal of other irregularities; and as the District Magistrate happened to be out here on tour, the petitioners collected in large numbers to represent their case personally to him. Strange to say, this upset the equanimity of the S. D. O. Chairman so much that he uttered in the presence of many gentlemen —(we omit the words for the sake of decency).

ଏହାକି ଭରଣ ଓ ଶୈଖ ପ୍ରଗତିରେ କୋପାଳ ବନନୁଗ୍ରା ସ୍ଵଦତ ମୌଜାରେ ରା ଦଶ୍ତା ହେବାର କ ୧୦ ମର ଶାଖାନା ମାଣ ରମ ବଢାଇବାକାରଣ ସରବାତ ବ୍ୟସରେ ୧୯ ଏବର ଜମି ଖର୍ବ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେବାରେ ବଙ୍ଗ ମର୍ମିମୟ ହର୍ବର ବିଶ୍ଵାପନ ଗତ ବଲିବରା ଗଜେରରେ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ଶନିବାର ବଙ୍ଗମ୍ବୁ ବ୍ୟସରୁ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ଯେଉଁ ଅଧିବେଶନ ଦେବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ବାହା ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ ବାରଣ୍ୟମୋଗେ ତତତ ମାସ ତାଙ୍କ ରଖେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବକ୍ତବ୍ୟ ଦେଇ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ରବର ବନବାର ବଜା ମହୋଦୟ ବିଲାର ଯିବାଦେଇ ଅର୍ଥବାଳ ହୃଦୀ କେନ୍ଦ୍ରୀୟର ମାତ୍ର ଉତ୍ସମଧରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ ଶୋମବାର ଏ ବନବକୁ ପ୍ରତ୍ୟାମନ ହୋଇଥିବାରୁ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇପାରେ ।

ଗତ କ ୨ ରାତରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ରାଦିରେ କୁଳରେ ପେଲେମ ରେମରେ କ ୧୦ ମର ହୋଇଥିଲ ଯେ କହିମଧରେ ଲମ୍ବେଇରେ କ ୩୦ ସମାଜେଶ୍ଵର ଅଧିକ ଓ କହି ଗଲେ ସୁରକ୍ଷାପଦେଶରେ କ ୮୮ ଓ କଙ୍କରେ କ ୧୬ ମୁନ୍ଦ ହୋଇଥିଲ । ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ପୂର୍ବ ସପ୍ରାଦିତାରୁ ଅଧିକ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଭାରା ଦେବାକୁର

ଏହା ସ୍ପ୍ରାଦର ମୋଟ ମୁଣ୍ଡ ୨୦୭ ସଙ୍ଗେ ଏ
ସ୍ପ୍ରାଦର ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ ସମାକ ହୋଇଥିଲା ।

ଗତ ତା ୧୯ ରୁଗରେ ଶେଷଦେବୀ ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ବିମ୍ବିଲ, ଦର୍ଶିଣ, ବୁଜବର, ବଳୁପୁରାନା, ମଞ୍ଜୁଶ୍ଵର, କାଏଦବିରାଦ, ବଙ୍ଗ, କୃତ୍ତା ପ୍ରଭୁରେ ଭାବ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଓ ଚର୍ମମଧ୍ୟରେ କୃତ୍ତା ଓ ଶୂନ୍ୟ ବଙ୍ଗରେ ବର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକ ଥିଲା । ଦେବତା ସ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ମଧ୍ୟ ଭାବ-ଭରତ ପୁରୀଶଳ, ପଞ୍ଚାବର ଦଶଶାଙ୍କ ଏବଂ ଦେବତାଙ୍କାର ପ୍ରଭାବର ଅନ୍ୟବୌଣ୍ୟ ଅଂଶରେ ବର୍ଣ୍ଣ ବାଜର ମୋଟ ଦୃଷ୍ଟି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଦର ୧୦ ର ଅଧିକ ଥିଲା ।

ନାଶ କିମ୍ବେ ସେ ସମସ୍ତ ଉକ୍ତି ସନ ୧୯୦୪
 ସାଲ ମଧ୍ୟ ମାସ ତା ୨୨ ରଜ ନ ୩୫୯୮ ମର
 ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ତେଣୁ ଉପିଷତରଙ୍ଗ ନିବ
 ଟକୁ ପଠାଇବ ସେ ସମସ୍ତରେ ତେଣୁ ବିମିଳନ-
 ରଙ୍ଗର ସମସ୍ତ କ୍ଷମତା ସମଲଘୁର ଜଳ ସଦର
 ସହଚରିତକ ଭାରତୀୟ ଏକଷ୍ଟା ଅଣିଷ୍ଟା ବିମିଳନ
 ବାରୁ ମନୁଥଚାର୍ଚ ସେନଙ୍କୁ ବଜ୍ରୀୟ
 ଲେପନ୍ୟ ମହିତିର ଦେବାମା ହାର୍ଯ୍ୟବିଦ୍ୱାର
 ଖା ୨୦ ସ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରଥାନ କରେ । ଏଥର
 ବିଜ୍ଞାନ ଗତ କଲିବିଦା ମଜେଟରେ ବାହାର
 ଅଛି ।

ବଜ୍ରବାବ ମାତ୍ରବର ଲେଖନସମବ୍ୟୁଳ
ଗାହାବର ପ୍ରାଇବେଚ ସେକେଣ୍ଟେ ଏତଙ୍କ
ଏହ ପ୍ରଧାନ ସେକେଣ୍ଟେ ସହିତ ଅସ୍ତ୍ରା ବନ୍ଦ-
ବାର ଗା ୨୯ ରାଶ ବନ୍ଦରେ ବଲକଗାରୁ
ସାଥି ବରି ଗା ୨୦୨ ରାଶ ସହାଲେ ସମଲଘରରେ
ପଢ଼ୁଥିବେ । ଗା ୨୩ ରାଶ ବନ୍ଦରେ ପୋଠାରୁ
ପ୍ରମୁଖ ବରି ଦୂରଧବାର ସହାଲ ଏ ଟାଙ୍କ୍ ୨ ଟିନି-
ଟରେ ବାଲେସରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ
ଗା ୨୭ ରାଶ ଶୁଭବାର ବନ୍ଦ ଏ ୧୦ ଆରେ
ସାଥି ବରି ଶକିବାର ସହାଲ ଏ ୨୫ ଟି,
ଦେଲେ ଦାବତାରେ ପଢ଼ୁଥିବେ । ସମସ୍ତ ଦୁମଣ
ଆସ ରେଲଗାତିରେ ହେବ ।

ଏହି ଅପ୍ରକୃତି ମାତ୍ର ତା ୨୭ ଉଚ୍ଚ ଅଧିକତା
ଏ ଶାକ-ମିଳିତ ସମୟେ ଡେଲିଶାବ୍ଦିଗର କମ୍ପି-
ଯକର ସାହେବଙ୍କ ବିତେଷ୍ଟରେ ସୁର୍ଣ୍ଣୀୟ ଭାବରେ
ସମ୍ମାନ ଏତିବାର୍ତ୍ତ ଗମନର ପ୍ରାଦେଶିକ ସ୍ଥୁର-
ଭାବୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରାନ୍ତି ବଢ଼ିଛି ଗଠନାର୍ଥ
ମୋହିତ ଏଇ ଦେବ । ଅସ୍ତ୍ରି ବିଦ୍ୟୁତର
ଆଦେବ ଗମ୍ଭୀରେ ଯାତ୍ରିବାରୁ କଟକ ବିନ୍ଦେ-
ତର ଶ୍ରୀମତୀ ବରଲି ସାହେବ ସମ୍ମାନକର କାର୍ଯ୍ୟ

ନିବାଦ କରିବେ । ସ ବାମାଧାରଙ୍କୁ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାତାରଙ୍ଗ ଅଣିଷ୍ଟ ବିଶିଷ୍ଟ ବାରୁ
ଦୟାନିଧି ବାସଙ୍କ ଅନୁଭେଦମରେ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରୁଥିଲୁ । ଲଂଘନ ବିଜ୍ଞାପନ ସ୍ଥାବନ୍ତରେ
ପ୍ରତିଶ୍ରିତ ଦେଇ ।

- * * -

ଗତ କଲ୍ପନା ମାସରେ ହୋଇଥିବା ବଳିବଳା
ଦିଏବିଦ୍ୟାଳୟର ବି, ଏଲ, ପଶୁଧାର ଫଳ
ବାହାର ଅଛି । ପ୍ରଥମ ବିଭାଗରେ ଲଜ୍ଜିନାବ.
ଦେଖି ଲ ବଳେଜର ଅସିରାଜଙ୍ଗ ଗୁର୍ଜିରୀ ସବ-
ପ୍ରଥମ ଏବଂ ରିଷନ ବଳେଜର ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ରପେନ
ଗୁପ୍ତ ଯୁ ହୋଇଥିଲା । ଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ଆହୁ
ଦୋହ ନାହିଁ । ଯୁ ବିଭାଗରେ ଜ ୧୩୭ ଶା
ପାବ ବରାଥିଲାନ୍ତି ସେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ମେଟ୍ରିପଲିଟନ ଇନ୍ଡ୍ରାଜୁଠର ମୌରହର ବୟସ
ପ୍ରଥମ । ହୋଇଥିଲା । ସବସୁଦ୍ଧା ଜ ୧୩୯ ଶା
ଇତ୍ତାଣୀ ହୋଇଥିଲା । ଏଠା ରେବନମ୍ବ
କଲେ ଜରେ ବି, ଏଲ, ଶ୍ରେଣୀ କ ଥୁବାହେବୁ
ବାହାରେ ନାମ ନାହିଁ ।

ବଲିବଳା ବିଦ୍ୟାକଳୟ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇ
ଅଛିନ୍ତି କି କୋ ବଲେବୁଣ୍ଡ ଏହି ସକାଶେ
ବିଦ୍ୟାକଳୟର ସନ ୧୯୧୦ ସାଲର ଡିଜାଇନ୍
ପତ୍ରଶୋଭାର୍ଥୀ ଉପାଧିଧାରୀ ବାହୁବେ ସେ ସେ-
ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କି ନ ଏ ଶିଷ୍ଟାକଳିଷ ତେପୁଣୀ
କଲେଜର ଦେବେ । ସେଉଁମାନେ ଏହି ମାର୍ଗ
ମାସର ବ, ଏ, ଓ ବ, ଏସି, ପତ୍ରଶାରେ ଅଚ-
ରରେ ପାଇ ବରାହାଙ୍କୁ ଏବି ଯେଉଁମାନେ
ସନ ୧୯୧୫ ସାଲର ଏମ, ଏ, ପତ୍ରଶା ପାଇ
ବରାହାଙ୍କୁ ବେବଳ ସେହିମାନେ ଏହି ମାର୍ଗ
ଆସନ୍ତା ବା ୧୯ ଉପରେ ଅବେଳାର ବରନେ ।

କୁଣ୍ଡ ମିଶାଇ ମାଛରେ ଶୁଣୁଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦଳ-
ପ୍ରାୟ ଲୋକରେ କୁଣ୍ଡ ମିଶାଇ ପନିର ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦରବା ପାଞ୍ଚାତ୍ୟ ଖଣ୍ଡରେ ବିଶେଷ ପ୍ରତିକରିତ
ଏବ ସେ ଅଧିକର ଲୋକେ ଏଠା ପୁରୁଣ,
ଶୁଣୁଥ ପ୍ରାୟ ପୁରୁଣ ପନିରକୁ ବିଶେଷ ଅଦର
ଦରନ୍ତି । ସୁନ୍ଦରିଙ୍ଗ ଦେଶର ଏହି ପହିତାରେ
ବିଶେଷର ପୁରୁଣ ପନିର ମିଳିବାର ଲୋକା-
ଥିଲୁ ଏବ ତାହା ଅଗ୍ରବ ଉପାଦେୟ ବୋଲି
ଲୋକେ ଧୂପର ହୋଇ ନିଅନ୍ତି । ଶୁଣୁଥ ନ
ଆଇଲା ଲୋକରୁ ଶୁଣୁଥ ମେମନ୍ତ ମନାବ
ମେମନ୍ତ ପନିର ମଧ୍ୟ ମନ ଦରେ ଏମନ୍ତ ବ
ପନିର ବାକ୍ସ ଗୋଟିଏ ଘରେ ଖୋଲା ହୋଇ-
ଥିଲେ ସେ ଅଧିକରେ ରହିବା ରତ୍ନିକ ମାତ୍ର
ଯେଉଁ ମାତ୍ର ଆଥାନ୍ତ ବାକ୍ସ ସେ ମନ ବଜ
ରମଣୀୟ । ଏହି ସଂକଳନରେ ପନିରରେ ଶୋଇ

ଦୋଷରୀମାତ୍ରାଏ ରଥାପି ଗାହା ଶୋଗଢ଼ି
ଦେବାର ଦୁଃଖ କଥିବାର ଦେଖା ଯାଉଥିବୁ
କିନ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧି ଲୋଭଃ ।

ଶରୀ ସମଜାୟ ଗତ ବର୍ଷର କାର୍ତ୍ତିକ ଉପୋକୁ
ରେ ଦେଖାଯାଏ ସେ ଶବ୍ଦ ଦୂର୍ମୁଖ ହେବାକେବୁ
ସେମନ୍ତ ଅଳ୍ପାଳା ବ୍ୟକସାୟର କାଳ ହୋଇ-
ଥିଲା ମେମନ୍ତ ଶରୀରେସୁକା ପାର୍ଶ୍ଵ କରବା
ଲୋକଙ୍କ କଣ୍ଠ ଉତ୍ସବମ । ଗତ ବର୍ଷ ଶରୀରେ
କ ୧୯୦୭୦୨ ଏ ତାର୍ପି ବରୁଥିଲେ ଏବଂ ଗାଢା
ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ମେହିସବ୍ୟାପକ ଏକ ଦଳାର ଅର୍ଥାତ୍
ଶବଦକ୍ତା ୧୫ ଉତ୍ସବମ । ତାର୍ପି କରୁଥିବା
ମେହିସମ୍ବନ୍ଧରେ ୮୮୮୮୫ ପୁରୁଷଙ୍କ ୪୭୪୩୭
ଫୀଲେବ ଅର୍ଦ୍ଦୀ, ଅବଶିଷ୍ଟ କ ୧୦ ର୍ଷ ବୟସର
ଉତ୍ସବ ପିଲା ଅଟର୍ଟ । ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପରୋ ମୃଦୁର
ଅନୁଭାବ କମ ଥିବା ସନ୍ତୋଷକଳକ । ଦେଖିଛନ୍ତି
ପ୍ରଶାଲିରେ ପୂର୍ବଠାରୁ ଅଧିକ ସାବଧାନତାପରିଚାର
ତାର୍ପି ହେଉଥିଲେଦେବେ ପର୍ବିରେ ଅନେକ
ଉତ୍ସବ ହେବାର କାଣ୍ଡାଳୁ ଏବଂ ଗବନ୍ତ
ଉର୍ମିରମାଳେ ମେହିସୁ ହେବାର ଦେବାରେ
ସକତା ନିୟମିତ ଅର୍ଦ୍ଦୀ ।

ବିଜ୍ଞାପନେଶ ବେବଲ୍ୟମୋର୍ ।
ଗା ୧୦ ଉଚ୍ଚର କଲ୍ପନା କଲେଟରେ ବିଜ୍ଞାପନ
ଦେଇଥିଲୁ ବ ସମ୍ବଲପୁର ଜଳ ଛାଡ଼ା ଓପାଣ
ବିରାମର କମିଶାଖା ସମୂହର ମାରସ୍ତକାଣ ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତ ପ୍ରତି ଏ ଗାରିଗରେ ଦାଖଲ କରିବାର
ଦେବ ସଥାଃ—

ସାମୟିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ମାହାର ସଦରଜମୀ
ଟ ୧୦ଲୋକ ଅଧିକ ନ ଦେଇବେ ଏହି ବିପ୍ରରେ
ତାଙ୍କ ରୂପ ବବନ୍ଦରେ

ଏକଳ ୯ ୧୦୯ ୫ ଟ ୨୦୯୩୩ ମଧ୍ୟରେ
୧୦୨୧୮ ଟ ବା ୨୮ ରିଲ ଅପ୍ରେର ୫
୨୦୧୫ ଟ ବା ୮ ରିଲ ଉଚ୍ଚମ୍ଭର

ଏହଳି ୮ ୫୦୯ ରୁ ୨୧୦୯ ଯାଏ ୮୦।
ତା ୮୮ ରୁଷ ଅପ୍ରେର ଓ ୮୦ ଏ ତା ୮୮ ରୁଷ
କବିମର

ଏହା ଟ ୧୦୦ ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଟ ୦୯
ଦେଖାଏ ଉପରଲିଖିତ ଦୂର ଗାଁରସରେ
ଚିରସ୍ଥାନୀ ବନୋବଟି ମାହାର ଟ ୦୫
ଗ ଟ ରଖ ଅପ୍ରେର ଏବଂ ଟ ୦.୩୮ ଗାଁରଖ
ଦେଖନ୍ତି

ପରଦୟର କଲ ଅନୁଗ୍ରତ ପେଉଗାଲ-
ଗାମରେ ଗଚ ଶ୍ରାବନମାସ ଦ ୧୯ ତ ମୋହିବ
କବଳେ ଦୋଷ ତାୟିମାକେ କବିତି ବୋଲ
କରି, ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ବିଷ୍ଵରରେ ପ୍ରିବ କୃତ୍ତବ୍ୟେ
କରୁ ଅରଦଳ ପଞ୍ଜାବ ପ୍ରାମର ଅନେକ ତାୟି

ଉପର୍ଯୁକ୍ତ ସମ୍ବାଦ ଗ୍ରହଣ କରେ । ସେହି ମାତ୍ରା
ଗା ୧୫ ରାଶରେ କଲିବାର ଉପର୍ଯୁକ୍ତ
କେନ୍ଦ୍ରରେ ଅସ୍ତ୍ର ବଳପତ୍ର ଦେ ଥିଲା, ସି,
ଏବଂ ମହୋଦୟ ଅଧିକା ସମସତ୍ତବ କ୍ଷାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁ-
ତିତିର କର ଉପବାଦ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନ୍ତି । ଏ
ମହୋଦୟକ କୁଳସବେହତ ଅସ୍ତ୍ର ପଣିବୁଝିବା
ଯୋଗାର ମହାଗୟ ଉପର୍ଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିର
କରନ୍ତିରେ । ସେହି ମାତ୍ରା ଗା ୮୮ ରାଶରେ
ବାଣେଶ୍ଵରଠାରେ ଯେଉଁ ଉପର୍ଯୁକ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର
ହୋଦିଥିଲା ବହୁମାତ୍ର ଜଣ ଏ କାମପୁଣ୍ୟ ଉପର୍ଯୁକ୍ତ
ପ୍ରବଳ କରେ । ବଞ୍ଚିଭାବ ବାକାପ୍ରାକରେ ଉପ-
କାମକ କେନ୍ଦ୍ର କର ତାମ୍ରମାକେ ଉପବାଦଗ୍ରହଣ
ପୂର୍ବକ ବର୍ଣ୍ଣାକ୍ଷମ କ୍ରଦଣରେ ପାଷାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା
ଛାନ୍ତା ଦରିବା ଅନ୍ତର ଅନନ୍ତର ବିଷୟ ।

ରେଳମାତ୍ର ଚକ୍ରଥିରୀ ସମସ୍ତରେ ଦେଇ
ଶୁଣି ଏ ଧୟକର ଡକାଏଇ ଓ ଝୁଲୁ ହୋଇ
ସାନ୍ତ୍ୟବାରୁ ଗତଃପରିମେଷ କି ଉତ୍ସାହ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏ ବାହା ମାନ୍ୟବର ତୁପେଦୁବାଥ
କ୍ଷେ ମହାଶୟ ବଡ଼ଲଟଙ୍କର ସର୍ବରେ ପ୍ରତି ବରତ୍ରେ
ମାନ୍ୟବର ବାରମା ସାହେବ ମହାଶୟ
ଉଦ୍ଧର ବରେ ଯେ ଏ ବିଷୟରେ ମବଣ୍ମେଷ
ଶ୍ରୀ ତିର୍ଯ୍ୟକ ଅଛନ୍ତି । ଚକ୍ରା ରେଳମାତ୍ରର
ଦସ୍ତଖାଲିକାରର ଲ୍ଲେବିଟୀ ଏ ସମସ୍ତା ଅଟେ ।
ସମସ୍ତ ପୁଞ୍ଜରେ ଏଥର ଅନୋକନ ଲାଗିଥିବୁ
ମହି ଉଠିର ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିକାର ଏହାଙ୍କୁ ସ୍ଥିର
କରାଇ ପାରିବାହିଁ । ଶ୍ରୀମାନ୍କବ ଗାତ୍ରକେ ପୂର୍ବ-
କବ ମାତ୍ରର ସଙ୍କର ବରିଲେ ଏହି ଦତ୍ତରେ
ରକ୍ଷାର ଦ୍ୱାରୀ କେବେଷୁଦ୍ଧା ଅବ୍ୟ ଦତ୍ତରେ
ସେଇ ଡକାଏଇକୁ ପ୍ରବେଶର ସୁଦିଖା ଦିଆଯାଇ
ଗରେ । ତଥାପି ମବଣ୍ମେଷ ଯେତେବୁର
ପାରନ୍ତି ଏହା ଦମନ ଦହନାବିଷୟରେ ପେଣ୍ଟିର
ଅଛନ୍ତି ଏହି ଲୋବେ ବହିରେ ଆମ୍ବୁ ରହି-
ପାରନ୍ତି ।

ସରକାରୀ ହରୁ ପଶ୍ଚିମହଳର ବର୍ଷାତାଳିର
ଦିନ୍ବୟ ପୂର୍ବାବସ ଏହି ମର୍ମରେ ବାହାରଅଛି କି
ସାଧାରଣ ଅବଗ୍ରା ଅନିଷ୍ଟ ସ୍ଥବାର ଦେଖାଇ-
ଲେବେ ଗଲିଠ ମାସ ଓ ଅମାମୀ ସିରମୂର
ମାସରେ ଦୃଷ୍ଟିର ଅସ୍ତବ ଲ ଦେବାର ଲୋକ-
ଅଛି । ଅଭବ ସାଇରର ବର୍ଷା ସ୍ଥୋତ୍ର ଦୂରଳ
ରହିବ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ହଜାରେ ପ୍ରରେ
ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ । ସବ୍ରମାତରରେ ଅସ୍ତବ ବରତ
ପଡ଼ୁନ ସ୍ଥବାରୁ ଉତ୍ତର ପଞ୍ଚମାଶଳର ବର୍ଷାରେ
ମଧ୍ୟ ଦିନୁବ ଦେବାର ଜଣାଯାଏ । ବଜୋଧୀ-
ଗରର ଦୃଷ୍ଟି ସ୍ଥୋତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦୂରଳକ୍ଷିତ, ଗଥାତି
ବଜ୍ରଦେଶରେ ଦୃଷ୍ଟିର ଅସ୍ତବ ଦେବ କାହିଁ ।

ଏଥରୁ ପଛବର୍ଷା ପଞ୍ଚ ନିରାପ ଦେବାର କାରଣ
ଓ ଥିଲେହେଲେ କର୍ତ୍ତମାତର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ମନ
ମାରସ ପଡ଼ିଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରତିକ ପାଳାଗ୍ରାନ୍ଧରୁ
ବଜ୍ରାଶୋମେ ପଥର ଦାନିଦେବାର ସେମନ୍ତ
ସମ୍ମାନ ଅସୁଅଛି ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ବଜ୍ରା
ଓ ଅଭିଷ୍ଟିଯୋଗେ ପଥର କଷ୍ଟ ଦୋଷିଥିଲା
ବଥଳି ଧାନ ସେମନ୍ତ ଅଶାପ୍ରଦ ହୋଇଥିଲା
ପ୍ରଥମେ କେବେବ ଦଳ ବର୍ଷା ଶୁଦ୍ଧାର ଅବ
ରୂପାରୁ ମାରଦେଲା ଏକ ପଛବାଗ୍ରୁ ପଛବର୍ଷା
ସାରଦେଲା । ବାଲେଇର ଅଛଳରୁ ଦୃଷ୍ଟି
ଅଗ୍ରବେ ପଥର କଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ
ମେହା ।

ଅମୃତାନନ୍ଦ ଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କ ମହୋଦୟକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ମଧେ ବଜଳାର ନେଗାମାକେ ଚଢ଼ିବମ ସା
ତା ୨ ରଖି ବର୍ଣ୍ଣନ ପଦ ପାଲକ ପରିବା ଏବଂ
ବର୍ଷାଧା ଅବଶର ହୋଇ ସମୁଦ୍ରରେତ୍ତି ଆ କିମ୍ବା
ନିର ହୋଇଥିବୁ । ମାତ୍ରର ମହୋଦୟ ଅଛି ଏବଂ
ବାର୍ଯ୍ୟବଳୀକାର ଲୋକଙ୍କର କୃତିକା ଏ କିମ୍ବା
ହେଉଥିଲୁ ଏବଂ ତାଙ୍କଙ୍କର ସାଥୀ ଅଛି ପ୍ରାୟ
ଦେଶର ବେଗାମାତେ ରହି ପାରୁଅଛନ୍ତି ସମ୍ରାଟ
ବିଷୟ । ବର୍ଣ୍ଣନ ଘୋଷଣାର ଅଛି ପ୍ରସ୍ତୁତିକାମ୍ପ
କ ଥିବାର ଲୋକେ ରହି ଥିଲୁ ହେଲେ ଏବଂ ବେଳେ
ଏ ମବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା ଅଦେଶ ପ୍ରକରହାଏ ଗହିର
ସହାୟ ଦିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶର ଲୋକେ
ସ୍ଵଦେଶ ଉଦ୍‌ଦିତ ନିମିତ୍ତ ସ୍ଵଦେଶୀ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଉପରେ
ଦରବାରେ ବ୍ରତ ଦେଲେ ଏବଂ ମବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
ସୁନୟମରେ ଗାହା ଚଳାଇ ନେଲେ ସବୁ ଥକୁଥୁ
ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ରେ ଗାହା ଚଳାଇ ନେଲେ ସବୁ ଥକୁଥୁ
ଦେଶୀୟ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଉପରେ ଓ ବ୍ୟବହାର ରହି
ଦରବାର ଦେବେ କାହା ମଗୋବାଦିରେ ଦୃଢ଼
ନିଷ୍ଠାପୁରୁଷ ସେ ନିଯମ ପାଲବା ଏବାକୁ ଉତ୍ତରାତ୍ମକ
ମାତ୍ର ବାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ଯେ କ ୨ ଏବଂ
ଦେଲୁ ସେଇମାକେ କାଳୀମାରା ଓ ମଜାକଳ
କାମରେ ନିଯମ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାକଳ ଦାଖି

କେଣିବ ଆଜି ଯେଉଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି ବା
ଦେଶମାନେ ସର୍ବ ସଂନିଧିରେ ନିୟମ କରଇ
ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧ ଅଳାୟାସରେ ଶୁଭ ଦିଅ
ଯାଇ ପାଇବା ବିଦେଶୀୟ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାରରୁ
ଦିଇବ ହୋଇ ଲାଭାନ୍ତି । ଏମନ୍ତ ସ୍ଵଳ୍ପ ପୁଣ୍ୟ
ନିୟମ କରି ଗାନ୍ଧୀ ଶ୍ରଦ୍ଧିବାର ଥାଏ ମୁଣ୍ଡାରବା
ଅବାନ୍ତ ଘୋପନୀୟ । ମାତ୍ରବର ଶୈରଲାଟ ମେ
ପାପରୁ ଲେଖିବୁ ଉବାର'କରି ଧର୍ମବାଦର ଧାର
ଚୋଇଅନ୍ତରୁ । ଦେଶୀୟ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର
ଦିବୁଦ୍ଧରେ ସେ ବହୁ ବହୁ ଲାଭାନ୍ତି । ଶିଖୁ ବ୍ୟକ୍ତି-
ମାନେ ନିଷ୍ଠାପନକ ଗାନ୍ଧୀ କରେ ଜନସାଧାରଣ
ସେହାରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁମାନ ହେବେ ।

ସନ ୧୮୮୨ ପାଇର ଅ ୨ ଉତ୍ତାନୁଗ୍ରହୀ
ବଟକର ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରଦେଶସ୍ଥ ବାୟସୀ ସର ଚଳଇ
ମାସ ତା ୧୧ ଉତ୍ତାନୁଗ୍ରହୀ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ନୋଟ-
ଆବାର ଅବଗତ ହେଲୁ । ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ହେବା-
ନିମନ୍ତେ ସର୍ବାରୁ ୮ ୫୦ ଟଙ୍କା ଟିକ୍ଟ ଦେବାରୁ
ପଢିଥିଲା । ସର୍ବ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ହେବାରୁ ବର୍ଣ୍ଣମାଳ
ସର୍ବାରୁ କୌଣସି ଅଚଳନ୍ତି ସମ୍ମରି ଦାତ ଦେବା
ନିର୍ବପଦ ଅଟେ । ସର୍ବ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ହେବା-
ନିମନ୍ତେ ରହିଥିବାରୁ ନୃତ୍ୟ ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରିୟ-
ବୃତ୍ତ ହୋଇ ସର୍ବରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଓ
ସର୍ବର ଉତ୍ସାର ଉତ୍ସାନିମନ୍ତେ କାମିସିମାଠେ
ନିୟନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିଲା । ଅସୁତ୍ର ବାରୁ କାମିପ୍ରକା-
ରସାଦ ମେହି, ବାରୁ ନିମାଇତରବଳ ମିହି, ବାରୁ

ଭରଥ କରୁଁ ଅମ୍ବାଦଳର ସୁଧିବେଳେ ହଲେ-
କୁର ପାଦେବ ମହାସ୍ୟ ଶାଶ୍ଵାତ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରକାଶର
ପଛ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅରୁଷକତ ଅଧିକାରପ୍ରଦ
ଦୟାଶେଷଣ ଉଚ୍ଚବେ ଦାହୀ ଏବଂ ଅଶାନୀ ଶା-
ଶାମାଙ୍କ ବନୋବସ୍ତରେ ତୁମ ସଂଶୋଧକଂଦ୍ବକ
ଢାର ସର୍ତ୍ତ ବଦଳାଇବାପ୍ରତି ସହବାନ୍ ହେବେ ।
ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ କେହି ପ୍ରକାର ଘରବାତ ଜନି-
ଶ୍ରିଗ କୁର ତାଟିବା ପ୍ରତି ବାଧା ହେଲେ ସେ
ଅତାଳିତର ସାହସ୍ର କେଇ ପାରେ ।

ବିଜ୍ଞାନ ।

ଏହି ସନ୍ଧବାର ସଂଖ୍ୟାସମୟରେ ଏଠା ଶାତ୍ରକ
ଲାଭବେଶ ଦରରେ ପାତ୍ରୀ ମେଷକ ସାହେବ
ଭାରତର ଦୁର୍ଗଭର ମହୋପଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ
ଦେବତା କରିଥିଲେ । ସର୍ବପ୍ରଳକ୍ଷ ଦିଦ୍ୟାଳୀସ୍ଵର
ଶୁଣି ଏହି ଦେଶୀୟ ଓ ମୁଦ୍ରଣୀୟ ତ୍ୱାକୁ ଲୈ-
ବଳକର୍ତ୍ତିତ ପୃଣ୍ୟ ଦୋଷଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ମଧ୍ୟ
ପ୍ରଦବ ଦାସ ପାଇଁ, ଅଜାନ, ଯା, ମହାଶୟ ସର୍ବଭର
ଆସିପ୍ରତିକଣ କରିଥିଲେ । ବନ୍ଦ୍ରା ମହାଶୟ ଧୀର
ମୌର ଘରରେ ବହିଲେ ଯେ ବାଲ୍ମିକିବାଦ,
ଭଗବାଣୀ, ଏବଂ ଯୁତ୍ତି ବ୍ୟବବରସାୟ (Co-operation)
ର ଅଭାବ ଭାରତର ଦୁର୍ଗଭର ସାଧକ କରୁ-
ଅଛି । ଏମରୁ ନିବାରଣ କରିବା ଏକାନ୍ତ ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଦୁର୍ଗ ବ୍ୟବବାୟରେ ନିର୍ମିତ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଛା
ପ୍ରତିକାର ଦେବ ଏବଂ ଦୁର୍ଗମୂର୍ତ୍ତିର ଯୁଦ୍ଧବ୍ୟବ-

ର ଅରମ୍ଭ ସେମନ୍ତ ସହଜାଧ ତେମନ୍ତ
ଉପକାରକ ଥିଲେ । ବିଦ୍ରୋହାଶୟ ସ୍ଵପ୍ନୁ ଦସି-
ଶାଖର କେପାଟଳଠାରେ ଏହା ଅରମ୍ଭ ବର-
ଅଛିନ୍ତା । ସେ ବହନ୍ତି ଯେ ଏବଂବେ ମାରି ବୀ
ନ୍ଦ୍ରିୟ ଦୁମିଶ୍ଯ କେଇ ଦେବେବ ଲୋକ ମିଳି
ଏଗଠିଏ କୁଞ୍ଜାମା ସରଠିକ ପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭରେ
ଲିଖକ ହିର ଓ ଗାଢା ଅଂଶରେ ବିଦ୍ରୋହ କର
ଦୟ ଦିବନେ । କୃଷ୍ଣକମାଳମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ
ଯ ଦେଖିଲେ ଭଲ ଦେବ ଏବଂ କାହାରକ
ଦୟା ସରଣାରୁ ଅଧିକ ଅଂଶ ଦିନ୍ଦୟ ବର୍ଣ୍ଣିନ

ପୃଷ୍ଠାକର୍ତ୍ତାଙ୍କରେ ଯାହା ଛମ୍ବ ହେବ
ଦସମାଣ ଦାଗାର୍ଥ ପୃଥିକ୍ ରଖି ଅବଶିଷ୍ଟ
ବୁ ଅର୍ଦ୍ଧେବ ଅଣିମାନକୁ ଦେଇ ଅର୍ଦ୍ଧେବ
ରେ ରଖିବାରୁ ଫହବ ଏବ ରାତ୍ର ଚଢ଼ି-
ଗାହା ଦକ୍ଷପୂର୍ବକ ଚକା ଲମା ଦେବାରୁ
। ଏ ପ୍ରାଣାଳୀ ସେମନ୍ତ ସବକ ତେମନ୍ତ
। କଳାମହାତ୍ମେ ଚରଣ ମାନ୍ଦର ସେ

ବନ୍ଧୁର ଦିଲବାହାରଣ ସୋମବାର
ସୂର୍ଯ୍ୟରେ ଟାର୍କି ଦଳକୁ ଅସିବାସତାପେ
ସର୍ବଧୀନାକଙ୍କ ଅନୁଷେଧ କରିଥିଲେ
୨ ଦିନିଜଣ ଛାଡ଼ା ଦେହ ସେବକ
ଗାହୁ । ସୁରବାଂ ଏମନ୍ତ ସୁରବାର ବିଶ-

ସୁର ଦେଖିଲାହ ବିଶ୍ୱ ହୋଇପାରିଲା ମାହଁ ।
ଏହା ଅମ୍ବ ଦେଖିଲା ମୋକମାଳକର ନିରୂପ୍ୟ-
ଗାର ପରିଷ୍ପତ ଥିଲେ । ଦେଖିଲାକେ ପିଲା
ଇତ୍ୟାଧିର ବଥା ଶୁଣିବାକୁ ଥରୁହ ବଢାନ୍ତି
ମାହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କଷ୍ଟୟ ପଡ଼ିଲେ ଦେଖ
ବାହାରନ୍ତି କାହିଁ । ସେ ଯାହାଦେଇ ପାଦୀସା
ଦେବକ ବଥା ଅମ୍ବମାଳକ ମଳକୁ ଦେନିଥିଲୁ
ଦୁଇଦଶମାତ୍ର ଜମି ଗୁଣ କର ଅପଣାର ଭବର
ପୂରଣ ଅବା ଉତ୍ସାରପୂରଣ କରିବା ସ୍ଵାର୍ଥପରିଚ
ଭବ ଥର ବହୁ କୁହେ ମାହ ଦଷତଙ୍କ ମିଳି
ଅଧିକ ଜମି ଗୁଣ ଅବାଦ କରିବାରେ କ୍ରିଙ୍ଗଦେଲେ
ନିଜର ଧରାଗମ ସଙ୍ଗେ ଦେଖିର ଭୂମି ଦେବ
‘ଅକ୍ଷାନାମପି ବସ୍ତୁଃତାଂ ସହରଃ କାର୍ଯ୍ୟସାଧକା
ଏହା ନାଶପାତ୍ର ବଚନ । ଦଶନାମ ମିଳ ଅକ୍ଷ
ନକ୍ଷା ଏହାଟିର ତଳେ ବସ୍ତୁରମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ବହି
ସରାପେ ବିକ୍ଷିତ ପଢାଗାଦର ଅଳକ ପ୍ରତିକ୍ରି
ନାକାପ୍ରତାର କାର୍ଯ୍ୟ ବଥା ବସ୍ତୁର ଧନାଗମ ତେ
ବସ୍ତୁର ଲୋକର ଉପକାର ଦେବ । ପାଦୀସାଦେବ
ବକ୍ତ୍ଵେ ଏଠା ଲୋକର ଅଭିମନ୍ୟଗାତ୍ମ ନିଷ୍ଠେ
ଶୁଣା ଉତ୍ସମର୍ଗେ ଜଣାଥିଲୁ । ସେ ଲୋକର
ଉତ୍ସମର ଅପେକ୍ଷା ନ ରଖି ଯଦି ଏଠାରେ
କେତେକୁଳେକ ମଗର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇ
ପାରନ୍ତି ବାହାଦେବେ କୌଣସି ଶୁଣିଥୁର୍ଯ୍ୟ ଦେବ
ତେବେବେ ଦେଖିଲିବିବାର ସ୍ଥେଗ ପାଇବେ ।

ମଦବୋକ, ନର ସ୍ଵକ ନିଷ୍ଠେସୁ ।

ମଧ୍ୟାଳ ଦମନକଲବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ
ବଦର୍ମିମେଘ ନିୟମ କରଥିଲୁଛି ତ ମିଛନେ-
ପାଇଟି ମଧ୍ୟରେ ମଦଦୋକାତ କିଷାନବା-
ଦିଷ୍ଟରେ ଅବହାଶ ଭାବପ୍ରାପ୍ତ ହାତମ ଜଳ-
ମାଳକ୍ଷେତ୍ର ମିଛନେପିଲ ବମିଷତରଗତର
ତେଥରମନ ପୁଲଙ୍ଘ ସାର୍ବଦିଵ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ପର-
ମର୍ଣ୍ଣରେ ହାର୍ଦ୍ୟ ବନ୍ଦବେ । ଶୁଣାଯାଏ ଏହି
ସରବାଶ ଓ ବେଶଭାଷା ବର୍ଣ୍ଣରମାନେ
ପ୍ରଭବର୍ଷ କମିଟ ବର ଅବହାଶ ଦୋକାଳର
ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ କରିଛି ମାତ୍ର ହେବେ କମିଟ
ବସେ ଓ ତ ସିକାନ୍ତ ହୁଏ ଜଳଧାରଗରେ
କେବେ ପ୍ରକାଶ ଦେବାର ଶୁଣିନାହିଁ । ଅନନ୍ତନ
ଦେଲ୍ଲ ଏ କମର ଚୌଥୀଭାଗର ସଦବୟୁ-
ପ୍ରିତ ମଦଦୋକାନଟି ତହିଁ ନିକଟ ଏହି ଗଳ-
ମଧ୍ୟ ଉଠିଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବଦେବାରେ ବେଶେକ
ସ୍ଥାନୟ ବ୍ୟାଲେକ ଜଳମାଳକ୍ଷେତ୍ରକ ନିବଟରେ
ଅଧିକ କଲନ୍ତେ ଅବହାଶ ତେବୁଟିକଲେନ୍ତୁର
ସେ ସ୍ଥାନରୁ ଥସି ଦେଖିଲେ ଯେ ତାହା ଜଣେ
ଭଦ୍ରପରିବାରର ବାସଗୁଡ଼ ଏବଂ ଅନନ୍ତମୀ ଲାଭ-
ବ୍ୟାହ (ସ୍ଵରାକଳୟ) ର ନିବଟ ଦେବୁ ସେ
ବାଟେ ସ୍ଵରାକଳୟ ଓ ଅକ୍ଷ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରେକ ସମ୍ଭବ

ମନକାମନଳ କରନ୍ତି । ପ୍ରସ୍ତାଦିଗର ସମ୍ମାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହେତୋଟା ବେଶ୍ୟାଗର ଥିଲୁ । ସେଠାରେ ମଦଦୋକାଳ ହେଲେ ମଦୁଆମାରେ ନିର୍ଭୟରେ ଗୋଲମାଳ କରିବେ ଏବଂ ଯତ୍ତ ଅଞ୍ଚଳେଯଧ ଯେଉଁପାଇଁ ଉତ୍ସାହପତ୍ର ପ୍ରଧାନ ସତ୍ତବରେ ଥିବା ଦୋକାନରେ ମଦ ବିଶିବାରୁ ବୁଝିବ ସେମାନେ ପ୍ରଶ୍ନା ପାଇବେ । ତେଣୁଠି ବିନେକୁର ଏ ସବୁ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ପ୍ରସ୍ତାଦିଗ ସ୍ଥାନ ଦୋକାନର ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିବାର ବିବେଚନା କରିଛନ୍ତି । ମାତ୍ରେ ଆଦେଶ ଲାଗାଯଇ ଲାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଦୋକାନ ଛାଟି ଅଛିଲାହାନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ହେଲୁଁ ସେ ମିର୍ଜନିଷିପର ତେବେରମାନଙ୍କ ଅପରେ ଗୌଡ଼ୀଶ୍ଵର ବଜାର ଦୋକାନ ପ୍ରାକ୍ତୁରରୁ ଉଠିଯିବାର ଅବଧିକ ହୋଇଥାନ୍ତି । ବି ହେଲୁରେ ବେଅର୍ ମାନ ମଦାଶୟ ଅଧିକ କରିଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶ ଥାଇନାହାନ୍ତି । ସେବେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବନ୍ଦନୋହର ମନୋମମକର ପ୍ରଧାନସତ୍ତବ ଏବଂ ଅଦ୍ୟାବଦରେଖାପଦ୍ଧତି ଦେଇ ଦୋଇଥାଏ ଗେବେ ଗହିର ସଲଗୁ ବିଦେଶ ଉତ୍ତରାଳରେ ରହିବା ଉଚିତ ନହେ ବରଂ ଅଧିକ ଅନିଷ୍ଟକର ବାରଣ ପ୍ରବାସୀ ସ୍ଥାନରେ ଯାଦା ବିଦେଶ ଉପର୍ଯ୍ୟାଣ ଲାଭ ଆଏ ନାହିଁ । ଅପେକ୍ଷାକୁର ଗୋପନୀୟ ପ୍ରାନ୍ତରେ ରହେ ଥାହାନ୍ତି । ଏ ବଗରର ମିର୍ଜନିଷିପର ବିମିଶନରମଣ ରଥ ସେମାନକର ବେଅରମାନ ବଗରବାହିକ ହିଲ ରେ ଯେବେ ମଦଦୋକାନର ସମ୍ମତି ପ୍ରାକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥାନ୍ତି ଗେବେ ସେମାନେବେ ଗୋଟିଏ ଏ ରୂପର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶାଳକରେ ମନୋମୋଣୀ ହେବା ଦେଇ ସାଧାରଣଙ୍କର ଅପେକ୍ଷା ଧରିବାଦର ପାଇଁ ଅଧିକାରୀ ମାତ୍ର ପ୍ରଧାନକଷତ୍ରକୁ ଗଲାଇପରିବାରୁ ଦୋକାନ ତତ୍ତ୍ଵରେ ସେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟପାଳନ ହେବ ନାହାନ୍ତି । ମଦଦୋକାଳ ସବୁ ସହରର ଏହା ପାର୍ଶ୍ଵର ନିରୋତ୍ସାଳ ସଥା ବଜାବିଲାଇ ତପରପତା ବନ୍ଦରଗ୍ରୀ ତୁଳସୀପୁର ମଙ୍ଗଳାବାଗ ପ୍ରଭାବ ଅଧିକର ଦୁଇଭାଇ ଦେବା ଉଚିତ । ବିଶେଷତଃ ମବଦିପଳ ବେଲଙ୍ଗାବଜାର ଗୌଡ଼ୀଶ୍ଵରଜାରୁଁ ପ୍ରକାଶ ଦାଶସାହ ମଧ୍ୟରେ ମଦଦୋକାଳ ରଖିଦେବା ନିରାକୁ ଅବସ୍ଥାଯାନ୍ତି । ମଦ ଏହା କେଣ୍ଟା ଏକକୁ-ଏକ ଅଧିର୍ମ ଓ ଦୁର୍ମାତର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରବର୍ଦ୍ଦବ ଏବଂ ପରାପର ସହାୟା । ଏ ଦୁଇର ସଂଯୋଗ ହେତେ ଅନିଷ୍ଟକର ଯାଦା ସମସ୍ତେ ପ୍ରଥମ କରୁଥାନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାତ ଜିଜମାଜିଷ୍ଟେଟ ମିର୍ଜନିଷିପର ବିମିଶନର ପ୍ରଦତ୍ତ ଗହିର ପ୍ରକାଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱାସାନ୍ତି ବିଜ୍ଞାନର ବିଷୟ ।

ଭଗୋଦଳର ବୋଷ, ବାହି ବେଳୁପୁଣ୍ୟନାଥ ଦର
ଓ ବାହି ସମ୍ପଦକର ସୃଜନ କଣ୍ଠାସୀ ଏହରେ
ନିୟମିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସର୍ବ ଏଗାର ନର୍ତ୍ତଦେଲ
ପ୍ରାଚୀତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଖନ୍ୟାକଣ ତାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
ମସାବଂ ନିଃସହାୟ ଶତମାନର ଶିକ୍ଷାଗ୍ରାହ ପ୍ରଫଳ
ତର ଦେବାଧିକୁ ଅନେବରୁ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷାଗ୍ରାହ
କରଇଅଛନ୍ତି । ଏହାର ସବୁଷେଷ ବାହିଙ୍କ
ଉପୋଚରେ ପ୍ରକଟିତ ହୁଏ । ଅମ୍ବେମାନେ
ଅଶା କରୁଁ ବାୟସ୍ମାନଙ୍କେ ଏ ସର୍ବରେ ଯୋଗ-
ଦାଳ କରି ସର୍ବର ଉନ୍ନତିବାଧନରେ ଯତ୍ତପ-
ଶେନାସୀ ଚେତ୍ତିତ ହେବେ ।

ପୁଣ୍ୟରୁ ମ୍ୟାତ ପାଇଥିବୁ ସେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କର
ଜୀବନାୟାଶ ଚକ୍ର ପୋମରାର ଅବମୁ ହୋଇ-
ଥିଲୁ ଥକି ଶେଷ ଦେବ । ଅବ୍ୟାକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ
ଝଳନର ସାଜିଷ୍ଠା ଏବଂ ପଣ୍ଡ ପଣ୍ଡିତେ ପୁରୁଳଜା-
ମାତଙ୍କର ୩୦ନ ହୌଶଳ ତିର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଏବଂ
ସଂକରେ ବିଧି ଅଲୋଚନାକା ସମ୍ବ୍ରଦ୍ଧ ଧୂରଣ-
ମଣ୍ଡପ ସାହିତ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଧାପିଲୁର ନୃତ୍ୟ ଗୀତା
ଦରେ ମୁଖ୍ୟ ହେଉଥାଇ । ସନ୍ଧା ପରେ
ଠାକୁରମାତେ ଧୂରଣକୁଞ୍ଜରେ ବଜେ ହର ବୀର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରାୟ ଏସେ ଆ ପରେ ପ୍ରଥାଗମନ ବରୁଥୟାନ୍ତି
ଜଳତାର ବୀଜା କାହିଁ । ଡେବାତିତି ହୁତବାଳ-
ମାକଙ୍କର ଧୂରଣ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦିନଠାରୁ ଦେଉ-
ଥାଇ । କେବାମାଗମତ୍ କୁଞ୍ଜ ଓ ମାଧ୍ୟ ମହାତାତିଥି
ଧୂରଣ ଓ ମୂର୍ଚ୍ଛି ସୌଭ୍ୟକ ସକ୍ଷେତ୍ରରୁ ହୋଇ-
ଥାଇ । ମେଘ ଶକ୍ତ୍ୟାଦୟବାକୁ ଲୋକେ
ସଂକରେ ବୁଲି ସାତବାହି ଓ ୫୦ମାତଙ୍କରେ
ଧୂରଣ ଓ ବମଲାକା ପ୍ରଭୁତ ଯାହା ଦେଖିଥୟାନ୍ତି
କେବାମାଗମତ୍ ଛଢା ସମ୍ମୁ ମଠରେ ଯାଏଇ
ଧରି ଲାଗେଇ ।

ଦୋଳଗ୍ରାମ ପ୍ରମକା ପ୍ରୀତିଷ୍ଠାନ ନିବାସୀ ବାବୁ
ନିଜ୍ୟାହନ ଘୋଷ ଗର୍ଭ୍ୟକ ଯେମକାର ବୟୟ ଏବଂ
ବୟସରେ ପୃଷ୍ଠାବ୍ୟରେ ପରଲେକ ଗମନ
କରଅଛନ୍ତି । ସେଇବେ କ୍ୟାହୁପରିମୟାନ ପରେପ-
ତାଣୀ ଧର୍ମଭାବୁ ଲୋକ ବୋଲି ସେ ଅଛିଲା
ତାବୁଦ୍‌ସୂଲେବ ବାବୁ, ବିଶେଷ ମାନ୍ୟ ଓ ଉଚ୍ଚି
କରୁଥିଲେ । ସେ ଦୁଇଁ ବାଲେଶର ବିଶେଷତାର
ସହି ତାଙ୍କିମୋତ୍ତାର ଥିଲେ ସେ ଉଚ୍ଚିକାଯାଁ ବି
ଶେଷ ପ୍ରତିଶ୍ରୀଂକା ସହିତ ତରି ଫେନାଶ ପ୍ରଦରକଳି
ଏବଂ ଉଚ୍ଚି ବାଲେଶରର ପ୍ରଧାନ ଜନ୍ମବାର ବାବୁ
ବିଧାରିତ ଦାସବର ମେତେଜର ହେଉ
ସୁଖାବୁ ପହଞ୍ଚିବ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଥରେ ଦୁଵା-
ଦ୍ଵୀପ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିବାସ ବିଲେ ମଧ୍ୟ
ଯଜମାନ ଲେବେଲବୋଡ଼ିର ମେମର ଓ
ପ୍ରିତିଷ୍ଠାନ ସର୍କାର ପ୍ରେସିଡେସ କାର୍ଯ୍ୟ ଦରି

ଶୁଣେ । ସନ ୧୯୬୫ ସାଲର ମନ୍ୟା ଟ ଦୂର୍ବଳ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ଅକାଗରରେ ଖୁବିଲ ଓ ଅବ୍ଧି
ଦାନ କର ଅନେକ ଲୋକର ପ୍ରାଣରଙ୍ଗା କରି
ଥିଲେ । ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ଅଥବା ତାଙ୍କ ପରିଚିତ
ତୌଣସି ଲୋକ ବିପରୀତ ଦେଲେ ଏହି କହ-
କଣାହୁ ପେଠାକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଦିପଦିରୁ ଦୂର୍ବଳ
କରିବାକାରଣ ସାଧାରଣ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ।
ତୁମ୍ଭର ଗାହାକର ଆସ୍ତାର ମଞ୍ଜିଲ ଏହି ପର-
କାରର ସାନ୍ତୁଷ୍ଟା ବିଧାନ କରନ୍ତୁ ।

- 0 -

ତେଣୁଟିକରେଲୁବାର ଶିତ୍ତସଂଗ ସବସଥୀ
କର ବନ୍ଧୁଙ୍କର ଜୀମାଳ୍ ହେମଚନ୍ଦ୍ର ସବସଥୀ
ବାରିଷ୍ଟୁଶାର୍ମିଆ ନିମନ୍ତେ ବିଲୁପ୍ତ ଯାଉଥିବାର
କେବେଦନ ହେଲା ଏ ଠପରରେ ପ୍ରକୃତ
ହୋଇଥିଲା । ସେମତି ମଞ୍ଜଳବାର ସତି ମେଲ
ଟ୍ରେନରେ ଏ ନମରରୁ ଯାହାକଲେ । ଗାହାଙ୍କୁ
ବିଦାୟଦେବା ଉପରକରେ ସେହିଦର ସଜ୍ଜା
ସମୟରେ ବାରୁ ବୃଦ୍ଧିକର ଦାର ବି, ଏବେ
ହୋତାରେ ଗାହାକର ଅନ୍ତରାଳରେ ମୋଟିଏ
ନିଲକ ହୋଇଥିଲା । ପଣ୍ଡିତ ବିଶ୍ୱାସ ସବସଥୀ
ମାନ୍ୟବର ମଧ୍ୟଦୂତ ଦାସ ସି, ଆଇ, ର, ବୟସ
ସୁଧାମରରଣ କାମ୍ପକ ବାହାଦୁ ଗାହା ଗୋକୁଳା-
ନନ୍ଦ ତୌଧ୍ୟ ବାରୁ ଗୌଶରକର ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣଜ୍ଞତି
ବ୍ରଦ୍ଧିଶ ପଣ୍ଡିତ ଅଳ୍ପାଳା ରତ୍ନଲେଖ ପ୍ରାୟ
ଜ ୧୯୩୦ ଶ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ବିଲୁପ୍ତରେ
ଦିଲ୍ଲୀପର ବିଦାର ନ ଥିଲା । ଅମମର ସମୟରେ
ଶିଶୁବର୍ଦ୍ଧ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଅନ୍ତର ଅଳ୍ପକ
ଲୋକ ଅରିଆନ୍ତେ । ପାତ୍ର ଏକଦଶ କାବା-
ଦ୍ୱାରାର୍ଥ ଉତ୍ସବ ପଣ୍ଡିତ ବିଶ୍ୱାସ ସବସଥୀ
ଅଶୀବାଦ ଚରନ ପଠନ୍ଦାର ସମ୍ମର ମଞ୍ଜଳ
କାରନା ପ୍ରବାଣିକାରେ ଓ ଅଳ୍ପାଳକରା ମଧ୍ୟରେ
ଦେମଚନ୍ଦ୍ର ଉପଦେଶ ଦିଅଗଲ ସେ ସେ
ଯୋଗ୍ୟା ଲାଭକରିବା ସଙ୍ଗେ ବିଲୁପ୍ତରେ
ଏମନ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵରତା ଦେଖାଇବେ ସେ ଓଡ଼ିଶାର
ଦେବ ସେମାନଙ୍କର ହୃଦୟଙ୍କମ ହେବ । ସତିରି
ସହିତାରୁ ଫୁଲିବାର । ଗାହାକାଳ ବେଳେ
ବିଦ୍ୟା ଦୂର ଅବୌ ସନ୍ଦର ବୁଦ୍ଧେ । ପଦେ
ସାହିତ୍ୟ ମିଶ୍ରାନ ଜଳଯୋଗରେ ଏହି ଶୁଦ୍ଧ
ହାର୍ଯ୍ୟ ପରିସମ୍ପତ୍ତି ହେଲା । ବିଦ୍ୟା ପିତୃପତ୍ନୀ
ସବସଥୀ ଜୀମାଳ୍ ହେମଚନ୍ଦ୍ର ଶିଶ୍ରାଦ୍ଧ ବିଲୁପ୍ତ
ପଠନ୍ଦାବାହାର ଅଶୀର୍ବାଦ ଦେଖାଇ ଅନ୍ତର
ଏବ ଏହି ମେଲବରେ ସେ ସମ୍ମ ରୁହିପାରିବ
ସେ ଜାହାରର ଶୁଭନିଶ୍ଚାନରେ ଏ ଦେଶ
ବାପିକର ସଥେତର ସବାନ୍ତୁବ ଅଛି
ଦେମ ବାରୁ ଯଥାସମୟରେ ସମ୍ବଲପାନ ହୋଇ
ଫେରିଥି ମାତ୍ରମିର ମଞ୍ଜଳପାଖନରେ

ଯତ୍କାନ୍ତ ଦେବେ ଏହାହି ଅମ୍ବାରକର
ଶୁଦ୍ଧରକ୍ଷଣରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

—〇九〇—

ଘରବାତି ଜମିର ଗଛ ।

ସବୁ ବାତ ଜମିର ବଳ୍ଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବଲିବା ହାଇକୋର୍ଟରେ ଏବୁ ମୋବଦମା
ନିଷ୍ଠ ହୋଇଯାଇଥିଲା । କୃଷ୍ଣ ଜମିପ୍ରତି ପ୍ରଜା-
ସହ ଅନ୍ଧକ ଘଟଇ ମାତ୍ର ଘରବାତ ଜମି କି
ଯାହା ଗୁଣ ସଂକାଳ୍ପ କହେ ଗହିପ୍ରତି ୫୮୨
ମୌଜୀଭାବୁ ଦୟାକୁର ସମ୍ମାନୀୟ ଥାରିବ
ଅଟେ । ଜଣେ ଘରବାତ ଜମିର ପ୍ରଜା
ଅଧିକାରୀ ଜମିରୁ ପଣସ ଗର୍ଭଟିଏ କାଟି ଅମ୍ବାତ
ଦୟକାରୁ ଜମିଦାର ଗାହା ଚାମରେ ଶେଷ
ଅଭାଗରେ ଖେପାର ଦାଶରେ ନାଲିପ ଦିଲେ ।
ମୋବଦମା ଜମିଦାରଙ୍କ ହକରେ ତଣୀ କୁଥିଲେ
ପ୍ରଜା ହାଇକୋର୍ଟରେ ମୋଷକ ବଲା । ବିଷ୍ଵର
ପତି ମୁଖ୍ୟମ୍ଭା ଓ ହାରତ୍ୟନ ସାହେବ ମହୋଦୟ-
ମାନ୍ଦିକ ଏକଲାପରେ ମୋବଦମା ଅନ୍ଧ କୁଥିଲେ
ସେମାନେ ଜମିଦାରଙ୍କ ଦାଶ ଉପନିଷତ୍ ତର ବୟସ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେ ଦୟାକୁର ଅନ୍ଧକରୁ ଦ ୬୦
ପାର ଏକ ପ୍ରତିରାଶ ଅନ୍ଧମ୍ଭାବୀ ରୟୁବ
ଜମିରେ ଦ୍ୱାବ ସମୟରେ ଗହିରେ ଯାହା ଇମାର-
ଥିବ ଗାହା ଉଠାଇ ନେଇଥାରେ । ବିର୍ଦ୍ଦି
ମୋବଦମାର ଘରବାତ ଜମି ଦୟାକୁର ଅନ୍ଧକ
ଜାସାହେବା ପୁରୁଷ ରୟୁବ ଦିଅଗାର
ସ୍ଥଳେହେବେ ଉପରେକୁ ଦୟାର ଉକ୍ତ ପ୍ରତିରାଶରେ
ହଜୁ ଓ ମୁଖ୍ୟମନଙ୍କ ଧୟାର ବିଧମାନ
ଉଦ୍ଦେଶ ହୋଇଥିଲୁ ଏବୁ ସେ ବିଧମାନଙ୍କରେ
ପ୍ରକୁଳ ଲେଖାଥିଲୁ ସେ ପ୍ରଜା ଘରକର ରହିବା
ସକାଶେ ସେଇଁ ଜମି କେଉଁଥିବ ସେ ଜମିରେ
ବରସୁବା ଘର ବା ଲଗାଇଥିବା ଦୂଷାଦି ସେ
ଜମି ଶତିଶିବା ସମୟରେ କେଉଁଥାର ପାରେ
ଏ ସବୁ ବିବେଳନ ପୂର୍ବକ ବିଶ୍ରାପତିମାନେ
ପ୍ରଜା ବାବ କରୁଥିବା ଜମିରେ ଲଗାଇଥିବା ଏବଂ
ତାଦାର ବୋଲି ସିକ୍ତାନ୍ତ କରେ । ମଧ୍ୟ ମୋବଦମାରେ
ପଣସ ଗଛ ପ୍ରଜାର ପିଲା
ଇଗାଇଥିବାରୁ ମନ୍ଦରେ ଜମିଦାରଙ୍କର ହୌ-
ଦାକ ହୋଇ କି ଘରବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦିଲେ ।
ନଜିର ୧୫ ବାରମ କଲାବନ୍ଦ ଉଦ୍ଧା
ବୋରେ ପୁ ୫୮୨ ଶ୍ଵାରେ ମିଳିବ । ଏବୁ
ସାଧାରଣ ଭୂମ୍ୟହାତୀ ଓ ପ୍ରଜାର ବନ୍ଧୁ
କଳିବ ନିଷ୍ଠ ପାଇଲା । ମାତ୍ର ଶାରମାହାଳ
କରେ ମର୍ମିମେଘ ସେ ପ୍ରଜା ମନ୍ଦ
ପରବାର ନିୟମ କର ବଦନ୍ୟବରେ
ଦେଉଥିଲୁ ଏବୁ କେହି ପ୍ରଜା ମନ୍ଦ
କାରୁ ଅର୍ଥ ଦୟରେ ଦଣ୍ଡିବ କରୁଥିଲୁ
କଥାପି ଅନୁସଙ୍ଗର ନହିଁ । ଆ

ବିଧବାଦିବାହ ବର୍ଣ୍ଣନା ।

କୁଳବଗାର ଶୁଦ୍ଧମାଳ ବିର୍ତ୍ତୀର ହେବା
ବିବାହର କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମେହିଏ ସ୍ଵର୍ଗ
କଲାବଗା ଓରେଇଁନ୍ ଦୂରରେ ଚନ୍ଦରାସ ପାଶ
ଛଣ୍ଡର ବିଷ୍ଵଳ । ଶୋଭାବଜାରର ମହାବଜା-
ରୂମାର ଶୈଳେନ୍ କୃଷ୍ଣ ଦେବ ସର୍ପତର ଅଥବା
ପ୍ରଦୀପ ଦିନାଖଲେ । ପ୍ରୋକ୍ରିଷ୍ଣ ସନ୍ଧାନାଧାରଶଙ୍କ
ସକାଶେ ଉନ୍ଦ୍ରିୟ ସ୍ଵାରୁ ସମସ୍ତେ ଅପଣା । ମର
ସ୍ବାଧୀନରୁ ବ୍ୟକ୍ତ ଦର୍ଶନରେ । କିବାପଠ-
ମୁଣ୍ଡ ଶତିଦ୍ଵିଷାତ ବସୁ ମହାଶୟ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ୍ୟବ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତ ଦଲେ ଯେ ବିଧବା-
ବିବାହ ହନ୍ଦୁଶାଶ୍ଵାନ୍ ମୋହର ଅରେ । ପାତ୍ରର
ଦୀର୍ଘରତ୍ନ ବିଦ୍ୟାଶାଳର ମହାଶୟ ବିଧବାବିବାହ
ଚଳାଇବା ହର୍ଷଯୁବେ ବିଶେଷ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ
ଏବଂ ଦେଶର କେତାମାତ୍ରେ ଗାନ୍ଧି ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ସ୍ଵର୍ଗରେ । ହନ୍ଦୁମାନେ ଶାସ୍ତ୍ର ବୋଲି ଚିତ୍ରାରା
ଶତିଦ୍ଵିଷା ସମୟର ସେମାତେ ଶାସ୍ତ୍ରବିଶ୍ୱାକ
କାହାରେ ଚରବା ଅର୍ଥାତ୍ ବିଷ୍ଣୁ ଅଟେ
ଗୋରୁଚମର ଯୋଗ ମାତବା ଅଥବା ଧର୍ମପୂର୍ବକ
ମାନ ଅର୍ପଣାକରିବା ବିର୍ତ୍ତୀର ଶପା ଓ ବନ୍ଦ
ଦେହଶବ୍ଦୀପୁରେ ପେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସ୍ତ୍ର ମାନ
ଏନୁଆର୍ଥିତ ହୃଦୟା ବଠିବ । ବିଧବାବିବାହ
ନ ଥୁବାରେଇଁ, ନିତ୍ୟମାଳ ଦିନରୁଦିନ ଦୂରଳ
ଦେଉଥାଏ । ଦେଶରେ ଦାର୍ଢାତ୍ ବିଷ୍ଣୁର
ଶ୍ଵରୁଷାତିଥ ଥିଲା । ଜାଗାକ ସଙ୍ଗେ ପୁଞ୍ଚଶର
ପ୍ରଗୋଚ ସବ୍ୟଦେଶ ଲୋକଶଖ୍ୟା କ ବଢ଼ାଇବା ମତ
ବାସିରୁଣ୍ଣାତିଥ ଥିଲା । ଜାଗାକ ସଙ୍ଗେ ପୁଞ୍ଚଶର
ପ୍ରଗୋଚ ସବ୍ୟଦେଶ ଲୋକଶଖ୍ୟା ବଢ଼ାଇ-
ବାରେ ତୁଣ ଅଛି । ସାମାଜିକ ବା ବାଚନେଭକ
ଉଦ୍‌ଦୃ ଦିଗରୁ ହନ୍ଦୁମାନର ଦେଖିଲାନ
ଦୂରଳବା ଦେଖିବା ଦୂରଳନବ । ଶୁଣିରେ
ଦେଶେବ ସବ୍ୟ ବିଧବାବିବାହ ସପରିରେଥପଣା
ଅଭିମନ ପ୍ରକାଶ ବିନ୍ଦୁରଙ୍ଗୁ ଚର୍କରିବର୍କ
ଅରମ୍ଭ ହୃଥ୍ରେ ଜନେବ ବକ୍ରା ପ୍ରବାଶ ଦଲେ
ଯେ ହନ୍ଦୁର ବିବାହବନ୍ଧନ ଅଛେଦ୍ୟ ଅଟେ ।
ବିଧବା ମରିବା ପରେ ଆଶା ସ୍ମିଷିବର ସାମାଜି
ପାରୁଥିବାରୁ ବିଧବାବିବାହ ପ୍ରତିକଳ ଦେଲେ
ହନ୍ଦୁଥର୍ମର ମୂଳଧର୍ମ କଷ୍ଟହେବ । ଏ ମତ ପ୍ରକାଶ
ହୃଥ୍ରେ ଚର୍କରିବର୍କ ଘୋରଗର ଦୋଷ ଉଠିଲା
ମହିମଦ ମଲିଯୁସ ମହୋମ୍ବୁ ପ୍ରବାଶ ଦଲେ ଯେ
ବିବାହ ଏହା ଅଛେଦ୍ୟ ଦେଲେ ମୁହଦାର
ପୁରୁଷମାତ୍ରେ ତାହା ପାଇନ କ ଦର୍ଶନ ଦାହିବ ?
ମଧ୍ୟ ବିଧବା ଶ୍ରୀମାତେ ସୁନବାର ବିବାହ ଦର
କ ପାଇଲେ ମୁହଦାର ପୁରୁଷମାତ୍ରେ ପୁଣି ବର୍ତ୍ତମେ
ବିବାହ ଦରନ୍ତୁ ? ଅଟେ ଦେଶେବ ଲୋକ
ଏହିଭାବରୁ ବର୍ତ୍ତମା ସ୍ଵାକଳିତାରୁ ସର୍ପତର
ଧର୍ମକାରୀ ଦର୍ଥୀଯାଇ ସର୍ପ ଉଚ୍ଚ ଦେଲେ । ଯତେ

ପୁଣେ ହୋହନ୍ତର କଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ହନ୍ତମାଳେ
ବିଧବାଦିବାଦ ନିଷିଦ୍ଧବୋଲି ଏବ ସବୁ ବନ୍ଦ-
ଥିଲେ । ଅନ୍ଦୋଳନ ଲଗାଇବା ଦର ଏବଂ
ବିଧବାଦିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏତୁପ ଅନ୍ଦୋଳନ
ଲଗିବାହାର ପରିଷେଷରେ ଧର୍ମର ତୟ ଅବଶ୍ୟା
ଦେବ । ଅମ୍ବେମାଳେ ବାରମ୍ବାର ବହୁଅଛୁଟ୍ ଯେ
ଦେବରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ବିବାହଦୀର୍ଘ ଏବଂ ସୁରୁଷ
ଉଦୟନ ପରିଷରେ ଧିକ୍ ଅଛୁ ଏବଂ ମୃବଦାର ଓ
ବିଧବାକୁ ସନାଶେ ନିଯୋଗ ଅଛୁ । ଦେବ ଅମ୍ବ-
ମାଳକୁ ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର । ଗର୍ହରେ ବାଜୁ
ବିବାଦ ଏହାନ୍ତ ନିଷିଦ୍ଧି । ଅମ୍ବେମାଳେ ବାଜୁ
ବିବାଦ ପ୍ରତଳଙ୍ଗପୂର୍ବବ ପାଞ୍ଚ ଧିକ୍ ଉଦୟନ
କରୁଥିବା ଦେବୁ ବିଧବାଦିବାଦ ପ୍ରତଳନ
ବିଧବାକୁ ବାଖ ତାରବ ତାହା ନ ଦେଲେ
ସମାଜରେ ଯେତୁପ ଅଭ୍ୟାଗ୍ନର ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗୁର
ଅଛନ୍ତି ତଳାଶୁ ତାହା ନିବାରଣ କରିବାର
କଣ୍ଠ ନାହିଁ । ସେତୁମାଳେ ଗର୍ହକ ଅଶ୍ଵରୂପ
ପାଞ୍ଚବୋଲି ବିଧବାଦିବାଦ ନିଷିଦ୍ଧ କହୁ ମନେ,
ଦିପଠା ଖାତାଶ୍ଵର ସେମାତେ ଯେମନ୍ତ ଦେଖ
ଦେମନ୍ତ ସମାଜତ୍ରେଣ୍ଟ ଥର୍ମନ୍ତ । ପ୍ରକୃତରେ
ଯାହା ହତକର ଓ ସୁତ୍ରସଙ୍ଗର ତାହାହିଁ ଶକ୍ତି ।
ପୁଣି ଯେତୁମାଳେ ଅପାବେଳକୁ ଶକ୍ତି
ଅବେଶ କବିତାମାଳାରୁ ଅଛି ତେମାଳେ ଅପାବେଶ
ବିଧବାପ୍ରତ ଶକ୍ତି ଖାରବକୁ ବ୍ୟପୁଦେବ
ଉଦୟବାଧାର ଲୁହେ କି ?

ସବୁ ସମିତି ଦାତ ।

ତନ୍ଦର ମାସ ଗା ୨ ରଖ ସିମଳାଠାରେ
ଘରର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବନ୍ଦହୋତ୍ର ସବୁ-
ସମିତି ବନ୍ଦକରିବା ବିଷୟ ଅଭିନର ବିଶ୍ଵବ
ହୋଇଥିଲା । ସବୁହି ଦର୍ଶକ ମଣ୍ଡଳୀରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ମହିଳା
ମଧ୍ୟରେ ମାଦ୍ୟବର ଜ୍ଞାନକିର୍ଷ ସାହେବ
ମହୋଦୟ ପ୍ରକାଶ କରେ ସେ ଏହି ଆରବର
ଗୋଟିଏ ଅନୁମାଣୀ ଆମାମୀ ଅନ୍ତର୍ବରମାତ୍ର ଚାହୁଁ
ରଖରେ ସେଷ କେବ । ତହିଁ ଉପରୁ ମାର୍ଗମାର
ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ଆରବ ପ୍ରବଳ ରଖିବା
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଗର୍ଭିମେଷ୍ଟମାଙ୍କର ମର
ଲୋକରାରେ ସେମାନେ ଏକ ବାହ୍ୟରେ ଗହିଁ
ସପରିରେ ମତ ଦେଇ ଅଛୁଟି । ବିଶେଷରଙ୍ଗ
ବଙ୍ଗଲାର ପ୍ରେଟଲାଟ ମାନ୍ୟବର ଦେଇର
ସାହେବଙ୍କ ସେହିମତ ଦେଇ ଥୁବାରୁ ତହିଁ
କିଥରେ ଅଛ କଥା ନାହିଁ । କୌଣସି ବିବା-
ଧୟ ବିଷୟ ସିମଳାରେ ନ ପଢ଼ାଇ ପୂର୍ବକୁ
ନୟମ ଥିଲେନେହି ନର୍ତ୍ତମାତ ଗଗାୟାଗର ପ୍ରଧା-
ନଶେଷ ହୋଇ ଥୁବାରୁ ସେ ଅପରି ଅଚଳ
ଅରେ । ଲାଭ ଗର୍ଭିମେଷ୍ଟ ଏହି ଆନନ୍ଦା-

ଶାୟୀଜୀବ ହୋଇଥିବା ହୋଇପର ନିଧିବ ତ
ବଢାଇବାକାରଙ୍ଗ ସ୍ଵପ୍ନକରକ ନାହାନ୍ତି ତମ୍ଭା
ଦର୍ଶି ଉତ୍ତରକୁ ସେ ବଢାଇଗାରୁ ହେବ ଏମନ୍ତ
ବଳ କଥା ନାହିଁ । ବିଧାରୀ ବଲବଗାଠାରେ
ବହାର ଫେରନିଷରି ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ହେବଳ ବଲବଗାର ସମ୍ମାନ ନିଆନ୍ତର
ବଢାଇବା ବାହ୍ୟନାୟା ଏହା କହ ପାଶୁଲିପି ଅମର
ବଲକୁ ସଦ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ରବର
ଗୋଟେଇ ଓ ମାତ୍ରବର ବୁଝେନ୍ତି ବାଥ ବସୁ
ମାନବର ମହିମାଦତି ମାରଣ ପ୍ରତିକଳିତ
ବେ ସରଜାସ ମେନ୍ଦର ଉତ୍ତର ଅଭିନବ ବିପା-
ଶରେ ସୁନ୍ଦର ସୁରୁଷିକ ବଢ଼ିବା ବର୍ଷଫୁଲେ ।
ମାତ୍ରବର ଗୋଟେଇ ମହାଶୟ ବହିରେ ଯେ
ଅଭିନବରା ଏବଂ କଥା ମାତ୍ର ତାହା ତାହାରକା
ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ମୁଦ୍ରାଯତ୍ତ ଅଭିନବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେଖା-
ଯାଇ ଆଖି ଯେ ପୁରୁଷ ମୁଦ୍ରା ଯତ୍ତ ବା ସମ୍ମାନ-
ପତ୍ର ଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟରେ କଥାରେ ସୁନ୍ଦର ସେମାନଙ୍କ-
ଠାରୁ ଜମିର ଗରବ ବରବାରେ ଅଛେବ
ଦାତମ ବିନ୍ଦୁ ଦେଇବ ଏବଂ ପରିଶେଷେ ବାହ୍ୟ-
ମେଥିକୁ ଅଦେଶ ପ୍ରକର ବରବାରୁ ପଢ଼ି ।
ସମ୍ମିଳିତ ବନ ସମ୍ମନୀୟ ଅଭିନବରେ ହେବାବେଳେ
ତାହା ଅନେକଦିନ ଜାଣ ହୋଇ ନ ରହିବାର
ଆଜିକା ଦିଅୟାଇଥିଲା ମୁଦ୍ରାବ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦେଇର ଅବସ୍ଥା ଥିଲେ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଥାଣି ବିବିଜନ ହେଇଥିବା ସୁଲେ ଏହା ପ୍ରତି-
ନନ ରଖିବା ସ୍ଵର୍ଗେ ସଙ୍ଗତ ନୁହନ । ମହାମାନ
ଲକ୍ଷ୍ମି ମିଷ୍ଟେ ମହୋଦୟ ପାରିବର୍ଷବାଳ ଭାବର
ଶାସନକାରୀ ତଳାର ପ୍ରକୁପ ଅଭିନବ ଲାଭ-
ଦର ଯେବେ ଏ ଅଭିନବ ବନ୍ଦର ଯାଇ କ
ପାରିଲେ ଗାନ୍ଧର ଉତ୍ସବହାରର ଘରଦର ଅବ-
ସ୍ତ୍ରୀର ଅଭିନବ ଥାର୍ତ୍ତି ଏଠାକୁ ନୁହନ ହୋଇ
ଯେ ତେ ତାହା ନନ୍ଦନରବେ ଏହା କଥାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧ
ନୁହନ । ପରିବାଃ ଆନନ୍ଦଟି ଏହିପ୍ରକାର ତର-
ସୁଧୀ ଦେବାରୁ ବସିଲା । ଏ ବନ ଦଳନମାର
ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଭିନବ ରହିଲେ ଦେଖର ଅବସ୍ଥା
ଉତ୍ତର ହୋଇ ପାରବ ବାହି ବନ୍ଦା ବାହ୍ୟମେ-
ନ୍ଦନ ତାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ମତ ସମାଜେତା
ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୂରେ । ଅଭ୍ୟ କେ ସରଜାସ ଓ ସରବାସ
ସହମାନେ ଅଭିନବ ସମସ୍ତରେ ମନ ଦେଲାରୁ
ମାନନ୍ଦବର ଜ୍ଞାନବଳ୍ସ ମହୋଦୟ ଗହିର
ଉତ୍ତରରେ ଦେଖର ଅବସ୍ଥା ଅନେକ ପରମାଣୁ-
ରେ ଶାନ୍ତ ହୋଇଥିବାର ସ୍ଥାନାରୀପୂର୍ବକ ରହିଲେ
ଯେ ଅଦ୍ୟାତି ବଳପ୍ରେସ୍ତ ଦଳ ନିର୍ମଳ ହୋଇ-
ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ଅନେକ ଚନ୍ଦ୍ର ବର
ପ୍ରତିଷ୍ଠ ବର ଦ୍ୱୀପ ବାତ୍ରୀର ସୁନ୍ଦରତ କରୁ
ଅନ୍ତର । ଏହି ପାରବେ ଶେଷମାନ

କେଟ କୃଥରେ ପହାରବା ସ୍ଵାର ଖେଳଇବା ଦକ୍ଷିଣାମାର ଅଣି
ଛି ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚର ସରକାର କର୍ମ୍ମକୁ ବାର୍ତ୍ତାକାରୀ କର୍ମ୍ମଙ୍କ
ବାର୍ତ୍ତାକାରୀ ଦେଖିବାର ଅନ୍ତରେ ଏହା ଦେଇଥିଲୁଗୁ । ଏହା-
ପର ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଇ ଅନ୍ତର କିମ୍ବାକି କରିବାର
ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଲୁ ମହାମାନ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ବଜ୍ରିଲୁଟ
ମହୋଦୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି କରିଲେ ସେଇବାର ପରିବାର
ଅତିଥି ଦେଖିବେ ଥୁବା ବିଷୟ ସରମାନରେ
ଅଛିକାର ଦରଶ ରହିବେ ମାହଁ । ଅଗଥପେଶା
ଦେଖିବ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଦୋରୁଥିବାର ସରମା-
ନ୍ଦିତ କୁଣ୍ଡଳ ମୁଣି ସେ ଅନ୍ତରର ଦୋରୁଥିଲୁଗୁ
ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ବାର୍ତ୍ତାକାଳ ଶେଷ କୋଠା ଅସି-
ଅଛି ଏହି ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅନ୍ତର
ଉଠାଇ ଦେଇ ଅବା ତାଙ୍କାଳ ସକାଶ ଦିଖି-
ବଦି କର ସେ ତାଙ୍କର ଉତ୍ସବଧାରିଙ୍କ ହାତ
ବାଜର ରମିବା ସମ୍ଭାବ ବିବେଚନା କରିଲୁଗୁ ମାହଁ ।
ଏଇଲି ଅଭ୍ୟାସିତା ଅନ୍ତର ବିରୁ ସିମି-
ଲାକ୍ସ୍ ଦେବା କିମ୍ବା କୁହେ । ସେହି ବେଶର-
ବାଜା ସର୍ବମାନେହେ ଅନ୍ତର ଫଳରେ ମନ୍ତ୍ର-
ଦେଲେ ସେମାନେ ନିର୍ମୟ ଓ ସରଳଭାବରେ
ସୁନ୍ଦର ରଥା ଯାତ୍ରାରେ ଦିଶାନ୍ତରରେ
ଅଛିଲୁ ଏହି ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ କାରେ ସେ ଏକ-
ମତ ହେଲେହେଲେ ସିମିଲାଟାରେ ରହିର କିମ୍ବାର
ତ ହୋଇ ଦିଲିବାର ଧର୍ତ୍ତି ଅଧିକରଣରେ
ଭରୁର ହେଠା ଦେଖିପାରେଇବା । କଲିକତାରେ
ବିରୁ ଦେଲେ ପଳ ଏ ଦେବ ତାହା ଅନ୍ତରୁ
ବୋଲିଗାଇ ବି ପାରେ ରଥାଟି ଗେହେବେଳେ
ସେ ତାହା ସାବଧାକରାସହିତ ଦେଖିବ ତୁମିର
ଅବସ୍ଥା ଦେବ ବିରୁ ଦେବ ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ
ମାହଁ । ଅଗଥର ମହାମତ ନିଆଯାଇ ଅଧିକାଂଶ
ସର୍ବକୁ ମନ୍ତ୍ରରେ ଅନ୍ତରକାରୀ ଦେଲା ଏହି
ଧର୍ତ୍ତି ପାଇଦାରୀର ଅଧିକରଣ ହୋଇ ସାରା
ଭାରତୀୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିରୁ ଉପରେ ଅମ୍ବମାନେ
୩୦ ଲୋକ ଓ ପାଇଁ ମାତ୍ର ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ମୁଦ୍ରା
ମନ୍ତ୍ରରେ ମହାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ ମିଲି ମହୋଦୟ
ଦିଶରେ ବଜମାଇ ସହିତ ଯେମନ୍ତ ନିରମ
ଗରମରେ ପାହିତାର୍ଯ୍ୟ ଲୋକ ଅଣାନ୍ତି
ବିବେହିତ କଲେ ମେନକୁ ଏହି ଅନ୍ତର ରଥ
ମୁଦ୍ରାଯବସର୍ବନୀୟ ଅନ୍ତର ଉଠାଇ ଦେଇ
ସାରୁଥିଲେ ଦେଶର ବହୁମାତ୍ର ଅନ୍ତରଙ୍କ ବିନ୍ଦୁ
ମାହଁ ଅଥବା ତାଙ୍କର ନାମ ଭାରବାହିନୀ
ମୁଦ୍ରାରେ ପ୍ରାଚୀଶ୍ଵରନୀୟ ହୋଇ ରହିଲା ।

(g'g)

ବଦାଘୁ ସନ୍ତ

ବଳିକାର ଉତ୍ତରାଜ୍ୟ ସନ୍ଧାନରେ ଗର୍ଭୀ-
ମେଘ ଶ୍ରୋତୁ ର ମେସରେ ଏହାର ଦୋହା
ଶତ ୧୯ ତାରିଖ ରହିବାର ଦିନ ଶ୍ରୀକୃତ ଦେମ-
ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ବଳିକ ଯାତ୍ରା ଉପଲବ୍ଧରେ
ଏହା ବିଦ୍ୟୁତ୍ସାହ କରିଥିଲେ । ଅଛି ଅଳ୍ପଦିନ
ସବାରେ ସେ ବଳିକାର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ
ପେଞ୍ଜିଧରୁ ବେଣୀ ସମୟ ସରସତାରେ ଦେଇ-
ପାର ନ ସ୍ଥଳେ ରହାର ବନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଅନୁଗେଷ
ରକ୍ଷା ଦର ହେବେବ ବର୍ଷକୁ ସହିତରେ ସେ
ରହିବାର ଦିନ ଏ ୨ ଫ୍ଲା ସମୟରେ ବିବାହୀନ
ରହୁ ଥିଲା ଲ ମେସରେ ପଦସ୍ଥରେ । ତାଙ୍କ
ଦେଖିବା ନିମିତ୍ତ ଗାନ୍ଧିର ବନ୍ଦୁମାନେ ବ୍ୟପ୍ରଗାଁ
ବରେ ବସି ରହିଥିଲେ । ପଦସ୍ଥବା ମାନବେ
ଦେବେକ ସମୟ ବିଅବର୍ତ୍ତରେ ଗୁଲାମାଳ
ପାଠରେ ଟିକୁ ଥିବେଳଟା ସମୟରେ ପରାମର୍ଶ
କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ଗ୍ରୀକ କଣିନବାଣୀ
ଶ୍ରୀ ବ. ଏ ମହାନ୍ୟ ସର୍ବଦର ଅଧିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରିଥିଲେ । କଲିକାର ସମୟ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟ
ପ୍ରତିକ ବୀରଙ୍କ ଦବାଗର କେବେଳ ସମ୍ମର୍ପ
କରି ବନ୍ଦୁଦେଶୀ ସରରେ ଘୋଟାକ କରିଥିଲେ ।
ସମ୍ପ୍ରଥମେ ଦକ୍ଷକ ଉଦେଶ୍ୟରେ
ଲିଖିତ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀର ଦରମୋକ୍ଷୟମ ସହ
ଚରେ ଚିଣେ ଚକ୍ର ପାଇଥିଲେ । ତରିକାରେ
ଅଭିନନ୍ଦନ ଏହି ପାଇତି ଦୋରଥିଲା । ରହାର
ପ୍ରତିଲିପି ଏହି :—
ସୋଦରପ୍ରତିମ ଶ୍ରୀକୃ ହେମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡିତ
ସୁଦୂର ଦରେଖ
ଶ୍ରୀ,
ଆଜି ଭାବର ଗୁରୁତବରେ ନବଜାଗରଣ
ଏ ଜୀବରଣ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ରାକ କାହୁଁ
କହିଲେ ଚଳେ । ସେମଧରେ କୁମର ବିଦେଶ
ଗମନ ଓ ଜୀବ କର୍ତ୍ତା ପ୍ରତି ଏ ଅନୁଭବ ଅମୂଳ
କରୁ ପ୍ରତି ଅଛି ଅକଳର ସମାଦି ଏହା କହିବ
ବାହୁଦୟ ମାତ୍ର । ପ୍ରତି କୁମର ଯାଦା ନିଷ୍ପତ୍ତ
କର କୁମର ହୃଦୟର ବାସନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ଶୀତଳ
କୁମରୁ ସେବକୁ ପେଇନ ଥଣ୍ଡା ଏବଂ ଆମେ
ମାତ୍ର କୁମର ସାହାତର୍ଯ୍ୟ ଲଭ କର ଧନ
ହେଉଁ ।

ସ୍ଵଦେଶର ମଙ୍ଗଳପାତ୍ରକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିଜର
କାନାରିଧ ବାଧା ବିଦୁ ନ ମାନ, ଅନ୍ତରାଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଦେଉ ହେବେ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଵନନ୍ଦର ଦେବ ଚମତ୍କର
ଶୁଣ ଭୁମ୍ଯ ଅଧୀମ ସାହସରେ ବିଦେଶଗମନ
କିମିର କୃତସବଳ ହୋଇଥିଲା । ସାଥ, ଭାବ
କିନ୍ତୁ କାର ସଥ ସରଳ ଓ ଦେଲେବେଳେ ତାହା

ଯେ ସୁନ୍ଦର ଏହି ଶୈଖରେ ମଙ୍ଗଳ ବିଧୟତ
ଏଥୁରେ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ । କୁମ୍ଭ ବର୍ତ୍ତବାବୁ ମହା
ଆଜି ସବୁ ଭଲି ପାଇଅର ଏଥୁମିର୍ବ ଅମେରାକେ
କୁମ୍ଭକୁ ହିନ୍ଦୟ ସହିତ ଅଛିବାଦିଲ କରୁଥାଏହି ।

ଅଜି କୁମଳ୍କୁ ଅଛିବାଦିନ କରିବା ସଙ୍ଗେ,
ମଧ୍ୟ କୁମର ପିଗାମାତା ପ୍ରଦୀପ ବାରୁଜିନମାନଙ୍କ
ପ୍ରତି ଅମ୍ବାଇବର ମେହ କୁଣ୍ଡ ଜଣାଇବାର
କଥା । ଦେମାନେ କୁମୁଦି ସେମାନଙ୍କର ସହିତ
ମେହ ଭଲ ସମାଜର ମଞ୍ଚଲସାଧକ ନିମିତ୍ତ
ଯେଉଁ ମହାପ୍ରାଣତାର ନିରଣ୍ଣନ ଦେଇଥିଲୁଣି,
ବାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡାକ୍ତର ଗୁହସ୍ଵର ଅନେକଲାଗୁଣୀୟ

ଯାଥ, ଭାଇ, ଯାଥ । ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟପ୍ରତି ଦୁଃ୍ଖ
ରଖି ସ୍ଵର୍ଗର ଅଶ୍ରମଗୌରିର ଓ ଅଭିକାରପୂର୍ଣ୍ଣ
ବର୍ତ୍ତମାନର ଭୁଲିବ ବାହା ଦିଦେଶୀୟ ଓ ବିଜା-
ଗ୍ରୟ ସମ୍ମାନରେ କୌଣସିପ୍ରତିବାରେ ଅନ୍ଧାକୁ
ଜ୍ଞାନ ଦିରିବାକୁ ଦେବତାହଁ । ମର୍ଯ୍ୟ, ମନ୍ଦୀର ଓ
ମଙ୍ଗଳର ପଥକୁ ଶ୍ରେୟ ପଥ କାଣି ପ୍ରେସ୍‌ର
ପ୍ରାଣସଂଶେଷ ଶ୍ରଦ୍ଧବ ।

ସେ ଦିଳ କି ସ୍ଵାଧୀନରେ ହେବ ହେଉଛି
କୁମ୍ବେ ବିଦେଶକୁ ଖାନାଜାଳ ବିଜ୍ଞାଳ ମଣ୍ଡିର
ହୋଇ ଆମ୍ବାତଙ୍କସ, ଝା ଅସି ଦେଖିବ । ସେହି
ବୌରୁବମୟ କଲପନା ଗୁରୁ ବହିର୍ଥକ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହନ ସମୀପବର୍ତ୍ତୀ କରିଲୁ । ଯାଇ
କଲିତଥା } ତୁମର ଭାଇ
କଲିତଥାର ଏହାଜୀବୁ
ଛିଦବ ।

ଅଭିନନ୍ଦବନ୍ଧୁ ପଠିବଦେବା ପରେ ସବୁ
ଉପଲବ୍ଧରେ ଲିଖିତ ମୋଟିଏ ଓଡ଼ିଆ କବିତା
ପଠିବ ହେଲା ଏବଂ କେବେଳ ବର୍ଷ ସେମାନ୍-
କର ନିଜନିଜର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି କରସ୍ଥିଲେ । ଏ
ଥିବୁ ଶୁଣିବା ପରେ ସବୁପଢ଼ିବ ଅହାତ କିମେ
ଶୟକ୍ରମ ପରିପାତୀ ସହିଷ୍ଣୁ ଭାବରେ ନିଜର ମହେ-
ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତି କରସ୍ଥିଲେ । ଗଜପକ୍ଷି ପ୍ରାୟହ
ଭରବାକଙ୍କ ନିଜରେ ପ୍ରାର୍ଥିତ କରିବାକୁ କିନ୍ତୁ
ମାତ୍ରକୁ ଅନୁରୋଧ କର ଏବଂ ବୃଦ୍ଧାର୍ଥୀ ହୋଇ
ସୁଦେଶର ଫେରଥିଲେ ନିଜର ଦତ୍ତ ଦେହ-
ପାଇଁ ନିଜର ପଞ୍ଚିକାର୍ଥ୍ୟ ଦେବାଶାର ଅଙ୍ଗିକାର
କର ହୃଦୟର ଭାବ ନାହିଁ ହେଉନ୍ତି ବେଶ
କିନ୍ତୁ ବହୁପାଦିବେ କାହିଁ ବୋଲି ବାହୁ କର-
ସ୍ଥିଲେ । ବର୍ଷରେ ସବୁପଢ଼ି ମହାଶୟ ଦୂର
ଘରେହି ସୁନ୍ଦର ବଥାରେ ଅପରାଧ ବର୍ତ୍ତନ,
ଶେଷ କରସ୍ଥିଲେ । ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ଦିଦାୟ-
ସଂଗୀର ହୋଇ ସବୁ ଉଚ୍ଚ ଦେଲା । ଦେବକୁର
ସମସ୍ତେ ସାମାନ୍ୟ ମିଶ୍ରାମ ଲୋକର କରସ୍ଥିଲେ ।
ଥୁବୁ ରୁ ଦିନମୁକ୍ତ ସଙ୍ଗରେ ଶୟକ୍ରମ ପରିପାତୀ
ର ପଟ୍ଟୋ ଦେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲା

ନୂହନ ସ୍ଵପ୍ନ !! ନୂହନ ଲାଟକ !!

“ବଳକାପିଣ୍ଡ” ।

ପରମ ଉତ୍ତାଦେସୁ ଗାନ୍ଧି ବରଚିତ ବନ୍ଦମାନ
ସମ୍ବନ୍ଧର ପିବେମଣି ୨ ସାରାଦେଶୀ କର୍ତ୍ତୃକ
ପ୍ରବୋଧନାମେ ଶାନ୍ତିପ୍ରଦାନ ଏକନାଟିକ
ଅବଲମ୍ବନ କର ନାଟକାକାରରେ ସ୍ଥଳକର
ବିରହର ଲିଖିତ ହୋଇଥାଏ । ଏ ସ୍ଵପ୍ନ ଯେ
ବଢ଼ିଲନ୍ତର୍ଷାବ୍ଦିତ ତଥା ନିମ୍ନରେ ହେବୋଟି
ପରମ ଉତ୍ତାଦେସୁ ଜାମିବ, ସଥା—

ଶ୍ରୀ ରେକାନାଳାଖୀଏର— * * *
I may say that on the whole
I have been pleased with it * *

ଶ୍ରୀ ମସ୍ତୁରଭାନ୍ଧୀଏର— * * *

It is written quite of the pace
of a rising author, destined to
leave his mark in the field of
Orissa literature * *

ଶ୍ରୀ ଅଞ୍ଜନ୍ତୁର୍ଦ୍ଧବୀଏର— * * *
ଏହିର ଅଧିକ ନାଟକ ରଚନା କର ଉତ୍ତାଦେସୁ
ବ୍ୟାଙ୍ଗର ଶ୍ରୀକି ସାଧନ କରନ୍ତୁ ।

ବାମ୍ବାର ସମାଧକୀ ବଜାରାର
ଶ୍ରୀ କଳହୁନ୍ଦ୍ର ଦେବ ବଜାରାର
ମନ୍ଦିରର ଭାଗ ଏବଂ ଏଣୁ ବଜାର
ମନ୍ଦିରର ଦୋଇଥାଏ । ପଣ୍ଡିତଙ୍କାର ବାଲୁ-
ଶ୍ରୀ ଅବଲମ୍ବନରେ ଆଶା ଯେଉଁ ସ୍ଥଳର
ପ୍ରମାଣନ କରାଯାଇନ୍ତି ମୁଁ ଏଥି ନିମନ୍ତେ
ବାଦ ଦେଇଥାଏ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦବନ ବି, ଏଲ * * *
I predict that if you persevere
in your attempt, your produc-
tions will be valuable additions
to the dramatic literature of Orissa

ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ରାମ୍ପାତ୍ମକ ସେନାପତି ଓ ବାହୁ
ଅଧିକାରୀ ଏହି ଲେଖା ସବାଦେଶୀ ହୃଦୟଗ୍ରାହୀ
ଓ ଅଛି ପଦିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଏହା ବାନ୍ଦାର ପ୍ରଧାନ ସାହବୀ ସେବକ
ବାହୁ ଓ ପଣ୍ଡିତଙ୍କମୋହନ ସେନାପତି ଓ ବାହୁ
ବାମ୍ବାର ମିଶ୍ର ବି, ଏଲ ପ୍ରମୁଖ ବନ୍ଦ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ
ଶ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଉତ୍ସବୀ ପ୍ରଣଂଶୁ ଦର ଅଭିମନ
ଦେଇଥାଏ । ସେମାନ ବନ୍ଦ ଶ୍ରୀ କୁମାର ପାତ୍ରାନା-
ନ୍ଦୀର ବନ୍ଦରା ଏଠାରେ ସନ୍ଦର୍ଭ ହୋଇ ନ
ଥାଇଲା ।

ଶ୍ରୀ ପୁଣ୍ୟ ବିଶ୍ଵାସ ଏହି ଶ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧର ସ୍ଥଳର
ନାମ ୧୦ ଲାଖ । ଏ ଶ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ସଙ୍ଗ
ଯେଉଁମାନେ ୧୦ ଲାଖର ଅଧିକ ରଙ୍ଗ
ବନ୍ଦରା ସଙ୍ଗକର ପ୍ରଣଂଶୁ କରିବା ଶ୍ରୀ
“ବାମ୍ବାର ମହାପାତ୍ର” କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କ
ଆମାରୀ ଅର୍ପଣ ପେଶ ସବା ଉତ୍ସବୀ ଶ୍ରୀ
ତାବ ମାସିଲ ବାହୁ ୧୦ । ୨ ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଅ-
ଶିବ । ନିମ୍ନ ସାମାଜିକତାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

Chandra Sakhar Pany
Examiner of Accounts
Dhenkanal, Orissa

25 ୫-୧୦

NOTICE.

SAVE YOUR EYE SIGHT.

“D” shaped Eye preservers
fitted with best tinted optical flat glass
in nickle frame from Rs 5 - to Rs 8-8
“ ” with 2nd quality glass , , 3-8

PEBBLES.

Pebble spectacles in metal frame,, 4-8

“ ” Best quality in nickle
from Rs 5-8 to , , 10

“ ” Rolled Gold Rs 10 to , , 15

ASTIGMATIC LENSE

prices on application

Do not use cheap spectacles
The Eye is the most delicate ORGAN
AND MUST HAVE THE BEST.

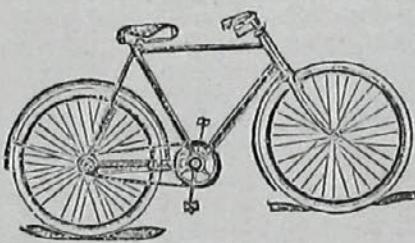
WILLIAM PIRES.

Registered optician
of the British Opticall Association

OF

LONDON.

1910 PATTERN.

Complete with tools, gas-lamp, bell,
Fitted with Continental tyre Rs 80
“ ” Dunlop ... , , 85
“ ” French Red ... , , 95
discount 5% for Cash
Credit to approved customers

— 0 —

Carriage Rubber Tyres can new rubber
tyre carriages at 25 % cheaper than
Calcutta charges and also a saving of
Rail charges.

WILLIAM PIRES.
Opposite Union Club, Mission Road,
CUTTACK.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକାରେ ବାଲିଷ୍ଟକ, ଉତ୍ସବ
ଏବଂ ବିଜ୍ଞାତାର ଚକ ସବାଶେ ବବର ଥାଏ
ଯାଏ ।

ଉତ୍ସବ ଶାନ୍ତିରେ

ମିଶ୍ର ବେତି

କଟକ

NOTICE

A large commodious house with
ample grounds (area about one acre)
called the Ghumsar Kotha belonging
at present to the Chaudhuries of
Bhingarpur and formerly partly to
the Tributary Raja of Keonjhor situated
on Revenue and rent free land
immediately on the Baradanda (i.e. the
great Jaggannath Car road at Puri)
with the temple of Jaggannath directly
in sight, will be sold by public auction
on the 6th of September next at
2 P.M. at the said house. The house
is fit for the residence of Rajas,
Ranies and other noble men and ladies
desireous of living permanently or
occasionally at Puri or for the establish-
ment of such charitable institutions
as pilgrim rest houses, anna-
chhatras, pilgrim hospitals &c. &c. The
great Rath Jatra (i.e. the Jagga-
nath Car festival procession) passes
along the front of the house.

The house was put up to sale in
accordance with previous advertisement
on the 15 March last but as all
the bidders could not attend on that
date, the bids were not accepted by
the District Judge. The bid this
time will be held for 3 days continuously
if necessary from the 6th Sept.
1910. The District Judge is expected
to be present at Puri on the occasion.
Other particulars may be had on
application to the undersigned.

H. N. Ray,
Cuttack, } Common Manager
28-710 } Bhingarpur Ch's. Estate
under the District Judge
Cuttack.
Postal address
Hemendra Nath Ray
Common manager
Cuttack

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଯେ ବୌଣି ବିଜ୍ଞାପନ ବ୍ୟବସାୟରସ୍ତୀ ବା ଅନ୍ୟ
କ୍ୟାଲୀ ଗୋମାନ୍ଦ ଉତ୍ସବର କୁପଳ ବିଷୟରେ
ଉତ୍ସବ ପ୍ରବଳ ଲେଖିବ ଏବଂ ଗୋମାନ୍ଦ ଉତ୍ସବ
ଶରୀର ଯାତ୍ରା, କୁମ୍ଭ ଏବଂ ସେପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବ୍ୟବସାୟର ଦେବାର ପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶନ ବାହାର
ଟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ଦିଅବିବ । ଏ
ପ୍ରବଳ ସର ୧୫୨୦ ସାଲ ନିମ୍ନରମ୍ଭ
ବା ୨୦ ରେ ଅଥବା ବହୁପୂର୍ବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏବଂ
ସେହି ସେବକ ଜୀବନକର ବିଷୟରେ
ମାରବାର ରହ କଲାପର ଠିକାରେ
ବାହୁ ଦେବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ବାହାର
ପଦ୍ଧତାର ବୁଝିବ ।

ଶ୍ରୀ କେ, ଏସ, ସଶାବଦି

NOTICE.

WANTED, for the Lady Fraser Girl's School at Baripada, Mourbhaj State, a qualified Head Mistress on Rs 20 per month (rising to Rs 30) with free quarters. Applicants should state age, residence, qualifications and experience and submit copies of testimonials. The selected candidate shall have to join at once. Apply to the undersigned by the 15th September 1910.

S. N. Chakravarti
Baripada, } Superintendent of Education
20-8-1910 Mourbhaj State

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହିଏ ସବୁକାରଣାକୁ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଇଥିରେ ଯେ ତେଣୁ ରହିଲୁ ବନୋବସ୍ତୁ
ଏହି ପେଣେର, ଆଖୁଷତିରେ
ଶକ୍ତିରେଇ ଓ ରହାଇଲୁ ପିଲିଅସତ୍ତ୍ଵରେ
ଦେଖିଲାମାଟିରେ ଅବଶ୍ୟକ ହେବେ ।
କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିମାନେ ନିଜର ପଶଂଶାପର ନବର
ସହି ନିମ୍ନ ସାଧାରକାରକ ନିହଟ ପେଣେନର
ତା ୨୦ ରଙ୍ଗ ପୂର୍ବରୁ ଅବେଦନପଦ୍ଧତି ପଠା-
ଦିଲୋ ଭବ । ତା ୨୨୯୦

Brahmananda Das
Assistant Settlement Officer
at Hd. quarters

ଉକ୍ତି ଦୀପିକା ।

Mr. Roosevelt on
Citizenship.

The Ex-President Mr. Theodore Roosevelt delivered a remarkable address at the Sorbonne, Paris, on 23rd April last. A full text of the address has been published in the Hindustan Review, July number. We have not space here to quote the address in *extenso*. It has made an immense impression in Europe and America. One of the leading journals remarks,—“No nobler lesson of Civic duty ever fell from human lips.” No greater eulogy could have been bestowed on Mr. Roosevelt. We quote from his address a few passages which we trust will be appreciated by our readers.

Let those who have kept, let those who have not strive to attain a standard of cultivation and ship, yet let us remember these stand second to certain. There is need of a sound

body; and even more need of a sound mind. But above mind and above body stands character—the sum of those qualities which we mean when we speak of a man's force and courage, of his good faith and sense of honour. * * * * We must ever remember that no keenness or subtleness of intellect, no polish no cleverness, in any way make up for the lack of solid qualities. Self-restraint, self-mastery, common sense, the power of accepting individual responsibility and yet of acting in conjunction with others, courage and resolution—these are the qualities which mark a masterful people. Without them no people can control itself, or save itself from being controlled from the outside.

* * * * Character must show itself in the man's performance both of the duty he owes himself and of the duty he owes the State. The man's foremost duty is owed to himself and his family; and he can do this duty only by earning money, by providing what is essential to material well-being; it is only after this has been done that he can hope to build a higher superstructure on the solid material foundation; it is only after this has been done that he can help in movements for the general well-being. He must pull his own weight first, and only after this can his surplus strength be of use to the general public. * * * Nevertheless, while laying all stress on this point, let us with equal emphasis insist, that this material well-being represents nothing but the foundation, though indispensable, is worthless unless upon it is raised the superstructure of a higher life. That is why I decline to recognise the mere multi-millionaire, the man of mere wealth as an asset of value to any country. If he has earned or uses his wealth in a way that makes him of real benefit, of real use—why, then he does become an asset of worth. * * * The man who, for any cause for which he is himself accountable, has failed to support himself and those for whom he is responsible, ought to feel that he has fallen lamentably short of his prime duty. But the man who, having far surpassed the limit of providing for the wants, of himself and of those depending upon him, piles up a great fortune, for the acquisition or retention of which he returns no corresponding benefit to the nation as a whole, should himself be made to feel, that so far from being a desirable, he is an unworthy citizen of the community; that he is to be neither admired nor envied.”

As to journalists, he says—“The power of the journalist is great, but he is entitled neither to respect nor admiration because of that power unless it is used aright. He can do, and he often does, great good. He can do, and he often does, infinite mischief. All journalists, all writers should bear testimony against

those who deeply discredit it. Offences against taste and morals, which are bad enough in a private citizen, are infinitely worse if made into instruments for debauching the community through a news-paper. Mendacity, slanders sensationalism, inanity, rapid triviality, all are potent factors for the debauchery of the public mind and conscience. The excuse advanced for vicious writing, that the public demands it, can no more be admitted than if it were advanced by the purveyors of food who sell poisonous adulterations.” * * * “If a man's efficiency is not guided and regulated by a moral sense, then the more efficient he is, the worse he is, the more dangerous to the body politic. Courage, intellect, all the masterful qualities, serve but to make a man more evil if they are used merely for that man's own advancement, with brutal indifference to the rights of others.”

ମତ ବା ୧୮ ରଖରେ ପେଣ ଦେବା ସପ୍ତା-
ବରେ ଅରବାଗର ଏବ ବଜାରର ଉଚ୍ଚ
ବର୍ଷା ଧ୍ୟୋତ କାପ୍ରା ଥିଲ । ଅରବାଗର
ଦେବ ବଜାର ସ୍କ୍ରିପ୍ଟରେ ପ୍ରଦିତ୍ତରେ
ଏବ ବଜାର ଧ୍ୟୋତ କାପ୍ରା କ୍ରିତ ପ୍ରକାଶ
ଅରବାଗର ବର୍ଷା ଦେବାରେ । ବର୍ଷାର ପ-
ସକାପେଣା ଅଧିକ ଯଥାଇଁଥ ମୋରଣ
ଦୋରଥିଲ । ମଧ୍ୟଦେଶ ଓ ବିହାର
ପରିର ନଳ ପାଇଥିଲ ।

—*

ମତ ବା ୧୯, ରଖରେ ପେଣ ଦେବା ସପ୍ତା-
ବରେ ଘରଗରେ ପେନେମେନ ମୁଣ୍ଡ
୧୦୩୭ ଥିଲ ସେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପେର ୧୮୮
ଦାରଦରବାଦ ୨୩୩ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟରେ ୧୯ ମଧ୍ୟ-
ଦେଶ ୨୦ ଏବ କଳ ୨୨ ଉତ୍ତିଶ୍ଯମେନ ।
ଏ ସମ୍ପ୍ରଦେଶରେ ପୂର୍ବ ସପ୍ରାଦୁର ମୁନ୍ଦ
ଦଢ଼ିଛି । ମଧ୍ୟର ବନସବାଳା ଓ ମଧ୍ୟରେ
ରଖରେ ଅବ ବଢ଼ିଛି । ଦେବକଳ କୁନ୍ତା ଓ
ପଞ୍ଚବିରେ ଦକ୍ଷ ଉତ୍ତା ଦେବଗାନ । ପୂର୍ବ
ମତ ସପ୍ରାଦୁର ମୂଳ ୨୧୦ ପତ ଏଥର ୨୨୭
ବଢ଼ିଥିଲା ଏଥିକ କମ୍ପେର ଦଢ଼ିବାର ଅଶ୍ଵା ପ୍ରଥମ

—*

ଏ ତଥ ଜଗତସ୍ତେଷର ଅଧିକା ପଦ-
ବେଳକୁ ଅଧିକ ଏକର୍ତ୍ତ ରହିବାର ବଜାରରେ
ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟର ବରାପାନ୍ତରେ । ପେଠାରେ ପେଣ
ମଧ୍ୟ ଦଳର ରେଳକୁ ହୁଅର ପଦମୁଖରେ
ଏ ଅଧିକ ସକାପେଣ ସକାବା ମୋଟିଏ ରେଳ-
କୁଳ ବରେ ରହିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଦୂର ଅଧିକ
ଏବ ସୁନାରେ ନ ହୋଇ ରହ ରହ ପ୍ରାଚରେ
ହେବେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର ବଢ଼ିବା ସମ୍ଭବ ।

NOTICE.

WANTED, for the Lady Fraser Girl's School at Baripada, Mourbhaj State, a qualified Head Mistress on Rs 20 per month (rising to Rs 30) with free quarters. Applicants should state age, residence, qualifications and experience and submit copies of testimonials. The selected candidate shall have to join at once. Apply to the undersigned by the 15th September 1910.

Baripada, } S. N. Chakravarti
20-8-1910 } Superintendent of Education
Mourbhaj State.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାର ସମସ୍ତାଧାରାରେ ଜଣାଇ ଦିଅ-
ଯାଇଥିବେ ଯେ ତୋଟା ଯତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ପଦ୍ଧତିପେଶାର, ଆଃ ଯେତେଇ, ଭାବୁଧଳିତେ-
ପଦ୍ଧତାଗ୍ରାହ ଓ ଚାରଣ ଅମିଳିଅପାତ୍ରିତ-
ବେମରମାତ୍ରାରୁ ଅବଧିକ ହେବେ ।
ଭାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତମାନେ ନିଜର ପ୍ରଶାନ୍ତର ବନ୍ଦୁ
ସହି ନିମ୍ନ ସାଧାରକାରଙ୍କ ନିଜର ସେପ୍ତେମ୍ବର
ତା ୨୦ ରାତ୍ରି ପୂର୍ବରୁ ଅବେଦନପଦ୍ଧତି
ମନୋର ମନ୍ଦିର । ତା ୨୨୮୦ ।

Brahmananda Das
Assistant Settlement Officer
at Hd. quarters

ଉତ୍ତର ଦୀର୍ଘକା ।

Mr. Roosevelt on
Citizenship.

The Ex-President Mr. Theodore Roosevelt delivered a remarkable address at the Sorbonne, Paris, on 23rd April last. A full text of the address has been published in the Hindustan Review, July number. We have not space here to quote the address in *extenso*. It has made an immense impression in Europe and America. One of the leading journals remarks,—“No nobler lesson of Civic duty ever fell from human lips”. No greater eulogy could have been bestowed on Mr. Roosevelt. We cite from his address a few passages which we trust will be appreciated by our readers.

Let those who have kept, let those who have not strive to attain a standard of cultivation and ship, yet let us remember these stand second to certain. There is need of a sound

body; and even more need of a sound mind. But above mind and above body stands character—the sum of those qualities which we mean when we speak of a man's force and courage, of his good faith and sense of honour. * * * * We must ever remember that no keenness or subtleness of intellect, no polish no cleverness, in any way make up for the lack of solid qualities. Self-restraint, self-mastery, common sense, the power of accepting individual responsibility and yet of acting in conjunction with others, courage and resolution—these are the qualities which mark a masterful people. Without them no people can control itself, or save itself from being controlled from the outside.

* * * * Character must show itself in the man's performance both of the duty he owes himself and of the duty he owes the State. The man's foremost duty is owed to himself and his family; and he can do this duty only by earning money, by providing what is essential to material well-being; it is only after this has been done that he can hope to build a higher superstructure on the solid material foundation; it is only after this has been done that he can help in movements for the general well-being. He must pull his own weight first, and only after this can his surplus strength be of use to the general public. * * Nevertheless, while laying all stress on this point, let us with equal emphasis insist, that this material well-being represents nothing but the foundation, though indispensable, is worthless unless upon it is raised the superstructure of a higher life. That is why I decline to recognise the mere multi-millionaire, the man of mere wealth as an asset of value to any country. If he has earned or uses his wealth in a way that makes him of real benefit, of real use—why, then he does become an asset of worth. * * * The man who, for any cause for which he is himself accountable, has failed to support himself and those for whom he is responsible, ought to feel that he has fallen lamentably short of his prime duty. But the man who, having far surpassed the limit of providing for the wants, of himself and of those depending upon him, piles up a great fortune, for the acquisition or retention of which he returns no corresponding benefit to the nation as a whole, should himself be made to feel, that so far from being a desirable, he is an unworthy citizen of the community; that he is to be neither admired nor envied.”

As to journalists, he says—“The power of the journalist is great, but he is entitled neither to respect nor admiration because of that power unless it is used aright. He can do, and he often does, great good. He can do, and he often does, infinite mischief. All journalists, all writers should bear testimony against

those who deeply discredit it. Offences against taste and morals, which are bad enough in a private citizen, are infinitely worse if made into instruments for debauching the community through a news-paper. Mendacity, slanders sensationalism, inanity, rapid triviality, all are potent factors for the debauchery of the public mind and conscience. The excuse advanced for vicious writing, that the public demands it, can no more be admitted than if it were advanced by the purveyors of food who sell poisonous adulterations.” * * * “If a man's efficiency is not guided and regulated by a moral sense, then the more efficient he is, the worse he is, the more dangerous to the body politic. Courage, intellect, all the masterful qualities, serve but to make a man more evil if they are used merely for that man's own advancement, with brutal indifference to the rights of others.”

ଏହା ପା ୮୮ ରମରେ ପେଷ ଦେବା ସପ୍ତା-
ବରେ ଅବସାନର ଏବ ବଜ୍ଞାନର ଉତ୍ସବ
ବର୍ଷା ଧ୍ୟେ କାହାର ଥିଲା । ଅବସାନ୍ତ୍ରେ
ଦେବୁ ବନ୍ଦୁର ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵପଦେଶ ଦେଖିବାକୁ ରମରେ
ଏବ ବଜ୍ଞାନ୍ତ୍ରେ ଧ୍ୟେ କାହାର କୁହା ପୂର୍ବ ବ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମର ବର୍ଷା ଦେଇଥିଲା । ବର୍ଷାର ପ
ସକାପେଶା ଅଧିକ ସାଧାରଣୀ ମୋରଣ୍ମ
ଦୋଧୁଲା । ମଧ୍ୟଦେଶ ଓ ବିହାର
ପ୍ରକର ଜଳ ପାନ୍ଧୁଲା ।

—*

ମଠ ପା ୧୩ ରମରେ ପେଷ ଦେବା ସପ୍ତା-
ବରେ ଶାରଗରେ ପେରେମସ୍ତେମ ମୁଣ୍ଡ
୧୦୩୭ ଥିଲା ଯେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦେଶ ମୁଣ୍ଡ
ଦ୍ୱାରାବାଦ ମୁଣ୍ଡ ସ୍କ୍ରାପଦେଶ ମୁଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ-
ପଦେଶ ମୁଣ୍ଡ ଏବ କଙ୍କା ୨୨ ଉତ୍ସବମୋରଣ୍ମ ।
ଏ ସମସ୍ତ ପଦେଶରେ ପୂର୍ବ ସପ୍ରାବସ୍ତୁତ ମୁଣ୍ଡ
ଦ୍ୱାରା ଅଛି । ଦେବଳ ବୃଦ୍ଧାତ୍ମକ
ପଞ୍ଚାବରେ ଦ୍ୱାରା କାହା ଦେଖିଗାଏ । ସବୁ
ଏହା ସପ୍ତାହର ମୁଣ୍ଡ ୨୧୦ ପର ଏଥର ୨୨୭
ବଢିଥିଲା । ଏଥିବ କମେ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକା କୁହା
—*

ଏ ତଥା ନିଗନ୍ତେଷେଷର ଅଧିକା ସବୁ
ରେକଞ୍ଜ୍ଞାନ ଅଧିକ ମନ ଲୁହର ମାତ୍ର ତା ୨୦
ମଧ୍ୟ ଥାର ଏକର୍ତ୍ତ ରହିବାର ବଜ୍ଞାନ୍ତ୍ର-
ମେଷ ମଧ୍ୟର କହାପାତ୍ର । ସେଠାରେ ପେଷ-
ମୋରଣ୍ମ ଦ୍ୱାରା ରେକଞ୍ଜ୍ଞାନ କୁହାର କହାପାତ୍ର
ଏ ଅଧିକ ବକ୍ତାପେ ସବାଦା ମୋହିଏ ରେକ-
ଞ୍ଜ୍ଞାନ ବନ୍ଦେଶ ରହିବା ଅବଧାର । ଦୁଇ ଅଧିକ
ଏବ ପ୍ରକାର କ ହୋଇ ଭାବ ଭାବ ପ୍ରାକରେ
ଦେବେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁମ କହିବା ପରିବ ।

